

การสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน



นางสาวยุรฉัตร ตามกาล

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษาและสื่อสารการแสดง

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COMMUNICATION FOR MENTAL TREATMENT AND REHABILITATION OF JUVENILE  
DELINQUENTS IN JUVENILE TRAINING CENTERS



Miss Yuranun Tamkarn

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Arts Program in Speech Communication

Department of Speech Communication and Performing Arts

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University


หัวข้อวิทยานิพนธ์	การสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
โดย	นางสาวยุรพันธ์ ตามกาล
สาขาวิชา	วาทวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.อรรรณ ปิรันธน์โอวาท

---

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

  
..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์  
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจงคกิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

  
..... ประธานกรรมการ  
(รองศาสตราจารย์ศิริพันธ์ อนุรักษ์ศิริวงศ์)

  
..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก  
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรรรณ ปิรันธน์โอวาท)

  
..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย  
(ดร.วรรณรัตน์ รัตนวรางค์)

สํานักส่งเสริมบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ยุรนันท์ ตามกาล :การสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน. (COMMUNICATION FOR MENTAL TREATMENT AND REHABILITATION OF JUVENILE DELINQUENTS IN JUVENILE TRAINING CENTERS) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.ดร.อรวรรณ ปีลันธนโิอาวาท, 229 หน้า.

การวิจัยเรื่อง การสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสื่อสารที่เจ้าหน้าที่และญาติใช้กับเด็กและเยาวชน ศึกษาการรับรู้ของเด็กและเยาวชน และศึกษาบรรยากาศการสื่อสารในแง่อวัจนภาษาภายในศูนย์ฝึกฯ ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเจ้าหน้าที่ กลุ่มญาติ และกลุ่มเด็กและเยาวชน เก็บข้อมูลแบบสหวิธีการ โดยใช้การสำรวจ(กลุ่มตัวอย่างจำนวน 366 คน) การสัมภาษณ์เชิงลึก(กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 20 คน) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เก็บข้อมูลในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน 4 แห่ง คือ บ้านกรรณา บ้านมุทิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปรานี (3 แห่งแรกเป็นศูนย์ฝึกฯเด็กและเยาวชนชาย แห่งสุดท้ายเป็นศูนย์ฝึกฯเด็กและเยาวชนหญิง) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย(ค่าเฉลี่ย,ค่าร้อยละ)และสถิติอนุมาน(T-test,OnewayANOVA,Chi-square)โดยใช้โปรแกรม SPSS ผลการวิจัยพบว่า

1.ลักษณะคำพูดที่เจ้าหน้าที่ใช้พูดกับเด็กและเยาวชนเป็นประจำหรือพูดบ่อยที่สุด คือ การพูดโน้มน้าว ชักจูงให้เลิกกระทำผิด (ร้อยละ 39.6 ) และ รองลงมา คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ (ร้อยละ 37.5) มีการใช้สัมผัสในระดับที่น้อยกว่าญาติ

2.ลักษณะคำพูดที่ญาติใช้พูดกับเด็กและเยาวชนเป็นประจำหรือพูดบ่อยที่สุดในเวลาที่มาเยี่ยม คือ การพูดโน้มน้าวชักจูงให้เลิกกระทำผิด (ร้อยละ 67.7 ) และ รองลงมา คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ (ร้อยละ 64.5)

3.คำพูดที่เด็กและเยาวชนได้ยินมากที่สุดทั้งจากเจ้าหน้าที่และญาติคือ การพูดโน้มน้าวใจให้เลิกกระทำผิด,ได้รับสัมผัสจากญาติมากกว่าเจ้าหน้าที่และมีความรู้สึกที่ดีต่อการสื่อสารที่ได้รับจากบุคคลทั้งสองกลุ่ม

4.บรรยากาศการสื่อสารที่ปรากฏภายในศูนย์ฝึกเป็นบรรยากาศที่ผสมผสานกันทั้งแบบขาดอิสระถูกควบคุมร่วมกับบรรยากาศผ่อนคลายเหมาะสมกับการฟื้นฟูสภาพจิตใจ

ภาควิชา..วาทวิทยาและสื่อสารการแสดง....

สาขาวิชา..วาทวิทยา.....

ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

## 4985141828 : MAJOR SPEECH COMMUNICATION

KEY WORD: COMMUNICATION / JUVENILE DELINQUENTS / JUVENILE TRAINING CENTER / PERCEPTION

YURANUN TAMKARN : COMMUNICATION FOR MENTAL TREATMENT AND REHABILITATION OF JUVENILE DELINQUENTS IN JUVENILE TRAINING CENTERS.

THESIS PRINCIPAL ADVISOR : ASSO.PROF.ORAWAN PILUNOWAD,Ph.D., 229pp.

This research aimed to study communication that officers and relatives used with juvenile delinquents. It also examined perception of juvenile delinquents regarding nonverbal communication of these two groups of people in interacting with the youth. The atmosphere at the training centers had also been observed . This research had 3 groups of samples, which were officers, juvenile delinquents's relatives and the juvenile delinquents themselves. The sample size was 366 young people while the in-depth interview used 20 samples of the youth in 4 training centers , including Ban Karuna, Ban Mutita, Ban U-bekkha and Ban Pranee Juvenile Training Centers. (The first three centers were for boys while the last one was for girls.) The data were analyzed using descriptive statistics (frequency,mean,percent) and inferential statistics (T-Test , One way ANOVA and Chi-square) .

The findings were as follows :

1.The verbal types that the officers used mostly with juvenile delinquents were persuasion to stop recidivism , followed by supportive statements and the officers had less nonverbal communication particularly touching than the relatives .

2. The verbal types that the relatives used mostly with juvenile delinquents were persuasion to stop recidivism , followed by supportive statements.

3.The verbal types that juvenile delinquents mostly heard from both officers and relatives were persuasion to stop recidivism. In terms of non-verbal communication ,they received touching from their relatives more than the officers and they felt good with that kind of communication that they received from both groups of people.

4.Communication atmosphere in juvenile training centers could be said to possess a sense of confinement and relaxation suitable for mental rehabilitation.

Department ..Speech Communication and Performing Arts.. Student's signature.....*Turamun*.....

Field of study..Speech Communication.....

Principal Advisor's signature...*Orawan FA*...

Academic year 2007

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.อรวรรณ ปิลาสนธิโอวาท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สำหรับความกรุณา เอาใจใส่และให้นำแนะนำพร้อมทั้งกำลังใจตลอดระยะเวลาของการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ของผู้วิจัย รศ.ถิรพันธ์ อนุวัชศิริวงศ์ ที่กรุณาตลอดเวลามาเป็นประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือจนถึงวันสุดท้าย ดร.วรรณรัตน์ รัตนวรางค์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำและข้อคิดที่ดีมากทั้งสำหรับการทำวิทยานิพนธ์และการเป็นนักวิจัยที่ดี กราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวาทยาศาสตร์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัย และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในระดับปริญญาตรีของผู้วิจัยทุกท่านที่วางรากฐานทางวิชาการและทำให้ผู้วิจัย "รัก" ในศาสตร์ของการสื่อสาร

ขอขอบคุณกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่อนุญาตให้ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณ คุณอรพรรณ เล้าหัดดงพงษ์ ภูริ นักจิตวิทยาประจำกรมพินิจฯ ที่ให้การดูแลวิทยานิพนธ์เล่มนี้ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ ทั้ง 4 แห่ง พี่จา พี่คนอง พี่จรัสศิษฐ์ บ้านกรุณา พี่ฝน พี่เอ พี่จ๋วย บ้านมูทิตา พี่ฟ้า พี่หนิง บ้านอุเบกขา คุณอ้อม บ้านปราณี และพี่ๆเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความเมตตาและดูแล อำนวยความสะดวก ให้ข้อมูลและให้กำลังใจทุกครั้งที่คุณวิจัยเข้าไปเก็บข้อมูล ขอขอบคุณน้องๆเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ทั้ง 4 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือ ให้ข้อมูลและเป็นมิตรกับผู้วิจัยรวมถึงครอบครัวของน้องๆเหล่านั้นด้วย

ขอบคุณเพื่อนๆภาควาทยาศาสตร์ทุกคนสำหรับความเป็นเพื่อนที่มีให้กันและร่วมทุกข์ร่วมสุข คอยติดตามถามไถ่ และให้กำลังใจเสมอในช่วงเวลาการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณหนูนา ที่ไปช่วยเก็บข้อมูลและความช่วยเหลืออื่นๆ ขอขอบคุณ กิ๊พ นุก ตัก พี่ฝน พี่ป้อป๊ว ที่มีส่วนช่วยผลักดันและสร้างกำลังใจในวันที่ท้อแท้เหลือเกิน ขอขอบคุณอาร์ท เพื่อนใหม่จากภาควารสารสำหรับมิตรภาพและน้ำใจทุกอย่าง ขอขอบคุณไอ้ต สำหรับความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลและความหวังดีที่ไม่เคยจางหายตลอดเวลา 13 ปี สุดท้ายผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และขอขอบคุณน้องฝ้าย ครอบครัวที่น่ารักของผู้วิจัย ที่เป็นส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้วิจัยมีวันที่ประสบความสำเร็จอีกวันหนึ่งในชีวิต อยู่เคียงข้างผู้วิจัยเสมอและขอบคุณสำหรับทุกสิ่งทุกอย่างที่ไม่อาจบรรยายได้ทั้งหมดแต่ลึกซึ้งอยู่ในใจตลอดเวลา

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์หลัก.....	4
วัตถุประสงค์เฉพาะ.....	4
ปัญหานำวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนกระทำผิด.....	9
แนวคิดที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับอาชญาวิทยา.....	11
แนวคิดที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อปลอบประโลม.....	13
แนวคิดที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ.....	15
แนวคิดที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับอวัจนภาษา.....	18
แนวคิดที่ 6 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21

บทที่	
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	24
รูปแบบของการวิจัย.....	24
ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล.....	24
การเก็บข้อมูล.....	28
เครื่องมือในการวิจัย.....	28
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
4 ผลการวิจัย.....	31
ผลการวิจัยจากการสำรวจ.....	31
ผลการวิจัยตามปัญหานำวิจัยข้อที่ 1.....	31
ผลการวิจัยตามปัญหานำวิจัยข้อที่ 2.....	41
ผลการวิจัยตามปัญหานำวิจัยข้อที่ 3.....	50
การทดสอบสมมติฐาน.....	66
ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์เชิงลึก.....	108
ผลการวิจัยตามปัญหานำวิจัยข้อที่ 4.....	120
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	153
สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย.....	154
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	170
ข้อเสนอแนะ.....	171
รายการอ้างอิง.....	172
ภาคผนวก.....	176
ภาคผนวก ก รายละเอียดการสัมภาษณ์เชิงลึก.....	177
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	212
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตเขาเก็บข้อมูล.....	225
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	229



## สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและคำร้อยละของเจ้าหน้าที่จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์.....	32
2 จำนวนและคำร้อยละของเจ้าหน้าที่จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ (ต่อ).....	33
3 จำนวนและร้อยละของการใช้คำพูดลักษณะต่างๆของเจ้าหน้าที่ .....	35
4 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ในความบ่อยครั้งที่ใช้คำพูดลักษณะต่างๆ.....	36
5 จำนวนและร้อยละของการใช้สัมผัสลักษณะต่างๆของเจ้าหน้าที่.....	40
6 จำนวนและคำร้อยละของญาติจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์.....	41
7 จำนวนและคำร้อยละของญาติจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ (ต่อ).....	42
8 จำนวนและคำร้อยละของญาติ จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ (ต่อ).....	43
9 ค่าเฉลี่ยข้อมูลของญาติ .....	45
10 จำนวนและร้อยละของญาติในความบ่อยครั้งที่ใช้คำพูดลักษณะต่างๆ.....	46
11 จำนวนและร้อยละของการใช้สัมผัสลักษณะต่างๆของญาติ.....	49
12 จำนวนและคำร้อยละของเด็กและเยาวชนจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์.....	50
13 จำนวนและคำร้อยละของเด็กและเยาวชนจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ (ต่อ)....	51
14 จำนวนและคำร้อยละของเด็กและเยาวชนจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ (ต่อ)....	52
15 จำนวนและคำร้อยละของเด็กและเยาวชนจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ (ต่อ)....	53
16 ค่าเฉลี่ยอายุของเด็กและเยาวชน.....	55
17 จำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนที่มีการรับรู้คำพูดแบบต่างๆจากเจ้าหน้าที่.....	56
18 จำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนกับการรับรู้คำพูดแบบต่างๆจากญาติ.....	58
19 จำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ได้รับสัมผัสลักษณะต่างๆจากเจ้าหน้าที่.....	60
20 จำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ได้รับสัมผัสลักษณะต่างๆจากญาติ.....	61
21 จำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนที่มีความรู้สึกต่อสัมผัสจากเจ้าหน้าที่และญาติ.....	62
22 จำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนที่มีการรับรู้ด้านต่างๆต่อคำพูดของเจ้าหน้าที่.....	63
23 จำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนที่มีการรับรู้ด้านต่างๆต่อคำพูดของญาติ.....	64
24 จำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนที่มีความตั้งใจต่อการเลิกหรือไม่เลิกกระทำผิด.....	65
25 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของเจ้าหน้าที่ที่มีเพศต่างกัน.....	67
26 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของเจ้าหน้าที่ที่มีการศึกษาแตกต่างกัน.....	68

ตาราง	หน้า
27 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของเจ้าหน้าที่ที่มีอายุต่างกัน.....	69
28 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของเจ้าหน้าที่ที่มีระยะเวลาการทำงาน ต่างกัน.....	70
29 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน.....	71
30 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯ แตกต่างกัน.....	72
31 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง แตกต่างกัน.....	73
32 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของญาติที่มีเพศต่างกัน.....	75
33 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของญาติที่มีอายุต่างกัน.....	76
34 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของญาติที่มีระดับการศึกษาต่างกัน.....	77
35 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของญาติที่มีความสัมพันธ์กับเด็ก และเยาวชนต่างกัน.....	78
36 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของญาติที่มีเด็กและเยาวชน ในปกครองอยู่ในศูนย์ฝึกฯเป็นระยะเวลาต่างกัน.....	79
37 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของญาติที่มีมีความบ่อย ของการมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนต่างกัน.....	80
38 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งการใช้คำพูดของญาติที่มีวิธีการเดินทาง มาเยี่ยมเด็กและเยาวชนต่างกัน.....	81
39 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของญาติที่มีค่าใช้จ่ายในการ มาเยี่ยมเด็กและเยาวชนต่างกัน.....	82
40 การเปรียบเทียบความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดของญาติที่มีเด็กและเยาวชน ในปกครองอยู่ในศูนย์ฝึกฯต่างกัน.....	83
41 การเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มีเพศต่างกัน จากเจ้าหน้าที่และญาติ.....	85
42 การเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่างกัน จากเจ้าหน้าที่และญาติ.....	87
43 การเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มี ระดับการศึกษาต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ.....	88

ตาราง	หน้า
44 การเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มี ข้อหากระทำผิดต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ.....	89
45 การเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มี สาเหตุการกระทำผิดต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ.....	91
46 การเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มี จำนวนครั้งของการกระทำผิดต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ.....	93
47 การเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มี ระยะเวลาที่อยู่ในศูนย์ฝึกต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ.....	94
48 การเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่ ญาติมาเยี่ยมต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ.....	95
49 การเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่ อยู่ในศูนย์ฝึกต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ.....	98
50 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของเด็กและเยาวชนกับการรับรู้ (ความรู้สึกต่างๆ) ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ.....	101
51 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเด็กและเยาวชนกับการรับรู้ (ความรู้สึกต่างๆ) ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ.....	102
52 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาก่อนของเด็กและเยาวชนกับการรับรู้ (ความรู้สึกต่างๆ) ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ.....	103
53 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกับการรับรู้ (ความรู้สึกต่างๆ) ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ.....	104
54 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกับการรับรู้ (ความรู้สึกต่างๆ)ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ.....	105
55 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่เด็กและเยาวชนอยู่ในศูนย์ฝึกกับการรับรู้ (ความรู้สึกต่างๆ)ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ.....	106
56 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมาเยี่ยมของญาติกับการรับรู้ (ความรู้สึกต่างๆ) ของเด็กและเยาวชนต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ.....	107

## สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพที่ 1 ลักษณะอาคารหอนอนของเด็กและเยาวชน บ้านกรุณา.....	125
ภาพที่ 2 ห้องสุขาบริเวณอาคารหน่วยเรียน บ้านกรุณา.....	126
ภาพที่ 3 สวนหย่อมบริเวณอาคารหอนอนของเด็กและเยาวชน บ้านกรุณา.....	126
ภาพที่ 4 รั้วรอบบริเวณศูนย์ฝึกฯ บ้านกรุณา จะมีบ้านเตื่อนให้ระวังกระแสไฟฟ้าแรงสูง.....	127
ภาพที่ 5 หน่วยเรียน บ้านกรุณา.....	127
ภาพที่ 6 แผ่นป้าย คำคม ข้อคิด สุภาษิต จะพบเห็นได้ทั่วบริเวณในบ้านกรุณา.....	128
ภาพที่ 7 รองเท้าที่เด็กและเยาวชนมักจะสลักข้อความ.....	128
ภาพที่ 8 ภายในห้องนอนของเด็กและเยาวชน บ้านกรุณา.....	129
ภาพที่ 9 รั้วรอบศูนย์ฝึกฯ บ้านมูทิตา.....	134
ภาพที่ 10 บริเวณภายในบ้านมูทิตา.....	134
ภาพที่ 11 อาคารหอนอนของเด็กและเยาวชน บ้านมูทิตา.....	135
ภาพที่ 12 ภายในห้องนอนของเด็กและเยาวชน บ้านมูทิตา.....	135
ภาพที่ 13 ห้องสุขา ภายในห้องนอนของเด็กและเยาวชน บ้านมูทิตา.....	136
ภาพที่ 14 หน่วยเรียนวิชาสามัญ บ้านมูทิตา.....	136
ภาพที่ 15 หน่วยเรียนวิชาชีพ (ดนตรี) บ้านมูทิตา.....	137
ภาพที่ 16 สภาพอาคารที่ใช้เป็นหน่วยเรียน บ้านมูทิตา.....	137
ภาพที่ 17 ภายในบริเวณบ้านอุเบกขา.....	142
ภาพที่ 18 รั้วและประตูกั้นระหว่างบริเวณอาคารบริหารและบริเวณที่อยู่ของเด็กและเยาวชน...	143
ภาพที่ 19 อาคารหอนอนของเด็กและเยาวชน บ้านอุเบกขา.....	143
ภาพที่ 20 ภายในห้องนอนของเด็กและเยาวชน ที่มีความประพฤติหรือคะแนนดี.....	144
ภาพที่ 21 ตู้ล็อกเกอร์ที่เด็กและเยาวชนจัดโซวี.....	144
ภาพที่ 22 ภายในห้องนอนของเด็กและเยาวชนทั่วไป บ้านอุเบกขา.....	144
ภาพที่ 23 หน่วยเรียนวิชาชีพ บ้านอุเบกขา.....	145
ภาพที่ 24 แผ่นป้ายในบริเวณบ้านอุเบกขา.....	145
ภาพที่ 25 บริเวณภายในศูนย์ฝึกฯ บ้านปรานี.....	150
ภาพที่ 26 ภายในห้องนอน”บ้านชัยชนะ” สำหรับเด็กและเยาวชนเกรดดี บ้านปรานี.....	150
ภาพที่ 27 ภายในห้องนอนของเด็กและเยาวชนทั่วไป บ้านปรานี.....	151
ภาพที่ 28 หน่วยเรียนวิชาชีพ บ้านปรานี .....	151

ภาพประกอบ

ภาพที่ 29 สนวนห่อมภายในบริเวณบ้านปราณี.....	152
ภาพที่ 30 บอร์ดภายในบริเวณบ้านปราณี .....	152



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

# บทที่ 1

## บทนำ

### ที่มาและความสำคัญของปัญหา

“มนุษยชาติเป็นปฏิมากรรมอันเลิศล้ำของสุริยจักรวาลฉันใด เยาวชนก็คือทายาทสืบสาย  
ธารมรดกของมนุษยชาติฉันนั้น” (วัลลภ ตังคณานูรักษ์, 2531: คำปรารภ)

ข้อความนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญยิ่งของเด็กและเยาวชนต่อสังคม ถ้าเด็กในวันนี้  
ประพฤติตนเป็นคนดีผู้ใหญ่ในวันข้างหน้าก็จะเป็นคนดีของสังคม หากแต่ก็มีเด็กจำนวนไม่น้อยที่  
หันเหออกจากการดำเนินชีวิตปกติ มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากทางที่ถูกที่ควรซึ่งในทางวิชาการ  
เรียกเด็กกลุ่มนี้ว่า เด็กที่มีพฤติกรรมขัดกับสังคม ซึ่งหมายถึงเด็กที่ประพฤติตนไปในทางที่ไม่เป็นที่  
ยอมรับของสังคม ประพฤติตนไปในทางที่ตรงกันข้ามกับกรอบวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม ไป  
ในทางที่แตกต่างออกไปจากคนทั่วไปในสังคมที่เขาประพฤติปฏิบัติกัน ไปในทางเกเร ประกอบ  
อาชญากรรม ทำผิดกฎหมายตั้งแต่อยู่ในเยาว์วัย หรือที่เรียกว่า ยุวอาชญากร  
(ผดุง อารยะวิญญู, 2542: 21)

ประเทศไทยจัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ขึ้นเพื่อควบคุมเด็กและ  
เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมายมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2495 (วัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล, 2543: 1) ซึ่ง  
จุดประสงค์เบื้องต้นของการควบคุมเด็กและเยาวชนเหล่านี้ก็เพื่อยับยั้งไม่ให้มีพฤติกรรมในทางที่  
เสียหายได้อีก โดยการฝึกและอบรมวิชาชีพเพื่อให้เด็กและเยาวชนจะได้นำเอาความรู้ที่ได้จากการ  
เรียนรู้อุปการะประกอบอาชีพสุจริตในภายภาคหน้า พร้อมทั้งเน้นการฟื้นฟูสภาพจิตใจ บำบัดแก้ไข  
พฤติกรรมที่เป็นปัญหา (ธีรภา เกษประดิษฐ์, 2544: 1) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการยุติธรรม  
เชิงสมานฉันท์ที่มีเป้าหมายเพื่อเยียวยาความเสียหายของเหยื่ออาชญากรรมไปพร้อมๆ กับ

---

<sup>1</sup> ในวิทยานิพนธ์นี้ หากพบคำว่า “สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน” ในส่วนของการให้ข้อมูลในอดีตหรืออ้าง  
ถึงงานวิจัยที่ผ่านมา ให้เข้าใจว่า มีความหมายเดียวกับคำว่า “ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน” ที่เป็นชื่อหัวชื่อของ  
งานวิจัยนี้ กล่าวคือ ก่อนปี 2545 สถานที่ควบคุมตัวเด็กและเยาวชนกระทำผิดกฎหมายทั้งที่คดียังไม่ตัดสินและตัดสินแล้วว่าจะทำ  
ผิดจริงจะใช้เป็นคำรวมเรียกว่า “สถานพินิจฯ” แต่ในปัจจุบัน ทางกรมพินิจฯ ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการควบคุมตัวเด็กและ  
เยาวชนกระทำผิดแยกออกจากกัน และให้เรียกชื่อต่างกัน โดยเรียกสถานที่ควบคุมตัวเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่อยู่ในระหว่าง  
พิจารณาคดีว่า “สถานพินิจฯ” และเรียกสถานที่ควบคุมตัวเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่ศาลพิจารณาคดีตัดสินคดีแล้วว่าผิดจริง(กลุ่ม  
ตัวอย่างของงานวิจัยครั้งนี้) ว่า “ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน” ซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้

ประสานงานเพื่อให้ผู้กระทำผิดบูรณาการกลับคืนสู่สังคมด้วย รวมทั้งเพื่อลดความเป็นไปได้ในการเกิดการกระทำผิดซ้ำในอนาคต (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2548)

ที่ผ่านมา มีการศึกษาวิจัยมากมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในสถานพินิจฯ โดยที่การศึกษาส่วนมากจะเป็นการศึกษาตามแนวทางของจิตวิทยา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา จากการค้นคว้าพบว่าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา การศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวจะมุ่งเน้นไปที่สภาพจิตใจของเด็กและเยาวชนเมื่อกระทำผิดกฎหมายและถูกควบคุมตัวอยู่ในสถานพินิจฯ พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเมื่ออยู่ในสถานที่ควบคุมตัวดังกล่าว และปัจจัยหรือสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อทำความเข้าใจกับตัวเด็กและเยาวชน อันนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดอันเดียวกัน คือ ลดการกระทำผิดซ้ำ คืนคนดีสู่สังคม และลดจำนวนของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด (เกตุแก้ว รักษาชาติ, 2542 ; ธีรภา เกษประดิษฐ์, 2544 ; ปริญา เหลืองอุทัย, 2544 ; พัชรา ถาวร, 2545 ; รัชนิญ อุดชาชน, 2540 ; วาสุเทพ ทองเจิม, 2540 ; ศักดา ชำคม, 2540)

แต่จากสถิติของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่า มีเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย ถูกดำเนินคดี และนำตัวมาควบคุมอยู่ในสถานพินิจฯและศูนย์ฝึกและอบรม<sup>2</sup> ซึ่งเป็นคดีกระทำผิดซ้ำจำนวนมาก เช่น ในปีพ.ศ. 2545 มีคดีกระทำผิดซ้ำ 5,531 คดี ปี 2546 จำนวน 4,535 คดี ปี 2547 จำนวน 4,607 คดี ปี 2548 จำนวน 4,357 คดี และปี 2549 จำนวน 5,712 คดี จากสถิติดังกล่าวทำให้สังเกตได้ว่า ถึงแม้ว่าจะมีการดำเนินการแก้ไขพฤติกรรม พื้นฟูสภาพจิตใจ ซึ่งสถานพินิจฯและศูนย์ฝึกและอบรมฯเป็นผู้รับผิดชอบ และมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มาอย่างต่อเนื่อง แต่จำนวนคดีที่กระทำผิดซ้ำและจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดก็ยังคงมีจำนวนมาก สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯตลอดจนความเข้าใจทางจิตวิทยานั้นอาจจะมีช่องว่างบางประการที่ทำให้ไม่เพียงพอต่อการฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้ลดการกระทำผิดซ้ำ

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงเรื่องนี้โดยใช้แนวทางทางการสื่อสารซึ่งถ้าหากมีการศึกษาในแนวการสื่อสารนี้แล้วน่าจะทำได้ข้อเสนอแนะที่จะใช้ในการฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯในลักษณะที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ประกอบกับจากการค้นคว้ายังไม่มีการศึกษาตามแนวทางนี้เลย ทั้งๆที่การสื่อสารก็เป็นเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญของสังคม ตามที่

<sup>2</sup> คำอธิบายเกี่ยวกับคำว่า “สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน” และ คำว่า “ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน” ที่เชิงอรรถที่ 1

สมควร กวียะ (2546:225) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของการสื่อสารไว้ว่า การสื่อสารมีบทบาทหน้าที่หนึ่งในฐานะเป็นเครื่องมือของชีวิต สังคมและองค์กร โดยให้ข้อสังเกตว่าการสื่อสารมิได้ตอบสนองความต้องการพื้นฐานของชีวิตด้วยการให้ข่าวสารและความรู้เท่านั้น แต่ยังตอบสนองความต้องการอีกระดับหนึ่งโดยให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การให้ความบันเทิง และจิตบำบัด ซึ่งเท่ากับเป็นการจรรโลงชีวิตด้วยศิลปะและการแสดงออกต่างๆอีกด้วย

จากงานวิจัยที่ผ่านมา มีผลการวิจัยบางชิ้นที่สะท้อนให้เห็นถึงปัจจัยด้านการสื่อสาร การศึกษาของ เกตุแก้ว รักษาชาติ(2542) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับการมองเห็นตนเองในด้านต่างๆของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ที่กระทำผิดซ้ำมีสาเหตุมาจากการถูกดูค่าจากคนในครอบครัว พุดจาเสียดสี ใช้คำพูดหยาบคาย ซ้ำเติมถึงความผิดที่กระทำลงไป ทำให้เด็กและเยาวชนมองเห็นตนเองเป็นคนไม่ดี เอาดีไม่ได้แล้ว จึงไม่คิดอยากจะทำดีอีก ในทางกลับกันก็มีเด็กบางคนถึงแม้จะประสบกับการดูค่าจากคนในครอบครัวเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังมองว่าการดูค่านั้นเป็นการแสดงออกถึงความหวังดีอีกแบบหนึ่งและยังอยากจะทำดีเช่นเดียวกับเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งที่คนในครอบครัวคอยพุดจาปลอบโยน ให้กำลังใจ ไม่ซ้ำเติม ก็จะมีการมองเห็นตนเองในทางบวก มีความหวังและคิดอยากจะทำดีเป็นคนดี เช่นเดียวกับผลการศึกษาเชิงคุณภาพโดยความร่วมมือของกระทรวงยุติธรรมและกรมสุขภาพจิต พบว่าเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ ส่วนใหญ่มีการรับรู้ที่เจ้าหน้าที่บางคนไม่เข้าใจในความรู้สึกของพวกเขาอย่างแท้จริง มักจะใช้อารมณ์ในการตัดสินลงโทษ ไม่มีเหตุผล ใช้คำพูดที่หยาบคาย ไม่สุภาพ ตำหนิและตอกย้ำความผิดของพวกเขาอยู่เสมอ (กระทรวงยุติธรรมและกรมสุขภาพจิต,2543 อ้างถึงใน ธีรภา เกษประดิษฐ์,2544:3) ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการสื่อสารซึ่งก็คือ การใช้คำพูด กิริยาท่าทางของคนในครอบครัวและเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลนั้นมีผลต่อความรู้สึกนึกคิดของเด็กและเยาวชน

หากแต่ในการศึกษาวิจัยดังกล่าวซึ่งมิได้เป็นการศึกษาที่ตั้งใจจะศึกษาในแง่มุมของการสื่อสารอยู่แล้ว ก็ไม่ได้กล่าวถึงในลักษณะที่ทำให้ทราบได้ว่า พฤติกรรมการสื่อสารที่ญาติและเจ้าหน้าที่ใช้กับเด็กและเยาวชนนั้นเป็นอย่างไร เช่น ใช้คำพูดอย่างไร ว่าอะไร แสดงออกทางสีหน้าท่าทางอย่างไร

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจว่า ในส่วนของการสื่อสารที่ใช้สื่อสารกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมนั้นเป็นอย่างไร โดยเฉพาะการสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจให้เด็กและเยาวชนรู้สึกดีขึ้นจากการที่ต้องถูกควบคุมตัวอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯรวมถึงการสื่อสารในเชิงชักจูงหรือโน้มน้าวให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้เกิดความคิดหรือความตั้งใจที่จะกลับตัว ไม่กระทำผิดซ้ำอีกเมื่อพ้น



กำหนดระยะเวลาการควบคุมตัวโดยเริ่มศึกษาจากญาติหรือคนในครอบครัวของเด็กและเยาวชน และเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ เนื่องจากบุคคลทั้งสองกลุ่มเป็นบุคคลใกล้ชิดและมีความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯว่าบุคคลทั้งสองกลุ่มมีการสื่อสารในประเด็นดังกล่าวแล้วกับเด็กและเยาวชนอย่างไร

อนึ่ง นอกจากที่จะศึกษาถึงการสื่อสารของญาติและเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯแล้ว ผู้วิจัยยังสนใจในส่วนของการรับรู้ของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯที่มีต่อการสื่อสารของบุคคลทั้งสองกลุ่มด้วยว่าเด็กมีการรับรู้อย่างไร ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้ทางญาติและเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯเข้าใจถึงการรับรู้ของเด็กและเยาวชนมากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่การเลือกใช้การสื่อสารที่เหมาะสมในการที่จะฟื้นฟูสภาพจิตใจและโน้มน้าวใจเด็กและเยาวชนต่อไป

### วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อค้นหาวิธีการสื่อสารที่เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯและญาติใช้สื่อสารกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯเพื่อฟื้นฟูสภาพจิตใจให้เด็กและเยาวชนรู้สึกดีขึ้น จนถึงเพื่อโน้มน้าวใจให้เกิดความตั้งใจที่จะไม่กระทำความผิดซ้ำอีก ภายหลังจากพ้นกำหนดการควบคุมตัวและศึกษาการรับรู้ของเด็กและเยาวชนที่มีต่อการสื่อสารดังกล่าวจากญาติและเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ

### วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาวิธีการสื่อสารที่เจ้าหน้าที่ใช้กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ
2. เพื่อศึกษาวิธีการสื่อสารที่ญาติหรือบุคคลใกล้ชิดใช้กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ
3. เพื่อศึกษาการรับรู้ของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯที่มีต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ
4. เพื่อศึกษาบรรยากาศการสื่อสารในแง่อวัจนภาษาภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ

## ปัญหานำวิจัย

1. เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีวิธีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯอย่างไร
2. ญาติหรือบุคคลใกล้ชิดมีวิธีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯอย่างไร
3. เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีการรับรู้ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติอย่างไร
4. ภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีบรรยากาศการสื่อสารในแง่อวัจนภาษาอย่างไรบ้าง

## สมมติฐานในการวิจัย

1. เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนแตกต่างกัน
2. ญาติของเด็กและเยาวชนที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนแตกต่างกัน
- 3.1 เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีการรับรู้ต่อการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่และญาติแตกต่างกัน
- 3.2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของเด็กและเยาวชนต่อการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่และญาติ

## ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการหาแนวทางของการสื่อสารที่ใช้กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเพื่อกระตุ้นให้เกิดความตั้งใจที่จะไม่กระทำผิดซ้ำอีก โดยที่การวิจัยครั้งนี้จะครอบคลุมเฉพาะเด็กและเยาวชนกระทำผิดที่ศาลมีคำพิพากษาว่าผิดจริงและมีคำสั่งให้รับการฝึกอบรมอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน โดยเก็บข้อมูลที่ ศูนย์ฝึกและอบรมเยาวชนชาย บ้านกรูณา บ้านมูทิตา และบ้านอุเบกขา และศูนย์ฝึกและอบรมเยาวชนหญิง บ้านปรานี เท่านั้น

## คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

เด็ก หมายถึง บุคคลทั้งเพศชายและหญิง ที่มีอายุตั้งแต่ 7-14 ปี  
 เยาวชน หมายถึง บุคคลทั้งเพศชายและหญิง ที่มีอายุเกิน 14 ปี แต่ยังไม่เกิน 18 ปี  
 เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ หมายถึง เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย โดยศาลมีคำพิพากษาแล้วว่ากระทำผิดจริงและถูกควบคุมตัวไว้ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

เจ้าหน้าที่ หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่ควบคุม ดูแล ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ หมายถึง นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล พนักงานพินิจ ครู พ่อบ้าน แม่บ้าน

ญาติ หมายถึง บุคคลในครอบครัว พ่อ แม่ พี่ น้อง หรือผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ เป็นผู้เดินทางมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ในระหว่างที่ถูกควบคุมตัวอยู่

การสื่อสาร หมายถึง การสื่อสารระหว่างบุคคลที่เจ้าหน้าที่และญาติมีต่อเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ โดยมุ่งเน้นไปที่ตัวสาร(message) ที่บุคคลทั้งสองกลุ่มใช้กับเด็กและเยาวชน

การรับรู้ของเด็กและเยาวชน หมายถึง การได้ยินคำพูดจากเจ้าหน้าที่และญาติ รวมทั้งความรู้สึกต่อคำพูดและต่อสัมผัสหรืออวัจนภาษาที่ได้รับ ซึ่งแบ่งเป็น 3 มิติ คือ ชอบ/ไม่ชอบ เชื่อ/ไม่เชื่อ ตั้งใจจะทำตาม/ตั้งใจจะไม่ทำตาม

## ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นการขยายความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดในลักษณะของการใช้ความรู้ในเชิงนิเทศศาสตร์ในช่วยบำบัด บรรเทา ลดปัญหาของสังคม (จากการค้นคว้า ยังไม่พบงานวิจัยเรื่องนี้ในเชิงนิเทศศาสตร์)

2. ทราบถึงลักษณะของการสื่อสารที่เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ มีต่อเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ
3. ทราบถึงลักษณะของการสื่อสารที่ญาติมีต่อเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ
4. ทราบถึงการรับรู้ของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ที่มีต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ
5. เป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่และญาติในการใช้การสื่อสารเพื่อฟื้นฟูสภาพจิตใจและน้อมนำใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ให้ได้ผลมากยิ่งขึ้น



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## บทที่ 2

### แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาถึงการสื่อสารของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูเด็ก และเยาวชนที่กระทำผิดถูกควบคุมตัวอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน โดยสนใจในแง่ของการสื่อสารที่ใช้เพื่อปลอบประโลมใจให้เด็กและเยาวชนลดระดับความตึงเครียดจากการกระทำผิด ถูกจับกุมจนถึงต้องถูกควบคุมตัวอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ และการสื่อสารที่ใช้ในการโน้มน้าวใจ ให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นมีความคิดที่จะกลับตัวเป็นคนดีไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จึงต้องประกอบขึ้นด้วยแนวคิดหลายๆด้าน ทั้งในด้านของ วาทวิทยาเอง คือ ในส่วนของการสื่อสารระหว่างบุคคล ได้แก่ การสื่อสารเพื่อปลอบประโลมและ การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ อวัจนภาษา รวมทั้งเรื่องของการรับรู้ และในด้านของสังคมศาสตร์ กล่าวคือ จะใช้แนวคิดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดร่วมกับแนวคิดเกี่ยวกับอาชญาวิทยา ดังนี้

### แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- 1.แนวคิดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด
- 2.แนวคิดเกี่ยวกับอาชญาวิทยา
- 3.แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อปลอบประโลม
- 4.แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ
- 5.แนวคิดเกี่ยวกับอวัจนภาษา
- 6.แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

ศูนย์วิจัยและบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

### แนวคิดที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ในการที่จะทำความเข้าใจถึงการสื่อสารเพื่อฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนนั้น ควรจะเข้าใจถึงพื้นฐานลักษณะ พฤติกรรม ตลอดจนสภาพจิตใจ ของเด็กกลุ่มนี้ เพื่อนำไปสู่การสร้างสารหรือการใช้การสื่อสารที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนดังกล่าว

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด(ทั้งที่ถูกจับกุมและไม่ถูกจับกุม)ถูกเรียกด้วยคำต่างๆกัน เช่น เด็กเกเร เด็กอันธพาล เด็กที่มีพฤติกรรมขัดกับสังคม หรือเด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ซึ่งในคำเรียกต่างๆกันนั้น ต่างก็หมายถึงเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ซึ่งเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ก็เป็นส่วนหนึ่งของเด็กที่ถูกเรียกด้วยคำต่างๆเหล่านั้น

ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 (อ้างถึงใน สุขชา จันท์ธอม,2542:3) ได้บัญญัติไว้ว่า เด็ก หมายความว่าถึงบุคคลอายุเกินกว่า 7 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่เกิน 14 ปีบริบูรณ์ เยาวชน หมายความว่าถึงบุคคลอายุ 14 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ (ยกเว้นบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส) เด็กกระทำผิดหรือเด็กเกเร หมายความว่าถึงเด็กที่กระทำผิดอาญา รวมทั้งเด็กที่กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดสำหรับเด็ก

ผดุง อารยะวิญญู(2542:21) ได้ให้คำจำกัดความของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด(เด็กที่มีพฤติกรรมขัดกับสังคม) ไว้ว่า เด็กที่มีพฤติกรรมขัดกับสังคม หมายถึงเด็กที่มีประพฤติดนไปในทางที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ประพฤติดนไปในทางที่ตรงกันข้ามกับกรอบวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม ประพฤติดนไปในทางที่แตกต่างออกไปจากคนทั่วไปในสังคมที่เขาประพฤติปฏิบัติกัน เด็กเหล่านี้จะประพฤติดนไปในทางเกเร ประกอบอาชญากรรม ทำผิดกฎหมายตั้งแต่อยู่ในวัยเยาว์ หรือที่เรียกว่า ยุวอาชญากร

### ลักษณะทางจิตวิทยา

เด็กเกเร(เด็กและเยาวชนที่กระทำผิด)มักจะมีลักษณะที่แตกต่างออกไปจากเด็กปกติ ลักษณะที่พบบ่อยๆในเด็กเกเรและอันธพาลคือ การก้าวร้าว ขาดความรับผิดชอบ ไม่เกรงใจ ไม่สนใจต่อความรู้สึกของคนอื่น ขาดคุณธรรมอันเป็นหลักยึดเหนี่ยวอันดีงามของสังคม ดังนี้(ผดุง อารยะวิญญู,2542:23-24)

1.ขาดคุณธรรม เด็กบางคนรู้ว่าการกระทำสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด สิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ แต่เวลาที่เด็กลงมือกระทำสิ่งผิดเหล่านั้น มักจะลืมนึกถึงคำว่า “ถูกผิด” “ควร,ไม่ควร” พฤติกรรมที่ไม่ดีงามบางอย่าง เช่น ลักขโมย พูดยุติ ดื่มเหล้า เล่นการพนัน ประพฤติผิดในทางเพศ มักจะพบในเด็กเหล่านี้อยู่เสมอ

2.ขาดสติและความรับผิดชอบ เด็กเหล่านี้จะกระทำผิดโดยที่ตนเองอาจจะไม่มีความรู้สึก ละอายใจ ไม่กังวลใจ หรือไม่รู้สึกที่ตนเองจะมีความผิดเพราะเด็กบางคนขาดสติและขาดความ รับผิดชอบนั่นเอง

3.ขัดขืนต่อสู้และหุนหันพลันแล่น เด็กเหล่านี้ชอบการต่อสู้ ทะเลาะวิวาทก่อความวุ่นวาย จนไม่สามารถจะอยู่ในบ้านหรือในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข

4.มีอาการวิปริต เด็กจะมีอาการบางอย่างที่ผิดแผกออกไปจากคนทั่วไป ความวิปริตที่ กล่าวนี้ส่วนมากเป็นความวิปริตทางอารมณ์ ทำให้กระทำอะไรบางอย่างลงไปโดยขาดความ รับผิดชอบ

5.ชอบการลงโทษและชอบทำตามใจตนเอง บางคนชอบความเจ็บปวด การถูกลงโทษ เป็นทางหนึ่งที่จะเรียกร้องความสนใจจากคนอื่นได้

6.มีความสามารถในการชักจูงคนอื่น เด็กเหล่านี้มักจะสามารถในการโน้มน้าวให้ คนอื่นปฏิบัติตามสิ่งที่ตนปรารถนาได้

7.มีความคิดเห็นไปในทางที่ตรงข้ามกับสังคม

8.มักจะมีระดับสติปัญญาที่ต่ำกว่ารายเฉลี่ย แต่บางคนก็มีปฏิภาณไหวพริบดี

9.มักจะประสบความล้มเหลวทางการเรียน

10.มีความรู้สึกไม่ดีต่อตนเอง เช่น เห็นว่าตนเองเป็นคนเลว ไม่มีค่าและไม่เป็นที่ต้องการ ของสังคม

11.มีความก้าวร้าวต่อบุคคลอื่นและต่อสังคม

12.ประพฤติผิดหรือมีพฤติกรรมที่ผิดปกติในทางเพศ เช่น สำเร็จความใคร่ด้วยตนเองมากเกินไป ชมชื่นกระทำชำเรา ลักพาเพื่อกระทำการมิดีมีร้ายในทางเพศ ทำอนาจาร รักร่วมเพศและ อื่นๆ

13.มักมีวสันตยาเสพติดให้โทษ

## การแก้ปัญหาของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด

ในประเทศไทยได้ตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2495 ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนกับพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ.2494 โดยเริ่มจัดตั้งที่กรุงเทพมหานครก่อน จากนั้นจึงได้จัดตั้งตามจังหวัดต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือต้องการแยกการพิจารณาพิพากษาคดีเด็กออกจากคดีของผู้ใหญ่โดยวิธีการพิเศษ เนื่องจากเด็กมีลักษณะแตกต่างจากผู้ใหญ่ในด้านความเจริญเติบโตของร่างกาย จิตใจ ความรู้สึกนึกคิด ศาลคดีเด็กและเยาวชนต้องการที่จะค้นคว้าให้ทราบถึงสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็ก แล้วมุ่งแก้ไขให้เด็กได้กลับตนเป็นพลเมืองดี มิใช่มุ่งลงโทษหรือใช้วิธีการที่รุนแรง ซึ่งจะเป็นการเสียหายต่อชีวิตและอนาคตของเด็ก ทั้งนี้ในทุกแห่งที่มีศาลคดีเด็กและเยาวชน จะต้องมีส่วนพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควบคู่กัน เพื่อให้เป็นสถานที่ควบคุมตัวเด็กในกรณีศาลมีคำสั่งให้การฝึกและอบรมในสถานฝึกและอบรมของสถานพินิจฯ ซึ่งสถานพินิจฯจะมีหน้าที่ให้การสงเคราะห์เพื่อคุ้มครองและแก้ไขความประพฤติเด็กและเยาวชนที่ต้องการคดีทั้งก่อนและหลังการพิจารณาพิพากษา จัดการอบรมความประพฤติ จริยธรรม วิชาสามัญและวิชาชีพ เช่น งานช่าง งานเกษตร เป็นต้น (สุชา จันทน์เอม, 2542)

ผู้วิจัยนำแนวคิดนี้มาใช้ในงานวิจัย เพื่อเป็นการทำความเข้าใจเบื้องต้นกับกลุ่มเด็กและเยาวชนที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน อันเป็นกลุ่มตัวอย่างสำคัญของงานวิจัยนี้ รวมทั้งเพื่อทำความเข้าใจในระบบยุติธรรมที่ใช้กับเด็กและเยาวชนด้วย

## แนวคิดที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับอาชญาวิทยา

แนวคิดทางด้านอาชญาวิทยาที่นำมาใช้ในงานวิจัยนี้ จะเป็นการช่วยอธิบาย ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการกระทำผิดและการปฏิบัติเมื่อเกิดการกระทำผิดขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของ การป้องกันอาชญากรรมหรือการกระทำผิดทางอาญาทั้งการป้องกันก่อนที่จะเกิดและการป้องกันภายหลังจากเกิดขึ้นแล้วเพื่อมิให้เกิดขึ้นอีก โดยเฉพาะการป้องกันเพื่อมิให้เกิดการกระทำผิดขึ้นอีก ซึ่งเป็นภาระหน้าที่สำคัญของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

## ความหมายของวิชาอาชญาวิทยา

“อาชญาวิทยา” เป็นวิทยาการที่มีเนื้อหาสาระ กล่าวถึง การกระทำผิดความผิด โดยกล่าวถึง สาเหตุและที่มาของการกระทำผิดทางอาญาโดยแยกกล่าวสาเหตุและที่มาของการกระทำผิดที่เกิด



จากตัวเอง และสังคมแวดล้อม รวมตลอดถึงมาตรการที่จะปฏิบัติกับผู้กระทำความผิด องค์กรและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมจะปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดอย่างไร (นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล,ม.ป.ป.)

### การป้องกันอาชญากรรม

การป้องกันอาชญากรรมโดยทั่วไปมักจะแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการป้องกันก่อนการเกิดอาชญากรรม
2. ขั้นตอนการป้องกันภายหลังจากอาชญากรรมได้เกิดขึ้นแล้วเพื่อมิให้เกิดขึ้นอีก

ในการป้องกันอาชญากรรมทั้ง 2 ขั้นตอนนี้ มักจะพิจารณาสาเหตุของอาชญากรรมเป็นหลัก เมื่อทราบว่าจะอะไรเป็นสาเหตุแล้วจึงจะสามารถป้องกันมิให้อาชญากรรมเกิดขึ้นหรือให้เกิดขึ้นน้อยลง สาเหตุของอาชญากรรมมีมากมายหลายประการ อาจสรุปได้ 3 ประการ ดังนี้ (ประธาน วัฒนวาณิชย์,2546)

1. เงื่อนไขทางสังคม (Social Conditions) ได้แก่ สภาวะต่างๆทางสังคม ระบบการศึกษาไม่เหมาะสม การจัดที่อยู่อาศัยไม่พอเพียง และการแพร่ระบาดของอบายมุขต่างๆ และสภาวะทางเศรษฐกิจ เช่น การว่างงาน ความยากจน การกระจายรายได้ไม่ทั่วถึงและไม่เป็นธรรม และการผูกขาดทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

2. เงื่อนไขทางจิตใจ (Mental and Psychological Conditions) คือ จิตใจไม่ปกติ หรือวิปริต อาจโดยกรรมพันธุ์ หรืออาจเกิดจากแรงกดดันต่างๆ โดยสภาวะทางสังคม

3. เงื่อนไขทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Conditions) คือ สภาวะสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชญากรรมหรือเป็นแหล่งของอาชญากรรม เช่น การวางผังเมือง การสร้างสถานอยู่อาศัยและที่ประกอบธุรกิจที่ไม่เหมาะสม มีจุดอับชอกมุม การสร้างที่อยู่อาศัยแออัด ยัดเยียด ชุมชนแออัด และแหล่งเสื่อมโทรม การไม่จัดให้มีแสงสว่างเพียงพอในถนนหนทาง และที่สาธารณะ เป็นต้น

เงื่อนไขทั้ง 3 อย่างนี้ อย่างใดอย่างหนึ่งหรืออาจรวมกัน อาจก่อให้เกิดการประกอบอาชญากรรมขึ้นได้

จอห์น เอ็ม. มาร์ติน (John M. Martin) (อ้างถึงในประธาน วัฒนวาณิชย์,2546) นักอาชญาวิทยาได้เสนอวิธีการป้องกันอาชญากรรม 3 แนวทาง คือ

1.การป้องกันอาชญากรรมเป็นผลรวมของกิจกรรมต่างๆ ทั้งหมดที่มุ่งต่อการปรับปรุงตัวเยาวชนและการสร้างบุคลิกภาพที่ดีในตัวเอง กล่าวคือ กิจกรรมอะไรก็ได้ที่จะก่อให้เกิดการปรับปรุงที่ดีในตัวเองเยาวชนและทำให้บุคคลมีการพัฒนาบุคลิกภาพไปในทางที่ดีก็เป็นการป้องกันอาชญากรรม

2. การป้องกันอาชญากรรมโดยวิธีใช้ความพยายามจัดการกับสภาวะทางสิ่งแวดล้อมที่เชื่อกันว่าเป็นที่มาของอาชญากรรม กล่าวคือ มุ่งที่จะแก้ไขสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวเด็กและเยาวชนที่จะนำไปสู่การกระทำความผิด เช่น การปรับปรุงแหล่งชุมชนที่เด็กอยู่อาศัย การจัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬาต่างๆ และลดกิจกรรมที่ผิดกฎหมายของผู้ใหญ่ที่เป็นอันตรายต่อเด็กให้ลดน้อยลง

3. การป้องกันอาชญากรรมโดยพิจารณาบริการต่างๆ ที่จัดไว้ให้เยาวชนแต่ละคนหรือกลุ่มของเยาวชนทั้งหมด กล่าวคือ แนวทางนี้เป็นแนวทางที่รวมถึงการควบคุมความประพฤติและสงเคราะห์ภายหลังปล่อย สำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด เพื่อป้องกันมิให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดซ้ำอีก

ผู้วิจัยนำแนวคิดทางอาชญาวิทยาามาเพื่อใช้ในการช่วยอธิบายในส่วนของการควบคุมหรือป้องกันการเกิดอาชญากรรมซ้ำอีก ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน รวมทั้งช่วยอธิบายถึงที่มาหรือสาเหตุแห่งอาชญากรรมที่เด็กและเยาวชนกระทำ

### แนวคิดที่3 แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อปลอบประโลมใจ (Supportive Communication)

Terrance L. Albrecht และ Mara B. Adelman (1987:19) ได้ให้นิยามของการสื่อสารเพื่อปลอบประโลมใจ(supportive communication) ไว้ว่า เป็นการสื่อสารที่ครอบคลุมทั้ง วัจนภาษาและอวัจนภาษาระหว่างผู้ส่งสาร(ผู้พูด,ผู้ปลอบ)กับผู้รับสาร(ผู้ฟัง,ผู้ที่มีความทุกข์)ซึ่งการสื่อสารนั้นจะช่วยลดความไม่แน่ใจ ความหวั่นใจ ความไม่มั่นใจในสถานการณ์ ในตนเองหรือคนอื่น หรือในความสัมพันธ์ และนอกจากนั้นยังเป็นการสื่อสารที่มีหน้าที่ในการช่วยเสริมการควบคุมตนเองในสถานการณ์ ประสบการณ์ต่างๆของชีวิตอีกด้วย

#### ประโยชน์ของการสื่อสารเพื่อปลอบประโลม

Albrecht, Burlison and Goldsmith, 1994 (cited in Berger, 2006) ได้สรุปประโยชน์ของการสื่อสารเพื่อปลอบประโลมใจ ดังนี้

1. ช่วยทำให้บุคคลมีความเข้าใจกันมากขึ้น และทำให้ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว
2. ช่วยทำให้บุคคลมีสุขภาพกายแข็งแรง
3. ช่วยเพิ่มความต้านทานโรคและยืดชีวิตได้(ในกรณีที่ใช้ในการรักษาผู้ป่วย)
4. ช่วยให้บุคคลมีอารมณ์และสุขภาพจิตดี

## อารมณ์ชนิดต่างๆกับการสื่อสารเพื่อปลอบประโลม

Berger(2006) ได้จำแนกอารมณ์ชนิดต่างๆที่ควรได้รับการปลอบประโลม รวมทั้งการใช้การสื่อสารเพื่อปลอบประโลมให้เหมาะสมกับอารมณ์แต่ละชนิด ดังนี้

**ความเศร้าโศก (Sadness)** ความเศร้าโศกเป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นจากการสูญเสีย คนจะรู้สึกเศร้าเมื่อต้องสูญเสียบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งอาจจะเป็น สิ่งของ บุคคล ความรู้สึก ความมั่นใจ การปลอบประโลมกับผู้ที่อารมณ์เศร้าโศกนี้จึงควรเป็นการปลอบประโลมเพื่อให้บุคคลนั้นยอมรับความเป็นจริงของการสูญเสียนั้นและเข้าใจว่าการสูญเสียนั้นเป็นเรื่องธรรมดา และให้กำลังใจในการดำเนินชีวิตต่อ

**ความวิตกกังวลและความกลัว (Anxiety and fear)** ความวิตกกังวลและความกลัวเป็นอารมณ์ที่เป็นผลของความไม่มั่นใจในสถานการณ์ที่ดูเหมือนว่าจะไม่สามารถควบคุมได้ การปลอบประโลมผู้ที่มีความวิตกกังวลและหวาดกลัวจึงควรเป็นการสื่อสารเพื่อที่จะลดความไม่มั่นใจในสถานการณ์นั้นลง ลดความร้ายแรงหรืออันตรายของสถานการณ์ ให้กำลังใจ ให้เกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองว่าสามารถควบคุม จัดการกับสถานการณ์ได้

**ความอับอายหรือความอึดอัดลำบากใจ (Shame or embarrassment)** ความอับอายหรือความอึดอัดลำบากใจเป็นอารมณ์ที่เป็นผลมาจากการถูกต่อต้านในบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยหรือความสามารถของตนเอง (โดนต่อว่า ไม่ได้รับการยอมรับจากผู้อื่น) การสื่อสารเพื่อปลอบประโลมคนที่อารมณ์แบบนี้ควรจะเป็นไปเพื่อสนับสนุนให้เห็นว่ายังมีความสามารถอยู่

**ความรู้สึกผิด ละอายใจ มีมลทิน (Guilt)** ความรู้สึกละอายใจหรือมีมลทินติดตัวนี้เป็นผลมาจากการกระทำของตนเองที่กระทำในสิ่งที่ไม่ควรกระทำหรือการไม่กระทำในสิ่งที่จะควรกระทำ การสื่อสารเพื่อปลอบประโลมคนที่มีความรู้สึกแบบนี้ควรจะเป็นการสื่อสารที่ให้ผู้คลดังกล่าวได้ระบายออกมาถึงสิ่งที่คิดอยู่ ให้กำลังใจให้ค่อยๆลดความรู้สึกผิดลง

**ความโกรธ ฉุนเฉียว (Anger)** อารมณ์โกรธหรือฉุนเฉียวเป็นความรู้สึกที่เป็นผลมาจากความรู้สึกถึงความยุติธรรม หรือเป็นผลมาจากการถูกขัดขวางในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุถึงเป้าหมาย การสื่อสารที่จะใช้กับคนที่อารมณ์แบบนี้ควรจะเป็นไปเพื่อให้เห็นถึงความเป็นจริง ความถูกต้อง(ถ้าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง) ช่วยคิดหรือหาทางให้บรรลุถึงเป้าหมาย(ถ้าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง)

## ปัญหาของการใช้การสื่อสารเพื่อปลอบประโลม

1. การที่ผู้พูดหรือผู้ปลอบใจไม่รู้ว่าจะต้องทำหรือพูดว่าอะไรในการปลอบใจให้ผู้ฟังรู้สึกดีขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งคือการพูดแล้วไม่ฟัง คือ ปลอบแล้วแต่ผู้ฟังก็ยังคงมีความรู้สึก มีอารมณ์ที่ไม่ดีนั้นเหมือนเดิม

2. การที่ผู้พูดหรือผู้ปลอบพลอยมีรู้สึก มีอารมณ์เช่นเดียวกับผู้ฟังไปด้วย เช่น รู้สึกเศร้าตามไปด้วย โกรธตามไปด้วย ทำให้ตัวผู้ปลอบเองต้องการหลีกเลี่ยงจากผู้ฟัง(ผู้ที่มีความทุกข์) เพื่อหลีกเลี่ยงจากความรู้สึกเช่นนั้น ทำให้ผู้พูดหรือผู้ปลอบไม่สามารถอยู่ปลอบใจผู้ที่มีความทุกข์ได้ในขณะที่เขาต้องการ

3. การปลอบประโลมอาจจะต้องใช้เวลานาน ใช้ความมานะพยายามและการฝึกปฏิบัติมากกว่าจะได้หรือเห็นผล

ซึ่ง Berger ได้สรุปว่า การสื่อสารเพื่อการปลอบประโลมนี้เป็นสิ่งจำเป็นและการที่จะใช้การสื่อสารเพื่อการปลอบประโลมนี้ให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้พูดหรือผู้ที่จะเป็นผู้ปลอบใจนั้นควรจะต้องทราบว่าผู้ฟังมีอารมณ์ ความรู้สึกอย่างไร มีสาเหตุมาจากอะไร และเลือกใช้การสื่อสาร(ที่แสดงออกโดยคำพูดหรือท่าทาง)ให้ตรงกับความรู้สึกนั้น

ในกรณีของการนำมาใช้กับเด็กและศูนย์ฝึกและอบรมฯ ผู้เกี่ยวข้องจะสามารถใช้แนวคิดการสื่อสารเพื่อการปลอบประโลม(supportive communication) นี้ในการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนเหล่านั้น ซึ่งอาจจะมีอารมณ์ ความรู้สึกหลายๆอย่างรวมกันอยู่ เพื่อฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กให้ดีขึ้นหรือเป็นปกติ ก่อนที่จะโน้มน้าวใจให้กลับตัวเป็นคนดีไม่กระทำความผิดซ้ำอีกต่อไป ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดนี้มาใช้ในงานวิจัยนี้เพื่ออธิบายคำพูดในลักษณะการปลอบใจ ให้กำลังใจ

## แนวคิดที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ

นอกจากที่จะต้องใช้การสื่อสารเพื่อปลอบประโลมให้เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ มีสภาพจิตใจที่ดีขึ้นแล้ว จุดประสงค์สำคัญของศูนย์ฝึกและอบรมฯ ก็คือ การที่เด็กจะสามารถกลับตัวกลับใจ เป็นคนดีของสังคม ไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีกภายหลังจากที่พ้นกำหนดควบคุมตัวแล้ว

ดังนั้นในการศึกษาถึงการสื่อสารเพื่อบรรลุถึงจุดประสงค์ดังกล่าว จึงต้องประกอบขึ้นด้วยการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ ซึ่งอาจจะเป็นการสื่อสารที่เกิดขึ้นหลังจากการปลอบประโลมใจ หรืออาจเกิดขึ้นพร้อมๆกันในศูนย์ฝึกและอบรมฯ

#### 4.1 Compliance – Gaining Message Selection

(Marwell and Schmitt ,1967 cite in Infante , Rancer and Womack ,2003:136-140) ทฤษฎี Compliance – Gaining Message Selection ที่ว่าด้วยการสร้างการยอมรับในการโน้มน้าวใจ โดยการใช้กลยุทธ์ต่างๆ เช่น การให้คำสัญญา การคุกคาม การเป็นพวกพ้อง การสร้างประเด็นจูงใจ การทวงบุญคุณ การอ้างศีลธรรม การอ้างความรู้สึก (ทั้งในแง่บวกและลบ) การโต้แย้ง การอ้างถึงคนที่เคารพนับถือ และ การอ้างถึงส่วนรวม

BEM D. (อ้างถึงใน อรรถวรรณ ปิลาภรณ์โอบาท,2549) อธิบายไว้ว่า กลยุทธ์แห่งการยอมคล้อยตามมุ่งเน้นไปสู่ผลแห่งพฤติกรรมการสื่อสาร ไม่ว่าจะผู้รับสารจะปรับเปลี่ยนทัศนคติหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ กลยุทธ์แห่งการยอมคล้อยตามในแนวคิดนี้ มีทั้งหมด 16 กลยุทธ์ คือ 1.การให้คำสัญญา 2. การข่มขู่ 3.การใช้ความชำนาญของผู้ส่งสารที่จะพยากรณ์ในทางลบเกี่ยวกับอนาคต 4.การให้ผู้รับสารแสดงความชื่นชอบในตัวผู้ส่งสารและยอมตาม 5.การให้ก่อนแล้วจึงรับ 6.การกระตุ้นที่เป็นทางลบจนกว่าผู้ส่งสารจะยอมตาม 7.การทวงบุญคุณ 8.การพูดว่าผู้รับสารขาดศีลธรรมถ้าไม่ยอมตาม 9.การจะรู้สึกดีถ้าตัวเองยอมคล้อยตาม 10.การรู้สึกแย่ถ้าตัวเองไม่ยอมตาม 11.คนดีจะยอมตาม 12.คนไม่ดีจะไม่ยอมตาม 13.การทำความดีเพื่อคนอื่น 14.การได้รับการยอมรับ 15.นับถือถ้ายอมตาม 16.การไม่ได้รับการยอมรับถ้าไม่ยอมตาม

การนำแนวคิดนี้มาใช้ในงานวิจัยนี้เพื่ออธิบายว่าในการโน้มน้าวใจเด็กและเยาวชนเล็ก กระทำผิดนั้นทั้งเจ้าหน้าที่และญาติมีการใช้กลยุทธ์ใดในการสร้างให้เกิดความคล้อยตาม ที่จะไม่กระทำผิดอีก

#### 4.2 The Variable – Analytic Approach

Infante,Rancer and Womack (2003:105-107) ได้สรุปจากนักวิชาการหลายท่านถึง ทฤษฎี The Variable – Analytic Approach ที่ใช้ในการโน้มน้าวใจ โดยวิเคราะห์ตามองค์ประกอบของการสื่อสาร คือ ผู้ส่งสาร สาร ช่องทาง ผู้รับสาร (S-M-C-R) กล่าวคือ ในองค์ประกอบของผู้ส่งสาร (Source) นั้นก็จะพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือ ปัจจัยต่างๆที่ทำให้ผู้ส่งสารเป็นผู้ที่น่าเชื่อถือ การสวนของตัวสาร (Message) จะพิจารณาถึง การสร้างสารเพื่อใช้ในการโน้มน้าวใจนั้น มีพื้นฐานอยู่ 3 ประการ คือ 1.โครงสร้างสาร (Message Structure) กล่าวคือ จะเลือกใช้สารทาง

เดียวหรือสารสองทาง 2.จุดจูงใจสาร (Message Appeal) คือ การเลือกใช้สิ่งใดมาเป็นจุดจูงใจให้ผู้รับสารคล้อยตาม เช่น ใช้ความกลัว ใช้รางวัล ใช้อารมณ์ขัน ใช้หลักฐานพยาน 3.ภาษาที่ใช้ในสาร (Language) เช่น ใช้ภาษาที่รุนแรง เข้มข้น ใช้ภาษาหยาบคาย ใช้ภาษาโต้แย้งอย่างเหมาะสม ในส่วนของช่องทางการสื่อสาร (Channel) จะพิจารณาถึงวิธีที่จะส่งสาร เช่น การพูด การเขียน การใช้สื่อ และในส่วนของผู้รับสาร (Receiver) จะต้องพิจารณาองค์ประกอบต่างๆของตัวผู้รับสารว่าเป็นใคร มีบุคลิกภาพ ทศนคติอย่างไร

ทั้งนี้ เฉพาะในเรื่องของ จุดจูงใจสาร (Message Appeal) นั้น มีรายละเอียดอธิบายไว้ว่า จุดจูงใจสารอาจจะเป็นทางด้านชีววิทยา (ความต้องการทางด้านสรีระ)หรือเป็นจุดจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ แต่การโน้มน้าวใจจะได้ผลดียิ่งขึ้นถ้ามีจุดจูงใจที่ผู้รับสามารถเชื่อมโยงได้กับกรอบอ้างอิงของตนเอง (อรวรรณ ปิลาพันธ์โหวาท,2549) ซึ่ง จุดจูงใจที่ใช้กันทั่วไป ได้แก่

1. จุดจูงใจโดยใช้ความกลัว (Fear Appeals) การใช้ความกลัวนี้ มีนักวิจัยได้ค้นพบว่า ความสัมพันธ์ของหัวข้อของการโน้มน้าวใจมีความสัมพันธ์กับระดับความกลัวที่จะใช้กับผู้รับสาร คือ ถ้าผู้รับสารรู้สึกตัวเองเกี่ยวข้องกับหัวข้อนั้น ผู้ส่งสารอาจใช้ความกลัวในระดับสูงมาโน้มน้าวใจได้

2.จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ (Emotional Appeals) โดยใช้วิธีการ การใช้ภาษาที่เจืออารมณ์ การเชื่อมโยงความคิดที่เสนอใหม่กับความคิดเก่า การเชื่อมโยงความคิดที่เสนอเข้ากับอวัจนสารที่สามารถเร้าอารมณ์ได้

3.จุดจูงใจโดยใช้ความโกรธ (Anger Appeals) ผู้ส่งสารจะต้องสร้างความโกรธหรือคับข้องใจแก่ผู้รับสารแล้วจึงเขียนหรือพูดเพื่อลดหรือเพิ่มความเครียดแก่ผู้รับสารและวิธีแก้ไข

4.จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ขัน (Humorous Appeals) เป็นการโน้มน้าวใจโดยการลดความเครียด เช่น อาจใช้วิธีการประชดประชัน

5.จุดจูงใจโดยใช้รางวัล (Reward As Appeals) ปกติแล้วสารที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับสารจะประสบความสำเร็จมากกว่าสารที่ไม่ได้ให้คำสัญญาสิ่งใดกับคนฟัง ยิ่งสารมีรางวัลหรือสิ่งตอบแทนมากก็ยิ่งเรียกร้องความสนใจหรือจูงใจคนฟังได้มาก

6.จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจ (Motivational Appeals) เช่น ความรักชาติ ความรักในเพื่อนมนุษย์ ศาสนา และค่านิยมต่างๆ การที่ผู้ส่งสารจะใช้วิธีนี้ในการโน้มน้าวใจจะต้องมีการวิเคราะห์ผู้ฟังอย่างมากเพราะแรงจูงใจอย่างหนึ่งอาจจะมีความหมายมากต่อผู้ฟังคนหนึ่ง ในขณะที่ผู้ฟังอีกคนหนึ่งอาจจะไม่รู้สึกละเลย

ผู้วิจัยนำแนวคิดในส่วนนี้มาใช้อธิบายในส่วนของวิธีการที่เจ้าหน้าที่และญาติใช้ในการโน้มน้าวใจให้เด็กและเยาวชนเลิกกระทำผิดว่าในตัวคำพูดหรือประโยคที่ใช้ นั้น มีการใช้สิ่งใดการจูงใจหรือไม่อย่างไร

## แนวคิดที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับอวัจนภาษา

นอกจากภาษาถ้อยคำหรืออวัจนภาษาที่เป็นเครื่องมือหลักของการสื่อสารซึ่งปรากฏอยู่ในแนวคิดเกี่ยวกับสื่อสารเพื่อปลดปล่อยจิตใจและการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจแล้ว ภาษาที่ประกอบด้วยภาษาถ้อยคำเหล่านั้นและมีความสำคัญต่อการสื่อสารเช่นเดียวกันก็คือภาษาไม่ใช้ถ้อยคำหรืออวัจนภาษานั้นเอง

อวัจนภาษาสามารถแยกออกได้เป็นประเภทต่างๆ (อรวรรณ ปีฉันทน์โหวาท,2549) ดังนี้คือ

1.ภาษาทางด้านสถานที่ (proxemics) หมายถึง ภาษาที่เกิดจากลักษณะของสถานที่ที่บุคคลทำการสื่อสารกัน รวมทั้งช่วงระยะห่างของบุคคลที่ทำการสื่อสารกัน

2.ภาษาทางด้านเวลา (chronemics) การใช้เวลาเป็นอีกวิธีหนึ่งของการสื่อสารเชิงอวัจนะ ซึ่งผู้ส่งสารแสดงความหมายให้ผู้รับสารเข้าใจได้ เช่น การเป็นคนตรงต่อเวลาไปตามเวลานัดหมาย การรอคอยด้วยความอดทน เป็นต้น

3.ภาษาทางอาการ (kinesics) หมายถึง ภาษาอวัจนะที่อยู่ในรูปการเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสื่อสารซึ่งครอบคลุมร่างกายทั้งหมด ได้แก่ ใบหน้า ศีรษะ แขน ขา ลำตัว เป็นต้น ซึ่งสามารถแบ่งภาษาทางกายนี้ออกเป็นการแสดงออกได้ คือ

-ลักษณะการวางท่าทาง (posture)

-การแสดงออกทางใบหน้า (kinesics or facial expression)

-การแสดงท่าทางประกอบ (body gesture)

4.ภาษาน้ำเสียง (vocalics) หมายถึง ภาษาที่ใช้เสียงประกอบถ้อยคำการพูด ปกติ น้ำเสียงจะไปพร้อมกับการเปล่งถ้อยคำเสมอ มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่า ในการสื่อความหมายน้ำเสียงจะมีความสำคัญมากกว่าเนื้อหา ถ้าน้ำเสียงและเนื้อหามีความขัดกัน ผู้ฟังจะตัดสินข้อความจากน้ำเสียง

5.ภาษาทางวัตถุ (objectics) หมายถึง อวัจนภาษาที่เกิดจากการใช้และการเลือกใช้วัตถุมาเพื่อสื่อสารแดงความหมายบางประการ

ซึ่งในส่วนของภาษาทางวัตถุนี้ อรุณีประภา หอมเศรษฐี (2528) ได้กล่าวถึงรายละเอียดของภาษาวัตถุรวมทั้งสภาพแวดล้อมไว้ ดังนี้

### **ภาษาวัตถุและสภาพแวดล้อม**

1. การสื่อความหมายทางอวัจนภาษาด้วยภาษาวัตถุและสภาพแวดล้อม สามารถสื่อความหมายได้ในหลายรูปแบบ
2. เวลาสามารถสื่อความหมายและสร้างความเข้าใจคุณค่า บุคลิกลักษณะ และนิสัยใจคอของมนุษย์ได้
3. สีจะถูกเลือกใช้ตามอารมณ์และโอกาส เมื่อสื่อความหมายอาจเกิดขึ้นโดยตั้งใจหรือไม่ก็ได้
4. การใช้ระยะห่างของมนุษย์และสภาพแวดล้อมอื่นๆมาเป็นเครื่องกำหนดความหมาย มักจะขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของสังคมแต่ละสังคมด้วย
5. การปรากฏกายของมนุษย์ในเสื้อผ้า ทรงผม เครื่องประดับ หรือการเลือกใช้สิ่งของต่างๆ ล้วนแต่สื่อความหมายทางด้านอวัจนภาษาได้ทั้งสิ้น

จากแนวคิดดังกล่าว นำมาซึ่งการนิยามความหมายโดยรวมของความหมายของภาษาวัตถุและสภาพแวดล้อมได้ว่า ภาษาวัตถุและสภาพแวดล้อมหมายถึงความถึง ภาษาของเวลา ภาษาของช่องว่าง ภาษาของสี ภาษาของเครื่องประดับและของใช้ โดยที่ภาษาประเภทนี้มักเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยและสภาพของสังคมนั้นๆ

### **ภาษาของเวลา**

การให้ความสำคัญต่อเวลาของบุคคลแต่ละคนสามารถสื่อให้เห็นความหมายในรูปแบบที่แตกต่างกันไป ในสังคมแต่ละสังคมก็ให้ความสำคัญต่อเวลาในรูปแบบที่แตกต่างกันไปในการสื่อสารของมนุษย์นั้น เวลาเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ที่เชื่อว่าเราจะใช้เวลาอันเพื่อจุดประสงค์อะไร หรือบางครั้งความสำคัญของเวลาก็จะขึ้นกับบุคคลที่เราเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย โดยสรุปมนุษย์ใช้เวลาเพื่อสื่อจุดประสงค์บางอย่าง คนบางคนก็ให้ความสำคัญกับคุณค่าของเวลามาก บางคนก็มองไม่เห็นความสำคัญ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ จุดประสงค์ ความเคยชิน และสภาพของสังคมด้วย

### **ภาษาของสี**

สีเป็นสิ่งที่สามารถสื่อความหมายได้ ช่วยเปลี่ยนแปลงอารมณ์และความรู้สึกได้เป็นอย่างดี จะเห็นว่ารอบๆตัวเราเต็มไปด้วยสีสรรที่เราใช้หรือเลือกใช้โดยเราไม่รู้สึกรู้ตัว การใช้สีอาจจะเป็นไปได้



ตามประเพณีนิยม บางสังคมอาจจะกำหนดเรื่องของการใช้สีไว้อย่างเข้มงวดหรือในบางครั้งก็เป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมา เราเลือกใช้สีในโอกาสที่แตกต่างกันไป เพื่อเปลี่ยนแปลงอารมณ์ความรู้สึก เพื่อให้เข้ากับสถานที่หรือเพื่ออำนวยความสะดวก สีที่ถูกใช้ในโอกาสต่างๆจะสามารถสื่อความหมายในตัวของมันเอง โดยที่ผู้เลือกใช้อาจจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ได้

### ภาษาของช่องว่าง

ช่องว่างเป็นอวัจนภาษาอีกรูปแบบหนึ่ง ไม่ว่าจะ เป็นมนุษย์หรือสัตว์ต่างก็มีระยะห่างที่ตนเองพึงพอใจทั้งสิ้น การใช้ช่องว่างของเราจะเป็นโดยธรรมชาติและคนอื่นก็เช่นกัน การใช้ช่องว่างจะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ ระยะห่างหรือช่องว่างนี้สามารถทดแทนคำพูดได้ เช่น ในเวลาที่เรายู่ท่ามกลางคนแปลกหน้า เราจะพยายามรักษาระยะห่างของเรากับคนแปลกหน้าเอาไว้มากที่สุด หากเป็นคนที่เราพึงพอใจหรือมีความสนิทสนมใกล้ชิดเราจะอนุญาตให้เข้าใกล้ได้มาก เป็นต้น นอกจากระยะห่างแล้ว การจัดห้องหรือของใช้ต่างๆก็เป็นการสื่อความหมายในด้านการสื่อสารเช่นเดียวกัน เช่น ขนาดห้องที่กว้าง แคบ ของใช้ในห้อง ระยะของความสูงความต่ำก็แสดงถึงความหมายของบุคคลเช่นเดียวกัน

### ภาษาของเครื่องประดับและของใช้

อวัจนภาษาสามารถจะสื่อความหมายได้ในสิ่งต่างๆหลายรูปแบบ ในบางครั้งมนุษย์ก็สื่อความหมายโดยการใช้เครื่องประดับกาย เช่น เสื้อผ้า ทรงผม กำไล หรืออาจจะสื่อโดยการเลือกของใช้ต่างๆ เช่น น้ำหอม กระเป๋า รองเท้า หรือเครื่องตกแต่งบ้านอย่างอื่น วัสดุต่างๆเหล่านี้มีอยู่รอบๆตัวเราและสื่อให้เราเข้าใจความหมายในรูปแบบต่างๆ

การนำแนวคิดเกี่ยวกับอวัจนภาษามาใช้ในงานวิจัยนี้ เพื่อนำมาอธิบายบรรยากาศการสื่อสารในศูนย์ฝึกฯ นั้นสื่อความหมายได้อย่างไรเหมาะสมกับการฟื้นฟูจิตใจหรือบำบัดแก้ไขพฤติกรรมอย่างไร

### แนวคิดที่ 6 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

การรับรู้เป็นกระบวนการเลือก รวบรวม และแปลผลหรือการตีความสารสนเทศ ซึ่งจัดเป็น สิ่งเร้าชนิดหนึ่งผ่านการสัมผัสของประสาทสัมผัสทั้งห้า อันได้แก่ การเห็น การได้กลิ่น การรับรส การรับสัมผัสทางกายและการได้ยิน การรับรู้เป็นส่วนกำหนดกรอบแนวคิดของมนุษย์ในการประเมินบุคคลและสิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัวและเป็นตัวกำหนดท่าทีและพฤติกรรมการแสดงออกต่อสิ่ง

ต่างๆของมนุษย์ อาจกล่าวได้ว่าการรับรู้เป็นกระบวนการที่มนุษย์ใช้ในการเชื่อมโยงการให้ความหมายต่อสิ่งต่างๆ ในอดีตกับกระบวนการในการให้ความหมายต่อสิ่งต่างๆในปัจจุบันและอนาคต (บุษบา สุธีธร,2548)

เนื่องจากคนเรามีการรับรู้ต่างกัน ความล้มเหลวของการสื่อสารจึงอาจเกิดขึ้นได้ถ้าเราไม่ยอมรับความแตกต่างในเรื่องการรับรู้ของแต่ละบุคคล การรับรู้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการสื่อสารทัศนคติ และความคาดหวังของผู้สื่อสาร การรับรู้เป็นกระบวนการเลือกรับสาร การจัดสารเข้าด้วยกัน และการตีความสารที่ได้รับตามความเข้าใจและความรู้สึกของตนเอง ( พัทณี เขยจรรยา และคณะ,2541)

แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ ใช้ในการตีความว่าการรับรู้ครอบคลุมถึงสิ่งใด หรืออาการใดบ้าง เพื่อใช้ในการอธิบายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนเมื่อได้รับการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่และญาติ

## ส่วนที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดังที่กล่าวไว้แล้วในบทนำว่า จากการค้นคว้ายังไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รวมทั้งยังไม่พบการวิจัยที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ(หรือในศูนย์ฝึกและอบรมฯ)ที่ใช้ศาสตร์ในทางนิเทศศาสตร์หรือวาทศาสตร์เป็นกรอบแนวคิดหลัก

ดังนั้นในที่นี้ผู้วิจัยจึงขอยกงานวิจัยบางชิ้นในศาสตร์ของสังคมวิทยาและจิตวิทยาที่มีการกล่าวถึงประเด็นเกี่ยวกับการสื่อสารอยู่บ้าง ดังนี้

เกตุแก้ว รักษาชาติ(2542) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการมองตนเองของเยาวชนที่ติดยาเสพติด:ศึกษากรณีสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง พบว่าปัจจัยทางการศึกษาและระยะเวลาการติดยาเสพติดที่แตกต่างกันของเยาวชนมีผลต่อการมองตนเองของเยาวชน กล่าวคือ เยาวชนที่มีการศึกษาต่ำจะมีการมองตนเองด้านร่างกายสูงกว่าเยาวชนที่มีการศึกษาสูง และเยาวชนที่มีระยะเวลาการติดยาเสพติดต่ำกว่า 2 ปี มีการมองตนเองในด้านร่างกาย ด้านส่วนตัว ด้านสังคม และด้านที่เกี่ยวกับการติดยาเสพติดสูงกว่าเยาวชนที่มีระยะเวลาการติดยาเสพติดสูงกว่า 2 ปี และเยาวชนที่กระทำผิดครั้งแรกมีการมองตนเองแตกต่างจากเยาวชนที่

กระทำผิดซ้ำ โดยที่เยาวชนที่กระทำผิดครั้งแรกมีการมองตนเองสูงกว่าเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำใน ทุกด้าน

ในการวิจัยเรื่องนี้ยังพบปัจจัยด้านการสื่อสารปรากฏอยู่ นั่นก็คือ จากการสัมภาษณ์แบบ เจาะลึกของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรณีศึกษาพบว่าการมองตนเองในด้านสังคมนั้น มีส่วนมาจากการ สื่อสารที่เยาวชนได้รับจากครอบครัว คนใกล้ชิดและสังคมรอบข้าง โดยเยาวชนให้สัมภาษณ์ถึงการ ที่ครอบครัวดูต่ำ สังคมดูถูกเหยียดหยาม แสดงท่าทางรังเกียจมีผลทำให้เยาวชนมีการมองตนเอง ต่ำ และไม่อยากจะกลับตัวเพราะคิดว่าตนเองเอาดีไม่ได้แล้ว แต่ก็มีเยาวชนบางคนถึงแม้คนใน ครอบครัวจะดูต่ำ แต่ก็มองว่านั่นเป็นการแสดงออกถึงความหวังดี (ต่ำเพราะรัก) และคิดอยากจะ กลับตัว บางส่วนก็อยากกลับตัวเพราะมีคนให้กำลังใจ คนรอบข้างให้อภัย

จากผลการวิจัยดังกล่าวซึ่งก็ค่อนข้างแน่ชัดแล้วว่าการสื่อสารมีผลต่อการมองตนเองของ เด็กและเยาวชน แต่ทั้งนี้ไม่ได้กล่าวไว้ว่าพฤติกรรมการสื่อสารด้วยวิธีใดบ้าง เช่น คำพูด ท่าทาง สีหน้า ที่ผู้เกี่ยวข้องใช้กับเด็กและเยาวชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าพฤติกรรมการสื่อสารที่ ใช้กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมนั้นเป็นอย่างไรบ้าง ในลักษณะรายละเอียดของวิธีการที่ แสดงออก

ธีรภา เกษประดิษฐ์ (2544) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนใน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนใน 4 ภาค พบว่าเด็กและเยาวชนในสถานพินิจมี พฤติกรรมที่เป็นปัญหาคล้ายคลึงกัน คือ ในภาคเหนือ พบปัญหาการมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงสุด เช่นเดียวกับในภาคกลาง และภาคใต้ แต่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบปัญหาทางเพศสูงสุด

เช่นเดียวกันในงานวิจัยชิ้นนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในขณะที่ อยู่ในสถานพินิจว่าถึงแม้จะมีการฝึกอบรมฟื้นฟูแก้ไขความประพฤติตามจุดประสงค์ของสถาน พินิจฯ แต่เด็กและเยาวชนก็ยังมีพฤติกรรมต่างๆที่เป็นปัญหา น่าสนใจว่าในการฟื้นฟูสภาพจิตใจ และการอบรมให้เด็กและเยาวชนกลับตัวนั้น มีการสื่อสารอย่างไร เช่น มีการปลอบใจตามแนวคิด ของการสื่อสารเพื่อปลอบประโลมหรือไม่อย่างไร โนม่น้ำใจเด็กให้กลับตัวอย่างไร เป็นต้น

กระทรวงยุติธรรมและกรมสุขภาพจิต (2543) (อ้างถึงใน ธีรภา เกษประดิษฐ์,2544) ทำการศึกษาเชิงคุณภาพ พบว่าเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ ส่วนใหญ่มีการรับรู้ที่เจ้าหน้าที่

บางคนไม่เข้าใจในความรู้สึกของพวกเขาอย่างแท้จริง มักจะใช้อารมณ์ในการตัดสินลงโทษ ไม่มีเหตุผล ใช้คำพูดที่หยาบคาย ไม่สุภาพ ตำหนิและตอกย้ำความผิดของพวกเขาอยู่เสมอ

วาสุเทพ ทองเจิม (2540) ศึกษาถึงทัศนคติของเด็กและเยาวชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ของสถานแรกรับ(บ้านเมตตา)เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและให้บริการ พบว่าเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มีความพอใจและเห็นด้วยกับการปฏิบัติงานและการบริการของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังศึกษาถึงความสำนึกของเด็กและเยาวชนด้วย และพบว่าส่วนใหญ่จะบอกว่า จะไม่ทำอีกแล้วหรือไม่อยากกระทำ ความผิดอีกเลย

วราภา จิระรัตนวรรณ (2544) ทำการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารระหว่างครูข้างถนน มูลนิธิสร้างสรรค์เด็กกับเด็กเร่ร่อน ในส่วนของการโน้มน้าวใจเด็กให้ยุติเร่ร่อน ให้กลับเข้าครอบครัว เข้าบ้านสร้างสรรค์เด็กหรือบ้านสงเคราะห์อื่นๆ โดยใช้กลยุทธ์และวิธีการต่างๆ เช่น การอ้างถึงความน่าเชื่อถือ ความปรารถนาดี ยกตัวอย่างชี้แจงเหตุผล สร้างและเร้าอารมณ์ความรู้สึกให้เด็กทั้งอารมณ์เชิงบวก เช่น ความสุข ความสนุกสนาน และเชิงลบ เช่น ความกลัว ความเหงา และมีการใช้กลยุทธ์ทางด้านภาษาและการสื่อสาร ด้วยการใชภาษาที่สุภาพ เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ใช้ถ้อยคำเป็นกันเอง เรียกชื่อเล่นของเด็ก ใช้ถ้อยภาษา สัมผัสเด็กอย่างอบอุ่น ใกล้ชิด ลูบหัว ตบไหล่ จับมือ ให้เด็กนอนตัก เอาเด็กเข้ามากอด ไม่แสดงที่ตำหนิหรือปฏิเสธการเข้าใกล้หรือการสัมผัสของเด็ก

ภัทรพร ประทุมฝาง (2546) ศึกษา อัจฉริยะและกระบวนการสื่อสารของสตรีผู้ถูกกระทำรุนแรงที่เข้ารับความช่วยเหลือ ณ บ้านพักฉุกเฉิน สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี ส่วนหนึ่งของการศึกษาพบว่า นักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยาจะให้ความช่วยเหลือในการฟื้นฟูจิตใจนอกเหนือจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มบำบัด โดยที่สตรีผู้เดือดร้อนจะเข้ามาปรึกษากับเจ้าหน้าที่ที่อยู่เวรในเวลาดึกเนื่องจากมีความเป็นส่วนตัวและได้รับการสนใจมากกว่าการทำกลุ่มบำบัด หลังจากที่ผ่านมาการให้คำปรึกษาเป็นการส่วนตัวจากนักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยาแล้ว สตรีที่เข้ารับความช่วยเหลือจะมีการสร้างอัตมโนทัศน์ที่ดีขึ้น เนื่องจากรู้สึกว่ามีคนที่รับฟังปัญหาของตนอย่างจริงใจ เข้าใจ และปัญหาจะได้รับการแก้ไข และในส่วนของกระบวนการสื่อสารระหว่างสตรีกับเจ้าหน้าที่ พบว่ามีรูปแบบการสื่อสารที่เป็นทางการเนื่องจากลำดับชั้นของเจ้าหน้าที่ที่สูงกว่าสตรี

## บทที่ 3

### ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบของการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการเก็บข้อมูลแบบ สหวิธีการ คือ วิธีการสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และเสริมด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) ร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participation observation) เฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับ บรรยากาศการสื่อสารที่เป็นอวัจนภาษาภายในศูนย์ฝึกและอบรมแต่ละแห่ง ทำการเก็บข้อมูลใน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านกรุดา บ้านมูทิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปรานี ซึ่งมี รายละเอียดของระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

#### 1. รูปแบบของการวิจัย

ใช้รูปแบบของการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสหวิธีการ กล่าวคือ เก็บ ข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaires) ในส่วนของ การหาคำตอบของการสื่อสารตามที่ได้ ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ และ เสริมด้วย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) เพื่อนำเสนอข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในลักษณะที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการสัมภาษณ์จะเป็นการเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างเปิดประเด็นที่ผู้วิจัยอาจจะไม่คาดคิดไว้ได้ด้วย และ ในส่วนของ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participation observation) จะใช้สังเกตเฉพาะการใช้ อวัจนภาษาที่ปรากฏอยู่ในบรรยากาศการสื่อสารโดยทั่วไปภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ

#### 2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านกรุดา บ้านมูทิตา บ้านอุเบกขา และ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี ญาติของเด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกและอบรม ทั้ง 4 แห่ง และ เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและ อบรมฯ ทั้ง 4 แห่ง เช่นเดียวกัน ซึ่งในการวิจัยนี้จะแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการเก็บข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณ (เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม) และ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในเชิงคุณภาพ (เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

## 2.1 กลุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ เจ้าหน้าที่ ญาติของเด็กและเยาวชน และ เด็กและเยาวชนภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ทั้ง 4 แห่ง ตามรายละเอียด ดังนี้

### 2.1.1 กลุ่มเด็กและเยาวชน

ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกและอบรมฯ ทั้ง 4 แห่ง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ทั้ง 4 แห่ง โดยใช้สูตรของ Taro Yamane เพื่อหาจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ  $n$  = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$N$  = จำนวนประชากร

$e$  = ค่าความคลาดเคลื่อน ซึ่งกำหนด = .05

จำนวนเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ทั้ง 4 แห่ง<sup>3</sup> มีจำนวน

ศูนย์ฝึกและอบรมฯชาย บ้านกรุดา	จำนวน	644	คน
ศูนย์ฝึกและอบรมฯชาย บ้านมุกิตา	จำนวน	104	คน
ศูนย์ฝึกและอบรมฯชาย บ้านอุเบกขา	จำนวน	162	คน
ศูนย์ฝึกและอบรมฯหญิง บ้านปรานี	จำนวน	94	คน
รวม	จำนวน	1004	คน

<sup>3</sup> สถิติจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ข้อมูล ณ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2550 ให้ข้อมูลโดย คุณอรพรรณ เล่าห์ตง พงษ์สุริ นักจิตวิทยา ประจำกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

คำนวณจากสูตร

$$n = \frac{1004}{1 + 1004(.05)^2} = 286$$

ดังนั้น ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ทั้ง 4 แห่ง **รวม 286 คน**<sup>4</sup>

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมแล้ว จากนั้นผู้วิจัยจะทำการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกและอบรมฯแต่ละแห่ง และเนื่องจากจำนวนเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯแต่ละแห่งนั้นมีจำนวนไม่เท่ากัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วน (Quota selection) ซึ่งเมื่อทำการคำนวณหาสัดส่วนที่เหมาะสมแล้ว จะได้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกและอบรมฯแต่ละแห่ง ดังนี้

ศูนย์ฝึกและอบรมฯชาย บ้านกรุดา	จำนวน 183 คน
ศูนย์ฝึกและอบรมฯชาย บ้านมูทิตา	จำนวน 30 คน
ศูนย์ฝึกและอบรมฯชาย บ้านอุเบกขา	จำนวน 46 คน
ศูนย์ฝึกและอบรมฯหญิง บ้านปราณี	จำนวน 27 คน
<b>รวม</b>	<b>จำนวน 286 คน</b>

### 2.1.2 กลุ่มญาติของเด็กและเยาวชน

สำหรับกลุ่มญาติของเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Quota selection) โดยคำนวณสัดส่วนตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กและเยาวชนของศูนย์ฝึกและอบรมฯแต่ละแห่งตามที่ได้กำหนดไว้แล้ว โดยใช้อัตราส่วน 1:10 (ญาติ 1 คน ต่อ เด็ก 10 คน) เมื่อคำนวณแล้วจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นญาติของเด็กและเยาวชนของแต่ละศูนย์ฝึกและอบรมฯ ดังนี้

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กและเยาวชน **รวม 286 คน**

ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นญาติของเด็กและเยาวชน ในอัตราส่วน 1:10 **รวม 29 คน**<sup>5</sup>

<sup>4</sup> ในการเก็บข้อมูลจริง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกฯทั้ง 4 แห่ง **รวม 287 คน**

คำนวณตามสัดส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กและเยาวชนของศูนย์ฝึกและอบรมฯแต่ละแห่ง ได้ดังนี้

ศูนย์ฝึกและอบรมฯชาย บ้านกรูณา	จำนวน 18 คน
ศูนย์ฝึกและอบรมฯชาย บ้านมูทิตา	จำนวน 3 คน
ศูนย์ฝึกและอบรมฯชาย บ้านอุเบกขา	จำนวน 5 คน
ศูนย์ฝึกและอบรมฯหญิง บ้านปราณี	จำนวน 3 คน
<b>รวม</b>	<b>จำนวน 29 คน</b>

### 2.1.2 กลุ่มเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรม

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯแต่ละแห่งที่มีลักษณะการปฏิบัติงานที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนหรือมีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนโดยตรงนั้น มีทั้งหมด 6 ตำแหน่ง คือ พนักงานพินิจ ครู พ่อบ้านหรือแม่บ้าน นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และพยาบาล

ดังนั้นในการสุ่มตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่นี้ ผู้วิจัยจะใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive selection) โดยจะเลือกเจ้าหน้าที่ตำแหน่งต่างๆทั้ง 6 ตำแหน่งนั้น จำนวนตำแหน่งละ 2 คน จากศูนย์ฝึกและอบรมฯแต่ละแห่ง<sup>5</sup> จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ ดังนี้

ศูนย์ฝึกและอบรมฯชาย บ้านกรูณา	จำนวน 12 คน
ศูนย์ฝึกและอบรมฯชาย บ้านมูทิตา	จำนวน 12 คน
ศูนย์ฝึกและอบรมฯชาย บ้านอุเบกขา	จำนวน 12 คน
ศูนย์ฝึกและอบรมฯหญิง บ้านปราณี	จำนวน 12 คน
<b>รวม</b>	<b>จำนวน 48 คน</b>

<sup>5</sup> ในการเก็บข้อมูลจริง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นญาติของเด็กและเยาวชนจากศูนย์ฝึกฯทั้ง 4 แห่ง รวม 31 คน

<sup>6</sup> ในบางตำแหน่ง จำนวนเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฝึกและอบรมฯแต่ละแห่งมีจำนวนไม่ถึงเท่าที่กำหนดไว้ ทำให้มีการลดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในตำแหน่งนั้นลง และเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในตำแหน่งอื่นเพื่อทดแทน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์จริงในวันเก็บข้อมูล



## 2.2 ผู้ให้ข้อมูลในเชิงคุณภาพ

สำหรับผู้ให้ข้อมูลในส่วนของ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยจะทำการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive selection) ดังนี้

กลุ่มเด็กและเยาวชน	จำนวนบ้านละ 2 คน	รวม 8 คน
กลุ่มญาติของเด็กและเยาวชน	จำนวน บ้านละ 2 คน	รวม 8 คน
กลุ่มเจ้าหน้าที่	จำนวนบ้านละ 1 คน	รวม 4 คน
<b>รวมผู้ให้ข้อมูล</b>		<b>20 คน</b>

### สรุป จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูล	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เชิงปริมาณ (เก็บข้อมูลด้วย แบบสอบถาม)	จำนวนผู้ให้ข้อมูล เชิงคุณภาพ (เก็บข้อมูลด้วยการ สัมภาษณ์เชิงลึก)
1. เด็กและเยาวชน	287 คน	8 คน
2. ญาติ	31 คน	8 คน
3. เจ้าหน้าที่	48 คน	4 คน
<b>รวม</b>	<b>366 คน</b>	<b>20 คน</b>

## 3. การเก็บข้อมูล

เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์ในศูนย์ฝึกฯ บ้านกรุณา บ้านมุกดา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี ร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมเกี่ยวกับอวัจนภาษาที่ปรากฏในบรรยากาศการสื่อสาร ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ทั้ง 4 แห่ง โดยทำการเก็บข้อมูลในช่วง เดือน มกราคม 2550 – เดือน มีนาคม 2551

## 4. เครื่องมือในการวิจัย

4.1 แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ แบบสอบถามญาติของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ และ แบบสอบถามเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ซึ่งแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ข้อคำถามมีทั้งแบบปลายปิด (ให้เลือกคำตอบ)

และแบบปลายเปิด(ให้เติมคำหรือข้อความ) ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการสื่อสาร ข้อคำถามมีทั้งแบบให้เลือกตอบตาม scale , แบบปลายปิด (ให้เลือกคำตอบ) และแบบปลายเปิด (ให้เติมคำหรือข้อความ)

**4.2 แบบสัมภาษณ์** โดยแบ่งเป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ แบบสัมภาษณ์ถามญาติของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ และ แบบสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ข้อคำถามเป็นคำถามที่ผู้วิจัยตั้งไว้ตามประเด็นต่างๆ เพื่อตอบปัญหาวิจัยและขยายความเข้าใจเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์มีรายละเอียดดังนี้

แบบสัมภาษณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ แนวคำถามจะเริ่มต้นจากข้อมูลส่วนตัวทัศนคติหรือความรู้สึกส่วนตัว จากนั้นเป็นคำถามเกี่ยวกับนโยบายของกรมพินิจหรือของศูนย์ฝึกฯ จนกระทั่งถึงคำถามเกี่ยวกับการสื่อสารที่เจ้าหน้าที่ใช้กับเด็กและเยาวชน

แบบสัมภาษณ์สำหรับญาติ แนวคำถามเริ่มจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้ข้อมูลกับเด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์ในครอบครัว การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ความรู้สึก และการสื่อสารที่ญาติใช้กับเด็กและเยาวชนในเวลาที่มาเยี่ยมที่ศูนย์ฝึกฯ

แบบสัมภาษณ์สำหรับเด็กและเยาวชน แนวคำถามเริ่มจากข้อมูลส่วนตัว การกระทำผิดและความรู้สึก(เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนตอบได้เท่าที่เต็มใจและสบายใจที่จะเล่าให้ผู้วิจัยฟัง) และการรับรู้ที่มีต่อการสื่อสารที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่และญาติ จนถึงความตั้งใจเกี่ยวกับการเลิกกระทำผิดภายหลังจากที่ออกจากศูนย์ฝึกฯแล้ว

**4.3 แบบสังเกต** เป็นแบบสังเกตอวัจนภาษาที่ปรากฏในบรรยากาศการสื่อสารในศูนย์ฝึกและอบรมฯ โดยที่ผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นสิ่งที่สังเกตไว้กว้างๆโดยประมวลจากแนวคิดเกี่ยวกับอวัจนภาษา เช่น ช่องว่าง เวลา สี วัตถุ ฯลฯ โดยที่ผู้วิจัยได้รับอนุญาตให้เข้าไปสังเกตภายในศูนย์ฝึกฯได้ภายในเวลาราชการ คือ ตั้งแต่เวลาประมาณ 9.00 น. – 16.30 น. เท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยได้สังเกตทั้งในวันที่มีการเรียนหรือฝึกวิชาชีพปกติและในวันที่ศูนย์ฝึกฯอนุญาตให้ญาติเข้าเยี่ยมเด็กและเยาวชน

## 5. การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

**5.1 แบบสอบถาม** ในส่วนของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเองจากการรวบรวม ประมวลเนื้อหาและกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบสอบถามให้สามารถนำคำตอบที่ได้มาพิสูจน์สมมติฐานการวิจัยและตอบจุดประสงค์ของการวิจัย โดยได้นำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำทั้งความครอบคลุมในเนื้อหาและในเรื่องของภาษา จากนั้นนำไปขอรับการตรวจพิจารณาจากเจ้าหน้าที่ นักจิตวิทยาของ

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการนำไปใช้เก็บข้อมูล และสุดท้ายผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อน (Pretest) โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจพิจารณาและอนุมัติให้เก็บข้อมูลได้จากกรมพินิจฯ ไปทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านมุกิตา ซึ่งเป็นศูนย์ฝึกที่มีเด็กและเยาวชนที่มีอายุน้อยที่สุด (ทำการทดสอบก่อนในเดือนธันวาคม 2550)

**5.2 แบบสัมภาษณ์** ในส่วนของแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นต่างๆไว้ล่วงหน้า แต่ไม่ได้มีการกำหนดโครงสร้างของข้อมูลที่เก็บไว้แน่นอนตายตัว ซึ่งอาจเป็นการถามซ้ำจากที่ถามในแบบสอบถามหรือถามเพิ่มเติมจากประเด็นในแบบสอบถาม ทั้งนี้เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลได้แสดงความคิดเห็น ข้อมูล หรือเล่าเรื่องราวในประเด็นต่างๆได้อย่างชัดเจนหรือละเอียดยิ่งขึ้น ซึ่งจะได้นำประโยชน์ในการเป็นข้อมูลเสริมความเข้าใจในผลที่ได้จากการวิเคราะห์สถิติมากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์และนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และเจ้าหน้าที่ จิตวิทยาของกรมพินิจฯ เพื่อขออนุมัติใช้ในการเก็บข้อมูล

**5.3 แบบสังเกต** ผู้วิจัยได้กำหนดสิ่งที่จะสังเกต ในลักษณะของอวัจนภาษาในบรรยากาศการสื่อสาร รวมทั้งช่องทางการสื่อสารต่างๆภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ทั้ง 4 บ้าน แต่ทั้งนี้ไม่ได้กำหนดแน่นอนตายตัวว่าจะสังเกตในแง่มุมใดบ้าง (เนื่องจากต้องสังเกตจากสถานที่จริง)

## 6. การวิเคราะห์ข้อมูล

**6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจ** วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย คือ การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ในส่วนที่เป็นข้อมูลทางลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง และ ข้อมูลเกี่ยวกับการสื่อสาร และใช้สถิติอนุมานในการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (11.5) สถิติที่ใช้คือ T-Test ,Oneway ANOVA และ Chi-square

**6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์** นำบทสัมภาษณ์ที่ได้ทั้งหมดมาอ่าน (ผู้วิจัยไม่ได้รับอนุญาตให้บันทึกเทปในการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชน) จัดกลุ่มคำตอบ ดูความซ้ำ และวิเคราะห์คำพูดตามแนวคิดที่วางไว้

**6.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต** นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตมาวิเคราะห์ตามแนวคิดที่วางไว้

## บทที่ 4

### ผลการวิจัย

สำหรับผลการวิจัยเรื่อง “การสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน” นี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลที่ได้จากการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยจากการสำรวจ (Survey Research) และ ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ตามลำดับของปัญหาคำวิจัย 3 ข้อ ดังนี้

- 1.เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯอย่างไร
- 2.ญาติหรือบุคคลใกล้ชิดได้มีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯอย่างไร
- 3.เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีการรับรู้ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติอย่างไร

หลังจากนั้นผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participation observation) ตามปัญหาคำวิจัย ข้อที่ 4 คือ

- 4.ภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีบรรยากาศการสื่อสารในแง่วจนภาษาอย่างไรบ้าง

## ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยจากการสำรวจ

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 1 เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯอย่างไร

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนทั้ง 4 แห่ง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักจิตวิทยา	6	12.5
นักสังคมสงเคราะห์	8	16.7
พยาบาล	5	10.4
พ่อบ้าน,แม่บ้าน	8	16.7
ครู	8	16.7
พนักงานพินิจ	13	27.1
<b>รวม</b>	<b>48</b>	<b>100</b>
เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	24	50
หญิง	24	50
<b>รวม</b>	<b>48</b>	<b>100</b>
อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	14	29.1
30 – 39 ปี	19	39.7
40 – 49 ปี	11	23.1
50 ปี ขึ้นไป	4	8.4
<b>รวม</b>	<b>48</b>	<b>100</b>

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนทั้ง 4 แห่ง  
จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

การศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาโท	13	27.1
ปริญญาตรี	19	39.6
อนุปริญญา/ปวส.	12	25.0
มัธยม	4	8.3
<b>รวม</b>	<b>48</b>	<b>100</b>

ระยะเวลาการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	7	14.6
1 ปี - 4 ปี	12	25.0
4 ปี - 7 ปี	15	31.3
7 ปี - 10 ปี	6	12.5
มากกว่า 10 ปี	8	16.7
<b>รวม</b>	<b>48</b>	<b>100</b>

ศูนย์ฝึกฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บ้านกรุดา	12	25.0
บ้านมุกิตา	12	25.0
บ้านอุเบกขา	12	25.0
บ้านปราณี	12	25.0
<b>รวม</b>	<b>48</b>	<b>100</b>

จากตารางที่ 1 และ 2 แสดงให้เห็นถึงข้อมูลด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 48 คน โดยจำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านต่างๆได้ ดังนี้

ศูนย์ฝึกฯที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯบ้านกรุดา บ้านมุกิตา บ้านอุเบกขา และบ้านปราณี จำนวนแห่งละ 12 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 25

ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน จำแนกเป็น พนักงานพินิจ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 รองลงมาคือ ตำแหน่ง นักสังคมสงเคราะห์ ครู พ่อบ้านหรือแม่บ้าน จำนวนตำแหน่งละ 8 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 16.7 (ต่อตำแหน่ง) ตำแหน่ง นักจิตวิทยา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6 และ ตำแหน่ง พยาบาล จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4

เพศ เจ้าหน้าที่ที่เป็นเพศชาย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และ เป็นเพศหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 50 เช่นเดียวกัน

อายุ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ มีอายุ ระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 รองลงมา มีต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 29.1 อายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 และ อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 ตามลำดับ

การศึกษา เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุด ในระดับปริญญาตรี มากที่สุด คือ มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 ถัดมา คือ ระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และ ระดับมัธยม จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 ตามลำดับ

ระยะเวลาการทำงาน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ มีระยะเวลาการทำงานในศูนย์ฝึกฯ ระหว่าง 4-7 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 รองลงมา มีระยะเวลาการทำงานอยู่ในช่วง 1-4 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 25 มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 และ มีระยะเวลาการทำงาน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของการใช้คำพูดลักษณะต่างๆของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อเด็กและเยาวชน

ลักษณะคำพูด <sup>7</sup>	เคยใช้		ไม่เคยใช้		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	47	97.9	1	2.1	48	100
โน้มน้าว ให้เลิกกระทำ ผิด	47	97.9	1	2.1	48	100
ตลก ขำขัน	43	89.6	5	10.4	48	100
ว่ากล่าว ตักเตือน	46	95.8	2	4.2	48	100
ดุ ด่า	36	75.0	11	22.9	48	100

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นถึงการใช้คำพูดลักษณะต่างๆของเจ้าหน้าที่ที่ใช้กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ จำแนกตามคำพูดลักษณะต่างๆ 5 ประเภท คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด คำพูดตลก ขำขัน คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และคำพูดดุ ด่า พบว่า คำพูดที่มีเจ้าหน้าที่เคยใช้มากที่สุด คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ และ คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด คือมีจำนวน 47 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 97.9 (ต่อประเภท) รองลงมา คือ คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 95.8 คำพูดตลก ขำขัน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 89.6 และ คำพูดที่มีเจ้าหน้าที่เคยใช้น้อยที่สุด คือ คำพูด ดุ ด่า จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 75

<sup>7</sup> ลักษณะคำพูดทั้ง 5 ประเภทที่เป็นผลของการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสรุปจากแนวคิดการสื่อสารเพื่อปลอบประโลมใจ และการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ และนำมาจำแนกประเภทเอง



ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ในความบ่อยครั้งที่ใช้คำพูดลักษณะต่างๆกับเด็กและเยาวชน

ลักษณะคำพูด	5		4		3		2		1		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลอบใจ ให้ กำลังใจ	18	37.5	25	52.1	1	2.1	4	8.3	-	-	-	-	48	100.0
โหม่งน้ำวให้เลิก กระทำผิด	19	39.6	27	56.3	-	-	2	4.2	-	-	-	-	48	100.0
ตลก ขำขัน	8	16.7	25	52.1	4	8.3	11	22.9	-	-	-	-	48	100.0
ว่ากล่าว ตักเตือน	10	20.8	36	75.0	-	-	2	4.2	-	-	-	-	48	100.0
ดู ด่า	2	4.2	12	25.0	8	16.7	22	45.8	4	8.3	-	-	48	100.0

หมายเหตุ 5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึง มาก 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ 2 หมายถึง น้อย 1 หมายถึง ไม่มีเลย

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นถึงความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดลักษณะต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท คือ คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด (ขอให้เลิกกระทำผิด) คำพูดตลก ขำขัน คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และคำพูดดู ด่า

พบว่าคำพูดที่เจ้าหน้าที่พูดมากที่สุด คือ คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด คือ มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6

ส่วนคำพูดประเภทอื่นๆ เจ้าหน้าที่ที่มีความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดแต่ละประเภท ดังนี้

คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ ใช้คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระดับ มาก คือ มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1

คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ ใช้คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิดกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระดับ มาก มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3

คำพูดตลก ขำขัน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ ใช้คำพูดตลก ขำขันกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระดับ มาก มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1

คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ ใช้คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระดับ มาก มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 75

คำพูดดูด่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ ใช้คำพูดดู ด่า กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระดับพุดน้อย มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 45.8

**ตัวอย่าง** คำพูด/ประโยค ประเภทต่างๆที่เจ้าหน้าที่ใช้พูดกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ

ประเภท ปลอบใจ ให้กำลังใจ

- “ ในเมื่อคุณกระทำผิด ก็ต้องรับผิด และจะต้องปฏิบัติตัวใหม่ เพื่อผู้สังคมภายนอก”
- “ สิ่งที่เราทำถ้าคิดว่ามันผิด แล้วเรารู้สึกสำนึก ทุกคนก็ให้อภัย”
- “ ลูกผู้ชายกล้าทำก็ต้องกล้ารับ”
- “คุณไม่ได้แตกต่างจากคนอื่นเลย เพียงแต่ว่าวันนี้คุณก้าวพลาดไป 1 ก้าว”
- “โอกาสของเรายังมีอีกมาก”
- “ไม่เป็นไร ที่ผ่านมาก็ถือว่าเป็นบทเรียน ให้เริ่มต้นใหม่”
- “บางครั้งมันก็ต้องมีอุปสรรคบ้าง แต่เราต้องคิดในแง่ดี”
- “ทุกอย่างก็ต้องมีความหวังที่ดีขึ้นเสมอ”
- “อย่าคิดมาก ไม่นานก็ออกไปแล้ว ทำตัวให้ดีๆ อย่ามีปัญหา อย่าก้าวร้าว”
- “สิ่งที่ผ่านมาแล้ว ก็เป็นประสบการณ์ที่จะทำให้เรามีชีวิตที่มั่นคงขึ้น”
- “สู้ๆ ไม่มีอะไรเกินความสามารถของเราหรอก เชื่อตนเองสิ”

ประเภท โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด ขอหรือบอกให้เลิกกระทำผิด

- “อายุของคนเรานั้น มันสั้นมาก แต่ในช่วงที่เรามีชีวิตอยู่ ให้ทำสิ่งที่ดีให้มาก อย่าไปสร้าง ความเดือดร้อนให้กับครอบครัวและสังคมอีกเลย”
- “เมื่อออกจากศูนย์ฝึกไปแล้ว ก็ขอให้เลิกกระทำเกี่ยวกับสิ่งผิดกฎหมายอีก จะได้ใช้ชีวิต ช่างนอกอย่างมีความสุข”
- “คุณทำผิดแล้วถูกจับ ทำให้พลัดพรากแยกกันอยู่ ถ้าคุณไม่ทำผิด ก็จะได้อยู่กับ ครอบครัวพร้อมหน้า ไม่ต้องพลัดพรากกัน”
- “ออกไปแล้วก็อย่าไปยุ่งเกี่ยวกับยาบ้าอีก เราเคยมีประวัติ ตำรวจเขาจะไม่ปล่อยเราถ้าเรา ทำอีกเวรกรรมมีจริงนะลูก หากอาชีพสุจริตทำเถอะได้เงินน้อยแต่สบายใจกว่า”
- “จะได้ใช้ชีวิตใหม่”
- “ออกไปแล้วถ้ามีโอกาสเรียนหนังสือก็ให้เรียน จะได้มีความรู้เรียนอะไรก็ได้ที่สามารถ นำมาประกอบอาชีพหาเลี้ยงตัวเอง และครอบครัวได้ เราต้องมีอายุที่มากขึ้น เป็นผู้ใหญ่มี่ ครอบครัว มีลูก มีภรรยา ต้องคิดถึงอนาคตตัวเอง ทำตัวอย่างไร จึงจะไม่สร้างปัญหาให้กับสังคม ครอบครัว พ่อแม่ โดยขั้นแรกต้องเรียนหนังสือก่อน”

“โตแล้ว รู้จักคิดซะที ต่อไปเป็นหัวหน้าครอบครัว”  
 “คิดจะทำอะไร ขอให้คิดถึงพ่อแม่และคนที่รักเรา”  
 “ตัวอย่างก็มีให้เห็น คือตัวเอง ถ้าไม่เลิกเราก็จะเป็นแบบเดิม”  
 “โตแล้ว ต้องเป็นทำตัวให้ผู้ปกครองพึงพาท้ายได้ และเป็นแบบอย่างที่ดีของตัวเอง”

### ประเภท ตลก ขำขัน

“ชีวิตคือการต่อสู้ หัวปลาทุ คือ ยาบ้าสูง”  
 “น้องครับเวลาเจอผี ไม่ต้องหลบ พี่ไม่ใช่ผีนะ”  
 “หากว่าประพุดตีตัวไม่ดีในขณะที่อยู่ในศูนย์ฝึก ขอให้เมียเลี้ยง (ภรรยาทั้ง)”  
 “ออกไปทำอีกก็อยู่ลาดยาวนะ ที่จะนอนก็จะลำบาก”  
 “คุณไม่ต้องวิตกกังวลเรื่องวันปล่อยตัว ผมขั้นต่ำ 50 สูง 60 ผมยังเฉยๆอยู่เลย”  
 “พี่ติดมาเกือบ 30 ปีแล้ว เธอติดแค่นี้เดี๋ยวก็ปล่อยแล้ว”  
 “หล่อ ขาใหญ่ เพียว ไร่! ประเทศไทย”  
 “พูดแซว เล่านิทานตลกๆ “

### ประเภท ว่ากล่าวตักเตือน

“เขาวชน สิ่งที่เราทำนะ ถูกหรือผิดครับ แล้วคิดดีแล้วหรือที่ทำอย่างนี้”  
 “พี่เคยบอกน้องแล้วไงว่า อย่าทำ มันผิดกฎระเบียบ ทำไม่ถึงไม่ฟังพี่”  
 “โตจนหมาเลียตูดไม่ถึงแล้วนะ ทำให้มันดี ๆ หน่อยสิวะ”  
 “คนเราต้องรู้จักหน้าที่และระเบียบวินัย”  
 “ยัง ยัง ยังไม่สำนึกอีก”  
 “ทำไมคุณไม่รู้จักฟัง เหตุผลอะไรที่คุณต้องทำแบบนี้”  
 “ให้ทำตัวให้ดี อย่าเรียกร้องสิทธิให้เกินไป ควรนึกถึงหน้าที่ด้วย”  
 “เห็นเพื่อนดีกว่พ่อแม่”  
 “ทำอย่างนั้นทำไม เลิกทำนะ”  
 “ระวังอำนาจใฝ่ต่ำ เข้าครอบงำจิตใจ ให้กลับไปทำความชั่วอีก”

### ประเภท คำ

“คนดีชอบแก้ไข คนจัญไรชอบแก้ตัว(แล้วก็อธิบายความหมายให้เขาฟัง)”

“พี่บอก พี่เตือน ทำไมน้องไม่ฟัง ฟังภาษาไทยไม่รู้เรื่องหรือไง”

“เรื่องดีๆคุณคิดไม่เป็นหรือไง”

“เป็นไงละ เข้ามาเหมือนผี อยู่ในนี้ไม่นานเป็นคนแล้ว ก็จะกลับไปเหมือนเก่าอีกละ”

“คนที่ดี จะทำในสิ่งที่ดี คนที่เป็นคนไม่ดีก็จะทำในสิ่งที่คนปกติเขาไม่ทำกัน”

“เพราะทำตามแบบนี้ ชีวิตมันเลยเป็นแบบนี้”

“ถ้าคุณพูดไม่รู้เรื่อง ไม่สำนึกผิดกับสิ่งที่你做 คุณก็จะไม่ได้รับโอกาสอะไรอีก”

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของการใช้สัมผัสลักษณะต่างๆของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อเด็กและเยาวชน

ลักษณะสัมผัส	เคยใช้		ไม่เคยใช้		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จับมือ	26	54.2	22	45.8	48	100
ลูบศีรษะ	38	79.2	10	20.8	48	100
โอบ/กอด	16	33.3	32	66.7	48	100
ใช้สัมผัสที่ไม่เหมาะสม	2	4.2	46	95.8	48	100
อื่นๆ	6	12.5	42	87.5	48	100
ไม่เคยสัมผัสเลย	3	6.3	45	93.8	48	100

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นถึงการใช้สัมผัสในลักษณะต่างๆที่เจ้าหน้าที่ใช้กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ จำแนกตามสัมผัสลักษณะต่างๆ 5 ประเภท คือ จับมือ ลูบศีรษะ โอบ/กอด สัมผัสที่ไม่เหมาะสม (เช่น ตบ ตี) และ อื่นๆ พบว่า ลักษณะสัมผัสที่มีเจ้าหน้าที่เคยใช้มากที่สุด คือ ลูบศีรษะ(หรืออวัยวะส่วนอื่น) จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 79.2

ทั้งนี้จะเห็นว่า เจ้าหน้าที่ที่มีการใช้สัมผัสมากกว่าไม่ใช้ และ ในส่วนของการใช้สัมผัสที่ไม่เหมาะสม เช่น การตบหรือตี นั้น พบว่ามีกาใช้น้อยมาก

**ปัญหานำวิจัยข้อที่ 2** ญาติหรือบุคคลใกล้ชิดได้มีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯอย่างไร

**ตารางที่ 6** แสดงจำนวนและค่าร้อยละของญาติของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั้ง 4 แห่ง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	8	25.8
หญิง	23	74.2
<b>รวม</b>	<b>31</b>	<b>100</b>
อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 ปี	5	16.1
30-39 ปี	3	9.7
40-49 ปี	19	61.3
49 ปี ขึ้นไป	4	12.9
<b>รวม</b>	<b>31</b>	<b>100</b>
การศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าม.ต้น	17	54.8
ม.ต้น	9	29.0
สูงกว่า ม.ต้น	4	12.9
ไม่ตอบ	1	3.2
<b>รวม</b>	<b>31</b>	<b>100</b>
ความสัมพันธ์กับเด็ก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บิดา มารดา	24	77.4
ญาติพี่น้อง	5	16.1
ภรรยา เพื่อน	2	6.5
<b>รวม</b>	<b>31</b>	<b>100</b>

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของญาติของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนทั้ง 4 แห่ง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ของกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ)

ระยะเวลาที่เด็กและเยาวชน อยู่ในศูนย์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0 เดือน - 4 เดือน	19	61.3
มากกว่า 4 เดือน - 8 เดือน	7	22.6
มากกว่า 8 เดือน	5	16.1
รวม	31	100

การมาเยี่ยม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาทุกครั้งที่ศูนย์อนุญาต	23	74.2
มาบ่อยแต่ไม่ทุกครั้งที่ศูนย์ อนุญาต	5	16.1
ไม่ค่อยได้มา	3	9.7
รวม	31	100

การเดินทางมาเยี่ยม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รถส่วนตัว	15	48.4
รถโดยสาร	16	51.6
รวม	31	100

ค่าใช้จ่ายในการมาเยี่ยม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0-200 บาท	10	32.3
201-400 บาท	9	29.0
401-600 บาท	6	19.4
มากกว่า 600 บาท	6	19.4
รวม	31	100

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของญาติของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนทั้ง 4 แห่ง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ศูนย์ฝึก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บ้าน กรุณา	20	64.5
บ้าน มุทิตา	3	9.7
บ้าน อูเบกขา	5	16.1
บ้าน ปราณี	3	9.7
รวม	31	100

จากตารางที่ 6 , 7 และ 8 แสดงให้เห็นถึงข้อมูลทางลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นญาติของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 31 คน โดยจำแนกตามลักษณะประชากรด้านต่างๆได้ ดังนี้

เพศ ญาติของเด็กและเยาวชน เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 และ เป็นเพศหญิง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 74.2

อายุ ญาติของเด็กและเยาวชน ส่วนใหญ่ มีอายุ ระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 รองลงมา มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 อายุ 49 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 และ อายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 ตามลำดับ

การศึกษา ญาติของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับ ต่ำกว่า ม.ต้น มากที่สุด คือ มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 รองลงมา คือ ระดับ ม.ต้น จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 และ ระดับสูงกว่า ม.ต้น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 ตามลำดับ

ความสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชน ญาติของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ เป็น บิดาและ มารดาของเด็กและเยาวชน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 77.4 รองลงมา เป็น ญาติพี่น้อง จำนวน



5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และ เป็นเพื่อนและภรรยาของเด็กและเยาวชน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 ตามลำดับ

ระยะเวลาที่เด็กและเยาวชนอยู่ในศูนย์ ญาติของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ มีเด็กและเยาวชนในปกครองอยู่ในศูนย์ฝึกฯ เป็นระยะเวลา 0 – 4 เดือน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 61.3 รองลงมา อยู่ในศูนย์ฝึกฯเป็นระยะเวลา 4 - 8 เดือน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 และ สุกท้าย อยู่ในศูนย์ฝึกฯ เป็นระยะเวลา มากกว่า 8 เดือน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1

ความบ่อยครั้งของการมาเยี่ยม ญาติของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ มาเยี่ยมเด็กและเยาวชน ทุกครั้งที่ศูนย์ฝึกฯอนุญาต จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 74.2 รองลงมา มาเยี่ยมบ่อยแต่ไม่ทุกครั้งที่ศูนย์ฝึกฯอนุญาต จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และ ไม่ค่อยได้มาเยี่ยม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7

การเดินทางมาเยี่ยม ญาติของเด็กและเยาวชน เดินทางมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนด้วยการใช้รถส่วนตัวและใช้รถโดยสาร มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ เดินทางด้วยรถโดยสาร จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 และ เดินทางด้วยรถส่วนตัว จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4

ค่าใช้จ่ายในการมาเยี่ยม ญาติของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนแต่ละครั้ง ประมาณ 0 – 200 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 32.3 รองลงมา เสียค่าใช้จ่ายประมาณ 201-400 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 และ เสียค่าใช้จ่ายประมาณ 401-600 บาท และ ประมาณ มากกว่า 600 บาท จำนวนเท่ากัน คือ อย่างละ 6 คน คิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 19.4

ศูนย์ฝึกฯของเด็กและเยาวชน ญาติของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ เป็นญาติของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯบ้านกรุดมา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมา เป็นญาติของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯบ้านอุเบกขา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และเป็นญาติของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯบ้านมฤตดา และ บ้านปราณี จำนวนเท่ากัน คือ แห่งละ 3 คน คิดเป็นแห่งละร้อยละ 9.7 (ทั้งนี้ เป็นไปตามการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน เทียบกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กและเยาวชนของแต่ละศูนย์ฝึก)

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยข้อมูลของญาติของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน  
ทั้ง 4 แห่ง

ข้อมูล	ต่ำสุด	สูงสุด	ค่าเฉลี่ย
อายุ	16	69	41.27
ค่าใช้จ่ายในการมาเยี่ยม	0	3,000	447.42

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ญาติของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ทั้งสิ้น 31 คน มีอายุต่ำสุด 16 ปี มีอายุสูงสุด 69 ปี และมีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 41.27 ปี ส่วนค่าใช้จ่ายในการมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนแต่ละครั้ง พบว่า ค่าใช้จ่ายต่ำสุด คือ ไม่เสียค่าใช้จ่ายเลย ค่าใช้จ่ายสูงสุด คือ 3,000 บาท และมีค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 447.42 บาท

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของญาติในความบ่อยครั้งที่ใช้คำพูดลักษณะต่างๆกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนในเวลาที่มาเยี่ยม

ลักษณะคำพูด	5		4		3		2		1		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลอบใจ ให้ กำลังใจ	20	64.5	10	32.3	-	-	1	3.2	-	-	-	-	31	100.0
โหม่งน้ำวให้เลิก กระทำผิด	21	67.7	9	29.0	-	-	1	3.2	-	-	-	-	31	100.0
ตลก ขำขัน	7	22.6	12	38.7	-	-	10	32.3	2	6.5	-	-	31	100.0
ว่ากล่าว ตักเตือน	12	38.7	11	35.5	-	-	3	9.7	5	16.1	-	-	31	100.0
ดู ด่า	3	9.7	1	3.2	2	6.5	11	35.5	14	45.2	-	-	31	100.0

หมายเหตุ 5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึง มาก 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ 2 หมายถึง น้อย 1 หมายถึง ไม่มีเลย

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นถึงความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดลักษณะต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท คือ คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด คำพูดตลก ขำขัน คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และคำพูดดู ด่า

**พบว่าคำพูดที่ญาติของเด็กและเยาวชนใช้พูดในระดับมากที่สุดคือ การโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด คือ มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 67.7**

ส่วนคำพูดประเภทอื่นๆ ญาติมีความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดแต่ละประเภท ดังนี้

คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ ญาติส่วนใหญ่ ใช้คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระดับ มากที่สุด คือ มีจำนวน 20คน คิดเป็นร้อยละ 64.5

คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด (ขอให้เลิกกระทำผิด) ญาติส่วนใหญ่ ใช้คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิดกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 67.7

คำพูดตลก ขำขัน ญาติส่วนใหญ่ ใช้คำพูดตลก ขำขันกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระดับ มาก มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 38.

คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน ญาติส่วนใหญ่ ใช้คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระดับ มากที่สุด มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7

คำพูดดูด่า ญาติส่วนใหญ่ ไม่เคยใช้คำพูดดู ด่า กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯเลย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2

**ตัวอย่าง** คำพูด/ประโยค ที่ญาติจะพูดกับเด็กเป็นประจำหรือบ่อยๆในเวลาที่มาเยี่ยม

“ทำตัวดีๆจะได้ออกเร็วๆ”

“รักและคิดถึงลูกของแม่เสมอ”

“อดทนนะ ใกล้เคียงแล้ว อดทน”

“คิดถึงมากๆ”

“แม่คิดถึงลูกนะ อุดทนเอานะลูก เดี่ยวก็ได้กลับไปอยู่กับแม่แล้ว อีกไม่นาน”

“แม่รักหนูนะลูก”

“แม่กับป้ารักลูกเสมอ”

“สบายดีไหม มีเรื่องกับใครหรือเปล่า”

“ทำตัวดีๆ ให้ทำสิ่งดีๆ คนเราผิดพลาดกันได้”

“ทำตัวดีๆ เลิกทำในสิ่งที่ไม่ดี”

“ทำตัวให้ดีนะลูก พ่อแม่แก่แล้ว(เพื่อให้เค้ามีความคิด ออกไปจะได้ไม่ทำผิดอีก”

“ต้องเป็นคนดีนะลูกนะออกไปต้องเป็นผู้ใหญ่”

“คิดถึงแม่หรือเปล่า คิดถึงบ้านไหม”

“ขอให้ลูกอยู่ในกฎระเบียบของสถานอบรม และอย่าฝ่าฝืนกฎระเบียบ เพราะเราจะได้รับความเมตตาจากเจ้าหน้าที่ผู้ดูแล”

“มาอยู่ที่นี่ต้องอดทน มีความเมตตาต่อเพื่อน อย่าเกรงให้คนอื่นรำคาญ”

“แม่รักลูก”

“ให้อดทน ให้ทำตัวดีๆ กลับออกไปจะได้ไปเรียนต่อ”

“เป็นอย่างไรบ้าง สบายดีหรือเปล่า”

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของการใช้สัมผัสลักษณะต่างๆของญาติที่มีต่อเด็กและเยาวชนเวลาที่มาเยี่ยม

ลักษณะสัมผัส	เคยใช้		ไม่เคยใช้		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
โอบ/กอด	18	58.1	13	41.9	31	100
หอมแก้ม	19	61.3	12	38.7	31	100
จับมือ	22	71.0	9	29.0	31	100
ลูบศีรษะ	19	61.3	12	38.7	31	100
ใช้สัมผัสที่ไม่เหมาะสม	-	-	31	100	31	100
อื่นๆ	-	-	31	100	31	100
ไม่เคยสัมผัสเลย	-	-	31	100	31	100

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นถึงการสัมผัสในลักษณะต่างๆที่ญาติของเด็กและเยาวชนใช้กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ จำแนกตามสัมผัสลักษณะต่างๆ 6 ประเภท คือ โอบ/กอด หอมแก้ม จับมือ ลูบศีรษะ สัมผัสที่ไม่เหมาะสม (เช่น ตบ ตี) และ อื่นๆ พบว่า ลักษณะสัมผัสที่มีญาติเคยใช้มากที่สุด คือ จับมือ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 71.0

และไม่มีญาติคนใดเลยที่เคยใช้สัมผัสที่ไม่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน รวมทั้งไม่มีญาติคนใดเลยเช่นกันที่ไม่เคยสัมผัสเด็กเลย

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 3 เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีการรับรู้ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติอย่างไร

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนทั้ง 4 แห่ง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ศูนย์ฝึกฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บ้าน กฤษณา	184	64.1
บ้าน มุกิตา	30	10.5
บ้าน อูเบกขา	46	16.0
บ้าน ปราณี	27	9.4
รวม	287	100.0
เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	260	90.6
หญิง	27	9.4
รวม	287	100.0
อายุ*	จำนวน (คน)	ร้อยละ
13 - 15 ปี	28	9.8
16 ปี	36	12.5
17 ปี	76	26.5
18 ปี	92	32.1
19 ปี	30	10.5
20 ปี ขึ้นไป	25	8.7
รวม	287	100.0

\*หมายเหตุ อายุของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯแต่ละแห่ง ไม่มีการแบ่งแยกอย่างชัดเจน ว่าช่วงอายุใดต้องอยู่ในศูนย์ฝึกแห่งไหน

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนทั้ง 4 แห่ง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถม	37	12.9
ม.ต้น	108	37.6
ม.ปลาย/ปวช.	53	18.5
ไม่ได้เรียน	76	26.5
ทำงาน	8	2.8
ไม่ตอบ	5	1.7
<b>รวม</b>	<b>287</b>	<b>100.0</b>
ข้อหาที่กระทำผิด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกี่ยวกับทรัพย์สิน	105	36.6
เกี่ยวกับยาเสพติด	86	30.0
เกี่ยวกับเพศ	33	11.5
เกี่ยวกับชีวิต	23	8.0
หลายข้อหาพร้อมกัน	11	3.8
อื่นๆ	27	9.4
ไม่ตอบ	2	.7
<b>รวม</b>	<b>287</b>	<b>100.0</b>

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนทั้ง 4 แห่ง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

มูลเหตุจูงใจการกระทำผิด <sup>8</sup>	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อยากได้เงิน/ของ/อยากกรวย	56	19.5
ไม่มีเงิน/ขาดสน	14	4.9
ตามเพื่อน/นึกสนุก/อยากลอง	106	36.9
เมา/ติดยา	21	7.3
อารมณ์ชั่ววูบ/โกรธ/แค้น	35	12.2
ไม่รู้/ไม่มีอะไรทำ	13	4.5
ตัวเอง	17	5.9
หลายมูลเหตุรวมกัน	21	7.3
ไม่ตอบ	4	1.4
<b>รวม</b>	<b>287</b>	<b>100.0</b>
ระยะเวลาฝึกที่ศาลตัดสิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี - 1 ปี	187	65.2
2 ปี - 3 ปี	82	28.6
4 ปี ขึ้นไป	18	6.3
<b>รวม</b>	<b>287</b>	<b>100.0</b>

<sup>8</sup> มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดนี้ ผู้วิจัยจัดกลุ่มตามที่เด็กและเยาวชนคิดว่าตนเองมีมูลเหตุใดในการกระทำความผิด

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนทั้ง 4 แห่ง จำแนกตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ระยะเวลาที่อยู่ในศูนย์ฝึก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 เดือน	32	11.1
1 เดือน - 4 เดือน	93	32.4
4 เดือน 1 วัน - 7 เดือน	44	15.3
7 เดือน 1 วัน - 10 เดือน	40	13.9
10 เดือน 1 วัน - 1 ปี 6 เดือน	51	17.8
มากกว่า 1 ปี 6 เดือน	27	9.4
<b>รวม</b>	<b>287</b>	<b>100.0</b>

การมาเยี่ยมของญาติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาทุกครั้งที่ศูนย์อนุญาต	100	34.8
มาบ่อยแต่ไม่ทุกครั้งที่ศูนย์อนุญาต	77	26.8
ไม่ค่อยได้มา	89	31.0
ไม่มา	21	7.3
<b>รวม</b>	<b>287</b>	<b>100.0</b>

จากตารางที่ 12 , 13 , 14 และ 15 แสดงให้เห็นถึงข้อมูลด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 287 คน โดยจำแนกตามลักษณะประชากรด้านต่างๆได้ ดังนี้

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านกรุดา จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 64.1 เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านอุเบกขา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 16 เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านมุทิตา จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 และ เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 ตามลำดับ

เพศ เด็กและเยาวชนเป็นเพศชาย จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 90.6 และ เป็นเพศหญิง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4

อายุ เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ มีอายุ 18 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมา มีอายุ 17 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 อายุ 16 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 อายุ 19 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 อายุ 13 – 15 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 และ อายุ 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7

ระดับการศึกษา เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ กำลังศึกษาอยู่(ขณะกระทำผิด)ในระดับ ชั้น ม.ต้น จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 รองลงมา คือ ขณะกระทำผิด ไม่ได้เรียน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 กำลังศึกษาในระดับชั้น ม.ปลาย/ปวช. จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 และขณะกระทำผิด กำลังทำงาน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

ข้อหาที่กระทำผิด เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ กระทำความผิดในคดี เกี่ยวกับทรัพย์สิน จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมา กระทำความผิดในคดี เกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 กระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิต จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 กระทำความผิดหลายข้อหารวมกัน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8

มูลเหตุจูงใจของการกระทำผิด เด็กและเยาวชนมีมูลเหตุจูงใจของการกระทำผิด คือ ตามเพื่อน/นิกสนุก/อยากลอง จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมา มีสาเหตุมาจาก อยากได้เงิน/สิ่งของ/อยากอวด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 กระทำผิดเพราะ อารมณ์ชั่ววูบ/โกรธ/แค้น จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 มีหลายสาเหตุรวมกัน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 เท่ากับ สาเหตุเพราะเมา/ติดยา สาเหตุเพราะ ตัวเอง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 สาเหตุเพราะ ไม่มีเงิน/ขาดสน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 และ ไม่รู้สาเหตุ/ไม่มีอะไรทำ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

ระยะเวลาฝึกที่ศาลตัดสิน เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ มีระยะเวลาการฝึกอบรมที่ศาลตัดสิน เป็นระยะเวลา น้อยกว่า 1 ปี – 1 ปี จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 65.2 รองลงมา มีระยะเวลาการฝึกอบรม 2 ปี – 3 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 และ มีระยะเวลาการฝึกอบรม 4 ปีขึ้นไป จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3

ระยะเวลาที่อยู่ในศูนย์ฝึก นับถึงวันที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูล เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่อยู่ในศูนย์ฝึก เป็นระยะเวลา 1 เดือน - 4 เดือน จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 รองลงมา อยู่ในศูนย์ฝึก 10 เดือน 1 วัน-1 ปี 6 เดือน จำนวน 51 คน คิดเป็น 17.8 ระยะเวลา 7 เดือน 1 วัน - 10 เดือน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 ระยะเวลา 4 เดือน 1 วัน - 7 เดือน จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 ระยะเวลา น้อยกว่า 1 เดือน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 และ อยู่ในศูนย์ฝึก มากกว่า 1 ปี 6 เดือน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4

การมาเยี่ยมของญาติ เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ มีญาติมาเยี่ยม ทุกครั้งที่ศูนย์อนุญาต จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 รองลงมา คือ ไม่ค่อยได้มา จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 มีญาติมาเยี่ยมบ่อยแต่ไม่ทุกครั้งที่ศูนย์ฝึกอนุญาต จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 และ ญาติไม่มาเยี่ยมเลย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3

**ตารางที่ 16** แสดงค่าเฉลี่ยอายุของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั้ง 4 แห่ง

ข้อมูล	ต่ำสุด	สูงสุด	ค่าเฉลี่ย
อายุ (ปี)	13	24	17.55

จากตารางที่ 16 แสดงอายุของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึก เด็กและเยาวชน มีอายุต่ำสุด 13 ปี อายุสูงสุด 24 ปี และมีค่าเฉลี่ยของอายุอยู่ที่ 17.55 ปี

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนที่มีการรับรู้คำพูดแบบต่างๆจากเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึก

ลักษณะคำพูด	5		4		3		2		1		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลอบใจ ให้ กำลังใจ	73	25.4	164	57.1	26	9.1	23	8.0	1	.3	-	-	31	100.0
โน้มน้าวให้เลิก กระทำผิด	145	50.5	126	43.9	8	2.8	6	2.1	1	.3	1	0.3	31	100.0
ตลก ขำขัน	79	27.5	174	60.6	18	6.3	15	5.2	1	.3	-	-	31	100.0
ว่ากล่าว ตักเตือน	97	33.8	149	51.9	16	5.6	22	7.7	1	.3	2	0.7	31	100.0
ดู ด่า	29	10.1	72	25.1	51	17.8	113	39.4	22	7.7	-	-	31	100.0

หมายเหตุ 5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึง มาก 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ 2 หมายถึง น้อย 1 หมายถึง ไม่มีเลย

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นถึงความบ่อยครั้งของการรับรู้คำพูดลักษณะต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด คำพูดตลก ขำขัน คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และคำพูดดู ด่า

**พบว่าคำพูดที่เด็กและเยาวชนมีการรับรู้ที่ ได้ยินจากเจ้าหน้าที่ มากที่สุด คือ การโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด คือ มีจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5**

ส่วนระดับการรับรู้คำพูดประเภทอื่นๆแต่ละประเภทจากเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ เป็นดังนี้

คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ รับรู้คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ จากเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระดับ มาก คือ มีจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 57.

คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ รับรู้คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด จากเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระดับ มากที่สุด มีจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5

คำพูดตลก ขำขัน เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ รับรู้คำพูดตลก ขำขัน จากเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระดับ มาก มีจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 60.6

คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ รับรู้คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน จากเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ อยู่ในระดับ มาก จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9

คำพูดดูด่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ รับรู้ คำพูดดูด่าจากเจ้าหน้าที่ น้อย คือ มีจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนกับการรับรู้คำพูดแบบต่างๆจากญาติเวลาที่มาเยี่ยม

ลักษณะคำพูด	5		4		3		2		1		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลอบใจ ให้ กำลังใจ	181	63.1	71	24.7	6	2.1	5	1.7	21	7.3	2	0.7	31	100.0
โหม่งน้ำวให้เลิก กระทำผิด	184	64.1	75	26.1	4	1.4	2	.7	21	7.3	-	-	31	100.0
ตลก ขำขัน	51	17.8	122	42.5	39	13.6	44	15.3	30	10.5	-	-	31	100.0
ว่ากล่าว ตักเตือน	111	38.7	113	39.4	19	6.6	13	4.5	30	10.5	1	0.3	31	100.0
ดู ด่า	19	6.6	46	16.0	35	12.2	101	35.2	85	29.6	-	-	31	100.0

หมายเหตุ 5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึง มาก 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ 2 หมายถึง น้อย 1 หมายถึง ไม่มีเลย

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นถึงความบ่อยครั้งของการรับรู้คำพูดลักษณะต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด คำพูดตลก ขำขัน คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และคำพูดดู ด่า

พบว่าคำพูดที่เด็กและเยาวชนมีการรับรู้ที่ ได้ยินจากญาติมากที่สุดในเวลาที่มาเยี่ยม คือ การโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด คือ มีจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 64.1

ส่วนระดับความบ่อยครั้งของการรับรู้คำพูดแต่ละประเภทจากญาติ เป็นดังนี้

คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ รับรู้คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ จากญาติ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีจำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 63.1

คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ รับรู้คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด จากญาติ อยู่ในระดับ มากที่สุด มีจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 64.1

คำพูดตลก ขำขัน เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ รับรู้คำพูดตลก ขำขัน จากญาติ อยู่ในระดับ มาก มีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5

คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ รับรู้คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน จากญาติ อยู่ในระดับ มาก จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4

คำพูดดูด่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ รับรู้ คำพูดดูด่าจากญาติในระดับ น้อย คือ มีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 35.2



ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ได้รับสัมผัสลักษณะต่างๆจากเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ

ลักษณะสัมผัส	เคยได้รับ		ไม่เคยได้รับ		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
จับมือ	88	30.7	198	69.0	287	100.0
ลูบศีรษะ	201	70.0	86	86	287	100.0
โอบ/กอด	35	12.2	252	87.8	287	100.0
ใช้สัมผัสที่ไม่เหมาะสม	8	2.8	279	97.2	287	100.0
อื่นๆ	17	5.9	270	94.1	287	100.0
ไม่เคยเลย	52	18.1	235	81.9	287	100.0

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นถึงการได้รับสัมผัสในลักษณะต่างๆที่เด็กและเยาวชนได้รับจากเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ จำแนกตามสัมผัสลักษณะต่างๆ 5 ประเภท คือ จับมือ ลูบศีรษะ โอบ/กอด สัมผัสที่ไม่เหมาะสม (เช่น ตบ ตี) และอื่นๆ พบว่า

ส่วนใหญ่แล้วเด็กและเยาวชนจะไม่เคยได้รับสัมผัส มากกว่า ได้รับสัมผัส (ยกเว้นลูบศีรษะ) จากเจ้าหน้าที่ (คือได้รับสัมผัสน้อย)

ลักษณะสัมผัสที่เด็กและเยาวชนเคยได้รับมากที่สุด คือ ลูบศีรษะ(หรืออวัยวะส่วนอื่น) จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 รองลงมา คือ จับมือ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 ไม่เคยได้รับการสัมผัสเลย จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 โอบ/กอด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 สัมผัสที่ไม่เหมาะสม (เช่น ตบ ตี) จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ได้รับสัมผัสลักษณะต่างๆจากญาติ

ลักษณะสัมผัส	เคยได้รับ		ไม่เคยได้รับ		รวม	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
โอบ/กอด	144	50.2	143	49.8	287	100.0
หอมแก้ม	129	44.9	158	55.1	287	100.0
จับมือ	162	56.4	125	43.6	287	100.0
ลูบศีรษะ	152	53.0	135	47.0	287	100.0
ใช้สัมผัสที่ไม่เหมาะสม	1	.3	286	99.7	287	100.0
อื่นๆ	11	3.8	276	96.2	287	100.0

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นถึงการได้รับสัมผัสในลักษณะต่างๆที่เด็กและเยาวชนได้รับจากญาติเวลาที่มาเยี่ยม จำแนกตามสัมผัสลักษณะต่างๆ 6 ประเภท คือ โอบ/กอด หอมแก้ม จับมือ ลูบศีรษะ สัมผัสที่ไม่เหมาะสม (เช่น ตบ ตี) และ อื่นๆ พบว่า ลักษณะสัมผัสที่เด็กและเยาวชนเคยได้รับมากที่สุด คือ จับมือ จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 56.4 รองลงมา คือ ลูบศีรษะ(หรืออวัยวะส่วนอื่น) จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 โอบ/กอด จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 50.2 หอมแก้ม จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 44.9 สัมผัสอื่นๆ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 และได้รับสัมผัสที่ไม่เหมาะสม (เช่น ตบ ตี) จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนที่มีความรู้สึกต่อสัมผัสจากเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและจากญาติเวลาที่มาเยี่ยม

ได้รับสัมผัส จาก	รู้สึกดี		รู้สึกไม่ดี		ไม่รู้สึก/เฉยๆ		ไม่ตอบ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่	203	70.7	12	4.2	50	17.4	22	7.7	287	100
ญาติ	246	85.7	8	2.8	22	7.7	11	3.8	287	100

จากตารางที่ 21 แสดงถึงจำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชน ที่มีความรู้สึกต่อสัมผัสจากเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและต่อสัมผัสจากญาติในเวลาที่มาเยี่ยม ดังนี้

เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ มีความรู้สึกที่ดีต่อการได้รับสัมผัสทั้งจากญาติและเจ้าหน้าที่ คือ มีจำนวนถึง 203 คน คิดเป็นร้อยละ 70.7 และ 246 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 85.7 (ตามลำดับ)

มีความรู้สึกไม่ดีอยู่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น และในกรณีที่ไม่มีความรู้สึกหรือเฉยๆนั้น เด็กและเยาวชนจะรู้สึกแบบนี้กับเจ้าหน้าที่มากกว่าจะรู้สึกเฉยต่อสัมผัสจากญาติ

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนที่มีการรับรู้ด้านต่างๆต่อกำพูดของเจ้าหน้าที่

การรับรู้ต่อการคำพูด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชอบ	266	92.7
ไม่ชอบ	19	6.6
ไม่ตอบ	2	0.7
<b>รวม</b>	<b>287</b>	<b>100.0</b>
เชื่อ	270	94.1
ไม่เชื่อ	16	5.6
ไม่ตอบ	1	0.3
<b>รวม</b>	<b>287</b>	<b>100.0</b>
ตั้งใจจะทำตาม	282	98.3
ตั้งใจจะไม่ทำตาม	5	1.7
<b>รวม</b>	<b>287</b>	<b>100.0</b>

จากตารางที่ 22 แสดงถึงการรับรู้ที่เด็กและเยาวชนมีต่อกำพูด ของเจ้าหน้าที่ พบว่าการรับรู้ของเด็กและเยาวชน เป็นดังนี้

ในด้านความชอบ พบว่า เด็กและเยาวชน ชอบ คำพูดของเจ้าหน้าที่ จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 92.7 และ ไม่ชอบ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6

ในด้านความเชื่อ พบว่า เด็กและเยาวชน เชื่อ ในคำพูดของเจ้าหน้าที่ (สิ่งที่เจ้าหน้าที่พูด) จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 94.1 และ ไม่เชื่อ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6

ในด้านของการปฏิบัติตาม พบว่า เด็กและเยาวชน ตั้งใจจะ ทำตาม ในสิ่งที่เจ้าหน้าที่พูด จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 98.3 และ ตั้งใจจะไม่ทำตาม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของเด็กและเยาวชนที่มีการรับรู้ด้านต่างๆต่อกำพูดของญาติ

การรับรู้ต่อกำพูด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชอบ	267	93.0
ไม่ชอบ	5	1.7
ไม่ตอบ	15	5.2
<b>รวม</b>	<b>287</b>	<b>100.0</b>
เชื่อ	263	91.6
ไม่เชื่อ	7	2.4
ไม่ตอบ	17	5.9
<b>รวม</b>	<b>287</b>	<b>100.0</b>
ตั้งใจจะทำตาม	264	92.0
ตั้งใจจะไม่ทำตาม	5	1.7
ไม่ตอบ	18	6.3
<b>รวม</b>	<b>287</b>	<b>100.0</b>

จากตารางที่ 23 แสดงถึงการรับรู้ที่เด็กและเยาวชนมีต่อกำพูดของญาติ พบว่าการรับรู้ของเด็กและเยาวชน เป็นดังนี้

ในด้านความชอบ พบว่า เด็กและเยาวชน ชอบ คำพูดของญาติ จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 93.0 และ ไม่ชอบ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

ในด้านความเชื่อ พบว่า เด็กและเยาวชน เชื่อ ในคำพูดของญาติ (สิ่งที่ญาติพูด) จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 91.6 และ ไม่เชื่อ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4

ในด้านของการปฏิบัติตาม พบว่า เด็กและเยาวชน ตั้งใจจะ ทำตาม ในสิ่งที่ญาติพูด จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 92.0 และ ตั้งใจจะไม่ทำตาม จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

ตารางที่ 24 แสดงร้อยละและจำนวนของเด็กและเยาวชนที่มีความตั้งใจต่อการเลิกหรือไม่เลิกกระทำผิดเมื่อพ้นกำหนดการควบคุมตัว

ความตั้งใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตั้งใจว่าจะเลิก	252	87.8
ตั้งใจว่าจะไม่เลิก	-	-
ไม่แน่ใจ	34	11.8
ไม่ตอบ	1	0.3
<b>รวม</b>	<b>287</b>	<b>100.0</b>

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการเลิกกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเมื่อพ้นกำหนดการควบคุมตัวหรือฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่ มีความตั้งใจว่าจะเลิกกระทำผิด จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 87.8 มีเด็กและเยาวชนที่ไม่แน่ใจว่าจะเลิกกระทำผิดหรือไม่ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 และ ไม่มีเด็กและเยาวชนที่มีความตั้งใจว่าจะไม่เลิกกระทำผิดเลย

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “การสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน” ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ 3 ข้อ คือ

1. เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนแตกต่างกัน
2. ญาติของเด็กและเยาวชนที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนแตกต่างกัน
- 3.1 เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีการรับรู้ต่อการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่และญาติแตกต่างกัน
- 3.2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของเด็กและเยาวชนต่อการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่และญาติ

**สมมติฐานข้อที่ 1** เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนแตกต่างกัน

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ (ตัวแปรอิสระ) ของเจ้าหน้าที่ คือ เพศ , อายุ, ตำแหน่ง , ระดับการศึกษา , ระยะเวลาการทำงาน , ประสบการณ์ทำงาน และ ศูนย์ฝึกที่ปฏิบัติงาน

การสื่อสาร (ตัวแปรตาม) ที่มีต่อเด็กในที่นี้ คือ ระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดลักษณะต่างๆที่ใช้ ได้แก่ การปลอบใจให้กำลังใจ , การโน้มหน้าให้เลิกกระทำผิด , การล้อเล่น ตลกขำขัน , การว่ากล่าว ตักเตือน และ การดู ด่า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของเจ้าหน้าที่ที่มีเพศต่างกัน

ลักษณะคำพูด	เพศ	จำนวน	Mean	S.D.	t	P-Value
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	ชาย	24	4.08	.974	-0.855	.397
	หญิง	24	4.29	.690		
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	ชาย	24	4.21	.658	-1.049	.300
	หญิง	24	4.42	.717		
ตลก ขำขัน	ชาย	24	3.63	1.096	.000	1.000
	หญิง	24	3.63	.970		
ว่ากล่าว ตักเตือน	ชาย	24	4.13	.612	.000	1.000
	หญิง	24	4.13	.612		
ดู ด่า	ชาย	24	2.71	1.042	.000	1.000
	หญิง	24	2.71	1.122		

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่า **ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน** ระหว่างเจ้าหน้าที่เพศชายและเพศหญิงในการใช้คำพูดประเภทต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ , คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด , คำพูดตลก ขำขัน , คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และ คำพูดดู ด่า ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 26 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของเจ้าหน้าที่ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

ลักษณะคำพูด	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	2.857	.048*	(1) > (3)
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	1.394	.257	-
ตลก ขำขัน	1.845	.153	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	.074	.973	-
ดู ด่า	.058	.982	-

\* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

หมายเหตุ ระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่แบ่งเป็น  
 (1) หมายถึง การศึกษาระดับปริญญาโท  
 (2) หมายถึง การศึกษาระดับปริญญาตรี  
 (3) หมายถึง การศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส.  
 (4) หมายถึง การศึกษาระดับมัธยม

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการใช้คำพูดประเภทคำปลอบใจ ให้กำลังใจ กับเด็กและเยาวชนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Tukey แล้วพบว่า คู่ที่แตกต่างกัน คือ เจ้าหน้าที่ที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาโท มีระดับความบ่อยครั้งในการใช้คำพูดมากกว่า เจ้าหน้าที่ที่มีระดับการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปวส. ส่วนคำพูดประเภทอื่นๆไม่พบว่ามี ความแตกต่างกันระหว่างเจ้าหน้าที่ที่มีการศึกษาต่างกันในการใช้คำพูดประเภทนั้นๆ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 27 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของ  
เจ้าหน้าที่ที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะคำพูด	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.875	.461	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	2.781	.052	-
ตลก ขำขัน	.538	.659	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	.285	.836	-
ดุ ด่า	.683	.567	-

หมายเหตุ อายุของเจ้าหน้าที่แบ่งเป็น

- (1) หมายถึง อายุ ต่ำกว่า 30 ปี
- (2) หมายถึง อายุ 30 – 39 ปี
- (3) หมายถึง อายุ 40 – 49 ปี
- (4) หมายถึง อายุ 50 ปี ขึ้นไป

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า **ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน**ระหว่างเจ้าหน้าที่ที่มีอายุ  
ต่างกัน ในระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดทั้ง 5 ประเภท คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ ,  
คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด, คำพูดตลก ขำขัน , คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และ คำพูดดุ ด่า ซึ่ง  
ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของเจ้าหน้าที่ที่มีระยะเวลาการทำงานต่างกัน

ลักษณะคำพูด	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.890	.478	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	2.475	.058	-
ตลก ขำขัน	.197	.938	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	.201	.936	-
ดู ด่า	1.142	.350	-

หมายเหตุ ระยะเวลาการทำงานของเจ้าหน้าที่แบ่งเป็น

- (1) หมายถึง ระยะเวลาการทำงาน น้อยกว่า 1 ปี
- (2) หมายถึง ระยะเวลาการทำงาน 1 ปี – 4 ปี
- (3) หมายถึง ระยะเวลาการทำงาน 4 ปี – 7 ปี
- (4) หมายถึง ระยะเวลาการทำงาน 7 ปี – 10 ปี
- (5) หมายถึง ระยะเวลาการทำงาน มากกว่า 10 ปี

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่า ไม่พบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างเจ้าหน้าที่ที่มีระยะเวลาการทำงานต่างกัน ในระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดทั้ง 5 ประเภท คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ , คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด, คำพูดตลก ขำขัน , คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และ คำพูดดู ด่า ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน

ลักษณะคำพูด	ประสบการณ์ทำงานกับเด็ก*	จำนวน	Mean	S.D.	t	P-Value
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	เคย	23	4.26	.689	.575	.568
	ไม่เคย	25	4.12	.971		
โน้มหน้าให้เลิกกระทำผิด	เคย	23	4.30	.703	-	.938
	ไม่เคย	25	4.32	.690		
ตลก ขำขัน	เคย	23	3.70	.974	.455	.651
	ไม่เคย	25	3.56	1.083		
ว่ากล่าว ตักเตือน	เคย	23	4.17	.650	.532	.597
	ไม่เคย	25	4.08	.572		
ดู ด่า	เคย	23	2.61	.988	-	.542
	ไม่เคย	25	2.61	1.155		

\*หมายเหตุ ประสบการณ์ทำงานกับเด็ก ของเจ้าหน้าที่ หมายถึง เคยมีประสบการณ์ทำงานกับเด็กมาก่อน และ ไม่เคยมีประสบการณ์ทำงานกับเด็กมาก่อน

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่า ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน (เคยทำและไม่เคยทำงานกับเด็กในลักษณะเดียวกับงานในศูนย์ฝึกฯมาก่อน) ในระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดทั้ง 5 ประเภท คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ , คำพูดโน้มหน้าให้เลิกกระทำผิด(ขอให้เลิกกระทำผิด) , คำพูดตลก ขำขัน , คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และ คำพูดดู ด่า ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 30 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯแตกต่างกัน

ลักษณะคำพูด	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	1.756	.169	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	2.787	.052	-
ตลก ขำขัน	.923	.437	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.312	.282	-
ดู ด่า	.301	.825	-

หมายเหตุ ศูนย์ฝึกฯแบ่งเป็น  
 (1) หมายถึง บ้านกรุดนา  
 (2) หมายถึง บ้านปรานี  
 (3) หมายถึง บ้านมูทิตา  
 (4) หมายถึง บ้านอุเบกขา

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่า **ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน**ระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกฯต่างกัน ในระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดทั้ง 5 ประเภท คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ , คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด(ขอให้เลิกกระทำผิด) , คำพูดตลก ขำขัน , คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และ คำพูดดู ด่า ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถาบันวิทยบริการ  
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดแบบต่างๆของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งแตกต่างกัน

ลักษณะคำพูด	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	1.327	.271	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	.675	.645	-
ตลก ขำขัน	2.918	.024*	(2) > (3) (5) > (3)
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.139	.355	-
ดุ ด่า	2.511	.512	-

\* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

หมายเหตุ ตำแหน่งของเจ้าหน้าที่แบ่งเป็น

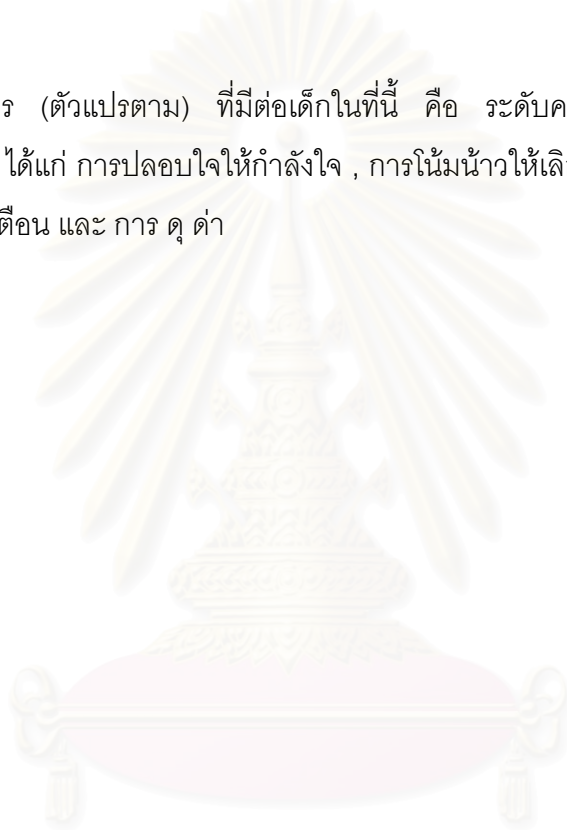
- (1) หมายถึง นักจิตวิทยา
- (2) หมายถึง นักสังคมสงเคราะห์
- (3) หมายถึง พยาบาล
- (4) หมายถึง พ่อบ้าน , แม่บ้าน
- (5) หมายถึง ครู

จากตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีการใช้คำพูดประเภทคำตลก ขำขัน กับเด็กและเยาวชน **แตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Tukey แล้วพบว่า คู่ที่แตกต่างกัน คือ เจ้าหน้าที่ตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ มีระดับความบ่อยครั้งในการใช้คำพูด มากกว่า เจ้าหน้าที่ตำแหน่งพยาบาล และ เจ้าหน้าที่ตำแหน่งครู ก็มี ระดับความบ่อยครั้งในการใช้คำพูด มากกว่า เจ้าหน้าที่ตำแหน่งพยาบาล เช่นเดียวกัน ส่วนคำพูดประเภทอื่นๆไม่พบว่ามี ความแตกต่างกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำแหน่งต่างๆในระดับความบ่อยครั้งในการใช้คำพูดประเภทนั้นๆ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

**สมมติฐานข้อที่ 2** ญาติของเด็กและเยาวชนที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนแตกต่างกัน

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ (ตัวแปรอิสระ) ของญาติ คือ เพศ , อายุ , ระดับการศึกษา , ความสัมพันธ์กับเด็ก , ระยะเวลาที่เด็กและเยาวชนอยู่ในศูนย์ฝึกฯ , ความบ่อยของการมาเยี่ยม , การเดินทางมาเยี่ยม และ ค่าใช้จ่ายในการมาเยี่ยม

การสื่อสาร (ตัวแปรตาม) ที่มีต่อเด็กในที่นี้ คือ ระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆที่ใช้ ได้แก่ การปลอบใจให้กำลังใจ , การโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด , ล้อเล่น ตลก ขำขัน , ว่ากล่าว ตักเตือน และ การ ดุ ด่า



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของ ญาติที่มีเพศต่างกัน

ลักษณะคำพูด	เพศ	จำนวน	Mean	S.D.	t	P-Value
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	ชาย	8	4.13	.991	-2.396	.023*
	หญิง	23	4.74	.449		
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	ชาย	8	4.13	.991	-2.627	.014*
	หญิง	23	4.78	.422		
ตลก ขำขัน	ชาย	8	3.13	1.246	-.639	.528
	หญิง	23	3.48	1.377		
ว่ากล่าว ตักเตือน	ชาย	8	3.88	1.553	.360	.722
	หญิง	23	3.65	1.496		
ดุ ด่า	ชาย	8	1.88	1.126	-.240	.812
	หญิง	23	2.00	1.314		

\* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่า ญาติของเด็กและเยาวชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดในประเภท คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ และ คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด(ขอให้เลิกกระทำผิด) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยคำพูดประเภท คำปลอบใจ ให้กำลังใจ พบว่า ญาติเพศหญิงมี ระดับความบ่อยครั้งในการพูดมากกว่าเพศชาย และ คำพูดโน้มน้าว ช้จูง พบว่า ญาติเพศหญิงมี ระดับความบ่อยครั้งในการพูดมากกว่าเพศชาย เช่นเดียวกัน

ส่วนคำพูดประเภทอื่นๆ จากตารางแสดงให้เห็นว่า ไม่พบว่าญาติของเด็กและเยาวชนที่เป็นชายมีระดับความบ่อยครั้งในการใช้คำพูดต่างจากญาติที่เป็นหญิง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน



ตารางที่ 33 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของ  
ญาติที่มีอายุต่างกัน

ลักษณะคำพูด	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.977	.418	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	.716	.551	-
ตลก ขำขัน	.537	.661	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	.105	.956	-
ดุ ด่า	2.153	.117	-

หมายเหตุ อายุของญาติแบ่งเป็น  
 (1) หมายถึง อายุ น้อยกว่า 30 ปี  
 (2) หมายถึง อายุ 30 ปี – 39 ปี  
 (3) หมายถึง อายุ 40 ปี – 49 ปี  
 (4) หมายถึง อายุ 49 ปีขึ้นไป

จากตารางที่ 33 ไม่พบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างญาติของเด็กและเยาวชนที่มีอายุ  
 ต่างกัน ในระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดทั้ง 5 ประเภท คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ ,  
 คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด , คำพูดตลก ขำขัน , คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และ คำพูดดุ ด่า ซึ่ง  
 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถาบันวิทยบริการ  
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของ  
ญาติที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ลักษณะคำพูด	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	2.276	.122	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	.941	.403	-
ตลก ขำขัน	1.184	.321	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.326	.282	-
ดุ ด่า	5.251	.012*	(2) > (1)

\* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

หมายเหตุ ระดับการศึกษาของญาติแบ่งเป็น  
(1) หมายถึง ระดับการศึกษา ต่ำกว่า ม.ต้น  
(2) หมายถึง ระดับการศึกษา ม.ต้น  
(3) หมายถึง ระดับการศึกษา สูงกว่า ม.ต้น

จากตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่า ญาติที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความบ่อยครั้ง  
ของการใช้คำพูดประเภทคำดุ ด่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไป  
ตามสมมติฐาน เมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Tukey แล้วพบว่า คู่ที่ต่างกัน คือ ญาติที่มีระดับ  
การศึกษา ม.ต้น มีระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทดุ ด่า มากกว่า ญาติที่มีระดับ  
การศึกษา ต่ำกว่า ม.ต้น

ส่วนคำพูดประเภทอื่นๆ ไม่พบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างญาติที่มีระดับการศึกษา  
ต่างกัน ในระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 35 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของ ญาติที่มีความสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนต่างกัน

ลักษณะคำพูด	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	1.134	.336	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	.578	.567	-
ตลก ขำขัน	.880	.426	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	.315	.732	-
ดุ ด่า	1.937	.163	-

หมายเหตุ ความสัมพันธ์ของญาติกับเด็กและเยาวชน แบ่งเป็น  
 (1) หมายถึง เป็น บิดา,มารดา ของเด็กและเยาวชน  
 (2) หมายถึง เป็น ญาติพี่น้อง ของเด็กและเยาวชน  
 (3) หมายถึง เป็น ภรรยา , เพื่อน ของเด็กและเยาวชน

จากตารางที่ 35 **ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน**ระหว่างญาติของเด็กและเยาวชนที่มีความสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนต่างกัน ในระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดทั้ง 5 ประเภท คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ , คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด(ขอให้เลิกกระทำผิด) , คำพูดตลก ขำขัน , คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และ คำพูดดุ ด่า ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 36 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของญาติที่มีเด็กและเยาวชนในปกครองอยู่ในศูนย์ฝึกฯเป็นระยะเวลาต่างกัน

ลักษณะคำพูด	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.995	.383	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	.020	.980	-
ตลก ขำขัน	.406	.670	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	.357	.703	-
ดุ ด่า	3.666	.039*	(2) > (1)

\* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

หมายเหตุ ระยะเวลาที่เด็กและเยาวชนในปกครองของญาติที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ในศูนย์ฝึกฯ แบ่งเป็น

- (1) หมายถึง 0 เดือน – 4 เดือน
- (2) หมายถึง มากกว่า 4 เดือน – 8 เดือน
- (3) หมายถึง มากกว่า 8 เดือน

จากตารางที่ 36 แสดงให้เห็นว่า ญาติที่มีเด็กและเยาวชนในปกครองอยู่ในศูนย์ฝึกฯเป็นระยะเวลาต่างกัน มีระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทคำดุ ด่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Tukey แล้วพบว่า คู่ที่ต่างกัน คือ ญาติที่มีเด็กและเยาวชนในปกครองอยู่ในศูนย์ฝึกฯ 4 เดือน – 8 เดือน มีระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทดุ ด่า มากกว่า ญาติที่มีเด็กและเยาวชนในปกครองอยู่ในศูนย์ฝึกฯ 0 เดือน – 4 เดือน

ส่วนคำพูดประเภทอื่นๆ ไม่พบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างญาติที่มีเด็กและเยาวชนในปกครองอยู่ในศูนย์ฝึกฯเป็นระยะเวลาต่างกัน ในระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 37 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของญาติที่มีความบ่อยของการมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนต่างกัน

ลักษณะคำพูด	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.213	.809	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	.443	.646	-
ตลก ขำขัน	.254	.778	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.087	.351	-
ดุ ด่า	14.921	.000*	(3) > (1) , (3) > (2)

\* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

หมายเหตุ การมาเยี่ยมของญาติ<sup>9</sup> แบ่งเป็น  
 (1) หมายถึง มาเยี่ยมทุกครั้งที่คุณย์อนุญาต  
 (2) หมายถึง มาเยี่ยมบ่อย แต่ไม่ทุกครั้งที่คุณย์อนุญาต  
 (3) หมายถึง ไม่ค่อยได้มาเยี่ยม

จากตารางที่ 37 แสดงให้เห็นว่า ญาติที่มีการมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนต่างกัน มีระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทคำดุ ด่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Tukey แล้วพบว่า มีคู่ที่ต่างกัน 2 คู่ คือ คู่ที่ 1 ญาติที่ไม่ค่อยได้มาเยี่ยม มีระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทดุ ด่า มากกว่าญาติที่มาเยี่ยมทุกครั้งที่คุณย์อนุญาต และ คู่ที่ 2 ญาติที่ไม่ค่อยได้มาเยี่ยม มีระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทดุ ด่า มากกว่า ญาติที่มาเยี่ยมบ่อย แต่ไม่ทุกครั้งที่คุณย์อนุญาต

ส่วนคำพูดประเภทอื่นๆ ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกัน ระหว่าง ญาติที่มีการมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนต่างกัน ในระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

<sup>9</sup> การมาเยี่ยมของญาติที่ผู้วิจัยได้แบ่งไว้แล้วนั้น มาเยี่ยมทุกครั้ง หมายถึงมาทุกครั้งที่คุณย์อนุญาต(แต่ละศูนย์ฝึกอนุญาตให้เยี่ยมได้แตกต่างกัน เช่น อาทิตย์ละครั้ง อาทิตย์ละสองครั้ง เดือนละสองครั้ง เป็นต้น) มาเยี่ยมบ่อยคือ มาไม่ทุกครั้งที่คุณย์ฝึกอนุญาตแต่ก็มาเยี่ยมมากกว่าไม่มา ไม่ค่อยได้มา คือ มาเยี่ยมบ้างแต่น้อยกว่าที่ไม่มา

ตารางที่ 38 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งการใช้คำพูดประเภทต่างๆของญาติที่มีวิธีการเดินทางมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนต่างกัน

ลักษณะคำพูด	การเดินทาง	จำนวน	Mean	S.D.	t	P-Value
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	รถส่วนตัว	15	4.60	.828	.153	.880
	รถโดยสาร	16	4.56	.512		
โน้มน้าว ชักจูง	รถส่วนตัว	15	4.53	.834	-.637	.529
	รถโดยสาร	16	4.69	.479		
ตลก ขำขัน	รถส่วนตัว	15	3.40	1.404	.051	.959
	รถโดยสาร	16	3.38	1.310		
ว่ากล่าว ตักเตือน	รถส่วนตัว	15	3.53	1.642	-.633	.532
	รถโดยสาร	16	3.88	1.360		
ดู ด่า	รถส่วนตัว	15	1.93	1.163	-.146	.885
	รถโดยสาร	16	2.00	1.366		

จากตารางที่ 38 ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกัน ระหว่างญาติที่มีวิธีการเดินทางมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนต่างกัน ในระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดทั้ง 5 ประเภท คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ , คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด, คำพูดตลก ขำขัน , คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และ คำพูดดู ด่า ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของ ญาติที่มีค่าใช้จ่ายในการมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนต่างกัน

ลักษณะคำพูด	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.626	.604	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	.522	.671	-
ตลก ขำขัน	1.492	.239	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.014	.402	-
ดู ด่า	.846	.481	-

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายในการมาเยี่ยม แบ่งเป็น

- (1) หมายถึง ค่าใช้จ่าย 0 – 200 บาท
- (2) หมายถึง ค่าใช้จ่าย 201 – 400 บาท
- (3) หมายถึง ค่าใช้จ่าย 401 – 600 บาท
- (4) หมายถึง ค่าใช้จ่าย มากกว่า 600 บาท

จากตารางที่ 39 **ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน** ระหว่างญาติของเด็กและเยาวชนที่มี ค่าใช้จ่ายในการมาเยี่ยมต่างกัน ในระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดทั้ง 5 ประเภท คือ คำพูด ปลอบใจ ให้กำลังใจ , คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด, คำพูดตลก ขำขัน , คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และ คำพูดดู ด่า ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดประเภทต่างๆของ  
ญาติที่มีเด็กและเยาวชนในปกครองอยู่ในศูนย์ฝึกฯต่างกัน

ลักษณะคำพูด	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	2.221	.109	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	4.041	.017*	(4) > (2)
ตลก ขำขัน	1.199	.329	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.467	.246	-
ดุ ด่า	1.145	.349	-

\* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

หมายเหตุ ศูนย์ฝึกฯ แบ่งเป็น  
(1) หมายถึง บ้านมุกดา  
(2) หมายถึง บ้านอุเบกขา  
(3) หมายถึง บ้านปราณี  
(4) หมายถึง บ้านกรรณา

จากตารางที่ 40 **ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน** ระหว่างญาติของเด็กและเยาวชนที่มีเด็ก  
และเยาวชนในปกครองอยู่ในศูนย์ฝึกฯต่างกัน ในระดับความบ่อยครั้งของการใช้คำพูดทั้ง 4  
ประเภท คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ , , คำพูดตลก ขำขัน , คำพูดว่ากล่าว ตักเตือน และ คำพูด  
ดุ ด่า ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้น คำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด **ที่แตกต่างกัน**  
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่ง เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Tukey แล้ว พบว่า  
คู่ที่ต่างกันคือ ญาติในศูนย์ฝึกฯบ้าน กรรณา มีระดับความบ่อยครั้งในการพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำ  
ผิด มากกว่า ญาติในศูนย์ฝึกฯบ้านอุเบกขา เป็นไปตามสมมติฐาน



**สมมติฐานข้อที่ 3.1** เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกันมีการรับรู้ต่อการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่และญาติแตกต่างกัน

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ (ตัวแปรอิสระ) ของเด็กและเยาวชน คือ เพศ , อายุ , ระดับการศึกษา , ข้อหาที่กระทำผิด , จำนวนครั้งที่กระทำผิด , มุมเหตุจูงใจในการกระทำผิด , ระยะเวลาที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ , การมาเยี่ยมของญาติ ,

การรับรู้ต่อการสื่อสาร (ตัวแปรตาม) จากเจ้าหน้าที่และญาติ ในที่นี้ คือ การได้ยินคำพูด ลักษณะต่างๆ จากเจ้าหน้าที่และญาติ ได้แก่ การปลอบใจให้กำลังใจ , การโน้มหน้าให้เลิกกระทำผิด , การล้อเล่น ตลก ขำขัน , การว่ากล่าว ตักเตือน และ การ ดุ ด่า และ **ความรู้สึก**ต่อคำพูดที่ได้รับนั้นโดยแบ่งเป็น 3 มิติ คือ ความชอบ/ไม่ชอบ ความเชื่อ/ไม่เชื่อ และ ความตั้งใจที่จะทำตาม/ความตั้งใจที่จะไม่ทำตาม รวมทั้งความรู้สึกต่อการได้รับสัมผัสด้วย

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 41 แสดงผลการเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มีเพศแตกต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ

ลักษณะคำพูดที่ได้ยิน	เพศ	จำนวน	Mean	S.D.	t	P-Value
<b>จากเจ้าหน้าที่</b>						
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	ชาย	260	3.98	.863	-.770	.442
	หญิง	27	4.11	.506		
โน้มหน้าให้เลิกกระทำผิด	ชาย	260	4.42	.696	-.732	.465
	หญิง	27	4.52	.580		
ตลก ขำขัน	ชาย	260	4.10	.749	.169	.866
	หญิง	27	4.07	.829		
ว่ากล่าว ตักเตือน	ชาย	260	4.16	.816	2.695	.007*
	หญิง	27	3.70	1.068		
ดุ ด่า	ชาย	260	2.97	1.169	2.900	.004*
	หญิง	27	2.30	.912		
<b>จากญาติ</b>						
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	ชาย	260	4.58	3.519	.466	.641
	หญิง	27	4.26	1.259		
โน้มหน้าให้เลิกกระทำผิด	ชาย	260	4.56	2.680	.500	.617
	หญิง	27	4.30	1.265		
ตลก ขำขัน	ชาย	260	3.55	2.805	-.288	.773
	หญิง	27	3.70	1.265		
ว่ากล่าว ตักเตือน	ชาย	260	3.95	1.238	1.571	.117
	หญิง	27	3.56	1.396		
ดุ ด่า	ชาย	260	2.47	2.742	-.375	.708
	หญิง	27	2.67	1.519		

\* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 41 แสดงให้เห็นว่า เด็กและเยาวชนที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ คำพูดประเภท ว่ากล่าว ตักเตือน และ คำพูดดู ด่า จากเจ้าหน้าที่ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่ เด็กและเยาวชนเพศชาย มี ระดับความ ป่อกครั้งของการรับรู้ มากกว่า เด็กและเยาวชนเพศหญิง ทั้งสองประเภท

ส่วนคำพูดประเภทอื่นๆ จากเจ้าหน้าที่ ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน ระหว่างเด็กและ เยาวชนที่มีเพศต่างกัน ในการรับรู้ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับระดับการรับรู้คำพูดทั้ง 5 ประเภท จากญาตินั้น ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน ระหว่างเด็กและเยาวชนที่มีเพศต่างกัน ในการรับรู้ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 แสดงผลการเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ

ลักษณะคำพูดที่ได้ยิน	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
<b>จากเจ้าหน้าที่</b>			-
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	1.639	.150	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	.951	.448	-
ตลก ขำขัน	.972	.435	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.667	.143	-
ดุ ด่า	.738	.595	-
<b>จากญาติ</b>			
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	1.786	.116	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	1.848	.104	-
ตลก ขำขัน	.351	.881	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	.902	.480	-
ดุ ด่า	.821	.536	-

หมายเหตุ อายุของเด็กและเยาวชน แบ่งเป็น

- (1) หมายถึง อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 ปี
- (2) หมายถึง อายุ 16 ปี
- (3) หมายถึง อายุ 17 ปี
- (4) หมายถึง อายุ 18 ปี
- (5) หมายถึง อายุ 19 ปี
- (6) หมายถึง อายุ 20 ปีขึ้นไป

จากตารางที่ 42 ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน ระหว่างเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่างกัน ในการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท ทั้งจากเจ้าหน้าที่และจากญาติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 43 แสดงผลการเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ

ลักษณะคำพูดที่ได้รับ	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
<b>จากเจ้าหน้าที่</b>			-
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	1.327	.260	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	.694	.597	-
ตลก ขำขัน	.785	.536	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.242	.293	-
ดุ ด่า	.204	.936	-
<b>จากญาติ</b>			
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.730	.572	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	1.105	.354	-
ตลก ขำขัน	1.916	.108	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	.447	.774	-
ดุ ด่า	1.253	.289	-

หมายเหตุ ระดับการศึกษาของเด็กและเยาวชน แบ่งเป็น

- (1) หมายถึง ชั้นประถม
- (2) หมายถึง ม.ต้น
- (3) หมายถึง ม.ปลาย / ปวช.
- (4) หมายถึง ทำงาน
- (5) หมายถึง ไม่ได้เรียน

จากตารางที่ 43 ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน ระหว่างเด็กและเยาวชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท ทั้งจากเจ้าหน้าที่และจากญาติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 44 แสดงผลการเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มีข้อหากระทำผิดต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ

ลักษณะคำพูดที่ได้รับ	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
<b>จากเจ้าหน้าที่</b>			
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.544	.743	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	1.848	.104	-
ตลก ขำขัน	.708	.618	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.640	.149	-
ดุ ด่า	1.770	.119	-
<b>จากญาติ</b>			
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.166	.975	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	2.298	.045*	(4) > (1), (4) > (2)
ตลก ขำขัน	.124	.987	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.413	.219	-
ดุ ด่า	.656	.658	-

\* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

หมายเหตุ ข้อหากระทำผิดของเด็กและเยาวชน แบ่งเป็น

- (1) หมายถึง ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์
- (2) หมายถึง ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
- (3) หมายถึง ความผิดเกี่ยวกับเพศ
- (4) หมายถึง ความผิดเกี่ยวกับชีวิต
- (5) หมายถึง หลายข้อหารวมกัน

จากตารางที่ 44 ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกัน ระหว่างเด็กและเยาวชนที่มีข้อหากระทำผิดต่างกัน ในการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท จากเจ้าหน้าที่ ใ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ส่วนการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท จากญาติ พบว่า เด็กและเยาวชนที่มีข้อหากระทำผิดต่างกัน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตาม

สมมติฐาน ในประเภทคำพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Tukey แล้วพบว่า เด็กและเยาวชนข้อหากระทำผิดเกี่ยวกับชีวิต มีระดับความบ่อยของการได้ยิน มากกว่า เด็กและเยาวชนข้อหากระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน และมากกว่า เด็กและเยาวชนข้อหากระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วยเช่นกัน

ส่วนคำพูดประเภทอื่น ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 45 แสดงผลการเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มีมูลเหตุ  
 จูงใจในการกระทำผิดต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ

ลักษณะคำพูดที่ได้ยิน	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
<b>จากเจ้าหน้าที่</b>			
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.300	.953	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	2.243	.031*	ไม่พบคู่ที่ต่าง
ตลก ขำขัน	2.525	.016*	(7) > (2)
ว่ากล่าว ตักเตือน	.894	.512	-
ดุ ด่า	.409	.896	-
<b>จากญาติ</b>			
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.346	.932	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	1.371	.217	-
ตลก ขำขัน	1.782	.091	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.098	.365	-
ดุ ด่า	.498	.835	-

\* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

หมายเหตุ มูลเหตุจูงใจในการกระทำผิด<sup>10</sup> แบ่งเป็น

- (1) หมายถึง อยากรู้ได้เงิน / ของ / อยากรวย
- (2) หมายถึง ไม่มีเงิน / ชัดสน
- (3) หมายถึง ตามเพื่อน / นึกสนุก / อยากรลอง
- (4) หมายถึง เม้า / ติดยา
- (5) หมายถึง อารมณ์ชั่ววูบ / โกรธ / แค้น
- (6) หมายถึง ไม่รู้ / ไม่มีอะไรทำ
- (7) หมายถึง ตัวเอง
- (8) หมายถึง หลายสาเหตุรวมกัน

<sup>10</sup> ดูเชิงอรรถที่ 8



จากตารางที่ 45 **ไม่พบว่ามีผลแตกต่าง** ระหว่าง เด็กและเยาวชนที่มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดต่างกัน ในการรับรู้ คำพูดประเภทต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท จากเจ้าหน้าที่ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ยกเว้น คำพูดประเภทโน้มน้าวชักจูงให้เลิกกระทำผิด และ ประเภทตลก ขำขัน ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐาน โดยที่ คำพูดประเภทโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิดนั้น เมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Tukey แล้ว ไม่พบคู่ที่แตกต่าง (เนื่องจากค่า P-value ที่ได้มีความใกล้เคียงกับระดับนัยสำคัญมาก) ส่วนคำพูดประเภทตลก ขำขัน เมื่อทดสอบรายคู่ พบว่า เด็กและเยาวชนที่มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิด มาจากตัวเอง มีการรับรู้จากเจ้าหน้าที่ มากกว่า เด็กและเยาวชนที่มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิด มาจากการไม่มีเงิน /ขาด

สน



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 46 แสดงผลการเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มีจำนวนครั้งของการกระทำผิดต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ

ลักษณะคำพูดที่ได้ยิน	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
<b>จากเจ้าหน้าที่</b>			-
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.172	.842	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	1.229	.294	-
ตลก ขำขัน	.060	.942	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.156	.316	-
ดุ ด่า	.601	.549	-
<b>จากญาติ</b>			-
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.782	.459	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	.553	.576	-
ตลก ขำขัน	2.163	.117	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.049	.352	-
ดุ ด่า	.698	.499	-

หมายเหตุ จำนวนครั้งของการกระทำผิด แบ่งเป็น

- (1) หมายถึง 1 ครั้ง
- (2) หมายถึง 2-3 ครั้ง
- (3) หมายถึง 4 ครั้งขึ้นไป

จากตารางที่ 46 ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน ระหว่าง เด็กและเยาวชนที่มีจำนวนครั้งของการกระทำผิดต่างกัน ในการรับรู้ คำพูดประเภทต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท จากเจ้าหน้าที่ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 47 แสดงผลการเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่มีระยะเวลาที่อยู่ในศูนย์ฝึกต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ

ลักษณะคำพูดที่ได้ยิน	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
<b>จากเจ้าหน้าที่</b>			-
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	1.383	.231	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	.229	.950	-
ตลก ขำขัน	1.177	.320	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	.845	.519	-
ดุ ด่า	.858	.510	-
<b>จากญาติ</b>			-
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	.481	.790	-
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	.948	.450	-
ตลก ขำขัน	.256	.937	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	1.777	.118	-
ดุ ด่า	.564	.728	-

หมายเหตุ ระยะเวลาที่เด็กและเยาวชนอยู่ในศูนย์ฝึก แบ่งเป็น

- (1) หมายถึง น้อยกว่า 1 เดือน
- (2) หมายถึง 1 เดือน – 4 เดือน
- (3) หมายถึง 4 เดือน 1 วัน - 7 เดือน
- (4) หมายถึง 7 เดือน 1 วัน - 10 เดือน
- (5) หมายถึง 10 เดือน 1 วัน-1 ปี 6 เดือน
- (6) หมายถึง มากกว่า 1 ปี 6 เดือน

จากตารางที่ 47 ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกัน ระหว่างเด็กและเยาวชนที่มีระยะเวลาที่อยู่ในศูนย์ฝึกต่างกัน ในการรับรู้ คำพูดประเภทต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท จากเจ้าหน้าที่ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 48 แสดงผลการเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่ญาติมาเยี่ยมต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ

ลักษณะคำพูดที่ได้ยิน	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
<b>จากเจ้าหน้าที่</b>			
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	3.794	.011*	(1) > (4) , (2) >(4)
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	1.247	.293	-
ตลก ขำขัน	1.746	.158	-
ว่ากล่าว ตักเตือน	.533	.660	-
ดุ ด่า	.629	.597	-
<b>จากญาติ</b>			
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	10.703	.000*	(1) > (4) , (2) >(4), (3) >(4)
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	18.448	.000*	(1) > (4) , (2) >(4), (3) >(4)
ตลก ขำขัน	9.188	.000*	(1) > (4) , (2) >(4), (3) >(4)
ว่ากล่าว ตักเตือน	71.200	.000*	(1) > (4) , (2) >(4), (3) >(4)
ดุ ด่า	2.872	.037*	(2) >(4),(3) >(4)

\* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

หมายเหตุ การมาเยี่ยมของญาติ<sup>11</sup> แบ่งเป็น

- (1) หมายถึง มาทุกครั้งที่สูงนุญญาติ
- (2) หมายถึง มาบ่อยแต่ไม่ทุกครั้งที่สูงนุญญาติ
- (3) หมายถึง ไม่ค่อยได้มา
- (4) หมายถึง ไม่มา

จากตารางที่ 48 ไม่พบว่ามีความแตกต่างกัน ระหว่างเด็กและเยาวชนที่มีญาติมาเยี่ยมต่างกัน ในการรับรู้ คำพูดประเภทต่างๆทั้ง 5 ประเภท ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ยกเว้น คำพูดประเภทปลอบใจ ให้กำลังใจ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 เมื่อ

<sup>11</sup> ดูเชิงอรรถที่ 9

ทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีของ Tukey พบว่า คู่ที่ต่างกัน คือ เด็กและเยาวชนที่ญาติมาเยี่ยมทุกครั้ง มีการรับรู้ มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มาเยี่ยม และ อีกคู่หนึ่ง คือ เด็กและเยาวชนที่ญาติมาเยี่ยมบ่อยแต่ไม่ทุกครั้ง มีการรับรู้ มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มาเยี่ยม

สำหรับการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท ที่เด็กและเยาวชนรับรู้จากญาติ พบว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติมาเยี่ยมต่างกัน มีการรับรู้ **แตกต่างกัน**อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ในทุกประเภทของคำพูด และเมื่อทดสอบรายคู่แล้ว พบคู่ที่แตกต่างกันหลายคู่ ดังนี้

คำพูดประเภท ปลอบใจ ให้กำลังใจ พบคู่ที่แตกต่างกัน 3 คู่ คือ

เด็กและเยาวชนที่ญาติมาเยี่ยมทุกครั้ง มีการรับรู้ มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา

เด็กและเยาวชนที่ญาติมาเยี่ยมบ่อยแต่ไม่ทุกครั้ง ที่ศูนย์อนุญาต มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา

เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่คอยได้มาเยี่ยม มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา

คำพูดประเภท โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด พบคู่ที่แตกต่างกัน 3 คู่ คือ

เด็กและเยาวชนที่ญาติมาเยี่ยมทุกครั้ง มีการรับรู้มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา

เด็กและเยาวชนที่ญาติมาเยี่ยมบ่อยแต่ไม่ทุกครั้ง ที่ศูนย์อนุญาต มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา

เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่คอยได้มาเยี่ยม มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา

คำพูดประเภท ตลก ขำขัน พบคู่ที่แตกต่างกัน 3 คู่ คือ

เด็กและเยาวชนที่ญาติมาเยี่ยมทุกครั้ง มีการรับรู้ มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา

เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา มาเยี่ยมบ่อยแต่ไม่ทุกครั้ง ที่ศูนย์อนุญาต มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา

เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่คอยได้มาเยี่ยม มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา

คำพูดประเภท ว่ากล่าว ตักเตือน พบคู่ที่แตกต่างกัน 3 คู่ คือ

เด็กและเยาวชนที่ญาติมาเยี่ยมทุกครั้ง มีการรับรู้ มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา

เด็กและเยาวชนที่ญาติมาเยี่ยมบ่อยแต่ไม่ทุกครั้งที่ศูนย์อนุญาต มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา

เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่คอยได้มาเยี่ยม มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา

คำพูดประเภท ดุด่า พบคู่ที่แตกต่างกัน 2 คู่ คือ

เด็กและเยาวชนที่ญาติมาเยี่ยมทุกครั้ง มีการรับรู้ มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา

เด็กและเยาวชนที่ญาติมาเยี่ยมบ่อยแต่ไม่ทุกครั้งที่ศูนย์อนุญาต มากกว่า เด็กและเยาวชนที่ญาติไม่มา



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 49 แสดงผลการเปรียบเทียบการรับรู้คำพูดประเภทต่างๆของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในศูนย์ฝึกต่างกันจากเจ้าหน้าที่และญาติ

ลักษณะคำพูดที่ได้ยิน	F	P-Value	คู่ที่ต่างกัน
<b>จากเจ้าหน้าที่</b>			
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	2.662	.048*	(4) > (1)
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	2.229	.085	
ตลก ขำขัน	.155	.927	
ว่ากล่าว ตักเตือน	3.849	.010*	(4) > (2)
ดุ ด่า	8.223	.000*	(4) > (1), (4) > (2)
<b>จากญาติ</b>			
ปลอบใจ ให้กำลังใจ	1.482	.220	
โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด	2.777	.042*	ไม่พบคู่ที่ต่าง
ตลก ขำขัน	.421	.738	
ว่ากล่าว ตักเตือน	2.914	.035*	ไม่พบคู่ที่ต่าง
ดุ ด่า	3.221	.023*	(3) > (4)

\* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

หมายเหตุ ศูนย์ฝึก แบ่งเป็น

- (1) หมายถึง บ้านมูทิตา
- (2) หมายถึง บ้านปราณี
- (3) หมายถึง บ้านอุเบกขา
- (4) หมายถึง บ้านกรุณา

จากตารางที่ 49 แสดงให้เห็นว่า เด็กและเยาวชนที่อยู่ในศูนย์ฝึกต่างกัน มีการรับรู้ คำพูดประเภทต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท จากเจ้าหน้าที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน เป็นส่วนใหญ่ คือ ในประเภทคำพูด ปลอบใจ ให้กำลังใจ เมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Tukey แล้ว พบคู่ที่แตกต่างกันคือ เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึก บ้านกรุณา มีการรับรู้ มากกว่า เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึก บ้านมูทิตา

คำพูดประเภท ว่ากล่าว ตักเตือน พบคู่ที่แตกต่างกันคือ เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯบ้านกรูณา มีการรับรู้ มากกว่า เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ บ้านปราณี และคำพูดประเภท ดุ ด่า คู่ที่แตกต่างกันคือ เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯบ้านกรูณา มีการรับรู้ มากกว่า เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯบ้านมูทิตา และ อีกคู่หนึ่ง คือ เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯบ้านกรูณา มีการรับรู้ มากกว่า เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯบ้านปราณี

ส่วนคำพูดอีก 2 ประเภท คือ โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด และ ตลก ขำขัน **ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกัน** ระหว่างเด็กและเยาวชนที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯต่างกัน ในการรับรู้คำพูด จากเจ้าหน้าที่ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

และสำหรับ การรับรู้คำพูดประเภทต่างๆ ทั้ง 5 ประเภท จากญาติ พบว่า เด็กและเยาวชนที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯต่างกัน มีการรับรู้ **แตกต่างกัน**อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ในคำพูดประเภท โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด , ว่ากล่าวตักเตือน และ ดุ ด่า โดยเมื่อทดสอบรายคู่แล้ว พบคู่ที่แตกต่างกันในคำพูดประเภท ดุ ด่า คือ เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯบ้านอุเบกขา มีการรับรู้ มากกว่า เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯบ้านกรูณา ส่วนในคำพูดประเภท โน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด และ ว่ากล่าวตักเตือน ไม่พบคู่ที่แตกต่าง

ส่วน คำพูดประเภท ปลอดภัย ให้กำลังใจ และ ประเภท ตลก ขำขันนั้น **ไม่พบว่ามี ความแตกต่างกัน** ระหว่างเด็กและเยาวชนที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯต่างกัน ในการรับรู้ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



**สมมติฐานข้อที่ 3.2** ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของเด็กและเยาวชนต่อการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่และญาติ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ (ตัวแปรอิสระ)ของเด็กและเยาวชน คือ เพศ , อายุ , ระดับการศึกษา , ข้อหาที่กระทำผิด , จำนวนครั้งที่กระทำผิด , มุลเหตุจูงใจในการกระทำผิด , ระยะเวลาที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ , การมาเยี่ยมของญาติ

การรับรู้ต่อการสื่อสาร (ตัวแปรตาม) จากเจ้าหน้าที่และญาติ ในสมมติฐานข้อนี้ คือ ความรู้สึกที่เด็กและเยาวชนมีต่อ คำพูดและสัมผัสที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่และญาติ คือ ความชอบ/ไม่ชอบ ความเชื่อ/ไม่เชื่อ ความตั้งใจที่จะทำตาม/ความตั้งใจที่จะไม่ทำตาม ในคำพูด และ ความรู้สึกต่อสัมผัส คือ รู้สึกดี รู้สึกไม่ดี และเฉยๆ



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 50 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของเด็กและเยาวชนกับการรับรู้(ความรู้สึกต่างๆ)ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ

ความรู้สึกต่างๆต่อการสื่อสาร ของเจ้าหน้าที่	Value (Chi-square)	Sig.
ความชอบ/ไม่ชอบ	.366	.545
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	.202	.653
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	.528	.467
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	4.405	.110
ความรู้สึกต่างๆต่อการสื่อสาร ของญาติ		
ความชอบ/ไม่ชอบ	.493	.483
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	.258	.611
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	.522	.470
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	5.241	.073

จากตารางที่ 50 แสดงให้เห็นว่า เพศของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ **ไม่มี**ความสัมพันธ์กับการรับรู้ต่อการสื่อสารทั้งจากเจ้าหน้าที่และญาติในด้านใดเลย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 51 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุของเด็กและเยาวชนกับการรับรู้(ความรู้สึกต่างๆ)ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ

ความรู้สึกต่างๆต่อการสื่อสาร ของเจ้าหน้าที่	Value (Chi-square)	Sig.
ความชอบ/ไม่ชอบ	1.831	.872
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	9.448	.092
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	7.954	.159
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	3.556	.965
ความรู้สึกต่างๆต่อการสื่อสาร ของญาติ		
ความชอบ/ไม่ชอบ	4.744	.448
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	7.708	.173
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	12.516	.028*
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	5.935	.821

\* สัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 51 แสดงให้เห็นว่า อายุของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ **ไม่มีความสัมพันธ์**กับการรับรู้ต่อการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่และญาติในด้านต่างๆ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ยกเว้นความตั้งใจจะทำตามและไม่ทำตามคำพูดของญาติ ที่ **มีความสัมพันธ์**กับอายุของเด็กและเยาวชน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 52 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาระดับประถมศึกษาของเด็กและเยาวชนกับการรับรู้(ความรู้สึกต่างๆ)ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ

ความรู้สึกต่างๆต่อการสื่อสาร ของเจ้าหน้าที่	Value (Chi-square)	Sig.
ความชอบ/ไม่ชอบ	1.833	.766
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	2.162	.706
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	5.902	.207
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	6.942	.543
ความรู้สึกต่างๆต่อการสื่อสาร ของญาติ		
ความชอบ/ไม่ชอบ	3.844	.427
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	2.225	.695
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	1.770	.778
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	19.500	.012*

\* สัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 52 แสดงให้เห็นว่า การศึกษาของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ **ไม่มี** ความสัมพันธ์กับการรับรู้ต่อการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่และญาติในด้านต่างๆ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ยกเว้น ความรู้สึกต่อสัมผัสของญาติ ที่ **มีความสัมพันธ์**กับการศึกษาของเด็กและเยาวชน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 53 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกับการรับรู้ (ความรู้สึกต่างๆ)ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ

ความรู้สึกต่างๆต่อการสื่อสาร ของเจ้าหน้าที่	Value (Chi-square)	Sig.
ความชอบ/ไม่ชอบ	11.786	.038*
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	33.156	.000*
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	4.555	.473
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	5.503	.855
ความรู้สึกต่างๆต่อการสื่อสาร ของญาติ		
ความชอบ/ไม่ชอบ	2.018	.847
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	2.492	.778
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	6.899	.228
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	8.897	.542

\* สัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 53 แสดงให้เห็นว่า การศึกษาของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ **มีความสัมพันธ์**กับความรู้สึกชอบ/ไม่ชอบ และ เชื่อ/ไม่เชื่อ ในคำพูดของเจ้าหน้าที่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนการรับรู้ด้านอื่นๆ พบว่า **ไม่มีความสัมพันธ์**กับข้อหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 54 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกับการรับรู้(ความรู้สึกต่างๆ)ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ

ความรู้สึกต่างๆต่อการสื่อสาร ของเจ้าหน้าที่	Value (Chi-square)	Sig.
ความชอบ/ไม่ชอบ	3.422	.181
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	4.843	.089
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	3.155	.206
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	3.464	.483
ความรู้สึกต่างๆต่อการสื่อสาร ของญาติ		
ความชอบ/ไม่ชอบ	2.652	.265
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	1.064	.588
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	2.617	.270
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	5.386	.250

จากตารางที่ 54 แสดงให้เห็นว่า จำนวนครั้งของการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ **ไม่มีความสัมพันธ์**กับการรับรู้ต่อการสื่อสารทั้งจากเจ้าหน้าที่และญาติในด้านใดเลย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 55 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่เด็กและเยาวชนอยู่ในศูนย์ฝึกฯกับการรับรู้ (ความรู้สึกต่างๆ)ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ

ความรู้สึกต่าง ๆต่อการสื่อสาร ของเจ้าหน้าที่	Value (Chi-square)	Sig.
ความชอบ/ไม่ชอบ	4.000	.549
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	11.871	.037*
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	4.056	.541
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	8.614	.569
ความรู้สึกต่าง ๆต่อการสื่อสาร ของญาติ		
ความชอบ/ไม่ชอบ	7.368	.195
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	5.458	.363
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	1.936	.858
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	9.879	.451

\* สัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 55 แสดงให้เห็นว่า ระยะเวลาที่เด็กและเยาวชนอยู่ในศูนย์ฝึกฯ มี **ความสัมพันธ์กับ** ความเชื่อ/ไม่เชื่อ ในคำพูดของเจ้าหน้าที่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ส่วนการรับรู้ด้านอื่นๆ พบว่า **ไม่มีความสัมพันธ์กับ** ระยะเวลาที่เด็กและเยาวชนอยู่ในศูนย์ฝึกฯเลย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 56 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการมาเยี่ยมของญาติกับการรับรู้(ความรู้สึกต่างๆ)ของเด็กและเยาวชนต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติ

ความรู้สึกต่างๆต่อการสื่อสาร ของเจ้าหน้าที่	Value (Chi-square)	Sig.
ความชอบ/ไม่ชอบ	6.641	.084
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	6.346	.096
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	5.998	.112
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	5.909	.434
ความรู้สึกต่างๆต่อการสื่อสาร ของญาติ		
ความชอบ/ไม่ชอบ	143.244	.000*
ความเชื่อ/ไม่เชื่อ	153.235	.000*
ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม	94.758	.000*
ความรู้สึกต่อสัมผัสที่ได้รับ	75.457	.000*

\* สัมพันธ์กัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 56 แสดงให้เห็นว่า การมาเยี่ยมของญาติ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ทุกด้านของเด็กและเยาวชนต่อการสื่อสารของญาติ คือ ความชอบ/ไม่ชอบ ความเชื่อ/ไม่เชื่อ ความตั้งใจจะทำตาม/ไม่ทำตาม ในคำพูดของญาติ และต่อความรู้สึกจากการได้รับสัมผัสจากญาติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐาน

ส่วนการรับรู้ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่นั้น พบว่า **ไม่มีความสัมพันธ์**กับการมาเยี่ยมของญาติเลย ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน



## ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

ในส่วนของการวิจัยจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ทั้ง 4 แห่ง จำนวนแห่งละ 1 คน รวม 4 คน กลุ่มญาติของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และ เด็กและเยาวชนที่เป็นครอบครัวเดียวกัน จากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ทั้ง 4 แห่ง จำนวน แห่งละ 2 คู่ รวม 16 คน โดยจะนำเสนอข้อมูลในลักษณะสรุปความจากการสัมภาษณ์ตามประเด็นต่างๆ

**กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 4 คน คือ**

1. คุณจารุณี แซ่ตั้ง  
ตำแหน่ง นักจิตวิทยา 7 ว (วิชาการ) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านกรูณา
2. คุณจิตติภัทร์ พรหมมา  
ตำแหน่ง นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ3 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านมุกดา
3. คุณสุภรภานต์ ธนิกุล  
ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ 5 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านอุเบกขา
4. คุณพลอยนภัส สร้อยสุวรรณ  
ตำแหน่ง นักสังคมสงเคราะห์ 5 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปราณี

### ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์

#### ประเด็นที่ 1 ลักษณะการทำงาน

ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแต่ละแห่ง จะมีการทำงานในลักษณะเป็นทีมในตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนโดยตรง ได้แก่ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล ครู และ พ่อบ้าน(หรือแม่บ้าน) คือ เมื่อทางศูนย์ฝึกฯรับตัวเด็กและเยาวชนเข้ามา จะต้องมีการตรวจร่างกาย ตรวจค้นตัว สัมภาษณ์ถึงประวัติภูมิหลังด้านต่างๆ ทำแบบทดสอบหรือสัมภาษณ์เพื่อหาลักษณะทางจิตวิทยา ซึ่งจะทำได้โดยเจ้าหน้าที่ตำแหน่งต่างๆข้างต้น หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่จะมีการประชุมร่วมกันถึงลักษณะของเด็กและเยาวชนแต่ละคนเพื่อสรุปหาวิธีการที่

เหมาะสมเพื่อทำการบำบัดทั้งในด้านสภาพจิตใจและพฤติกรรมต่อไป เช่น ควรจะส่งให้ไปเรียนอะไรกับครูท่านไหน เป็นต้น

### ประเด็นที่ 2 นโยบายของการฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

จุดประสงค์หลักของการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไว้ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนนั้น คือ การแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู แก้ไขพฤติกรรมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเด็กและเยาวชนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก โดยการให้คำปรึกษา การบำบัดตามสาเหตุของการกระทำผิด การให้เรียนหรือฝึกวิชาชีพเพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถนำวิชาที่ได้ไปใช้ในสังคมข้างนอกเมื่อออกไปจากศูนย์ฝึกแล้ว รวมทั้งการจัดหางานให้ทำด้วย ทั้งนี้การควบคุมตัวเด็กและเยาวชนไว้ในศูนย์ฝึกไม่ใช่การลงโทษเพียงแต่เป็นการหยุดพฤติกรรมที่กระทำผิด โดยการควบคุมอิสรภาพชั่วคราว ในศูนย์ฝึกจึงมีลักษณะของโรงเรียนมากกว่าเรือนจำ

### ประเด็นที่ 3 ความใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชน

ความใกล้ชิดหรือความสนิทสนมกับเด็กและเยาวชนจะเป็นไปตามตำแหน่งหน้าที่ คือ มีความใกล้ชิดในลักษณะที่ต้องดูแลตามหน้าที่ที่ปฏิบัติ พบกับเด็กตามหน้าที่ เพื่อจุดประสงค์ในการบำบัดของแต่ละตำแหน่งเช่นกัน เช่น นักจิตวิทยาต้องพบกับเด็กในเวลาที่ให้คำปรึกษา ทำแบบทดสอบ ครูต้องพบกับเด็กในช่วงโม่งของการเรียนการสอน พยาบาลพบกับเด็กในเวลาที่ต้องดูแลสุขภาพหรือเด็กเจ็บป่วย แต่โดยปกติทุกตำแหน่งจะต้องมีหน้าที่และพบกับเด็กเป็นประจำทุกวัน แต่ทั้งนี้เจ้าหน้าที่จะไม่ให้ความสนิทสนมกับเด็กและเยาวชนมากเกินไป เนื่องจากจะไม่ใช่ผลดีต่อการบำบัด (เช่น อาจเกิดภาวะพึ่งพิงมากเกินไป) หรือต่อการควบคุม ปกครอง นอกจากนั้นยังมีปัจจัยในเรื่องของเพศของเจ้าหน้าที่ที่ทำให้ต้องมีระยะห่างกับเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่เพศหญิง เพื่อป้องกันกรณีไม่เหมาะสมเกิดขึ้น เนื่องจากเด็กและเยาวชนเป็นเพศชาย (ยกเว้นศูนย์ฝึกที่บ้านปรานีที่เด็กและเยาวชนเป็นเพศหญิง ซึ่งเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกต้องเป็นเพศหญิงทั้งหมดอยู่แล้ว)

#### ประเด็นที่ 4 อารมณ์ ความรู้สึกของเด็กและเยาวชน

อารมณ์และความรู้สึกของเด็กและเยาวชนจะมีหลากหลายอารมณ์ ในช่วงแรกๆที่เกิดคือ เข้าสถานแรกรับจะมีทั้งอารมณ์โกรธ แค้น (โกรธพ่อแม่ที่ประกันไม่ได้หรือไม่ประกัน โกรธตำรวจ) กลัว กังวล แต่เมื่อถูกส่งตัวเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯแล้ว อารมณ์สับสนหลายๆอย่างจะค่อยๆลดลง ส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯจะมีภาวะอารมณ์เศร้า กังวล เสียใจ และจะเป็นมากในช่วงแรก ซึ่งอารมณ์เสียใจที่เกิดขึ้นเป็นความเสียใจที่ตนเองจะต้องเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯไม่ได้กลับบ้าน ไม่มีอิสระ แต่ไม่ใช่ความเสียใจที่เกิดจากความรู้สึกผิดหรือละอายต่อการกระทำผิดของตน หลังจากผ่านช่วงแรกไปแล้ว อารมณ์ของเด็กและเยาวชนจะกลับเป็นปกติหรือเกือบเป็นปกติ สามารถอยู่ในศูนย์ฝึกฯได้อย่างดี แต่โดยรวมก็จะมีอารมณ์เศร้าแฝงอยู่เสมอ ส่วนเรื่อง ความรู้สึกผิด ละอายต่อการกระทำผิดของตนเองนั้นในช่วงแรกนั้นเกือบจะไม่มีหรือไม่มีเลย แต่จะมีบ้างที่ค่อยๆรู้สึกผิดหลังจากที่เข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯแล้ว

#### ประเด็นที่ 5 การสื่อสารที่ใช้กับเด็กและเยาวชน

ใช้วิธีการสื่อสารแบบตรงไปตรงมากับเด็กและเยาวชน และส่วนใหญ่จะอยู่ในลักษณะของ ครูกับนักเรียน คือ มีลักษณะของการสั่งสอน แนะนำ และควบคุม ร่วมกับใช้ความเป็นกันเองในระดับที่จะทำให้เด็กไว้วางใจ ส่วนการสัมผัสมักจะมีข้อจำกัดในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้หญิง แต่ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ชายก็จะมีการใช้สัมผัสเป็นปกติ สามารถหลอกหลอนกันได้ รวมทั้งเลือกใช้การสื่อสารจากการสังเกตกิริยาท่าทางของเด็กแต่ละคนด้วย

#### ประเด็นที่ 6 การปลอบใจ ให้กำลังใจ

การปลอบใจเด็กและเยาวชนจะใช้มากในช่วงแรกที่เด็กและเยาวชนเข้ามา และมีต่อมาเรื่อยๆตามสถานการณ์ และอารมณ์ของเด็กและเยาวชนแต่ละคน โดยมากจะเป็นการปลอบใจหรือให้กำลังใจในลักษณะที่จะมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนยอมรับความจริงกับสิ่งที่ตนเองกระทำ และต้องยอมรับถึงผลที่เกิดขึ้น(คือการที่ต้องเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ) และปลอบใจหรือให้กำลังใจให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในศูนย์ฝึกฯได้อย่างปกติมากที่สุด

### ประเด็นที่ 7 การโน้มน้าว ชักจูงให้เลิกกระทำผิด

เป็นลักษณะการพูดที่เจ้าหน้าที่จะพูดกับเด็กและเยาวชนเป็นประจำ โดยในการโน้มน้าว ชักจูงให้เด็กและเยาวชนเลิกกระทำผิดนั้น เจ้าหน้าที่จะหาสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาเป็นจุดโน้มน้าวให้เด็กและเยาวชนมีความคิดที่จะเลิกกระทำผิดเพื่อสิ่งนั้น โดยที่เจ้าหน้าที่จะพยายามหาเป้าหมายหรือสิ่งที่มีความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนมาเป็นสิ่งโน้มน้าวหรือกระตุ้นให้เด็กอยากกลับมาตัวเอง จนกระทั่งถึงนำสิ่งที่สำคัญต่อสังคมต่อคนทั่วไปไม่เฉพาะแต่ตัวเด็กและเยาวชนมาเป็นจุดโน้มน้าวด้วย

### ประเด็นที่ 8 ปัญหาการสื่อสาร

เจ้าหน้าที่มีปัญหาในการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนต่างกัน ซึ่งมีทั้งปัญหาจากการปฏิบัติหน้าที่ ปัญหาที่เกิดจากเด็กและเยาวชน แต่โดยรวมไม่พบว่ามีปัญหาการสื่อสารที่รุนแรง

### ประเด็นที่ 9 การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

พบว่าเด็กและเยาวชนมีการรับรู้ทั้งในด้านบวกและด้านลบจากการที่ได้รับการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่ ในด้านบวกคือ เจ้าหน้าที่เห็นว่าเด็กและเยาวชนมีความไว้วางใจต่อเจ้าหน้าที่ โดยการเข้ามาพูดคุย ปรีกษาปัญหาต่างๆ รวมทั้งแสดงอาการพอใจ หยอกล้อกับเจ้าหน้าที่ ในด้านลบคือ เด็กและเยาวชนมีความไม่พอใจ เบื่อหน่ายกับการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ หรือแสดงให้เห็นว่าไม่มีการรับรู้ในด้านดีหรือเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากนั้นยังมีเด็กและเยาวชนกลุ่มที่มีความเฉยชา ไม่แสดงออกทั้งในด้านบวกหรือลบ

### ประเด็นที่ 10 ผลจากการสื่อสาร

โดยรวมพบว่าการสื่อสารส่งผลในทางที่ดีในระดับจิตใจ คือ ทำให้เด็กและเยาวชนมีสภาพจิตใจที่ดีขึ้น โดยสังเกตได้จากสิ่งที่เด็กและเยาวชนแสดงออกมา ส่วนในด้านพฤติกรรมพบว่าส่งผลบ้างแต่เป็นรายบุคคล และการสื่อสารถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการบำบัด

ประเด็นที่ 11 สิ่งที่มีผลต่อการกลับตัว

เจ้าหน้าที่ให้ความเห็นว่า สิ่งที่จะมีผลต่อการกลับตัว เลิกกระทำผิดของเด็กและเยาวชน คือ ตัวของเด็กและเยาวชนเองว่ามีภูมิคุ้มกันที่ดีมากน้อยแค่ไหน การมีเป้าหมายในชีวิต และสิ่งแวดล้อมก็ถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เด็กและเยาวชนเลิกหรือไม่เลิกกระทำผิด

ประเด็นที่ 12 ทักษะชีวิตที่มีต่อเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ

มองว่าเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้เป็นเหมือนเด็กทั่วไป ไม่มีอะไรที่น่ารังเกียจ แต่เป็นเด็กปกติ ที่ก้าวพลาดและไม่เข้มแข็งมากพอ น่าสงสาร เห็นใจ



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มญาติผู้ให้ข้อมูล<sup>12</sup> จำนวน 8 คน (หรือ 8 ครอบครัว) คือ

1. คุณแม่อุบล (คุณแม่ของนางสาวปทุม) ศูนย์ฝึกฯ บ้านปราณี
2. คุณแม่ดวงดาว (คุณแม่สามีของนางสาวดารา) ศูนย์ฝึกฯ บ้านปราณี
3. คุณพ่อพนาและคุณพีศรีไพโร (คุณพ่อและพี่สาวของนายภูผา) ศูนย์ฝึกฯ บ้านกรุดา
4. คุณแม่วารีย์ (คุณแม่ของนายนที) ศูนย์ฝึกฯ บ้านกรุดา
5. คุณแม่เนภา (คุณแม่ของนายเมฆา) ศูนย์ฝึกฯ บ้านมูทิตา
6. คุณแม่สายลม (คุณแม่ของนายวายุ) ศูนย์ฝึกฯ บ้านมูทิตา
7. คุณแม่อรุณ (คุณแม่ของนายทิวา) ศูนย์ฝึกฯ บ้านอุเบกขา
8. คุณแม่สุรีและคุณพ่ออาทิตย์(คุณแม่และคุณพ่อของนายตะวัน) ศูนย์ฝึกฯ บ้านอุเบกขา

### ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์

#### ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกเมื่อทราบว่าเด็กและเยาวชนโดนจับหรือเมื่อทราบเรื่อง

ญาติของเด็กและเยาวชนมีความรู้สึกตกใจเมื่อทราบว่าเด็กโดนจับ โหมเห เสียใจ และมีความรู้สึกว่าไม่น่าเชื่อหรือไม่น่าเป็นไปได้ และทั้งหมดไม่มีความรู้สึกโกรธเด็กและเยาวชน

#### ประเด็นที่ 2 การมาเยี่ยม

ญาติผู้ให้ข้อมูลทุกคนมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนทุกครั้งที่ศูนย์อนุญาต (ซึ่งแต่ละศูนย์อนุญาตให้ญาติเยี่ยมได้ไม่เท่ากัน)

#### ประเด็นที่ 3 การปลอบใจให้กำลังใจ

ญาติมีการใช้คำพูดปลอบใจหรือให้กำลังใจกับเด็กตั้งแต่วินาทีแรกที่เกิดคดี จนกระทั่งถึงในตอนที่ได้เด็กและเยาวชนเข้ามาอยู่ในศูนย์แล้ว โดยที่คำพูดที่ญาติใช้ปลอบใจเด็กจะเป็นลักษณะแสดงถึงความรัก ยืนยันความสัมพันธ์ของญาติกับเด็กและเยาวชนว่ายังเหมือนเดิม ให้อภัย นอกจากนั้นมีการปลอบใจให้ลืมสิ่งที่ผ่านมา เพื่อเริ่มต้นใหม่ และให้กำลังใจในการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ

<sup>12</sup> ชื่อของญาติ, เด็กและเยาวชนที่ใช้ในวิทยานิพนธ์นี้ทั้งหมดเป็นนามสมมติ

นอกจากคำพูดที่ใช้แล้ว ญาติยังมีการใช้สัมผัสกับเด็กและเยาวชนในเวลาที่มาเยี่ยมด้วย โดยมากจะเป็นการลูบศีรษะ จับมือ บางรายมีการหอม และกอด (บางศูนย์ฝึกจะกอดไม่ได้ เนื่องจากเวลาเยี่ยมจะกำหนดให้เด็กและเยาวชนกับญาตินั่งคนละฝั่งกันโดยมีโต๊ะตัวใหญ่กั้น)

#### ประเด็นที่ 4 การโน้มน้าว ชักจูง ให้เลิกกระทำผิด

ญาติมีการโน้มน้าว ชักจูงให้เด็กและเยาวชนเลิกกระทำผิด กลับตัว เมื่อออกไปจากศูนย์ฝึกฯ โดยมีการยื่นข้อเสนอเกี่ยวกับสิ่งที่จะให้เด็กและเยาวชนทำเมื่อออกไปจากศูนย์ฝึกฯ เช่น ให้เรียน ให้ทำงาน โดยมากจะเป็นการจะให้ทำอะไรก็ได้ที่เด็กและเยาวชนต้องการ รวมทั้งมีการพูดในลักษณะบอกให้เลิกคบเพื่อนกลุ่มเดิมๆ ด้วยเพราะเชื่อว่าเพื่อนเป็นสาเหตุให้เด็กและเยาวชนกระทำผิด โดยยกเอาเหตุการณ์ในปัจจุบันที่เด็กและเยาวชนต้องเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ตัวอย่าง รวมทั้งมีการคาดโทษกับเด็กและเยาวชนด้วยว่าถ้ากลับออกไปแล้วคบเพื่อนกลุ่มเดิมแล้วมีคดีอีกจะไม่ดูแลไม่มาเยี่ยม

#### ประเด็นที่ 5 การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

ญาติเห็นว่าเด็กมีการรับรู้ที่ดีต่อการสื่อสารของญาติ ทั้งในส่วนที่เป็นคำพูดและสัมผัส มีการแสดงการตอบรับ ด้วยสีหน้าท่าทางที่ดี รับคำ แต่บางรายเด็กและเยาวชนก็แสดงอาการเฉยๆ ไม่ตอบรับหรือไม่ปฏิเสธ ส่วนในด้านพฤติกรรมญาติเห็นว่าการเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมหรือการแสดงออกที่ดีขึ้น รวมทั้งในด้านความคิดด้วย และส่วนใหญ่ญาติเชื่อว่าเมื่อออกไปแล้วเด็กและเยาวชนจะสามารถกลับตัวหรือเลิกกระทำผิดได้ แต่ก็มีบางรายที่ไม่แน่ใจว่าเมื่อออกไปแล้วเด็กและเยาวชนจะกลับตัวหรือไม่เพราะคิดว่าญาติไม่สามารถคิดหรือตัดสินใจแทนได้รวมทั้งยังไม่แน่ใจว่าจะเชื่อที่เด็กและเยาวชนรับปากหรือไม่ว่าจะกลับตัว

#### ประเด็นที่ 6 ผลจากการสื่อสาร

พบว่าญาติเห็นว่า จากการสื่อสาร ทั้งคำพูด การใช้สัมผัส รวมทั้งการมาเยี่ยมนั้น ทำให้เด็กและเยาวชนมีกำลังใจมากขึ้น ทำให้เกิดความรู้สึกดีๆ บางรายเห็นว่าเด็กและเยาวชนเฉยๆต่อการสื่อสาร แต่ไม่มีรายใดที่บอกว่าจะทำให้มีผลต่อการเลิกกระทำผิดหรือกลับตัวหรือไม่

### ประเด็นที่ 7 สิ่งที่มีผลต่อการกลับตัว

ญาติคิดว่า การที่เด็กและเยาวชนจะกลับตัวเล็กระทำได้จริงๆนั้น น่าจะมาจากตัวเด็ก และเยาวชนเองที่คิดได้ โตเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น กลัวหรือเข็ดต่อการเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯที่ทำให้ขาดอิสรภาพและพลัดพรากจากครอบครัว รวมการเปลี่ยนกลุ่มเพื่อนและสภาพแวดล้อมใหม่หลังจากที่ได้ออกไปจากศูนย์ฝึกฯแล้ว



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



กลุ่มเด็กและเยาวชนผู้ให้ข้อมูล<sup>13</sup> จำนวน 8 คน คือ

- |                          |                              |                       |
|--------------------------|------------------------------|-----------------------|
| 1. นางสาวปทุม อายุ 15 ปี | คดีลักทรัพย์                 | ศูนย์ฝึกฯ บ้านปราณี   |
| 2. นางสาวดารา อายุ 21 ปี | คดีครอบครองยาบ้าเพื่อจำหน่าย | ศูนย์ฝึกฯ บ้านปราณี   |
| 3. นายภูผา อายุ 17 ปี    | คดีครอบครองยาบ้าเพื่อจำหน่าย | ศูนย์ฝึกฯ บ้านกรุดนา  |
| 4. นายনী อายุ 18 ปี      | คดีครอบครองยาบ้าเพื่อเสพ     | ศูนย์ฝึกฯ บ้านกรุดนา  |
| 5. นายเมฆา อายุ 17 ปี    | คดีโทรมหญิง                  | ศูนย์ฝึกฯ บ้านมูทิตา  |
| 6. นายวายุ อายุ 17 ปี    | คดีโทรมหญิง                  | ศูนย์ฝึกฯ บ้านมูทิตา  |
| 7. นายทิวา อายุ 18 ปี    | คดีปล้นฆ่า                   | ศูนย์ฝึกฯ บ้านอุเบกขา |
| 8. นายตะวัน อายุ 19 ปี   | คดีครอบครองยาบ้าเพื่อจำหน่าย | ศูนย์ฝึกฯ บ้านอุเบกขา |

### ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์

#### ประเด็นที่ 1 ความรู้สึกเมื่อโดนจับและเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ

เมื่อโดนจับดำเนินคดี เด็กและเยาวชนจะมีความรู้สึกเครียด กังวล เสียใจ(เสียใจกับตัวเองหรือครอบครัวแต่ไม่ได้เสียใจกับสิ่งที่ทำหรือผู้เสียหาย) แต่มีบางรายที่ไม่รู้สึกอะไรเลย เฉยๆ เพราะคิดว่าญาติจะช่วยได้ หรือไม่ก็เพราะมีเพื่อนที่โดนจับด้วยกัน และเมื่อเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ แรกๆจะมีความรู้สึก กังวล เศร้า แต่เมื่ออยู่มาได้สักพักความรู้สึกจะดีขึ้น จนกระทั่งถึงในขณะที่ถูกผู้วิจัยสัมภาษณ์ เด็กและเยาวชนทุกคนไม่มีความรู้สึกเครียดหรือกังวลอีกต่อไป จะมีความรู้สึกเฉยๆ ไม่เดือดร้อน อยู่ได้ ไม่คิดมาก จะคงเหลือแต่ความรู้สึกคิดถึงบ้าน คิดถึงคนข้างนอก และความเบื่อหน่ายเล็กน้อยกับความจำเจของชีวิตประจำวัน

#### ประเด็นที่ 2 การพูดคุยเวลาที่ญาติมาเยี่ยม

ในเวลาที่ญาติมาเยี่ยม ญาติกับเด็กและเยาวชนจะพูดคุยกันด้วยเรื่องทั่วไปและความ เป็นอยู่ของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ เป็นหลัก เรื่องบุคคลที่เด็กและเยาวชนสนใจ เป็นห่วง ร่วมกับมีการปลอบใจ ให้กำลังใจ บอกให้อดทนและประพฤติตัวให้ดี พูดถึงอนาคตหลังจากออก

<sup>13</sup> ดูเชิงอรรถที่ 12

จากศูนย์ฝึกฯแล้วบ้าง แต่จะไม่ค่อยพูดถึงความผิดหรือคดีความของเด็กและเยาวชนนอกจากจะบอกว่าอย่าทำอีก

### ประเด็นที่ 3 การปลอบใจ ให้กำลังใจจากญาติ

ตอนแรกที่จะต้องเขามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ญาติจะปลอบใจในลักษณะว่าไม่นานก็จะได้ออกไป จะไม่ทิ้ง จะมาเยี่ยม คนรักหรือสามีหรือภรรยาของเด็กและเยาวชนจะปลอบใจด้วยการสัญญาว่า “จะรอ” เมื่อเข้ามาอยู่แล้วจนถึงปัจจุบัน เด็กและเยาวชนยังได้ยินคำพูดปลอบใจหรือให้กำลังใจอยู่ เป็นในลักษณะบอกให้อดทน ทำตัวดีๆ และย้ำความสัมพันธ์ ให้อภัย แต่มีเด็กและเยาวชนบางรายที่บอกว่าไม่ได้ยินคำปลอบใจอีกแล้วเพราะตนเองไม่ได้แสดงอาการให้ญาติเป็นห่วง แต่เข้าใจว่าการที่ญาติมาเยี่ยมก็เป็นการปลอบใจและให้กำลังใจอยู่แล้ว

### ประเด็นที่ 4 การโน้มน้ำว ชักจูง ขอให้เลิกกระทำผิด

ญาติจะพูดในลักษณะว่าเมื่อออกไปจากศูนย์ฝึกฯแล้วอยากให้หรือต้องการให้เด็กและเยาวชนไปทำอะไร เช่น เรียนต่อ ทำงาน ดูแลลูก โดยจะบอกว่าจะจัดการให้ และบอกให้เลิกคบเพื่อนกลุ่มเดิม ให้เริ่มต้นชีวิตใหม่ หรือขอให้ทำเพื่อญาติเอง

### ประเด็นที่ 5 การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ

เด็กและเยาวชนจะไม่ค่อยพูดคุยในเรื่องส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่มากนัก นอกจากเวลาที่ต้องการจะปรึกษาหรือมาสบายใจ(ซึ่งน้อยมาก) ส่วนใหญ่เป็นการพูดคุยทั่วไป ไม่ลึกซึ้ง นอกจากนั้นยังมีเด็กและเยาวชนบางรายที่ไม่อยากพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ด้วย

### ประเด็นที่ 6 การปลอบใจ ให้กำลังใจจากเจ้าหน้าที่

ส่วนใหญ่เวลาที่เจ้าหน้าที่ปลอบใจหรือให้กำลังใจจะเป็นช่วงแรกที่เข้ามาอยู่ หรือเวลาที่เด็กและเยาวชนมีปัญหาแล้วไปขอคำปรึกษา มักจะเป็นการพูดในลักษณะให้อดทน ให้เห็นถึงข้อดีหรือผลประโยชน์ของการอยู่ในศูนย์ฝึกฯ หรือบอกว่าต้องทำตัวอย่างไรให้ได้คะแนนดี แล้วจะได้ลดโทษหรือปล่อยเร็วขึ้น รวมทั้งจะเสนอตัวว่าถ้าเด็กและเยาวชนมีปัญหาอะไรก็ให้บอก เมื่ออยู่มา

จนถึงปัจจุบันมักจะเป็นการพูดโดยรวมหรือให้กำลังใจโดยรวมไม่ได้เฉพาะเจาะจงเด็กและเยาวชนคนใดเป็นพิเศษ

### ประเด็นที่ 7 การโน้มน้าว ชักจูง ขอให้เลิกกระทำผิด

เจ้าหน้าที่มักจะบอกให้เด็กและเยาวชนกลับตัว เลิกกระทำผิดเมื่อออกไปจากศูนย์ฝึกฯ แล้ว โดยบอกให้ทำตัวดีๆ ให้ตั้งใจเรียน หรือทำงานที่สุจริต เพื่อพ่อแม่หรือเพื่อลูก และเพื่อให้มีชีวิตที่ดี ไม่ต้องโดนคดีแล้วกลับเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ อีกหรือจะต้องออกไปอยู่เรือนจำ

### ประเด็นที่ 8 อยากให้เจ้าหน้าที่และญาติพูดเรื่องอะไร อยากฟังอะไร

เวลาที่เด็กและเยาวชนอยู่ในศูนย์ฝึกฯ เด็กและเยาวชนทุกคนจะสามารถรับฟังสิ่งที่เจ้าหน้าที่พูดได้ทุกอย่าง ไม่รู้สึกว่าจะไม่ยอมฟังเรื่องอะไรเป็นพิเศษหรือฟังไม่ได้ จะเป็นความรู้สึกเฉยๆ คือ พูดอะไรมาก็ฟัง ฟังไว้ก่อนคิดตามที่หลัง ถึงจะเคยโดนดูบ้างแต่ก็ไม่เป็นไร แต่มีบางรายที่จะรู้สึกดีหรือชอบเป็นพิเศษเวลาที่เจ้าหน้าที่ชมว่าทำงานดี ทำให้อยากจะทำงานดีๆ ทำให้เสร็จ บางรายชอบที่เจ้าหน้าที่พูดเรื่องการประพฤติตัวให้ได้คะแนนดีๆ ให้ได้ลดโทษหรือพูดถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่เด็กและเยาวชนจะได้ เพราะอยากจะทำตามจะได้ออกจากศูนย์ฝึกฯ เร็วๆ

ส่วนในเวลาที่ญาติมาเยี่ยม เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่อีกก็จะอยากฟังทุกเรื่องที่ญาติพูดหรือเล่าให้ฟัง เพราะญาติมักจะพูดในเรื่องที่ทำให้เด็กและเยาวชนสบายใจอยู่แล้ว อยากฟังเรื่องของญาติเวลาที่เด็กและเยาวชนไม่อยู่ เพราะถ้าได้ทราบแล้วจะทำให้ไม่กังวลไม่ต้องคิดไปเองว่าข้างนอกเกิดอะไรขึ้นบ้าง ถึงจะพูดเรื่องคดีแต่ก็ยังอยากฟัง ฟังได้ อยากให้พูดถึงเรื่องอนาคตว่าอยากหวังอยากให้เด็กและเยาวชนเป็นอย่างไร เพราะทำให้รู้สึกว่าจะญาติยังเชื่อมั่นในตัวเด็กและเยาวชนอยู่ มีเยาวชนบางรายที่ไม่อยากให้ญาติบ่น หรือพูดมาก อยากให้เงียบๆ แค่มานั่งคุยก็ดีแล้ว

### ประเด็นที่ 9 ผลของการสื่อสาร

มีความหลากหลายในเรื่องผลของการสื่อสาร ที่เด็กและเยาวชนกล่าวเหมือนกันก็คือ จากคำพูดจากทั้งของเจ้าหน้าที่และญาติทำให้มีความรู้สึกที่ดีขึ้น อารมณ์ดีขึ้น และสามารถอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ได้ ทำให้ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเมื่ออยู่ในศูนย์ฝึกฯ ทำตัวดีขึ้น ละนิสัยที่ไม่ดีเมื่ออยู่ข้างนอก เพราะกลัวจะถูกตัดคะแนน (โดยเฉพาะจากคำพูดของเจ้าหน้าที่) แต่ไม่น่าจะมีผลต่อ

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในอนาคต บางรายกล่าวว่า การสื่อสารจากเจ้าหน้าที่ไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองเลย และการสื่อสารจากญาติก็มีผลต่อสภาพจิตใจมากกว่าที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเมื่อออกไปจากศูนย์ฝึกฯ แต่บางรายก็กล่าวว่า จากการที่ญาติพูดทำให้คิดได้ และอยากจะทำให้ญาติภูมิใจบ้าง และมีบางรายที่กล่าวว่า คำพูดทั้งจากเจ้าหน้าที่และญาติไม่มีผลต่อการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่เป็นเพราะตัวเด็กและเยาวชนคิดได้เองจากการที่ถูกดำเนินคดี ไม่ใช่เพราะเจ้าหน้าที่หรือญาติพูดหรือสอน

#### ประเด็นที่ 10 ความตั้งใจที่จะเลิกกระทำผิดและเหตุผล

ส่วนใหญ่จะมีความตั้งใจว่าเมื่อออกไปแล้วจะไม่กลับไปกระทำผิดอีก เพราะสงสารพ่อแม่ ต้องการดูแลลูก และไม่อยากกลับเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ อีก แต่มีบางส่วนที่กล่าวว่า คงจะไม่กลับไปกระทำผิดในข้อหาคดีเดิมอีก แต่ไม่แน่ใจว่าจะมีคดีอื่น ๆ อีกหรือไม่ เพราะไม่รู้ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นในอนาคต และรู้ว่า มีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดคดีอีก

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ปัญหานำวิจัย ข้อที่ 4** ภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีบรรยากาศการสื่อสารในแง่วจนภาษา  
อย่างไรบ้าง

ในส่วนของบรรยากาศการสื่อสารในแง่วจนภาษาภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและ  
เยาวชนทั้ง 4 แห่ง ผู้วิจัยจะนำเสนอถึงวจนภาษาลักษณะต่างๆที่ปรากฏในบริเวณศูนย์ฝึกฯ โดย  
นำเสนอตามลำดับของศูนย์ฝึกฯแต่ละแห่ง ดังต่อไปนี้

### ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านกรุดา

#### 1. อาคาร ห้อง หน่วยงานต่างๆ

อาคารในศูนย์ฝึกฯบ้านกรุดา แบ่งเป็นส่วนอาคารบริหารและส่วนอาคารที่อยู่และเรียน  
ของเด็กและเยาวชน โดยอาคารบริหารตั้งอยู่ด้านหน้า ส่วนที่อยู่และเรียนของเด็กตั้งอยู่ด้านหลัง มี  
กำแพงหนา สูง และทึบกัน โดยมีประตูเหล็ก ลูกกรง ที่ล็อกกุญแจตลอดเวลา ใกล้เคียงบริเวณประตู  
เหล็กที่กั้นระหว่างอาคารสองส่วนมีป้อมซึ่งมีเจ้าหน้าที่เฝ้าสังเกตการณ์อยู่ตลอดเวลา เวลาที่  
เจ้าหน้าที่จะเข้าหรือออกจากอาคารส่วนดังกล่าว เจ้าหน้าที่ที่ป้อมจะเป็นผู้เปิดไขล็อกกุญแจให้

บริเวณที่เป็นส่วนที่อยู่และเรียนของเด็กกว้างขวาง (เนื่องจากจำนวนเด็กและเยาวชนใน  
ศูนย์ฝึกฯบ้านกรุดามีจำนวนมากกว่าบ้านอื่นๆหลายเท่า ทำให้เป็นศูนย์ฝึกฯที่มีพื้นที่บริเวณ  
มากกว่าศูนย์ฝึกฯอื่นๆซึ่งมีพื้นที่เล็กๆ) แบ่งอาคารเป็นสองส่วน แยกแนวซ้าย ขวา มีสนามกว้าง โถง  
อยู่ตรงกลาง (ติดด้านบนเป็นห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน เช่น  
นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา ห้องพัสดุ ) ด้านขวามือของสนามเป็นส่วนของอาคารที่ใช้เป็น  
ห้องเรียนและห้องฝึกวิชาชีพต่างๆ ด้านซ้ายมือเป็นอาคารนอนของเด็กและเยาวชน ตัวอาคาร  
ของศูนย์ฝึกฯนี้เป็นอาคารที่เพิ่งสร้างขึ้นใหม่เมื่อไม่นานมานี้ อายุการใช้งานน้อย ใหญ่โต แข็งแรง  
และออกแบบสวยงาม ทางเดินเชื่อมระหว่างอาคารไปตามแนวขอบสนามมีลักษณะแข็งแรง  
สวยงาม มีหลังคาตลอดแนว

หน่วยเรียนวิชาชีพต่างๆ จัดไว้เป็นห้อง หรือบริเวณเป็นสัดส่วน ที่หน้าต่างติดบานเกล็ด  
เหล็กดัด แต่สังเกตได้ว่า ในหลายห้องไม่มีการติดเหล็กดัด แต่ประตูจะเป็นลักษณะบานประตู  
เหล็กดัดขึ้นลงเพื่อเปิดปิดคล้ายอาคารพาณิชย์ ในหน่วยเรียนติดพัดลมเพดาน และพัดลมตั้งพื้น

ตัวใหญ่ ตามหน่วยเรียนมีห้องน้ำ ลักษณะก่อปูนติดกระเบื้องขึ้นกันเป็นห้องน้ำ(ห้องส้วม) ความสูง  
แค่ระดับเอว ด้านบนและด้านหน้าเปิดโล่ง ลักษณะเป็นส้วมซึม บางจุดมีโถปัสสาวะ

อาคารที่เป็นหอนอน (มี 5 หอนอน) เป็นอาคาร 3 ชั้น สองชั้นบนใช้เป็นห้องนอนเด็กและ  
เยาวชน โดยออกแบบอาคารให้มีระเบียงล้อมรอบทุกด้าน และมีทางเชื่อมต่อกันทุกหอนอน  
เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถเดินตรวจตราได้ตลอด ชั้นล่างสุดเป็นลานโล่ง ใช้เป็นห้องประกอบ  
กิจกรรมต่างๆ เช่น โรงครัว โรงซักล้าง ลานอาบน้ำ

ห้องนอนของเด็กและเยาวชน มีเหล็กดัด ลักษณะลายตารางสี่เหลี่ยม ไม่มีลวดลาย ติดมุ้ง  
ลวด มีบานเกล็ด ปูกระเบื้อง กระเบื้องที่ใช้มีลวดลาย สีฉันทวนแหวน น่ารัก เช่น ลายปลาตาว  
เปลือกหอย มีโทรทัศน์ห้องละ 1 เครื่อง ติดพัดลมเพดาน มีห้องน้ำ(ลักษณะเดียวกับตามหน่วย  
เรียน)อยู่ในหอนอน

มีห้องครูเวร อยู่ประจำหอนอนแต่ละชั้น นอกจากนั้นยังมีห้องซอซอ ซึ่งเป็นห้องเล็กแคบ มี  
ไว้สำหรับกัก ลงโทษเด็กที่กระทำผิดรุนแรง ไว้ลำพังอยู่ด้วย (แต่ในปัจจุบันไม่มีเด็กและเยาวชนถูก  
กักในห้องซอซอ)

นอกจากห้องเรียนและห้องนอน ยังมีห้องอื่นๆ ห้องสมุดและห้องพยาบาลอยู่ในบริเวณ  
เดียวกับห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นแนวทางเดินไปสู่หน่วยเรียน ห้องสมุด มีระบบยืมคืน  
เหมือนห้องสมุดทั่วไป เด็กและเยาวชนจะต้องทำบัตรยืมคืน มีหนังสือหลายหมวดหมู่ โดยเฉพาะ  
เกี่ยวกับกฎหมาย มี VCD ภาพยนตร์ซึ่งผ่านการตรวจอนุญาตจากเจ้าหน้าที่แล้วให้บริการด้วย มี  
เจ้าหน้าที่ ตำแหน่งบรรณารักษ์ดูแล ห้องพยาบาลประกอบด้วย ห้องนั่งรอตรวจ ห้องทำแผล  
ห้องพักรักษา มีเตียงนอน 7 เตียง จัดป้ายต่างๆเหมือนห้องพยาบาลทั่วไป มีเจ้าหน้าที่ดูแล 3 คน  
คือพยาบาลวิชาชีพ พยาบาลเทคนิค และผู้ช่วยพยาบาล

## 2. สภาพแวดล้อมทั่วไป

เป็นศูนย์ฝึกที่มีพื้นที่กว้างขวาง (ประมาณ 35 ไร่) โลง แต่ค่อนข้างแห้งแล้ง มีต้นไม้ใหญ่  
ปลูกเป็นระยะๆตลอดทั้งบริเวณศูนย์ฝึกแต่เป็นลักษณะเพิ่งนำมาปลูกได้ไม่นาน ทำให้บรรยากาศ  
ไม่ร่มรื่น ร้อน มีสวนหย่อมและไม่ประดับหลายจุด แต่ก็เช่นเดียวกับต้นไม้ใหญ่ คือ เพิ่งจะนำมา

ปลุกหรือปลุกได้ไม่นาน หรือไม่ก็อาจจะเป็นเพราะอากาศที่ร้อนมากในศูนย์ฝึกและตั้งอยู่กลางที่โล่งแจ้งทำให้พืชพรรณไม่เจริญงอกงามเท่าที่ควร

โดยรวมด้านสถาปัตยกรรมมีความสวยงามดี แต่บรรยากาศไม่ร่มรื่น ประกอบกับรั้วสูงล้อมรอบในลักษณะค่อนข้างทึบ ทำให้ดูอึดอัดทั้งที่พื้นที่กว้าง

รั้วของศูนย์ฝึกนี้ นอกจากจะเป็นกำแพงหนาทึบแล้ว ด้านบนยังชิงตาง่ายอลูมิเนียมและเดินกระแสไฟฟ้าไว้ตลอดแนวรั้วเพื่อป้องกันการหลบหนี

### 3. การใช้เวลา

เด็กและเยาวชนจะต้องปฏิบัติตามตารางเวลาที่ศูนย์ฝึกกำหนด คือ

เวลา 06.00 น. ตื่นนอน (เจ้าหน้าที่จะเคาะประตูปลุก) ทำเวรประจำวัน

เวลา 06.30 น. ออกกำลังกาย วิ่งรอบสนามฯ

เวลา 07.30 น. อาบน้ำ ทานข้าวเช้า (เข้าแถวนับยอด)

เวลา 08.30 น. เข้าแถวเคารพธงชาติ

เวลา 09.00 น. เข้าพบครูที่ปรึกษา แล้วเข้าหน่วยเรียน

เวลา 11.30 น. ชมรม To be number one

เวลา 12.00 น. พักรกลางวัน ทานข้าวกลางวัน (เข้าแถวนับยอด)

เวลา 13.00 น. เข้าหน่วยเรียน

เวลา 16.00 น. ชมรม To be number one

เวลา 16.30 น. ทานข้าวเย็น(เข้าแถวนับยอด)

เวลา 17.00 น. อาบน้ำ เตรียมขึ้นนอน

เวลา 18.00 น. สวดมนต์ (เข้าแถวนับยอด)

เวลา 19.00 น. พักรผ่อน ดูโทรทัศน์

เวลา 22.00 น. เข้านอน

ทั้งนี้ในวันที่ผู้วิจัยเข้าไปสังเกต รวมถึงทุกครั้งที่มีผู้วิจัยเข้าไปในศูนย์ฝึกพบว่าในช่วงเช้าและบ่ายที่เป็นช่วงเวลาที่ต้องเข้าหน่วยเรียน มีเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้เข้าหน่วยเรียน นั่ง ยืน เดิน เล่น อยู่ทั่วบริเวณศูนย์ฝึก รวมทั้งมีหลายคนที่นั่งนอนหลับอยู่ตามบริเวณที่ว่างของศูนย์ฝึก เช่น นอนบนโต๊ะในโรงเลี้ยงเต็มทุกโต๊ะ

#### 4. ช่องว่าง ระยะห่าง

ช่องว่าง ระยะห่าง ที่พบชัดเจนที่สุดคือ การกั้นเขตพื้นที่ของอาคารบริหาร สถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่กับอาคารส่วนที่อยู่และเรียนของเด็กและเยาวชน ด้วยการกั้นกำแพง ประตูและล็อกกุญแจตลอดเวลา ส่วนระยะห่างอื่นๆ ไม่พบว่าผิดปกติจากบุคคลทั่วไป ในเวลาเรียนครูผู้สอนก็สอนเหมือนครูในโรงเรียน วิชาที่พบบางอย่างที่ต้องมีการปฏิบัติให้ดูก็ใกล้ชิดกันปกติ และพบว่าในห้องของนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์จะมีเด็กและเยาวชนเดินเข้าออกมาพูดคุย ดูทีวี หรือนั่งเล่นตลอดเวลา ทั้งๆที่ไม่มีเรื่องมาปรึกษา

เวลาญาติเยี่ยมจะกำหนดให้ญาติและเยาวชนนั่งคนละฝั่งกัน โดยมีโต๊ะตัวใหญ่กั้นตรงกลาง

#### 5. วัตถุอื่นๆ ภายในศูนย์ฝึกฯ

บอร์ด ภายในศูนย์ฝึกฯมีการจัดแสดงบอร์ดอยู่บ้าง แต่ไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นบอร์ดแสดงกิจกรรมต่างๆของเด็กและเยาวชน เช่น การไปทัศนศึกษา งานประเพณีต่าง ๆ บอร์ดแสดงตารางเวลากิจกรรม กฎระเบียบต่างๆ แต่ไม่ค่อยมีสีสันหรือตกแต่งให้สวยงามนัก

ป้าย พบว่าทั่วทั้งบริเวณศูนย์ฝึกฯ มีการติดแผ่นป้ายสุภาพิต คำคม ข้อคิด (สามารถเห็นได้ทุกจุดในศูนย์ฝึก ) เช่น เจอะมวยดี เจอะผีเผา เจอะข้าวกิน (พร้อมแปลความหมาย) ความโกรธคือความพินาศ

เหล็กดัด เหล็กดัดที่ใช้เป็นเหล็กดัดชนิดพิเศษ ไม่สามารถหักงอหรือพังได้ เพื่อป้องกันการหลบหนี ลวดลายของเหล็กดัดเป็นลายตารางสี่เหลี่ยมธรรมดา ไม่มีการทำให้เป็นลวดลายสวยงามอื่นๆ

ชุดเครื่องนอน ชุดเครื่องนอนที่อยู่ในห้องนอนของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย ที่นอนหมอน 1 ใบ และผ้าห่ม 1 ผืน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถเห็นได้ว่า ที่นอนที่ใช้นั้นมีขนาดหรือความหนาบางเท่าไร เนื่องจากชุดเครื่องนอนจะถูกเก็บม้วนรวมกัน ในลักษณะขมวดเป็นก้อน ผ้าปูที่นอนปลอกหมอน ผ้าห่ม มีสีสันลวดลายหลากหลาย ไม่เป็นชุดเดียวกัน ลักษณะการเก็บที่นอนไม่ค่อย



เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ได้ถูกวางไว้ในลักษณะเรียงให้เป็นระเบียบหรือพร้อมสำหรับการนอนอีกครั้ง

กระเบื้อง ทั้งกระเบื้องปูพื้นและฝาผนังในห้องนอนของเด็กและเยาวชน เป็นกระเบื้องสีหวาน เช่น สีชมพู สีโอรส ลวดลายน่ารัก เช่น รูปสัตว์ ปลา ดาว เปลือกหอย

ล็อกเกอร์ใส่ของ ล็อกเกอร์ใส่ของที่ทางศูนย์ฝึกฯ จัดไว้ให้เด็กและเยาวชน มีขนาดเล็ก เก้าอี้ทอม เลอะเทอะ มีรอยขีดข่วน และไม่มีการจัดไซส์หรือแข่งขันกันในเรื่องความสวยงาม

## 6. การแต่งกาย

การแต่งกายของเด็กและเยาวชน ในตอนกลางวันเด็กและเยาวชนแต่งกายด้วยเครื่องแบบของศูนย์ฝึกฯ คือ เสื้อยืดคอกลมสีขาว กับ กางเกงขาสั้นสีดำหรือสีกรมท่า และ สวมรองเท้าแตะฟองน้ำ โดยที่เด็กและเยาวชนทุกคนจะแต่งกายเหมือนกันหมด ไม่มีระบบแบ่งเกรด แบ่งห้องด้วยเครื่องแบบ

ทรงผม เด็กและเยาวชนตัดผมสั้นเกรียน

เครื่องประดับ มีการอนุญาตให้สวมสายรัดข้อมือได้ เครื่องประดับอย่างอื่นไม่ได้รับอนุญาต

รองเท้า ที่ศูนย์ฝึกฯ อนุญาตคือ รองเท้าแตะฟองน้ำ ซึ่งพบว่าเด็กและเยาวชนสวมเหมือนกันทุกคน แต่นอกจากนี้ยังสังเกตเห็นว่า เด็กและเยาวชนเกือบทุกคนนิยมสลักหรือแกะลายที่พื้นรองเท้า เป็นลวดลายบ้าง เป็นตัวอักษรบ้าง เช่น สลักเป็นตัวอักษรอ่านต่อกันลงบนพื้นรองเท้าทั้งสองข้างว่า “จะเลวจนกว่าฟ้าจะเข้าใจ” “จับมือกับฉันอุ่นใจแค่ไหน”

จดหมาย ผู้วิจัยมีโอกาสได้เห็นจดหมายที่เด็กและเยาวชนส่งออกไปข้างนอกศูนย์ฝึกฯ หลายฉบับมักมีการลงท้ายในทำนองว่ามีคนรอให้ตอบจดหมายอยู่ ส่วนจดหมายที่ส่งเข้ามาทั้งหมดจากเพื่อน จากคนรัก (สังเกตจากข้อความบนซอง) มีบางส่วนถูกส่งมาจากเรือนจำ(เมื่อสังเกตชื่อผู้ส่งทราบว่า เป็นคนในครอบครัวเดียวกับเด็กและเยาวชน) และศูนย์ฝึกฯหญิง บ้านปรานี

## 7. อื่น ๆ ที่พบ

เมื่อพิจารณาโดยรวมสังเกตว่า บรรยากาศภายในศูนย์ฝึกฯ คล้ายจะดี คือ มีอาคารสวยงาม ใหม่ แข็งแรง กว้าง แต่ยังให้ความรู้สึกที่ขาดชีวิตชีวา แห่งใด ในเรื่องของความเข้มงวด ไม่ค่อยมีความเข้มงวดมากนัก นอกจากรั้วที่ใช้กระแสไฟฟ้าเดินไว้ตลอดแนว และกล้องวงจรปิดที่ติดตั้งบริเวณ ภายในหน่วยเรียนบางหน่วยมีการวางอาวุธ ของมีคม จำนวนมากไว้อย่างปกติ รอบๆศูนย์ฝึกฯมีการตากผ้าของเด็กและเยาวชนอยู่ทั่ว อย่างไม่เป็นระเบียบ เช่น บนชื่อเพดานตามอาคาร

### ภาพประกอบ ศูนย์ฝึกฯ บ้านกรุณา



๑

ภาพที่ 1 ลักษณะอาคารหอนอนของเด็กและเยาวชน บ้านกรุณา



ภาพที่ 2 ห้องสุขาบริเวณอาคารหน่วยเรียน บ้านกรุดนา



ภาพที่ 3 สวนหย่อมบริเวณอาคารหอนอนของเด็กและเยาวชน บ้านกรุดนา



ภาพที่ 4 รั้วรอบบริเวณศูนย์ฝึกฯ บ้านกรุณา จะมีบ้านเตื่อนให้ระวางกระแสไฟฟ้าแรงสูง



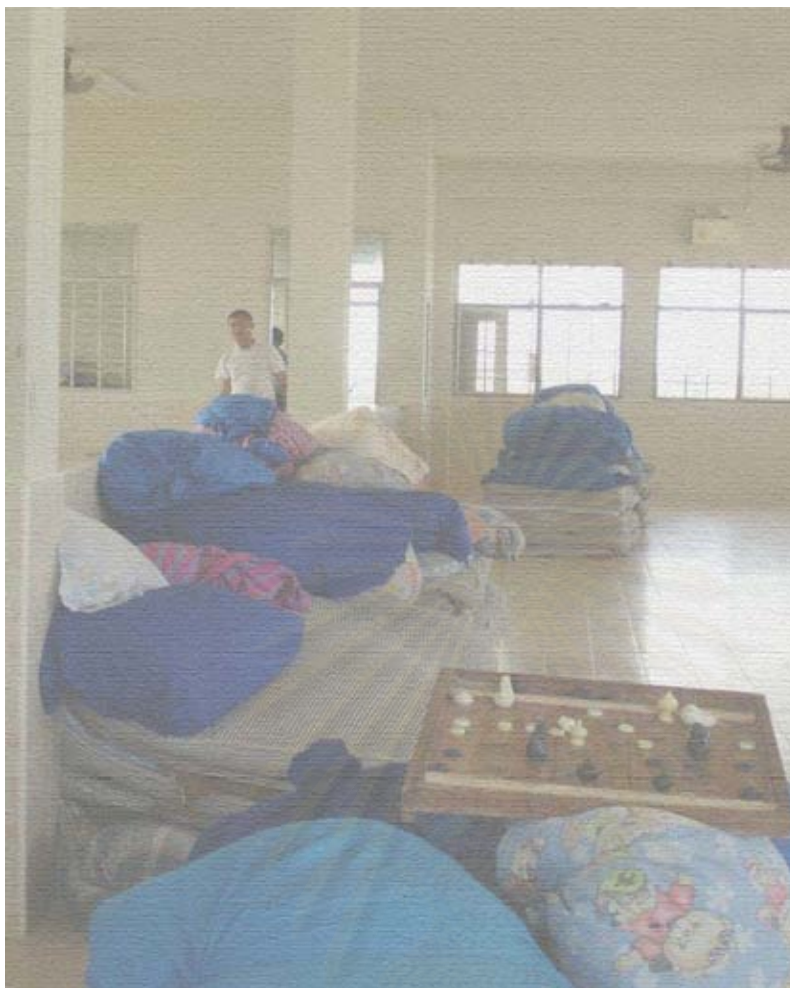
ภาพที่ 5 หน่วยเรียน บ้านกรุณา



ภาพที่ 6 แผ่นป้าย คำคม ข้อคิด สุภาษิต จะพบเห็นได้ทั่วบริเวณในบ้านกรุณา



ภาพที่ 7 รองเท้าที่เด็กและเยาวชนมักจะสลักข้อความ



ภาพที่ 8 ภายในห้องนอนของเด็กและเยาวชน บ้านกรุณา<sup>14</sup>

สถาบันวิทย์บริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

<sup>14</sup> มีการตกแต่งภาพ เพื่อไม่ให้เห็นหน้าเด็กและเยาวชนชัดเจน

## ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านมุกิตา

### 1. อาคาร ห้อง หน่วยงานต่างๆ

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านมุกิตา มีพื้นที่บริเวณน้อย แคบ การจัดอาคาร หน่วยงานแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนอาคารที่ทำงานของเจ้าหน้าที่บางส่วนตั้งอยู่ด้านหน้า รวมทั้ง ศาลาญาติเยี่ยม ด้านในเป็นส่วนที่อยู่และเรียนของเด็กและเยาวชน รวมทั้งอาคารที่ทำงานของ เจ้าหน้าที่อีกบางส่วนด้วย สองส่วนนี้กันด้วยรั้ว กำแพงปูน ด้านบนซึ่งลวดหนาม ล็อกกุญแจเปิด ตลอดเวลา โดยมีป้อมของเจ้าหน้าที่เฝ้าสังเกตการณ์อยู่ตลอดเวลา เวลาที่เจ้าหน้าที่หรือเด็กและ เยาวชนจะเข้าออกระหว่างอาคารทั้งสองส่วนนี้จะต้องไขกุญแจเปิดปิดตลอดเวลา ส่วนด้านในนี้ แบ่งเป็นอาคารนอนของเด็กและเยาวชน และ อาคารที่ใช้เป็นหน่วยเรียนต่างๆ โดยตัวอาคารทุก อาคารในศูนย์ฝึกฯ (ยกเว้นอาคารนอน) จะมีลักษณะเก่าโหลม เป็นอาคารไม้ ผุกร่อน เป็นช่อง ใหว่อยู่หลายส่วน พื้นที่ตรงกลางเป็นสนามโล่งแต่พื้นที่ไม่กว้าง

อาคารที่ใช้เป็นหน่วยเรียนจัดเป็นห้องหน่วยเรียนต่างๆ ทั้งห้องเรียนสามัญและห้องเรียน วิชาชีพ แต่ละห้องมักจะไม่มีการติดเหล็กดัด เนื่องจากเป็นห้องลักษณะปิดไม่มีหน้าต่าง ห้องไหนที่ ติดเหล็กดัดก็เป็นเหล็กดัดลักษณะตาข่ายถี่ๆ ไม่เป็นลวดลาย ภายในห้องติดพัดลมเพดาน ที่ฝา ผนังห้องทุกห้องมีการวาดรูประบายสี สวยงาม มองดูคล้ายห้องเรียนของเด็กอนุบาลหรือเด็กชั้น ประถม ห้องสมุดมีหนังสือหลายประเภท โดยเฉพาะการ์ตูน

อาคารนอนมี 2 หอ แต่ละหอ ใช้เป็นห้องนอน 2 ชั้น ส่วนชั้นล่างเป็นลานเปิดโล่งเพื่อใช้ ประกอบกิจกรรมต่างๆ อาคารนอนนี้เป็นอาคารปูนที่ดูมีลักษณะใหม่กว่าอาคารอื่นๆภายใน ศูนย์ ออกแบบให้มีระเบียงรอบๆเพื่อให้เจ้าหน้าที่เดินตรวจตราได้ตลอด ติดลูกกรงตาข่ายทุกบาน หน้าต่าง หน้าห้องนอนเป็นประตูเหล็ก และมีห้องครัวอยู่ใกล้ๆ ภายในห้องนอนทาสีสดใส (สีฟ้า อมเขียว) มีห้องน้ำ(ห้องส้วม)อยู่ด้านในสุด ลักษณะห้องน้ำ เป็น คอห่านส้วมซีมวางอยู่ประมาณ 4 อัน เว้นช่องว่างระหว่างอันนิดหน่อย ไม่มีฝาผนังกันเลยทั้งด้านข้างและด้านหน้า เปิดโล่งตลอด ภายในห้องนอนมีพัดลมเพดาน มีโทรทัศน์ห้องละ 1 เครื่อง

## 2. สภาพแวดล้อมทั่วไป

สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปที่เห็นชัดเจนคือ ความเก่า โทรม แคน แต่พยายามตกแต่งให้สดใส ซึ่งก็ดูสดใส มีชีวิตชีวาดี ด้วยสีทั้งอาคาร รั้ว (สีเขียวอมฟ้า สีครีม) และภาพวาดบนกำแพงและฝาผนัง มีต้นไม้ทั้งไม้ใหญ่และไม่ประดับ ทั่วบริเวณ รวมทั้งบนอาคารหอนอน ทำให้ดูเป็นศูนย์ฝึกที่ร่มรื่น บรรยากาศคล้ายคลึงกับโรงเรียนอนุบาลหรือประถม(เก่าๆ)

## 3. การใช้เวลา

เด็กและเยาวชนจะต้องปฏิบัติตามตารางเวลาที่ศูนย์ฝึกกำหนด คือ

เวลา 06.00 น. ตื่นนอน (เจ้าหน้าที่จะเคาะประตูปลุก) ทำเวรประจำวัน (เข้าแถวนับยอด)

เวลา 06.30 น. ออกกำลังกาย วิ่งรอบศูนย์ฝึกฯ

เวลา 07.00 น. อาบน้ำ ทานข้าวเช้า (เข้าแถวนับยอด)

เวลา 08.30 น. เข้าแถวเคารพธงชาติ สวดมนต์ นั่งสมาธิ

เวลา 09.00 น. เข้าพบครูที่ปรึกษาเพื่อรับการอบรมและแจ้งข่าวสาร

เวลา 09.30 น. ทำความสะอาดห้องเรียน และเข้าเรียนตามหน่วยเรียน

เวลา 12.00 น. พักรกลางวัน ทานข้าวกลางวัน (เข้าแถวนับยอด)

เวลา 13.00 น. เข้ากิจกรรมตามตารางแต่ละวัน เช่น ลูกเสือ บำบัดฟื้นฟูยาเสพติด

เวลา 15.00 น. เข้ากิจกรรมตามตารางแต่ละวัน(แต่เป็นคนละกิจกรรมกับช่วงแรก)

เวลา 16.00 น. ทานข้าวเย็น (เข้าแถวนับยอด)

เวลา 17.00 น. เตรียมตัวขึ้นหอนอน

เวลา 18.00 น. สวดมนต์

เวลา 19.00 น. พักร่อน ดูโทรทัศน์

เวลา 22.00 น. เข้านอน

ทั้งนี้ในวันที่ผู้วิจัยเข้าไปสังเกต รวมถึงทุกครั้ง que ผู้วิจัยเข้าไปในศูนย์ฝึกพบว่าในช่วงเช้าและบ่ายที่เป็นช่วงเวลาที่ต้องเข้าหน่วยเรียน ไม่ค่อยพบเด็กและเยาวชนที่ว่างงานหรือไม่มีอะไรทำหรือมานั่ง ยืน เดินเล่น มีบ้างเพียงเล็กน้อย ไม่กี่คน ไม่พบเด็กและเยาวชนที่นอนกลางวันตามบริเวณต่างๆของศูนย์ฝึก



#### 4. ช่องว่าง ระยะห่าง

ช่องว่าง ระยะห่าง ที่พบชัดเจนที่สุดคือ การกั้นเขตพื้นที่ของอาคารบริหาร สถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่กับอาคารส่วนที่อยู่และเรียนของเด็กและเยาวชน ด้วยการกั้นกำแพง ประตูและล็อกกุญแจตลอดเวลา ส่วนระยะห่างอื่นๆ ไม่พบว่าผิดปกติจากบุคคลทั่วไป

เวลาญาติเยี่ยมจะกำหนดให้ญาติและเยาวชนนั่งคนละฝั่งกัน โดยมีโต๊ะตัวใหญ่กั้นตรงกลาง

#### 5. วัตถุอื่นๆ ภายในศูนย์ฝึกฯ

บอร์ด ภายในศูนย์ฝึกฯมีการจัดแสดงบอร์ดอยู่บ้าง แต่ไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นบอร์ดสาระความรู้ต่างๆ ประเพณี เหตุการณ์สำคัญ กฎระเบียบต่างๆ และมีการใช้สีเส้นหรือตกแต่งให้สวยงาม

ป้าย พบว่ามีการติดป้าย คำขวัญ คำคม บทความเกี่ยวกับการทำความดี และข้อความให้กำลังใจอยู่ทั่วบริเวณศูนย์ฝึกฯ เช่น บทความเรื่อง การให้กำลังใจตนเอง เรื่องของผ้าชีว

เหล็กดัด เหล็กดัดที่ใช้ในศูนย์ฝึกฯ เป็นเหล็กดัดชนิดธรรมดา ลักษณะไม่หนา ทำเป็นตาข่ายเล็กๆ(แต่ไม่เล็กมาก) ไม่มีลวดลายใดๆ

ชุดเครื่องนอน ชุดเครื่องนอนที่อยู่ในห้องนอนของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย ที่นอนวางราบกับพื้นหนาประมาณ 2 นิ้ว หมอน 1 ใบ และผ้าห่ม 1 ผืน ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน เป็นสีเดียวกัน (สีชมพู) และผ้าห่มเป็นสีฟ้า เหมือนกันทุกคน และจัดวางไว้อย่างเป็นระเบียบ

ล็อกเกอร์ใส่ของ ล็อกเกอร์ใส่ของที่ทางศูนย์ฝึกฯจัดไว้ให้เด็กและเยาวชน มีขนาดเล็ก เก้าอี้ (มาก) เลอะเทอะ มีรอยขีดข่วน และไม่มีการจัดโซวหรือแข่งขันกันในเรื่องความสวยงาม

ครุภัณฑ์ ครุภัณฑ์ต่างๆ ภายในศูนย์ฝึกฯ มีความโหล่ง เก่า เช่น โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์ในหน่วยเรียนของเด็กและเยาวชน หรือแม้แต่ในห้องทำงานของเจ้าหน้าที่

## 6. การแต่งกาย

การแต่งกายของเด็กและเยาวชน ในตอนกลางวันเด็กและเยาวชนแต่งกายด้วยเครื่องแบบของศูนย์ฝึกฯ คือ เสื้อยืดไปโลคอปก กับ กางเกงขาสั้นสีดำหรือสีกรมท่า และ สวมรองเท้าแตะฟองน้ำ โดยที่เด็กและเยาวชนจะแต่งกายตามहनอนที่ตนเองอยู่ แบ่งหอดด้วยสีของเสื้อ คือ สีเขียว กับ สีน้ำเงิน

ทรงผม เด็กและเยาวชนตัดผมสั้นเกรียน

เครื่องประดับ มีการอนุญาตให้สวมสายรัดข้อมือได้ เครื่องประดับอย่างอื่นไม่ได้รับอนุญาต

รองเท้า ที่ศูนย์ฝึกฯอนุญาตคือ รองเท้าแตะฟองน้ำ ซึ่งพบว่าเด็กและเยาวชนสวมเหมือนกันทุกคนและไม่พบการสลักลายที่พื้นรองเท้า

## 7. อื่น ๆ ที่พบ

เมื่อพิจารณาโดยรวมสังเกตว่า บรรยากาศภายในศูนย์ฝึกฯ คล้ายบรรยากาศในโรงเรียนของเด็กชั้นไม่สูงมาก สบายๆ ไม่ค่อยมีความเข้มงวด แต่ก็ไม่เห็นสิ่งใดที่เป็นการขาดระเบียบ เช่น การตากผ้าระเกะระกะ เด็กว่างงานหรือนอนกลางวัน

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพประกอบศูนย์ฝึกฯ บ้านมูทิตา



ภาพที่ 9 รั้วรอบศูนย์ฝึกฯ บ้านมูทิตา



ภาพที่ 10 บริเวณภายในบ้านมูทิตา



ภาพที่ 11 อาคารหอนอนของเด็กและเยาวชน บ้านมุทิตา



ภาพที่ 12 ภายในห้องนอนของเด็กและเยาวชน บ้านมุทิตา



ภาพที่ 13 ห้องสุขา ภายในห้องนอนของเด็กและเยาวชน บ้านมุกิตา



ภาพที่ 14 หน่วยเรียนวิชาสามัญ บ้านมุกิตา<sup>15</sup>

<sup>15</sup> มีการตกแต่งภาพ เพื่อไม่ให้เห็นหน้าเด็กและเยาวชนชัดเจน



ภาพที่ 15 หน่วยเรียนวิชาซีพ (ดนตรี) บ้านมูทิตา<sup>16</sup>



ภาพที่ 16 สภาพอาคารที่ใช้เป็นหน่วยเรียน บ้านมูทิตา

<sup>16</sup> มีการตกแต่งภาพ เพื่อไม่ให้เห็นหน้าเด็กและเยาวชนชัดเจน

## ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านอุเบกขา

### 1. อาคาร ห้อง หน่วยงานต่างๆ

อาคารภายในศูนย์ฝึกฯ บ้านอุเบกขา แบ่งเป็นอาคารบริหารซึ่งเป็นสถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ ตั้งอยู่ด้านหน้าจากทางเข้า กับ อาคารที่เป็นสถานที่เรียนวิชาชีพต่างๆรวมทั้งอาคารที่เป็นนอนของเด็กและเยาวชน ทั้งสองส่วนถูกกั้นออกจากกันอย่างชัดเจน ด้วยรั้วสูง ด้านบนติดลวดหนาม มีประตูเหล็กที่บึกบึน และล็อกกุญแจตลอดเวลา เมื่อเจ้าหน้าที่จะเดินเข้าออกระหว่างพื้นที่ทั้งสองส่วนจะต้องไขกุญแจเปิดและล็อกปิดทุกครั้ง

อาคารที่เป็นนอนของเด็กและเยาวชนเป็นตึก บางหอมีชั้นเดียว คือ ชั้นบนจัดเป็นห้องนอน และชั้นล่างจัดเป็นห้องเรียนหรือห้องกิจกรรมอื่นๆ บางหอจัดเป็นนอน 2 ชั้น ด้านล่างเป็นใต้ถุนโล่ง นอนนอนทุกหอออกแบบให้มีระเบียงโดยรอบตัวอาคาร เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถเดินตรวจรอบบริเวณนอนได้ ประตูห้องนอนติดลูกกรง และล็อกกุญแจตลอดเวลา หน้าต่างทุกบานติดเหล็กดัด เป็นตารางบ้าง เป็นลวดลายบ้าง บนนอนนอนแต่ละชั้นจะมีห้องพักรูเวอร์อยู่หน้าห้องนอนของเด็กและเยาวชน ภายในห้องนอนจะมีห้องน้ำ(ห้องส้วม) อยู่ส่วนปลายของห้องด้วย แต่เป็นลักษณะกะอปูน ขึ้นมากันเป็นห้องๆ ประมาณ 2 ห้อง ปูนที่ก่อขึ้นมาไม่สูงมาก(ประมาณระดับเอว) ด้านบนและด้านหน้าเปิดโล่ง ลักษณะของส้วมเป็นส้วมซึม มีถังน้ำวางด้านข้าง

อาคารเรียนแบ่งเป็น อาคารเรียนวิชาสามัญกับอาคารเรียนวิชาชีพ อาคารเรียนสามัญจะอยู่ชั้นล่างของนอน จัดห้องเรียนเหมือนโรงเรียน(ชั้นประถม)ทั่วไป มีโต๊ะ เก้าอี้ไม้ ทั้งโต๊ะครูและโต๊ะนักเรียน มีกระดานดำ จัดบอร์ด ตกแต่งเหมือนห้องเรียนปกติ แต่ที่หน้าต่างทุกบานมีเหล็กดัด

ส่วนอาคารเรียนวิชาชีพ เป็นอาคารชั้นเดียวติดพื้น แบ่งเป็นห้อง เช่น ห้องช่างไม้ ช่างเหล็ก ช่างตัดผม ภายในห้องมีอุปกรณ์ในงานวิชาชีพนั่นๆอยู่ มีพัดลมตั้งพื้นตัวใหญ่ และพัดลมเพดานทุกห้อง มีเครื่องเสียงและเปิดฟังเพลงทุกห้อง บางห้องก็มีโทรทัศน์ด้วย

นอกจากห้องเรียนวิชาชีพต่างๆแล้ว ยังมีห้องพยาบาล ห้องสมุดด้วย ห้องพยาบาลจัดลักษณะคล้ายห้องพยาบาลในโรงเรียนทั่วไป มีเตียงสำหรับผู้ป่วย ประมาณ 3 เตียง มีห้องตรวจและมุมทำแผล ห้องสมุดมีหนังสือหลายประเภท เหมือนห้องสมุดทั่วไป

โดยรวมของลักษณะอาคาร ที่เห็นชัดเจนคือ ห้องภายในอาคารจะติดเหล็กดัด ที่หน้าต่างเกือบทุกบาน ถ้าที่หน้าต่างไม่มีก็ต้องมีที่ประตู

## 2. สภาพแวดล้อมทั่วไป

ลักษณะการจัดพื้นที่ โอบล้อมด้วยกำแพงปูน ด้านบนซึ่งรั้วลวดหนาม ทำให้มีลักษณะเป็นพื้นที่ปิด แต่ภายในก็มีการปลูกต้นไม้ ทั้งต้นไม้ใหญ่และไม้ประดับทั่วบริเวณ การวางอาคารเป็นลักษณะวางอาคารล้อมรอบที่ว่างตรงกลาง ซึ่งใช้เป็นสนามกีฬา ทำให้พื้นที่ภายในรั้วไม่อับทึบมากเกินไป

บนอาคาร หอนอน ปลูกไม้ประดับเป็นระยะ ดูสดใสมีบริเวณที่จัดเป็นสวนหย่อมเล็กๆ หลายจุดภายในศูนย์ฝึกฯ พื้นที่โดยทั่วไปสะอาด เว้นแต่บริเวณที่เป็นห้องเรียนวิชาชีพที่ระเกะระกะมีอุปกรณ์ต่างๆวางอยู่

## 3. การใช้เวลา

เด็กและเยาวชนจะต้องปฏิบัติตามตารางเวลาที่ศูนย์ฝึกกำหนด คือ

เวลา 05.30 น. ตื่นนอน (เจ้าหน้าที่จะเคาะประตูปลุก) ทำเวรประจำวัน (เข้าแถวนับยอด)

เวลา 06.00 น. เดินจงกรม

เวลา 06.30 น. ออกกำลังกาย วิ่งรอบศูนย์ฝึกฯ (เข้าแถวนับยอด)

เวลา 07.00 น. อาบน้ำ ทานข้าวเช้า (เข้าแถวนับยอด)

เวลา 08.30 น. เข้าแถวเคารพธงชาติ

เวลา 08.45 น. เข้าพบครูที่ปรึกษา แล้วเข้าหน่วยเรียน

เวลา 12.00 น. พักรกลางวัน ทานข้าวกลางวัน

เวลา 13.00 น. เข้าหน่วยเรียน (เข้าแถวนับยอด)

เวลา 15.00 น. วิ่งรอบสนามเล็ก

เวลา 16.00 น. ทานอาหารเย็น (เข้าแถวนับยอด)

เวลา 16.30 น. อาบน้ำ รอกขึ้นหอนอน

เวลา 17.30 น. พอบ้านคันตัว แจกหนังสือสวดมนต์ แล้วสวดมนต์ (เข้าแถวนับยอด)

เวลา 18.30 น. พักรผ่อนตามอัธยาศัย

เวลา 22.30 น. เข้านอน



ทั้งนี้ในวันที่ผู้วิจัยเข้าไปสังเกต รวมถึงทุกครั้งที่คุณวิจัยเข้าไปในศูนย์ฝึกพบว่าในช่วงเช้า และบ่ายที่เป็นช่วงเวลาที่ต้องเข้าหน่วยเรียน มีเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้เข้าหน่วยเรียน นั่ง ยืน เดิน เล่น อยู่ทั่วบริเวณศูนย์ฝึกฯ รวมทั้งมีหลายคนที่นั่งนอนหลับอยู่ตามบริเวณที่ว่างของศูนย์ฝึกฯ

#### 4. ช่องว่าง ระยะเวลา

ช่องว่าง ระยะเวลา ที่พบชัดเจนที่สุดคือ การกั้นเขตพื้นที่ของอาคารบริหาร สถานที่ทำงาน ของเจ้าหน้าที่กับอาคารส่วนที่อยู่และเรียนของเด็กและเยาวชน ด้วยการกั้นกำแพง ประตูและล็อก กุญแจตลอดเวลา ส่วนระยะเวลาอื่นๆ ไม่พบว่าผิดปกติจากบุคคลทั่วไป ในเวลาเรียนครูผู้สอนก็ สอนเหมือนครูในโรงเรียน วิชาที่บางอย่างที่ต้องมีการปฏิบัติให้ดูก็ใกล้ชิดกันปกติ

นอกจากนั้นในวันที่ญาติมาเยี่ยม ทางศูนย์ฝึกฯยังอนุญาตให้มีการนั่งล้อมวงทานข้าว ด้วยกันได้ โดยไม่ต้องมีโต๊ะตัวใหญ่ชั้นกลาง(ศูนย์ฝึกอื่นๆห้ามนั่งชิดกันหรือฝั่งเดียวกัน)

#### 5. วัตถุอื่นๆ ภายในศูนย์ฝึกฯ

บอร์ด พบว่าภายในศูนย์ฝึกฯมีการจัดบอร์ดแสดงสิ่งต่างๆอยู่ทั่วบริเวณ ทั้งในห้องเรียน หรือตามฝาผนังอาคารที่ว่าง เช่น บอร์ดเกี่ยวกับบทความหรือข่าวต่างๆ บอร์ดแสดงผลงาน เกียรติบัตรของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึก บอร์ดวิชาการ ตกแต่งอย่างสวยงาม

ป้าย พบว่ามีการติดป้ายทั่วบริเวณเช่นกัน ทั้งภายในหอนอน ห้องนอน ห้องเรียน บริเวณ ทางเดิน ที่ว่าง เช่น ป้ายสุภาพชน ป้ายประกาศรับสมัครงาน ป้ายแสดงข้อความคำคม หรือแง่คิด ข้อความขำขัน เช่น ป้ายสู้ชีวิตใสสว่างด้วย 36 เส้นทาง ป้ายกระดาษเขียนข้อความ “ครัวหลวง บริการ คุณภาพดี มีปริมาณ ทานอร่อย นะจะบอกให้” รวมถึงโปสเตอร์ภาพยนตร์ ก็มีให้เห็น

เหล็กดัด เหล็กดัดที่ใช้ในศูนย์ฝึกฯซึ่งมีติดทั่วทุกบานหน้าต่างและประตู บางที่เป็น เหล็กดัดไม่มีลวดลาย ลักษณะเป็นซี่ลูกกรง หลายที่เป็นลวดลายสวยงาม เช่น ลายดอกไม้ การ์ตูน ทั้งนี้จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ ทราบว่าเหล็กดัดที่ใช้อยู่ทั่วบริเวณนั้นเป็นเหล็กดัดชนิดพิเศษไม่สามารถหักหรือพังได้ จุดประสงค์จริงๆแล้วคือ เพื่อป้องกันการหนี หรือ พังศูนย์ฯของเด็กและ

เยาวชน แต่ภายหลังทางผู้บริหารมีนโยบายให้เปลี่ยนจากซีดูกรงธรรมดาเป็นแบบลวดลายสวยงามเพื่อให้เด็กและเยาวชนรู้สึกว่าได้อยู่ในที่คุ้มขัง

ชุดเครื่องนอน ชุดเครื่องนอนที่อยู่ในห้องนอนของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย ที่นอนวางราบกับพื้นหนาประมาณ 2 นิ้ว หมอน 1 ใบ และผ้าห่ม 1 ผืน ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน และผ้าห่มเป็นสีเดียวกัน(สีฟ้า)

ล็อกเกอร์ใส่ของ ศูนย์ฝึกฯมีการติดตั้งล็อกเกอร์ใส่ของให้เด็กและเยาวชน โดยปกติจะให้คนละ 1 ล็อก แต่เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะมีการรวมกลุ่มแล้วแบ่งล็อกเกอร์ใช้ด้วยกัน และจะมีล็อกเกอร์ซึ่งวางอยู่ไม่ได้เก็บของใช้ส่วนตัวจะถูกจัดเป็นล็อกเกอร์ที่มีไว้สำหรับจัดไซร์ สิ่งของที่ไซร์มีตั้งแต่ตัวตุ๊กตา บัตรเติมเงินใช้แล้ว รูปถ่าย กล่องกางเกงชั้นใน ผ้าเช็ดหน้า โดยที่เด็กและเยาวชนจะชอบแข่งขันกันว่าล็อกเกอร์ไซร์ของใครสวยกว่ากัน

## 6.การแต่งกาย

การแต่งกายของเด็กและเยาวชน ในตอนกลางวันเด็กและเยาวชนแต่งกายด้วยเครื่องแบบของศูนย์ฝึกฯ คือ เสื้อยืดโปโล กับกางเกงขาสั้น และ สวมรองเท้าแตะพองน้ำ ซึ่งเสื้อยืดโปโลนี้จะแบ่งเป็น 2 แบบ เพื่อใช้แยกเด็กและเยาวชนที่อยู่คนละเกรด (ระดับคะแนนความประพฤติ) มีสีม่วงคอกปกสีเหลือง กับ สีฟ้าคอกปกสีเหลือง ส่วนกางเกงเป็นกางเกงขาสั้นสีดำ ส่วนในเวลากลางคืน เด็กและเยาวชนจะสวมชุดนอนตามแบบที่ศูนย์ฝึกฯอนุญาต แต่พบว่าส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนเลือกที่จะสวมเสื้อยืดกับกางเกงขาสั้นนอนมากกว่า

ทองผม เด็กและเยาวชนตัดผมสั้นเกรียน หรือ ลองทรงสูงได้

เครื่องประดับ มีการอนุญาตให้สวมสายรัดข้อมือได้ เครื่องประดับอย่างอื่นไม่ได้รับอนุญาต แต่ที่ผู้วิจัยสังเกตเห็น พบว่ามีการพยายามจะติดเครื่องประดับอยู่บ้าง เช่น นำพลอยพลาสติกสีมาติดบนซีพิน สวมสร้อยเงิน เป็นต้น

รองเท้า ที่ศูนย์ฝึกฯอนุญาตคือ รองเท้าแตะพองน้ำ ซึ่งพบว่าเด็กและเยาวชนสวมเหมือนกันทุกคน แต่นอกจากนี้ยังสังเกตเห็นว่า เด็กและเยาวชนนิยมสลักหรือแกะลายที่พื้น

รองเท้า เป็นลวดลายบ้าง เป็นตัวอักษรบ้าง เช่น สลักเป็นตัวอักษรอ่านต่อกันลงบนพื้นรองเท้าทั้งสองข้างว่า “ชีวิตที่ขาดเธอ เด็กอยุธยา”

## 7. อื่น ๆ ที่พบ

เมื่อพิจารณาโดยรวมสังเกตว่า บรรยากาศภายในศูนย์ฝึกฯ นอกเหนือไปจาก กำแพงสูงต่อด้วยรั้วลวดหนาม และหน้าต่าง บานประตูที่เต็มไปด้วยเหล็กดัดแล้ว บรรยากาศโดยทั่วไปไม่ปรากฏความเข้มงวดมากนัก เช่น ภายในหน่วยเรียนบางหน่วยมีการวางอาวุธ ของมีคม จำนวนมากไว้อย่างปกติ รอบๆศูนย์ฝึกฯมีการตากผ้าของเด็กและเยาวชนอยู่ทั่ว อย่างไม่เป็นระเบียบ

### ภาพประกอบ ศูนย์ฝึกฯ บ้านอุเบกขา



ภาพที่ 17 ภายในบริเวณบ้านอุเบกขา



ภาพที่ 18 รั้วและประตูกันระหว่างบริเวณอาคารบริหารและบริเวณที่อยู่ของเด็กและเยาวชน



ภาพที่ 19 อาคารหอนอนของเด็กและเยาวชน บ้านอุเบกขา



ภาพที่ 20 ภายในห้องนอนของเด็กและเยาวชนที่มีความประพฤติกะหรัด



ภาพที่ 21 ตู้ล็อกเกอร์ของเด็กและเยาวชนจัดโซ้ว



ภาพที่ 22 ภายในห้องนอนของเด็กและเยาวชนทั่วไป บ้านอุเบกขา



ภาพที่ 23 หน่วยเรียนวิชาชีพ บ้านอุเบกขา



ภาพที่ 24 แผ่นป้ายในบริเวณบ้านอุเบกขา

## ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปราณี

### 1.อาคาร ห้อง หน่วยงานต่างๆ

พื้นที่ของศูนย์ฝึกที่บ้านปราณี มีพื้นที่กว้างพอสมควร ตั้งอยู่กลางที่โล่งแจ้ง การจัดอาคารแบ่งเป็นสองส่วนใหญ่ ส่วนด้านหน้าเป็นอาคารบริหาร ส่วนด้านในเป็นส่วนอาคารที่อยู่และที่เรียนของเด็กและเยาวชน การแยกอาคารทั้งสองส่วนออกจากกัน ใช้เพียงกำแพง ทำเป็นลักษณะเป็นลายตารางฉลุกัน ปิดประตูที่เชื่อมต่อกันเท่านั้น และไม่ได้ล็อกกุญแจไขปิดตลอดเวลา (ผู้วิจัยสามารถเดินเข้าเองได้โดยไม่ต้องให้เจ้าหน้าที่ไขกุญแจ)

ลักษณะอาคารทั้งหมดเป็นอาคารปูน สร้างได้ไม่นานนัก ยังมีสภาพใหม่และสวยงาม ลักษณะสถาปัตยกรรมสวยงาม แข็งแรง ในส่วนอาคารที่อยู่และที่เรียนของเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นพื้นที่ด้านในนั้น ออกแบบเป็นลักษณะรูปวงกลม คือวางตัวอาคารต่างๆล้อมรอบพื้นที่สนามตรงกลาง

อาคารที่เป็นหน่วยเรียนเป็นอาคารเดียวกับอาคารนอน โดยใช้ชั้นล่างสุด(มี 3 ชั้น) จัดเป็นห้องเรียนวิชาชีฟต่างๆ ชั้นบนที่เหลือจัดเป็นห้องนอนเด็กและเยาวชน

หน่วยเรียนต่างๆถูกจัดไว้เป็นห้องๆ มีลักษณะเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด หน้าต่างเป็นกระจกหรือบางห้องเป็นบานเกล็ด และมีเหล็กดัดติดเป็นบางบาน โดยเหล็กดัดที่ใช้เป็นลวดลายเล็กน้อย คือ เป็นลวดลายโค้ง ปิดไปมาแต่ไม่ถึงกับเป็นรูปร่างของสิ่งใดเป็นพิเศษ พื้นห้องปูกระเบื้อง ใช้สีชาวมชมพูเป็นหลัก ทำให้ห้องดูหวาน อ่อนโยน อุปกรณ์ เครื่องใช้ เครื่องมือในหน่วยเรียนมีลักษณะใหม่ ยังใช้การได้ดี และมีปริมาณที่สามารถทำงานได้จริง (ไม่ได้มีไว้โชว์)

ห้องนอนแบ่งตามระดับเกรดของเด็ก คือ เกรดธรรมดา (1-2) เป็นห้องนอนรวมหลายๆคนที่นอนปูกับพื้น ไม่มีผ้า màn ที่หน้าต่าง ไม่มีเครื่องใช้อื่นๆ มีห้องน้ำอยู่ด้านหนึ่ง ห้องน้ำมีประตูปิดกันเรียบร้อย กับ ห้องนอนของเด็กเกรดดี (คือมีความประพฤติดี โกลัจะครบกำหนดปล่อย) ที่เป็นห้องนอนสำหรับไม่กี่คน (วันที่ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตมี 5 คน) ภายในห้องมีลักษณะเหมือนห้องนอนตามบ้านหรือตามหอพักมหาวิทยาลัย มีเครื่องใช้ต่างๆครบ มีเตียงนอนเดี่ยวเท่าจำนวนผู้นอน มีตู้เสื้อผ้าส่วนตัว มีโต๊ะเครื่องแป้ง โต๊ะเขียนหนังสือ โทรทัศน์ วิทยุ มีตุ๊กตาและเครื่องประดับตกแต่งห้องของเด็กและเยาวชนเอง ที่หน้าต่างติดผ้า màn สวยงาม โดยห้องนอนนี้มีชื่อว่า “บ้านชัยชนะ”

ห้องอาบน้ำเป็นลักษณะห้องอาบน้ำรวม อยู่ชั้นล่างของหอนอน ใช้ฝักบัวในการให้น้ำ นอกจากนั้นจะมีห้องเอนกประสงค์เป็นห้องโล่ง กว้าง อยู่ในชั้นล่างนี้ด้วย เรียกว่าห้องประชุมเข้าเด็กและเยาวชนจะใช้ห้องนี้ในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น นั่งเขียนจดหมายในวันเสาร์-อาทิตย์ และในห้องนี้ยังมีบอร์ดให้เด็กและเยาวชนได้เขียนแสดงความรู้สึก เขียนข้อความถึงเพื่อนไปติดไว้ด้วย

## 2. สภาพแวดล้อมทั่วไป

เป็นศูนย์ฝึกฯที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี บรรยากาศโดยรวมร่มรื่น มีการจัดสวนหย่อมอยู่หลายจุดภายในศูนย์ฯ โดยจัดให้เป็นมุมธรรมชาติบำบัด มีต้นไม้ใหญ่ไม่มาก แต่ก็ไม่ร้อน ดูร่มรื่น มีไม้ประดับทั่วบริเวณ สนามตรงกลางปูหญ้าเรียบเรียบร้อย มองโดยรวมสวยงาม สดชื่น ประกอบกับเป็นศูนย์ฝึกฯที่รั้วไม่สูงมากนัก และไม่มีลักษณะจางใจป้องกันการหนี ทำให้บรรยากาศดูเหมือนโรงเรียนธรรมดา

## 3. การใช้เวลา

เด็กและเยาวชนจะต้องปฏิบัติตามตารางเวลาที่ศูนย์ฝึกฯกำหนด คือ

เวลา 05.30 น. ตื่นนอน (เจ้าหน้าที่จะเคาะประตูปลุก) ทำเวรประจำวัน

เวลา 06.30 น. อาบน้ำ ทำธุระส่วนตัว (เข้าแถวນบยอด)

เวลา 07.00 น. ทานข้าวเช้า

เวลา 08.30 น. เข้าแถวเคารพธงชาติ สวดมนต์

เวลา 09.00 น. เข้าพบครูที่ปรึกษา อบรม

เวลา 10.00 น. เข้าเรียนตามหน่วยเรียน

เวลา 12.00 น. พักรกลางวัน ทานข้าวกลางวัน

เวลา 13.00 น. เข้ากิจกรรมตามกลุ่มบำบัด

เวลา 14.00 น. เข้าเรียนตามหน่วยเรียน

เวลา 15.00 น. แอโรบิก

เวลา 16.00 น. เข้าแถวນบยอด เคารพธงชาติ ทานข้าวเย็น

เวลา 17.00 น. อาบน้ำ เตรียมตัวขึ้นหอนอน

เวลา 17.30 น. สวดมนต์ เขียนสมุดบันทึกประจำวัน

เวลา 18.30 น. ดูโทรทัศน์ ทำการบ้าน อ่านหนังสือ

เวลา 22.00 น. เข้านอน



ในวันที่ผู้วิจัยเข้าไปสังเกต รวมถึงทุกครั้งที่คุณวิจัยเข้าไปในศูนย์ฝึกพบว่าในช่วงเช้าและบ่ายที่เป็นช่วงเวลาที่ต้องเข้าหน่วยเรียน ไม่พบเด็กและเยาวชนที่ว่างงานหรือไม่มีอะไรทำ หรือมานั่ง ยืน เดินเล่น

#### 4. ช่องว่าง ระยะห่าง

ช่องว่าง ระยะห่าง ภายในศูนย์ฝึกนี้ไม่ปรากฏอย่างชัดเจน นอกจากการวางตัวอาคารแยกเป็นสองส่วน แต่ก็ไม่มีลักษณะปิดกั้นออกจากกันอย่างเด็ดขาด

เวลาญาติเยี่ยมจะกำหนดให้ญาติและเยาวชนนั่งคนละฝั่งกัน โดยมีโต๊ะตัวใหญ่กั้นตรงกลาง และมีเจ้าหน้าที่นั่งอยู่ด้วย

#### 5. วัตถุอื่นๆ ภายในศูนย์ฝึก

บอร์ด ภายในศูนย์ฝึกมีการจัดแสดงบอร์ดอยู่บ้าง ส่วนใหญ่เป็นบอร์ด แสดงตารางเวลา กิจกรรม กฎระเบียบต่างๆ บอร์ดเกี่ยวกับการให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน เช่น เข้าใจวัยรุ่นไม่ใช่เรื่องยาก คำพูดที่ลูกไม่อยากฟัง ความรักคืออะไร บอร์ดที่ให้เด็กและเยาวชนเขียนแสดงความรู้สึกหรือฝากข้อความถึงเพื่อนๆ ในศูนย์ฯ เช่น ประทับใจใคร อยากจะขอบคุณใคร และทุกบอร์ดที่จัดจะมีการตกแต่งอย่างสวยงาม

เหล็กดัด เหล็กดัดเป็นลักษณะโค้งบิดไปมา ไม่เล่นลวดลายมากนัก ธรรมดา

ชุดเครื่องนอน ชุดเครื่องนอนที่อยู่ในห้องนอนของเด็กและเยาวชน (ห้องเกรดธรรมดา) ประกอบด้วย ที่นอนหนาประมาณ 3 นิ้ว หมอน 1 ใบ และผ้าห่ม 1 ผืน ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน เป็นสีเดียวกัน และเป็นสีพื้น (สีฟ้า) ส่วนผ้าห่ม เป็นลายสก๊อต และจัดวางไว้อย่างเป็นระเบียบ ส่วนในห้องพักดี ชุดเครื่องนอนประกอบด้วย ที่นอนหนาประมาณ 3 นิ้ว หมอน 1 ใบ และผ้าห่ม 1 ผืน ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน และผ้าห่ม เป็นสีเดียวกัน และเป็นแบบมีลวดลายดอกไม้สวยงาม วางบนเตียงนอนเดี่ยว

ครุภัณฑ์ ครุภัณฑ์ต่างๆ ภายในศูนย์ฝึก มีลักษณะน่าใช้ สวยงาม ใหม่

## 6. การแต่งกาย

การแต่งกายของเด็กและเยาวชน ในตอนกลางวันเด็กและเยาวชนแต่งกายด้วยเครื่องแบบของศูนย์ฝึกฯ คือ เสื้อยืดโปโลคอปกสีขาวหรือเสื้อยืดคอกลมสีน้ำเงิน กับ กางเกงวอร์มขาวาวสีด้า และ สวมรองเท้าแตะฟองน้ำหรือรองเท้าผ้าใบ และมีเด็กและเยาวชนบางส่วนที่ออกไปเรียนวิชาชีพที่สถาบันภายนอกศูนย์ฝึกฯ จะแต่งกายด้วยเสื้อโปโลคอปกสีม่วง กับ กางเกงวอร์มขาวาวสีด้า และสวมรองเท้าผ้าใบสีขาว

ทรงผม เด็กและเยาวชนสามารถไว้ผมยาว แต่ต้องรวบให้เรียบร้อย

เครื่องประดับ เด็กและเยาวชนเกือบทุกคนใช้เครื่องประดับบนศีรษะ ตกแต่งเส้นผม เช่น กิ๊บ โบว์ ยางรัดผมสีสั้นต่างๆ

รองเท้า ที่ศูนย์ฝึกฯ อนุญาตคือ รองเท้าแตะฟองน้ำและรองเท้าผ้าใบที่ศูนย์ฝึกเป็นผู้จัดหาให้

## 7. อื่น ๆ ที่พบ

เมื่อพิจารณาโดยรวมสังเกตว่า บรรยากาศภายในศูนย์ฝึกฯ ร่มรื่น สบาย ค่ำยโรงเรียนทั่วไป ไม่มีบรรยากาศเข้มงวดหรือควบคุม แต่แฝงด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่พบสิ่งของวางระเกะระกะ ที่สำคัญหลายครั้งที่ผู้วิจัยเข้าไป ไม่พบเด็กและเยาวชนว่างงาน หรือ นั่ง เดิน ยืน นอนเล่นในเวลาเรียนหรือฝึกอบรมเลย

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพประกอบ ศูนย์ฝึกฯ บ้านปราณี



ภาพที่ 25 บริเวณภายในศูนย์ฝึกฯ บ้านปราณี



ภาพที่ 26 ภายในห้องนอน”บ้านชัยชนะ” สำหรับเด็กและเยาวชนเกรดดี บ้านปราณี



ภาพที่ 27 ภายในห้องนอนของเด็กและเยาวชนทั่วไป บ้านปรานี



ภาพที่ 28 หน่วยเรียนวิชาชีพ บ้านปรานี



ภาพที่ 29 สวนหย่อมภายในบริเวณบ้านปราณี



ภาพที่ 30 บอร์ดภายในบริเวณบ้านปราณี

## บทที่ 5

### สรุป อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน” ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบสหวิธีการ คือ การสำรวจ (Survey Research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participation observation) เพื่อหาคำตอบตามปัญหาคำถามวิจัย 4 ข้อ คือ

- 1.เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีวิธีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯอย่างไร
- 2.ญาติหรือบุคคลใกล้ชิดมีวิธีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯอย่างไร
- 3.เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีการรับรู้ต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่และญาติอย่างไร
- 4.ภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีบรรยากาศการสื่อสารในแง่ວັຈນภาษาอย่างไรบ้าง

โดยที่การวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นสนใจศึกษาที่การใช้การคำพูดในการปลอบประโลมเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนให้มีความรู้สึกที่ดีขึ้น และการใช้คำพูดในการโน้มน้าวชักจูงให้เด็กและเยาวชนเลิกกระทำผิดอีกภายหลังจากที่ออกไปจากศูนย์ฝึกแล้ว

ดังนั้นในบทที่ 5 นี้ ผู้วิจัยจะทำการสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลตามประเด็นหลักข้างต้น โดยจะผนวกผลการวิจัยจากวิธีการวิจัยทั้งหมดรวมกัน ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## ปัญหานำวิจัยข้อที่ 1 เจ้าหน้าที่มีวิธีการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนอย่างไร

### การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจชักจูงให้เลิกกระทำผิด

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะคำพูดที่เจ้าหน้าที่ใช้พูดกับเด็กและเยาวชนเป็นประจำหรือพูดบ่อยที่สุด คือ การพูดโน้มน้าวชักจูงให้เลิกกระทำผิด (ร้อยละ 39.6) และ รองลงมา คือ คำพูดปลอบใจให้กำลังใจ (ร้อยละ 37.5)

การที่เจ้าหน้าที่มีการใช้คำพูดโน้มน้าวชักจูงให้เด็กและเยาวชนเลิกกระทำผิดเป็นประจำนี้ สอดคล้องกับภารกิจสำคัญของกรมพินิจฯ และเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดไว้ในศูนย์ฝึกฯ ตามที่ศาลเยาวชนและครอบครัวต้องการคือ มุ่งแก้ไขให้เด็กได้กลับตนเป็นพลเมืองดี (สุชา จันทน์เอม, 2542) รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดทางอาชญาวิทยาในส่วนของ การการป้องกันอาชญากรรมที่จะต้องมีการป้องกันภายหลังจากเกิดอาชญากรรมขึ้นแล้ว เพื่อไม่ให้เกิดขึ้นอีก (ประธาน วัฒนวานิชย์, 2546) ดังนั้นการพูดโน้มน้าวชักจูงให้เลิกกระทำผิดที่เจ้าหน้าที่ใช้เป็นประจํา นั้น น่าจะสะท้อนให้เห็นถึงการทำหน้าที่เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์หรือภารกิจสำคัญของกรมพินิจฯ หรือศูนย์ฝึกฯ เองเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

โดยที่ลักษณะการพูดโน้มน้าวชักจูงให้เด็กและเยาวชนเลิกกระทำผิดเมื่อออกไปจากศูนย์ฝึกแล้วจะเป็นในลักษณะที่ **เจ้าหน้าที่จะหาสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมาเป็นจุดสำคัญ ในการโน้มน้าว** เช่น จากการสัมภาษณ์

“เราก็จะต้อง เอาสิ่งที่เขาพบเจอมาบอก เช่น เรื่องกฎหมาย เวลาทำความผิด เราเสียใจไหม ถ้าเราไปอยู่ที่เรือนจำ จะเป็นยังไง ให้เขารู้ถึงผลเสียที่จะตามมา แคร้คนรอบข้างมากขึ้น พ่อแม่ ผู้ปกครอง ว่าเขาต้องเดินทางมาเยี่ยม อะไรแบบนี้ ให้เขาเห็นถึงความรักของพ่อแม่ที่เขาลำบากเพราะเรา ...กระตุ้นจิตใจสำนึกเขาขึ้นมา” (พลอยนภัส สร้อยสุวรรณ, สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2551)

“ที่จะพยายามให้เขาวางเป้าหมายให้ได้ ว่าเป้าหมายในชีวิตของเขาคืออะไร... ก็จะต้องดูเป็นเคสๆ ดูว่าอะไรมีแรงพอ ที่จะทำให้เขาอยากจะทำเพื่อสิ่งนั้น.... ส่วนใหญ่ก็จะเป็นครอบครัวนะ ถ้าเกิดว่าเคสที่แบบว่ามีครอบครัว ความผูกพันของครอบครัวยังโอเคอยู่ ครอบครัวค่อนข้างจะไปได้สวยมาก แล้วถ้าเคสยังไม่มีครอบครัว ก็ต้องเอาเป้าหมายของตัวเอง” (จารุณี แซ่ตั้ง, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2551)

“ ก็จะมีพูดว่า ให้ส่งสาร คิดถึงพ่อแม่มากๆ บางคนไม่มีญาติก็บอกให้เขา คิดถึงในหลวงบ้าง ประมาณนี้ ต่อไปทุกคนก็จะมาเย็นด้วยขาของตัวเองนะ ...ส่วนมาก ก็จะบอกให้เขาไปดู พ่อแม่ รักพ่อแม่ ต่อไปก็จะมีลูก” (สุภรภานต์ ธนิกุล,สัมภาษณ์,27 กุมภาพันธ์,2551)

ลักษณะคำพูดที่เจ้าหน้าที่ใช้โน้มน้าว ชักจูงบอกให้เด็กและเยาวชนเลิกกระทำผิดดังกล่าว เป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ ในส่วนของทฤษฎี Compliance – Gaining Message Selection ที่กล่าวถึงการใช้กลยุทธ์ต่างๆในการโน้มน้าวใจ จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ เห็นได้ว่า มีการใช้กลยุทธ์ตามที่ทฤษฎีนี้กล่าวไว้ คือ การสร้างประเด็นจูงใจ การอ้างความรู้สึก (ทั้งในแง่บวกและลบ) การอ้างถึงคนที่เคารพนับถือ (พ่อ แม่ ในหลวง) การอ้างถึงประโยชน์ระยะยาว (การทำเพื่ออนาคตตนเอง) (Marwell and Schmitt ,1967 cite in Infante , Rancer and Womack ,2003:136-140) นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ ทฤษฎี The Variable – Analytic Approach ในส่วนที่ว่าด้วยการสร้างจุดจูงใจสาร คือมีการใช้ความกลัว มากกล่าวอ้าง( นำเรื่องกฎหมาย เรื่องเรือนจำมาพูด)

ลักษณะการพูดโน้มน้าวใจของเจ้าหน้าที่ที่ใช้กับเด็กและเยาวชนนี้ ใกล้เคียงกับการโน้มน้าวใจของครูข้างถนนกับเด็กเร่ร่อน(วราภา จิระรัตนวรรณ,2544) ที่ครูข้างถนนจะโน้มน้าวให้เด็กหยุดเร่ร่อน ให้กลับเข้าครอบครัวหรือเข้าบ้านสร้างสรรค์เด็กหรือบ้านสงเคราะห์อื่นๆ โดยใช้ การสร้างความรู้สึกทั้งด้านบวกและลบ เช่นเดียวกับที่เจ้าหน้าที่ใช้การโน้มน้าวแบบเดียวกันนี้กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ

### การสื่อสารเพื่อลอบประโลม

ในส่วนของ การลอบประโลมใจ ให้กำลังใจ ที่เจ้าหน้าที่มีการใช้คำพูดในลักษณะนี้เป็นจำนวนที่ ใกล้เคียงกับการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวชักจูงให้เลิกกระทำผิดนั้น พบว่า

เจ้าหน้าที่ทุกคนจะมีการใช้การสื่อสารในการลอบประโลมหรือคำพูดปลอบใจแตกต่างกันออกไป หรือ อาจแตกต่างกันในสถานการณ์ บางคนจะลอบเมื่อเด็กและเยาวชนเข้ามาอยู่ในใหม่ หรือ บางคนจะลอบเมื่อเด็กและเยาวชนอยู่ในศูนย์ฝึกมานานแล้ว แต่เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ใน การลอบประโลมของเจ้าหน้าที่นั้น จะมุ่งเน้นไปที่ การลอบเพื่อให้เด็กและเยาวชนยอมรับความจริงและสามารถใช้ชีวิตอยู่ในศูนย์ฝึกฯได้ เห็นได้จากผลการสัมภาษณ์



“เราไม่ใช่คนสุดท้ายที่จะอยู่ที่นี้ มีวันหนึ่งที่เราจะได้ออกไปจากที่นี่ แต่อยู่ที่ว่าระยะเวลาที่เราต้องอยู่ที่นี้ เราจะทำยังไงให้มีคุณค่าและมีประโยชน์มากที่สุด เพื่อให้ครอบครัวได้ภูมิใจในความเข้มแข็งของเรา” (จารุณี แซ่ตั้ง, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2551)

“เราต้องยอมรับในสิ่งที่ทำผิด ถึงไม่โดนวันนี้ เราก็ต้องโดนถ้าเรายังเป็นอยู่ เราก็จะเอาประโยชน์ต่างๆ มาให้เขาเห็นว่า อยู่ที่ยังดีกว่า เป็นยังไง ไม่ได้เลวร้ายอย่างที่เขาคิด” , “เลิกพุ่มพวยได้แล้ว แม่เขาก็เป็นห่วงอยู่แล้ว เราได้มาอยู่ที่นี้ พ่อแม่ก็มาเยี่ยม ต้องยอมรับความจริง ต้องอดทน” (พลอยนภัส สร้อยสุวรรณ, สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2551)

“ไฉ่เยิ่นๆ หน้อยซี บางคนมาอยู่นานกว่าเธอก็อีก ประมาณนี้ เราก็จะบอกว่ายู่มาตั้งนานยังอยู่ได้เลย อยู่อีกนิดหนึ่ง ทนเอา” (สุภรณานต์ ธนิกุล, สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์, 2551)

ทั้งนี้สามารถอธิบายลักษณะการใช้คำพูดแบบนี้ได้ด้วยแนวคิดการสื่อสารเพื่อปลอบประโลม (Supportive Communication) โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการปลอบผู้ที่มีความเศร้า (จากการสัมภาษณ์พบว่าเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มีอาการเศร้าและวิตกกังวลมากกว่าอารมณ์อื่นๆ ดูรายละเอียดจากภาคผนวก) ว่า ควรเป็นการปลอบประโลมเพื่อให้บุคคลนั้นยอมรับความเป็นจริงและให้กำลังใจในการดำเนินชีวิตต่อรวมทั้งการปลอบผู้ที่มีความวิตกกังวลด้วยคำพูดที่ลดความร้ายแรงหรืออันตรายของสถานการณ์ ให้กำลังใจ ให้เกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองว่าสามารถควบคุม จัดการกับสถานการณ์ได้ (Berger ,2006)

### การใช้สัมผัสกับเด็กและเยาวชนของเจ้าหน้าที่

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีการใช้สัมผัสต่างๆ อยู่พอสมควร แต่สิ่งที่น่าสนใจคือ พบว่าส่วนใหญ่แล้วเจ้าหน้าที่ไม่เคยใช้สัมผัสที่ไม่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน หรือ ไม่ค่อยมีเจ้าหน้าที่คนใดที่ไม่เคยใช้สัมผัสกับเด็กและเยาวชนเลย (จากตารางที่ 5 ใน บทที่ 4) แสดงให้เห็นความสำคัญของอวัจนภาษา ตามทฤษฎีที่กล่าวว่า อวัจนภาษาจะเป็นสิ่งที่ช่วยยืนยันอวัจนภาษาได้ดี หรือ อวัจนภาษาพูดดีกว่าคำพูด (อรวรรณ ปิลาธนโสภา, 2549)

**ปัญหานำวิจัยข้อที่ 2** ญาติหรือบุคคลใกล้ชิดมีวิธีการสื่อสารต่อเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯอย่างไร

### การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจชักจูงให้เลิกกระทำผิด

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะคำพูดที่ญาติใช้พูดกับเด็กและเยาวชนเป็นประจำหรือพูดบ่อยที่สุดในเวลาที่มาเยี่ยม คือ การพูดโน้มน้าวชักจูงให้เลิกกระทำผิด (ร้อยละ 67.7) และ รองลงมา คือ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ (ร้อยละ 64.5)

เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ ญาติของเด็กและเยาวชนเองก็มีการใช้คำพูดในการโน้มน้าวชักจูงให้เลิกกระทำผิดมากกว่าคำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ ซึ่งลักษณะนี้อาจอธิบายได้ด้วยอารมณ์ความรู้สึกของเด็กและเยาวชนเมื่อเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ได้สัปดาห์หรือกินระยะเวลาานพอสมควรแล้ว ความรู้สึกเศร้า กังวลจะหายไป (ผลจากการสัมภาษณ์เด็กและเยาวชน เจ้าหน้าที่และญาติดูรายละเอียดในบทที่ 4 หรือ ภาคผนวก) จนญาติอาจเห็นได้ว่าไม่จำเป็นต้องปลอบมากแล้ว แต่การโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิดจะยังต้องมีอยู่เพราะเด็กและเยาวชนยังไม่ได้ออกไปจากศูนย์ฝึกฯ ญาติอาจยังไม่แน่ใจว่าออกไปแล้วเด็กและเยาวชนจะเลิกกระทำผิดหรือไม่

ในส่วนของคำพูดที่ใช้เพื่อโน้มน้าว ชักจูง เพื่อให้เด็กเลิกกระทำผิดนั้น ญาติทุกคนจะมีการพูดถึงอนาคตหลังจากออกไปในลักษณะเป็นการยื่นเงื่อนไข เสนอผลประโยชน์ให้ถ้าเลิกกระทำผิด นอกจากนั้นยังมีการโน้มน้าวโดยชี้ให้เห็นผลเสียจากสิ่งที่ผ่านมาแล้ว โดยเฉพาะการคบเพื่อนที่ไม่ดี พร้อมกับบอกหรือขอให้เลิกยุ่ง เลิกคบกับเพื่อนกลุ่มเดิมด้วย เช่น (จากการสัมภาษณ์ญาติ)

“แม่ก็บอกว่า ออกไปจะหางานให้ทำ อยากทำอะไรก็บอก แม่จะหางานให้ อยากค้าขายก็บอกอยากกลับไปคบเพื่อนแบบนั้นอีก” (ดวงดาว,สัมภาษณ์,29 กุมภาพันธ์ 2551)

“ก็จะบอกว่า เราเปลี่ยนแปลงชีวิตใหม่ ๆ ดีใหม่ เรื่องแฟนก็ยังไม่ต้อง ตั้งใจเรียน แล้วก็มาช่วยกันทำมาหาค้าขาย ตามประสาดีกว่า” (อุบล,สัมภาษณ์ ,5 มีนาคม 2551)

“แม่ก็ถามเขา ปรีक्षाกับพ่อ ก็อยากให้เขาเรียนต่อ ก็คิดว่าจะทำอะไรให้เขาเป็นหลักแหล่ง” (สายลม,สัมภาษณ์,28 กุมภาพันธ์ 2551)

“ออกไปเที่ยวพ่อจะหางานหาการ หรือไม่ก็หาค้าขายอะไรก็ได้ ซอบอะไรก็ขอให้บอก เงินทองไม่ต้องห่วง กลับเนื้อกลับตัวใหม่ซะ” (พนา, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2551)

“อย่าไปยุ่งกับพวกนี้นะอนาคตจะต้องเดินเข้าคุกนะ” (ไม่ให้กลับไปคบเพื่อนกลุ่มเดิม)  
(พนา, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2551)

“เห็นมะ แม่บอกแล้วไม่เชื่อ ว่าให้เลิกคบเพื่อน สักวันจะต้องพาไปที่ไม่ดี เพราะดูแล้วเพื่อนแต่ละคนก็ไม่ได้ดีอยู่แล้ว ครั้งแรกเตือนแล้วไม่เชื่อ มีครั้งสองนี่ยังไม่จำอีกหรือ” (วาริ, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2551)

“ก็พูด เพราะลูกเรา นับวันก็จะโต ก็จะได้มีเงินทองให้ลูกเรียน เราที่เคยบอก ไม่ต้องไปเกี่ยวข้องกับเพื่อนกลุ่มนี้ ไม่ต้องวุ่นวายกับเค้า” (สุรี, สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2551)

ลักษณะการพูดโน้มน้าวใจของญาติในทำนองเสนอผลประโยชน์นี้ให้กับเด็กและเยาวชนนี้เป็นไปตาม ทฤษฎี The Variable – Analytic Approach คือ มีการใช้จุดจูงใจสาร คือ ใช้รางวัลในการโน้มน้าวใจ

ส่วนการบอกหรือขอหรือพูดให้เห็นถึงโทษของการคบเพื่อนที่ไม่ดี ก็เป็นการใช้จุดจูงใจสารอีกประการหนึ่ง คือ ทำให้เห็นถึงความไม่ดี ไม่งาม ความน่ากลัวของผลจากการคบเพื่อนที่ไม่ดี โดยอ้างหลักฐานจากเหตุการณ์ปัจจุบันด้วย ว่า เพราะคบเพื่อนไม่ดีจึงเป็นแบบนี้ (ใช้ทั้งความกลัวและพยานหลักฐาน)

### การสื่อสารเพื่อปลอบประโลม

ในส่วนของการใช้คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจกับเด็กและเยาวชนของญาตินั้น พบว่ามีการใช้มากใกล้เคียงกับการใช้คำพูดโน้มน้าวชักจูงให้เลิกกระทำผิด (ร้อยละ 64.5) ซึ่งได้อธิบายไว้แล้วข้างต้นแล้วว่าอาจเป็นเพราะอารมณ์ของเด็กและเยาวชนคงจะหายจากความกังวล ความเศร้าไปบ้างแล้ว ทำให้ญาติอาจใช้คำปลอบใจน้อยลงกว่าการโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิด

แต่ทั้งนี้ก็ยังเห็นได้ชัดเจนว่าญาติมีการใช้คำพูดปลอบใจเด็กและเยาวชนอยู่เสมอในเวลาที่มาเยี่ยม ทั้งนี้เห็นได้ชัดเจนว่าในการพูดปลอบใจของญาติจะแตกต่างจากของเจ้าหน้าที่ที่มุ่งเน้น

ให้เด็กและเยาวชนยอมรับความจริงและอยู่ในศูนยฝึกษาให้ได้ แต่ญาติจะปลอบใจในลักษณะให้  
ความมั่นใจกับเด็กว่าไม่ทอดทิ้ง หรือยืนยันความรู้สึก ความสัมพันธ์ และ เน้นให้อดทน  
ขณะเดียวกันก็มีการปลอบเพื่อให้อยู่ในศูนยฝึกษาให้ได้ร่วมด้วยเช่นเดียวกัน เช่น

“ก็ปลอบใจ ถ้าเค้าให้ประกันตัวก็จะประกันตัวนะ บอกว่าไม่ต้องห่วงนะ ต้องอดทนนะ  
เพราะแม่จะช่วย แม่รักหนูนะ แม่ก็จะมาหาหนูทุกเดือน ทำตัวดี ๆนะลูก ถ้าทำตัวดีแล้วเค้าก็จะ  
ปล่อย ต้องทนนิดหนึ่ง” (อุบล,สัมภาษณ์,5 มีนาคม 2551)

“ก็บอกเขาว่า ไม่เป็นไร แม่จะมาเยี่ยม บ่อยๆ ไม่ทิ้ง ...ก็บอกเขาว่า อยู่ในนี้ ก็ขยันเรียน ดี  
แล้วนะ เพราะอยู่ข้างนอกแกก็ไม่เรียน อยู่อย่างนี้ก็ดีแล้ว ดีกว่าเราใช้ชีวิตว่างๆ ไปวันๆ เดียวก็ลืม  
ไปเอง เวลาเร็วมาก” (ดวงดาว,สัมภาษณ์,29 กุมภาพันธ์ 2551)

“ ก็พูดกับเค้าก็บอกว่า ก็ให้เค้ากลับตัวใหม่ ทุกคนให้อภัยคะ ไม่มีใครโกรธ” (ศรีไพร  
,สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2551)

“บอกเค้าให้ทนเอาแค่ เดือนสองเดือนเดี๋ยวก็นหลุดแล้ว ไม่ต้องคิดมาก ให้สบายใจ ไม่  
โกรธ ไม่อะไรแล้ว ก็ให้อภัย ไม่โกรธ ไม่ดู ไม่ตำ ไม่ว่าอะไรเลย แม่ไม่ว่าอะไรหรอก เดียวออกมาก็ทำ  
ตัวให้มันดี ที่แล้วก็แล้วกันไป” (วาริ,สัมภาษณ์,9 มีนาคม 2551)

ลักษณะการพูดปลอบใจของญาติในส่วนที่แสดงออกว่า ยังรักเหมือนเดิม ยังให้ความ  
ช่วยเหลือ ให้อภัย สอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารเพื่อปลอบประโลมในส่วนที่จะก่อให้เกิด  
ความรู้สึกที่ไม่โดดเดี่ยว อ้างว้าง ไม่ถูกทอดทิ้ง อันจะทำให้เด็กมีอารมณ์และสุขภาพจิตที่ดีขึ้น  
นอกจากนั้นยังเป็นการช่วยลดความวิตกกังวล ความกลัว ความเศร้า เนื่องจากรับรู้ว่าจะไม่  
โดดเดี่ยวหรือถูกทอดทิ้ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่า เมื่อพิจารณาในลักษณะของการเปรียบเทียบการ  
สื่อสารเป็นเจ้าหน้าที่และญาติแล้วจะเห็นว่ามีความแตกต่างกันในส่วนของการสื่อสารเพื่อปลอบ  
ประโลม) โดยมีจุดมุ่งเน้นที่ต่างกัน ทั้งนี้จะมาจาก บทบาท หน้าที่ และความสัมพันธ์ที่แตกต่าง  
กัน กล่าวคือ กลุ่มเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ต้องดูแล แก้ไข ความประพฤติของเด็กและเยาวชน มีบทบาท  
เป็นผู้ควบคุม และไม่มีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับเด็กและเยาวชน การปลอบประโลมที่ใช้จึงมุ่งแต่ใน  
แง่ของการใช้ชีวิตอยู่ในศูนยฝึกษาและการยอมรับความผิด ในขณะที่ญาติ ไม่ได้มีหน้าที่ที่จะต้อง

ควบคุมขณะที่เด็กและเยาวชนถูกควบคุมตัวอยู่ในศูนย์ฝึกฯ แต่มีหน้าที่ของการเป็นพ่อ แม่ ตลอดเวลา อาจไม่สนใจถึงเรื่องของคุณดี แต่สนใจในความสัมพันธ์ การปลอบใจมุ่งเน้นการย้ำ ความสัมพันธ์

### การใช้สัมผัสกับเด็กและเยาวชนของญาติ

ผลการวิจัยพบว่า ญาติมีการใช้สัมผัสทุกประเภทกับเด็กและเยาวชนในเวลาที่มาเยี่ยม และไม่มีญาติคนไหนเลยที่ไม่เคยใช้สัมผัสกับเด็กเลย แสดงให้เห็นว่าอวัจนภาษาในลักษณะของ สัมผัสนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสารของญาติที่มีต่อเด็กและเยาวชน

ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบการใช้สัมผัสต่อเด็กและเยาวชนของเจ้าหน้าที่และญาติแล้ว อาจพบ ความแตกต่างบ้างในลักษณะที่เจ้าหน้าที่ใช้บางสัมผัสน้อยกว่าญาติ เพราะเจ้าหน้าที่จะมีข้อจำกัด ในเรื่องของเพศและความเหมาะสม รวมทั้งหน้าที่การควบคุมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

**ปัญหานำวิจัยข้อที่ 3 เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีการรับรู้ต่อการสื่อสารของ เจ้าหน้าที่และญาติอย่างไร**

### การรับรู้การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจชักจูงให้เลิกกระทำผิดจากเจ้าหน้าที่

ผลการวิจัย พบว่า เด็กและเยาวชนได้ยินคำพูดโน้มน้าวใจให้เลิกกระทำผิดจากเจ้าหน้าที่ มากที่สุด บ่อยที่สุด (ร้อยละ 50.5) ซึ่งต่างจาก การได้ยินคำพูดปลอบใจให้กำลังใจ ค่อนข้างมาก (ร้อยละ 25.4) ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยในส่วนของการใช้คำพูดของเจ้าหน้าที่ที่มีการใช้ คำพูดโน้มน้าวใจให้เลิกกระทำผิดมากที่สุดเช่นกัน (คือ ข้อมูลที่ได้ตรงกัน)

ทั้งนี้สามารถอธิบายได้เช่นเดียวกับในส่วนของเจ้าหน้าที่ว่า ที่เป็นเช่นนี้ก็สอดคล้องกับ ภารกิจสำคัญของกรมพินิจฯ และเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนที่ กระทำผิดไว้ในศูนย์ฝึกฯ ตามที่ศาลเยาวชนและครอบครัวต้องการคือ มุ่งแก้ไขให้เด็กได้กลับตน เป็นพลเมืองดี (สุชา จันทน์หอม, 2542) รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดทางอาชญาวิทยาในส่วนของ การการป้องกันอาชญากรรมที่จะต้องมีการป้องกันภายหลังจากเกิดอาชญากรรมขึ้นแล้วเพื่อไม่ให้ เกิดขึ้นอีก(ประธาน วัฒนวานิชย์, 2546) ดังนั้นการพูดโน้มน้าวชักจูงให้เลิกกระทำผิดที่เจ้าหน้าที่ใช้ เป็นประจํา นั้น น่าจะสะท้อนให้เห็นถึงการทำหน้าที่เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์หรือภารกิจสำคัญ ของกรมพินิจฯหรือศูนย์ฝึกฯเองเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ หรือ ดังตัวอย่าง

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ เช่น “สำหรับด้านนโยบายที่ทางกรมพินิจฯ หรือทางศูนย์วางไว้เพื่อแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ คือ พยายามไม่ให้เกิดกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก” (พลอยนภัส สร้อยสุวรรณ,สัมภาษณ์,25 กุมภาพันธ์ 2551)

ทั้งนี้ผลการวิจัยพบว่า ในการรับรู้ของเด็กและเยาวชนนั้น เจ้าหน้าที่มักจะบอกให้เด็กและเยาวชนกลับตัว เลิกกระทำผิดเมื่อออกไปจากศูนย์ฝึกฯแล้ว โดยบอกให้ทำตัวดีๆ ให้ตั้งใจเรียนหรือทำงานที่สุจริต เพื่อพ่อแม่หรือเพื่อลูก และเพื่อให้มีชีวิตที่ดี ไม่ต้องโดนคดีแล้วกลับเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯอีกหรือจะต้องออกไปอยู่เรือนจำ เช่น

“เขาถามว่า ถ้าหนูออกไป หนูจะทำแบบนี้อีกไหม หนูก็ตอบว่า ไม่ทำแล้ว หนูเข็ด เข็ดที่ต้องอยู่ในบ้านนี้”

“ถ้าอายุเยอะ ก็ไปลาดยวนนะ” (ปทุม,สัมภาษณ์ ,25 กุมภาพันธ์ 2551)

“เขาพูดทุกคนเลย ตอนนี้อย่างไยทุกวัน...ให้ออกไปดูแลพ่อแม่ ตอนนี้มีให้ดูแล ถ้าไม่มีจะเสียใจ...ออกไปให้ทำงานสุจริต เลี้ยงลูก ลูกก็มีแล้ว...ชายก็ติดคุก เสพก็ตาย ทำลายสังคม” (ดาราร,สัมภาษณ์ , 25 กุมภาพันธ์ 2551)

“เขาบอกว่า ลองคิดดู ว่าถ้ากลับไปทำอีก สักวันก็ต้องกลับเข้ามาใหม่อยู่ดี” (ภูผา,สัมภาษณ์,9 มีนาคม 2551)

### การรับรู้การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจชักจูงให้เลิกกระทำผิดจากญาติ

ส่วนการรับรู้การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจให้เลิกกระทำผิด จากญาตินั้น ผลการวิจัยพบว่า ในเวลาที่ญาติมาเยี่ยม คำพูดที่เด็กและเยาวชนได้ยินจากญาติเป็นประจำมากที่สุด ก็คือ การพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิดเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 64.1) และ มีความใกล้เคียงกับ คำพูดปลอบใจ ให้กำลังใจ (ร้อยละ 63.1) ซึ่งในส่วนนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยในส่วนของญาติที่พบว่าญาติมีการพูดโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิดมากกว่าพูดปลอบใจแต่ก็ในระดับที่ใกล้เคียงกันมาก (พูดโน้มน้าวร้อยละ 67.7 , พูดปลอบใจร้อยละ 64.5 ) ดังนั้น ผลการวิจัยทั้งสองส่วนมีความตรงกัน

ส่วนในลักษณะของคำพูดที่เด็กได้ยินนั้นพบว่า ญาติจะพูดในลักษณะว่าเมื่อออกไปจากศูนย์ฝึกฯแล้วอยากให้หรือต้องการให้เด็กและเยาวชนไปทำอะไร เช่น เรียนต่อ ทำงาน ดูแลลูก โดย

จะบอกว่าจะจัดการให้ และบอกให้เลิกคบเพื่อนกลุ่มเดิม ให้เริ่มต้นชีวิตใหม่ หรือขอให้ทำเพื่อญาติเอง เช่น

“แม่บอกว่าออกไปจะให้เรียนต่อ” (ทิวา, สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2551)

“เขาอยากให้เราไปอยู่พี่สาว ไม่อยากให้เราคบเพื่อนเดิมๆ ไม่อยากให้อยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมๆ...อย่าไปอีกนะ ถ้าจับได้จะไม่ดูแล ไม่ส่งเสีย” (ภูผา, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2551)

“ออกไปก็อยู่บ้าน คอยดูแลลูก” (เมฆา, สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2551)

“ออกไปจะได้ไปทำงาน...คิดได้หรือยังว่าเพื่อนคนไหนดี คนไหนไม่ดี” (ตะวัน, สัมภาษณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2551)

“แม่จะให้ออกไปคุมร้านค้าไอเกะ อยากมีร้านไรก็จะเปิดให้ ให้เลิกคบเพื่อนกลุ่มเก่าๆ แต่ผมคงเลิกไม่ได้หรอก ก็คบมาตั้งแต่เด็ก” (วายุ, สัมภาษณ์, 28 กุมภาพันธ์ 2551)

ซึ่งลักษณะคำพูดที่เด็กและเยาวชนได้ยินก็สอดคล้องกับลักษณะคำพูดที่ญาติใช้ ในผลการวิจัยในส่วนของญาติ (ข้อมูลตรงกัน) คือญาติมีการเสนอหรือยื่นเงื่อนไขในสิ่งที่ต้องการให้เด็กและเยาวชนทำหรือพร้อมจะให้อะไรในสิ่งที่เด็กและเยาวชนอยากทำ ร่วมกับการชี้ให้เห็นข้อเสียของการคบเพื่อนที่ไม่ดี และไม่ให้กลับไปคบอีก เป็นไปตาม ทฤษฎี The Variable – Analytic Approach คือ มีการใช้จุดจูงใจสาร คือ ใ้รางวัลในการโน้มน้าวใจ ร่วมกับการ ทำให้เห็นถึงความไม่ดี ไม่งาม ความน่ากลัวของผลจากการคบเพื่อนที่ไม่ดี โดยอ้างหลักฐานจากเหตุการณ์ปัจจุบันด้วย ว่า เพราะคบเพื่อนไม่ดีจึงเป็นแบบนี้( ใช้ทั้งความกลัว และพยานหลักฐาน)

### การสื่อสารเพื่อปลอบประโลมจากญาติ

จากผลการวิจัย พบว่าเด็กมีการรับรู้ ว่า ตอนแรกที่จะต้องเขามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ญาติจะปลอบใจในลักษณะว่าไม่นานก็จะได้ออกไป จะไม่ทิ้ง จะมาเยี่ยม คนรักหรือสามีหรือภรรยาของเด็กและเยาวชนจะปลอบใจด้วยการสัญญาว่า “จะรอ” เมื่อเข้ามาอยู่แล้วจนถึงปัจจุบัน เด็กและเยาวชนยังได้ยินคำพูดปลอบใจหรือให้กำลังใจอยู่ เป็นในลักษณะบอกให้อดทน ทำตัวดีๆ และย้ำความสัมพันธ์ ให้อภัย แต่มีเด็กและเยาวชนบางรายที่บอกว่าไม่ได้ยินคำปลอบใจอีกแล้วเพราะ

ตนเองไม่ได้แสดงอาการให้ญาติเป็นห่วง แต่เข้าใจว่าการที่ญาติมาเยี่ยมก็เป็นกรปลอบใจและให้กำลังใจอยู่แล้ว

ตัวอย่างคำพูดที่เด็กและเยาวชนได้ยินจากญาติ

“พ่อบอกว่า อยู่ที่นี่ไม่ต้องคิดอะไร ชาติเหลืออะไรก็บอกนะ...เขาจะรอผมให้ออกไป” (ภูผา, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2551)

“แม่บอกว่า แม่เป็นห่วง อยากให้อยู่บ้านเหมือนเดิม..แฟนก็บอกว่าเขาจะรออยู่” (นที, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2551)

“ตอนนี้ไม่ค่อยปลอบ เพราะไม่มีอะไรให้ปลอบ เพราะยังว่าเรื่องเหมือนเดิม...ไม่น้อยใจ เพราะว่าแค่นี้ก็ดีแล้ว ไม่ใช่แม่เราจริงๆแต่ก็มาเยี่ยม แค่นี้ก็รู้สึกดี มีกำลังใจ” (ดารา, สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์, 2551)

“อยู่แค่ 4 เดือนเอง หนๆไปนะ อยู่ได้ไหม เพื่อายนะ ตอนนี้ยายช่วยหนูไม่ได้เลย ไม่ต้องเสียใจนะ ลืมไปให้หมด แล้วเริ่มต้นใหม่...หนูก็รู้สึกดีขึ้น” (ปทุม, สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์, 2551)

คำพูดที่เด็กและเยาวชนได้ยิน สอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารเพื่อปลอบประโลมในส่วนที่จะก่อให้เกิดความรู้สึกที่ไม่โดดเดี่ยว อ้างว้าง ไม่ถูกทอดทิ้ง อันจะทำให้เด็กมีอารมณ์และสุขภาพจิตที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยลดความวิตกกังวล ความกลัว ความเศร้า เนื่องจากรับรู้ว่าคุณเองจะไม่โดดเดี่ยวหรือถูกทอดทิ้ง

**การรับรู้ต่อการได้รับสัมผัสจากเจ้าหน้าที่และญาติ**

ผลการวิจัยพบว่า เด็กและเยาวชนได้รับสัมผัสจากญาติมากกว่าเจ้าหน้าที่ คือ จำนวนร้อยละของการได้รับสัมผัสจากญาติทุกประเภทมีจำนวนมากกว่าที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่ในขณะเดียวกัน จำนวนร้อยละของการไม่ได้รับสัมผัสทุกประเภทจากเจ้าหน้าที่ก็มีจำนวนมากกว่าของญาติเช่นกัน (ผลการวิจัยในตารางที่ 11 ในบทที่ 4 )



ผลการวิจัยส่วนนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยในส่วนของการใช้สัมผัสของญาติและเจ้าหน้าที่ที่พบว่า ญาติมีการใช้สัมผัสกับเด็กและเยาวชนมากกว่าเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ไม่เคยใช้สัมผัสกับเด็กและเยาวชนมากกว่าญาติ

ทั้งนี้สามารถอธิบายเหตุผลประการหนึ่งได้ว่า เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเด็กและเยาวชนเพศชายและเจ้าหน้าที่เป็นเพศหญิง ทำให้เกิดข้อจำกัดในการใช้สัมผัสได้มาก เพราะจะเป็นความไม่เหมาะสมหรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นเพศชายก็ยังคงมีระยะห่างของความสัมพันธ์ไว้เพื่อความสะดวกในการควบคุมหรือให้เหมาะสมกับสถานะสอดคล้องกับความสัมพันธ์ ตามที่เจ้าหน้าที่กล่าวไว้

“เป็นที่รู้กันว่าเราควรที่จะใช้การสื่อสารที่ตรงไปตรงมา แล้วก็ใช้ภาษาที่สุภาพต่อเด็ก เรื่องของการสัมผัส เหมือนจะเป็นคล้ายๆว่า เป็นความเหมาะสมของแต่ละเพศมากกว่า เรื่องเพศจะมาเกี่ยวข้อง ถ้าเกิดเป็น เจ้าหน้าที่ผู้ชายจะสัมผัสก็จะทำได้มากกว่า เข้าถึงตัวมากกว่า แต่ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ผู้หญิง แทบจะไม่มีเลย” (จารุณี แซ่ตั้ง, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2551)

“ใช้การสื่อสารแนวคุยกับนักเรียนมากกว่า สนทนาได้ อบอุ่น อบอุ่น อบอุ่น แต่อย่าให้มากเกินไป ยังไงก็ต้องมีการควบคุม” (ฐิติภัทร์ พรหมมา, สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2551)

ใกล้เคียงกับการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ ณ บ้านพักฉุกเฉิน สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี กับสตรีผู้ได้รับความช่วยเหลือ (ภัทรพร ประทุมผาง, 2546) ที่มีรูปแบบการสื่อสารที่เป็นทางการเนื่องจากลำดับชั้นของเจ้าหน้าที่สูงกว่า ในขณะที่เดียวกับที่เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกก็ต้องการรักษาระยะห่างกับเด็กและเยาวชนไว้เพื่อการควบคุม ไม่มีการสัมผัสที่สนิทสนมมากนัก ต่างจากการใช้สัมผัสระหว่างครูข้างถนนกับเด็กเร่ร่อน (วราภา จิระรัตนวรรณ, 2544) ที่มีการใช้สัมผัสกับเด็กอย่างใกล้ชิดสนิทสนม ตั้งแต่ลูบศีรษะ จนถึงให้นอนดัก

**การรับรู้ในส่วนที่เป็นความรู้สึกต่างๆของเด็กและเยาวชนต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่**

สำหรับการรับรู้ในส่วนที่เป็นความรู้สึกต่างๆของเด็กและเยาวชนนี้ ผู้วิจัยสนใจในความรู้สึก 3 มิติ คือ ความชอบ ความเชื่อ และความตั้งใจที่จะปฏิบัติตาม ทั้งนี้เป็นการวัด

ความรู้สึกทั้ง 3 มิติดังกล่าวจากการที่เด็กและเยาวชนได้ยื่นคำพูดประเภทปลอบใจ ให้กำลังใจและการโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิดเป็นหลัก ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

ในด้านของความชอบ เด็กและเยาวชน ชอบ มากกว่า ไม่ชอบ (ร้อยละ 92.7 และ ร้อยละ 6.6 ตามลำดับ) โดยส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนให้เหตุผลว่า ที่ชอบเป็นเพราะว่า เจ้าหน้าที่สอนในสิ่งที่ดี หวังดีและอยากให้เด็กและเยาวชนเป็นคนดี รวมทั้งใช้คำพูดที่ดีด้วย

ในด้านของความเชื่อ เด็กและเยาวชน เชื่อ มากกว่า ไม่เชื่อ (ร้อยละ 91.4 และ ร้อยละ 5.6 ตามลำดับ) โดยส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนให้เหตุผลว่า ที่เชื่อเป็นเพราะ เจ้าหน้าที่เป็นผู้ใหญ่ และเป็นครู เป็นคนที่ดูแลเวลาที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ และสิ่งที่เจ้าหน้าที่พูดก็เพื่อสอนให้ได้ดี

ในด้านของความตั้งใจที่จะปฏิบัติตาม เด็กและเยาวชน ตั้งใจจะปฏิบัติตาม มากกว่า ตั้งใจจะไม่ปฏิบัติตาม (ร้อยละ 98.3 และ ร้อยละ 1.7 ตามลำดับ) โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ที่ทำตามหรือตั้งใจว่าจะทำตาม เพื่อที่จะได้ออกจากศูนย์ฝึกฯ เร็วๆ และ คิดว่าจะเป็นคนดีจึงต้องทำตามสิ่งที่เจ้าหน้าที่สอน รวมทั้งกลัวว่าถ้าไม่ทำจะโดนดู และสิ่งที่ต้องทำตามก็เป็นสิ่งที่ดี

โดยสรุปภาพรวมแล้วจะเห็นได้ว่า เด็กและเยาวชนมีการรับรู้ในด้านความรู้สึกต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ เป็นไปในด้านบวก เช่น ชอบที่เจ้าหน้าที่พูดเพราะเจ้าหน้าที่ใช้คำพูดที่ดี หวังดี ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของกระทรวงยุติธรรมและกรมสุขภาพจิต(อ้างถึงใน ธีรภา เกษประดิษฐ์ , 2544) ที่พบว่า เด็กและเยาวชนในสถานพินิจส่วนใหญ่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจในความรู้สึกของพวกเขาอย่างแท้จริง อีกทั้งชอบใช้คำหยาบคาย ไม่สุภาพ ตำหนิ ตอกย้ำความผิดของพวกเขาอยู่เสมอ แต่สอดคล้องกับการศึกษาของ วาสูเทพ ทองเจิม (2544) ในส่วนที่พบว่าเด็กและเยาวชนในสถานแรกรับ(บ้านเมตตา) มีความพอใจกับการปฏิบัติงานและให้บริการของเจ้าหน้าที่ และสอดคล้องในส่วนที่เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มีความตั้งใจว่าจะเป็นคนดี จะไม่กระทำผิดอีก

#### การรับรู้ในส่วนที่เป็นความรู้สึกต่างๆของเด็กและเยาวชนต่อการสื่อสารของญาติ

เช่นเดียวกับในส่วนของการรับรู้ที่มีต่อการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ ในส่วนของญาตินี้ผู้วิจัยสนใจในความรู้สึก 3 มิติ คือ ความชอบ ความเชื่อ และความตั้งใจที่จะปฏิบัติตาม ทั้งนี้เป็นการวัดความรู้สึกทั้ง 3 มิติดังกล่าวจากการที่เด็กและเยาวชนได้ยื่นคำพูดประเภทปลอบใจ ให้กำลังใจและการโน้มน้าวให้เลิกกระทำผิดเป็นหลัก ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

ในด้านของความชอบ เด็กและเยาวชน ชอบ มากกว่า ไม่ชอบ (ร้อยละ 93.0 และ ร้อยละ 1.7 ตามลำดับ) โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า ชอบเพราะ ญาติให้กำลังใจ ทำให้รู้สึกดี และเป็นคำพูดที่แสดงว่าญาติเป็นห่วง ญาติรัก

ในด้านของความเชื่อ เด็กและเยาวชน เชื่อ มากกว่า ไม่เชื่อ (ร้อยละ 91.6 และ ร้อยละ 2.4 ตามลำดับ) โดยส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนให้เหตุผลว่า ที่เชื่อเป็นเพราะ คนพูดเป็นพ่อเป็นแม่ และคิดว่าญาติไม่โกหก

ในด้านของความตั้งใจที่จะปฏิบัติตาม เด็กและเยาวชน ตั้งใจจะปฏิบัติตาม มากกว่า ตั้งใจจะไม่ปฏิบัติตาม (ร้อยละ 92.0 และ ร้อยละ 1.7 ตามลำดับ) โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เพราะไม่อยากให้พ่อแม่เสียใจอีก และอยากจะทำออกจากศูนย์ฝึกๆเร็วๆ

สำหรับผลการวิจัยในส่วนของความรู้สึกต่างๆนี้ อธิบายได้ด้วย ทฤษฎีการรับรู้ในส่วนที่กล่าวว่าการรับรู้เป็นกระบวนการที่คนเราจะเลือก รวบรวม และแปลผลหรือตีความจากสิ่งเร้าที่ผ่านทางประสาทสัมผัสทั้งห้า ซึ่งในที่นี้คือ ผ่านการได้ยินของเด็กและเยาวชน ซึ่งสิ่งที่เด็กและเยาวชนได้ยินจะเป็นสิ่งที่กำหนดทัศนคติ ทำที่และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ในที่นี้เด็กและเยาวชนตีความคำพูดทั้งจากเจ้าหน้าที่และญาติออกมาไปในทางบวก อาจจะเป็นเพราะเด็กและเยาวชนเห็นว่า เป็นผลประโยชน์กับตนเองจึงเกิดทัศนคติที่ดี (สังเกตจากเหตุผลที่ให้)

สอดคล้องกับที่เด็กและเยาวชนได้กล่าวไว้จากการสัมภาษณ์ เช่น

“เป็นแรงจูงใจ ที่จะทำให้หนูสำนึกว่า เรายังไม่สายที่จะทำดี ทำให้สภาพจิตใจดีขึ้น” (ปทุม ,สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์,2551

“แต่ที่เขาบอกว่า ถ้าออกไปแล้วโดนอีก จะยาวนานกว่านี้ ผมก็กลัว” (ภูผา ,สัมภาษณ์,9 มีนาคม 2551

“บางทีที่พี่เขาพูด ผมก็เอามานั่งคิด แล้วก็ว่าจะไม่ทำผิดอีก ไม่อยากมาอยู่ในนี้” (ภูผา ,สัมภาษณ์,9 มีนาคม 2551)

#### ปัญหานำวิจัย ข้อที่ 4 ภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯมีบรรยากาศการสื่อสารในแง่วจนภาษา อย่างไรบ้าง

จากผลการวิจัยของปัญหานำวิจัยข้อนี้ ซึ่งได้คำตอบจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมนั้น พบว่าบรรยากาศในการสื่อสารในแง่วจนภาษาที่ปรากฏอยู่ในศูนย์ฝึกแต่ละแห่งนั้น มีลักษณะ ทั้งคล้ายกันและต่างกัน ซึ่งจากการสังเกตพบอวจนภาษาหลายประเภทหรือหลายลักษณะ โดยที่ ในส่วนของผลการวิจัยผู้วิจัยได้นำเสนอไปแล้วนั้น ในบทที่ 5 นี้ จะอภิปรายผลโดยนำทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับอวจนภาษาเข้ามาผนวกกับอวจนภาษาที่พบในศูนย์ฝึกฯ

จากการสังเกตพบว่าอวจนภาษาที่ปรากฏในศูนย์ฝึกฯแต่ละแห่งตามที่ผู้วิจัยได้นำเสนอใน บทที่ 4 แล้วนั้น สามารถนำมาจัดกลุ่มตามแนวคิดอวจนภาษาในส่วนที่เป็นภาษาของวัตถุและ สภาพแวดล้อม (อรุณีประภา หอมเศรษฐี ,2528) ได้ดังนี้

**ภาษาของช่องว่าง** จากการสังเกต ในศูนย์ฝึกฯทั้ง 4 แห่ง ซึ่งพบช่องว่างที่ชัดเจนที่สุด เพียงอย่างเดียวคือ การกั้นบริเวณระหว่างอาคารบริหารกับอาคารที่อยู่และที่เรียนของเด็กและ เยาวชน ซึ่งมีการใช้กำแพง รั้ว กั้นนั้น สอดคล้องกับแนวคิดภาษาของช่องว่างนี้ว่า ระยะเวลาหรือ ช่องว่างนี้สามารถพูดแทนคำพูด และ การใช้ระยะเวลาของมนุษย์และสภาพแวดล้อมอื่นๆมาเป็น เครื่องกำหนดความหมาย ในที่นี้ คือ การที่ทางศูนย์ฝึกฯใช้การกั้นแยกพื้นที่ออกจากกันโดยใช้ กำแพง รั้วกั้น ก็น่าจะเป็นการสื่อความหมายถึงการควบคุม การกักอิสรภาพ จำกัดพื้นที่ ให้ แตกต่างจากบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้กระทำผิด

**ภาษาของเวลา** พบว่าในศูนย์ฝึกฯทั้ง 4 แห่ง มีการกำหนดให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติ กิจกรรมตามเวลาที่ศูนย์ฝึกฯกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดนี้ที่ว่าในสังคมแต่ละสังคมก็ให้ ความสำคัญต่อเวลาในรูปแบบที่แตกต่างกันไปในการสื่อสารของมนุษย์นั้น เวลาเข้ามามีบทบาท เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ที่เชื่อว่าเราจะใช้เวลาอันนั้นเพื่อจุดประสงค์อะไร ในที่นี้การใช้เวลาของศูนย์ ฝึกฯก็เพื่อจะฝึก อบรมให้เด็กและเยาวชนซึ่งมีพฤติกรรมที่ผิดมาก่อน ได้รู้จักการใช้ชีวิต ปฏิบัติ ตัวอย่างมีระเบียบวินัย ไม่สามารถทำตามใจตนเองได้ตลอดเวลา

**ภาษาของสี** พบว่าภายในศูนย์ฝึกฯแต่ละแห่ง มีการใช้ภาษาของสีในลักษณะคล้ายๆกัน คือ สีของตัวอาคาร ห้องเรียน หรือแม้แต่สีกระเบื้อง สีของผ้าปูที่นอน ผ้าห่ม มักจะใช้สีโทนเย็น อ่อน อันเป็นสีที่ให้ความสบายตา สบายใจ สอดคล้องกับแนวคิดนี้ที่ว่า สีเป็นสิ่งที่สามารถสื่อ

ความหมายได้ ช่วยเปลี่ยนแปลงอารมณ์และความรู้สึกได้เป็นอย่างดี ในที่นี้การที่ศูนย์ฝึกฯ เลือกใช้สื่อต่างๆ ในลักษณะที่อ่อนโยนนี้น่าจะเป็นการช่วยลดระดับอารมณ์ ความรู้สึกด้านลบของเด็กและเยาวชนให้รู้สึกสบายใจขึ้นได้ หรือการที่บางศูนย์ฯ ใช้สื่อของสื่อเป็นตัวแบ่งเกรดเด็กและเยาวชนก็เป็นการใช้สื่อสื่อความหมายเช่นเดียวกัน

**ภาษาของเครื่องประดับและของใช้** ของใช้ต่างๆ (ในที่นี้ขอรวมวัตถุที่พบไว้ด้วย) ที่พบในศูนย์ฝึกฯ ก็สามารถบอกความหมายบางอย่างได้ เช่น ที่นอนที่มีความหนาไม่มาก เหล็กดัดที่ใช้วัสดุพิเศษในการทำ ลวดลายของเหล็กดัด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การสื่อความหมายทางอวัจนภาษาด้วยภาษาวัตถุและสภาพแวดล้อม สามารถสื่อความหมายได้ในหลายรูปแบบรวมทั้ง การเลือกของใช้ก็สามารถสื่อความหมายได้เช่นกัน ในที่นี้การที่ศูนย์ฝึกฯ เลิกใช้สิ่งของเครื่องใช้หรือวัสดุต่างๆ ก็มีความหมายอยู่ในตัว และบ่งบอกจุดประสงค์ได้ เช่น การที่ใช้เหล็กดัดที่มีลักษณะพิเศษหักงอไม่ได้ ก็เพื่อป้องกันการหลบหนี (แม้มีการติดเหล็กดัดก็สื่อความหมายถึงการควบคุม กักขังได้แล้ว) บางศูนย์ฯ เลือกทำให้เหล็กดัดมีลวดลายน่ารัก สวยงาม ก็เพื่อจะพรางความหมายในเชิงคุมขัง ต้องการให้เด็กและเยาวชนสบายใจ ไม่รู้สึกว่าจะอยู่ในที่คุมขัง เป็นต้น ส่วนของเครื่องประดับ ที่ทางศูนย์ฯ มักจะห้าม ก็เป็นการสื่อถึงการจำกัด ควบคุมอิสรภาพได้เช่นเดียวกัน แต่ก็มีเด็กและเยาวชนที่พยายามฝ่าฝืน ลักลอบ นำวัสดุบางอย่างมาทำเครื่องประดับแทน ตรงนี้ก็สามารถบอกได้ว่าเด็กและเยาวชนมีการต่อต้านขัดขืนในกฎระเบียบ

และจากที่ผู้วิจัยได้สังเกตอวัจนภาษาที่ปรากฏในบรรยากาศของศูนย์ฝึกฯ แต่ละแห่งแล้ว จะขอสรุปเป็นภาพรวมโดยสังเขปของแต่ละศูนย์ฝึก ดังนี้

### **ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านกรุณา**

สภาพโดยทั่วไปสวยงาม โดดเด่น กว้าง อากาศใหม่ แข็งแรง แต่สภาพแวดล้อมที่โถง และกว้างมาก ประกอบกับยังไม่ค่อยมีต้นไม้ใหญ่ ทำให้เป็นศูนย์ฝึกที่ดูแจ้งสว่าง ร้อน ไม่ร่มรื่น ไม่อบอุ่น ดูเป็นสถานที่ “กักกันมากที่สุด” เมื่อเปรียบเทียบกับอีก 3 แห่งที่เหลือ เพราะมีการเดินกระแสไฟฟ้าที่รั้วตลอดแนว มีกล้องวงจรปิดจับหลายจุด มีความขาดระเบียบวินัย หรือไม่เข้มงวดอย่างเห็นได้ชัด (ในระดับที่มากกว่าบ้านอุเบกขา) ทั้งจัดวางสิ่งของ และการเข้าหน่วยเรียนของเด็กและเยาวชน

การที่ภายในศูนย์ฝึกฯ ปรากฏบรรยากาศที่เด็กและเยาวชนว่างงานหรือไม่อยู่ในหน่วยเรียนในเวลาที่เป็นเวลาเรียนหรือฝึกวิชาชีพจำนวนมากนั้น ส่วนหนึ่งน่าจะมาจากการที่เจ้าหน้าที่

ภายในศูนย์มีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกนี้ เนื่องจากเป็นศูนย์ฝึกที่มีจำนวนเด็กและเยาวชนมากที่สุด ทำให้การดูแลอาจไม่ทั่วถึงหรือไม่สามารถเข้มงวดได้มากนัก เด็กและเยาวชนบางคนที่เพิ่งเข้ามาในศูนย์ก็จะได้เรียนหรือเข้าสังกัดหน่วยเรียนวิชาชีพใด บางคนเรียนหรือทำงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละวันเสร็จแล้ว ก็จะไม่ทำอะไรทำ ทำให้เกิดบรรยากาศการว่างงานในช่วงเวลาเรียนดังกล่าว

โดยสรุปผู้วิจัยเห็นว่าเป็นศูนย์ฝึกที่ให้ความรู้สึกว่าไม่น่าอยู่ที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับศูนย์อื่นๆอีก 3 ศูนย์ ถึงแม้ว่าจะมีพื้นที่กว้างขวาง และมีอาคารสวยงามก็ตาม

### **ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านมุทิตา**

สภาพโดยทั่วไป เล็ก แคบ และเก่าโทรมทั้งตัวอาคารและอุปกรณ์ เครื่องใช้ แต่สภาพแวดล้อมร่มรื่น และดูอบอุ่น การจัดตกแต่งคล้ายโรงเรียนอนุบาล แต่ก็มีลักษณะของการควบคุมและจำกัดอิสรภาพอยู่ชัดเจน แต่ด้วยบรรยากาศโดยรวมที่ไม่เคร่งขมึ้นทำให้ดูไม่น่ากลัวมากนัก และมีความเป็นระเบียบวินัยมากพอสมควร ทั้งการจัดวางสิ่งของ และการเข้าหน่วยเรียนของเด็กและเยาวชน

ทั้งนี้การที่ศูนย์ฝึกที่บ้านมุทิตานี้มีลักษณะ สภาพโดยทั่วไปเป็นเช่นนี้ เป็นไปได้ว่าเป็นเพราะว่า ศูนย์ฝึกนี้เป็นศูนย์ฝึกที่ใช้ควบคุมเด็กและเยาวชนที่มีอายุน้อยที่สุด สรีระเล็กที่สุด ซึ่งในอดีตเมื่อเริ่มก่อตั้งศูนย์ฝึกและอบรมแห่งนี้ก็ใช้เป็นสถานที่ควบคุมเด็กเล็กเช่นกัน ทำให้การออกแบบอาคาร การตกแต่งดูคล้ายโรงเรียนอนุบาลหรือประถม

### **ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านอุเบกขา**

สภาพโดยทั่วไป กลางเก่า กลางใหม่ แต่ไม่โทรมเท่าศูนย์ฝึกที่บ้านมุทิตา สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปไม่ถึงกับอับทึบ แต่ก็ไม่ร่มรื่นมาก มีลักษณะของการควบคุมและจำกัดอิสรภาพอยู่แต่พยายามจะอำพรางด้วยการใช้เหล็กดัดเป็นลวดลายน่ารัก แทนลายลูกกรง หรือตารางธรรมดา มีความขาดระเบียบวินัย หรือไม่เข้มงวดอย่างเห็นได้ชัด ทั้งการจัดวางสิ่งของ และการเข้าหน่วยเรียนของเด็กและเยาวชน

## ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปราณี

สภาพโดยทั่วไป ไม่กว้างหรือไม่แคบเล็กจนเกินไป อาคารใหม่ สวยงาม แข็งแรง รวมทั้งอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆด้วย สภาพแวดล้อมร่มรื่น เย็น สวยงาม ร่มรื่น นี้ความรู้สึกอบอุ่น สงบ คล้ายโรงเรียนธรรมดา ไม่ค่อยมีลักษณะของการควบคุม สบายๆ แต่เป็นระเบียบมากทั้งการจัดวางสิ่งของ และการเข้าหน่วยเรียนของเด็กและเยาวชน รวมทั้งกิริยาท่าทางของเด็กและเยาวชน

ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นศูนย์ฝึกที่น่าอยู่ที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับศูนย์อื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นศูนย์เดียวที่เป็นศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงทำให้บรรยากาศแตกต่างจากศูนย์ฝึกของเด็กและเยาวชนชาย ในแง่ของความสวยงามและความเป็นระเบียบเรียบร้อยกว่า

จากการสังเกตทั้งหมด ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า ถึงแม้ว่าแต่ละศูนย์จะมีความเข้มงวดแตกต่างกันไป รวมถึงบรรยากาศที่น่าอยู่หรือสวยงามแตกต่างกัน แต่โดยรวมแล้วผู้วิจัยเห็นว่า ทุกศูนย์ฝึกไม่ได้มีการควบคุมที่เข้มงวดมากในระดับที่จะทำให้เด็กและเยาวชนจะรู้สึกกลัว หรือเข็ดขยาดในการที่จะกลับเข้ามาอยู่อีก ตรงกันข้ามถ้าตัดเรื่องของการขาดอิสระในการทำกิจกรรมต่างๆ และการใช้เวลาแล้ว ในศูนย์ฝึกไม่ได้แตกต่างจากโรงเรียนเลย และให้การดูแลเด็กและเยาวชนได้อย่างดีในระดับหนึ่งอีกด้วย (เช่น มีที่นอน มีอาหารครบ 3 มื้อ มีความรู้ให้ศึกษา)

### ข้อจำกัดในการวิจัย

1. เนื่องจากสถานที่ที่เป็นสถานที่เก็บข้อมูล และเป็นที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลของงานวิจัยนี้ คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นสถานที่ราชการและเป็นสถานที่ปิด ทำให้การเก็บข้อมูลมีข้อจำกัดหลายประการตามมา เช่น ความใกล้ชิดกับกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลที่เป็นเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยไม่สามารถพูดคุย ซักถามกับเด็กและเยาวชนอย่างอิสระได้มากนัก เนื่องจากต้องมีเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฝึกควบคุมดูแลตลอดเวลาตามกฎระเบียบของกรมพินิจ ซึ่งอาจทำให้เด็กและเยาวชนไม่กล้าที่พูดคุยหรือได้ตอบกับผู้วิจัยได้เต็มที่ในบางประเด็นคำถาม ในการสังเกตผู้วิจัยมีเวลาจำกัดในการเดินสังเกต ในบางศูนย์ฝึกต้องมองผ่านกระจกบานเกล็ดของแต่ละห้อง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ในศูนย์ไม่สามารถเปิดห้องให้ผู้วิจัยเข้าไปได้ เป็นต้น

2. ข้อจำกัดในเรื่องการเลือกกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูล เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถเป็นผู้เลือกกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลเองได้ เจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ฝึกฯจะเป็นผู้เลือกไว้ให้(ในกรณีที่เป็นเด็กและเยาวชน) หรือ ใช้วิธีแบบบังเอิญ (กรณีที่เป็นญาติ) ทำให้ผลการวิจัยที่ออกมาอาจมีข้อสงสัยในบางประการ เช่น ในแง่ความเป็นบวกหรือลบของข้อมูล หรือความจริงที่ได้

3. ข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาในการทำงานวิจัย เนื่องจากผู้วิจัยมีเวลาในการทำงานวิจัยนี้ค่อนข้างสั้น กระชั้น ทำให้การวิจัยนี้มีข้อบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์อยู่หลายประการ

### ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการทำวิจัยเกี่ยวกับสถานที่ราชการหรือสถานที่ปิด การได้มาซึ่งข้อมูลนั้นขึ้นอยู่กับความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ภายในสถานที่นั้นเป็นอย่างมาก ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานที่แห่งนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง

2. ในการทำหนังสือราชการขออนุมัติในการเก็บข้อมูลควรทำหนังสือเป็นระยะเวลาก่อนเก็บข้อมูลจริงล่วงหน้าพอสมควร และควรระบุระยะเวลาในการขอเก็บข้อมูลไว้เป็นลักษณะช่วงเวลายาว ไม่ควรระบุเป็นวันเวลาที่แน่นอนหรือตายตัว

3. ทางศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมความเข้มงวดในบางประการ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการเรียนหรือฝึกอบรมวิชาชีพ ควรจัดให้เด็กและเยาวชนได้เข้าเรียนหรือฝึกอบรมให้เต็มเวลา หรือเป็นระเบียบมากยิ่งขึ้น

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. หากจะมีการทำวิจัยในด้านการสื่อสารในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนต่อไป ควรจะทำในลักษณะของงานวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณาเพราะจะทำให้การได้ข้อมูลน่าจะเป็นความจริงได้มากยิ่งขึ้น หรือ ควรเน้นที่วิธีการสังเกตเป็นสำคัญ และควรมีระยะเวลาในการทำวิจัยนานพอสมควร

2. การศึกษาเกี่ยวกับบอว์จนาภาษาภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษามาก เพราะมีประเด็นหรือความหมายอยู่ในบรรยากาศการสื่อสารมากมาย



## รายการอ้างอิง

### ภาษาไทย

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. จำนวนคดีที่เด็กและเยาวชนถูกจับกุมส่งสถานพินิจทั่วประเทศและเป็นคดีที่กระทำผิดซ้ำ จำแนกตามฐานความผิดตั้งแต่ปี 2540-2549[Online]. กรมพินิจฯ[ผู้ผลิต],2550. แหล่งที่มา : <http://www.djop.moj.go.th> [16 ตุลาคม 2550]

เกตุแก้ว รักษาชาติ. การมองตนเองของเยาวชนที่ติดยาเสพติด:ศึกษากรณีสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2542.

จารุณี แซ่ตั้ง. นักจิตวิทยา 7 ว. สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2551.

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์:การคืนอำนาจแก่เหยื่ออาชญากรรมและชุมชน. กรุงเทพฯ:สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย, 2548.

ฐิติภัทร์ พรหมมา. นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ 3. สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2551.

ธีรภา เกษประดิษฐ์. ปัญหาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนใน 4 ภาค. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2544.

นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. อาชญากรรม (การป้องกัน : การควบคุม). นนทบุรี:พรทิพย์การพิมพ์, (ม.ป.ป.).

บุษบา สุธีธร. ทฤษฎีว่าด้วยการรับรู้ ใน ปรัชญานิติศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร ประมวลสาระชุดวิชา. หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,2548.

ประธาน วัฒนวานิชย์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ประกายพรึก, 2546.

ปริญญา เหลืองอุทัย. ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของเด็กและเยาวชนกระทำผิดในการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544.

ผดุง อารยะวิญญู. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แว่นแก้ว, 2542.

พลอยนภัส สร้อยสุวรรณ. นักสังคมสงเคราะห์ 5. สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2551.

พัชนี เสงยจรรยา เมตตา วิวัฒน์านุกูล และ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. แนวคิดหลักนิติศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง, 2541.

พัชรา ถาวร. พฤติกรรมการใช้สื่อของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสุขภาพจิต คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2545.

ภัทรพร ประทุมฟ้าง. อัตมโนทัศน์และกระบวนการสื่อสารของสตรีผู้ถูกกระทำรุนแรงที่เข้ารับการช่วยเหลือ ณ บ้านพักฉุกเฉิน สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2546.

รัชนีญ์ อุดชาชน. สภาวะจิตสังคมของเด็กชายที่กระทำผิดกฎหมาย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสุขภาพจิต คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2540.

วรภา จิระรัตน์วรรณ. กระบวนการสื่อสารระหว่างครูข้างถนนมูลนิธิสร้างสวรรค์เด็กกับเด็กเร่ร่อน. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544.

วัชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล. การจัดการศึกษาทางเลือกโดยศูนย์การเรียนรู้ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน : รายงานการศึกษาวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543.

วัลลภ ตังคณานุรักษ์. เด็กที่ถูกลืมในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: รุ่งแสงการพิมพ์, 2531.

วาสุเทพ ทองเจิม. มูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนชาย:ศึกษาเฉพาะสถาน  
แรกรับ(บ้านเมตตา)ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง. สารนิพนธ์  
ปริญญามหาบัณฑิต, คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2540.

ศักดิ์ดา ชำคม. รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวตามการรับรู้ของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด  
กฎหมายและไม่กระทำผิดกฎหมายในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา  
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสุขภาพจิต คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2540.

สมควร กวียะ และคนอื่นๆ. เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร. หน่วยที่ 1-8.  
นนทบุรี:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาเด็กเกเร. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2542.

สุภรگانต์ ธนิกุล. พยาบาลวิชาชีพ 5. สัมภาระณ์, 27 กุมภาพันธ์ 2551.

อรรวรรณ ปิลาพันธ์โอวาท. การพูดเพื่อธุรกิจและกิจการ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์แห่ง  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

อรรวรรณ ปิลาพันธ์โอวาท. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์แห่ง  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

อรุณีประภา หอมเศรษฐี. อวัจนภาษา ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร. หน่วยที่  
1-7. นนทบุรี:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2528.

**ภาษาอังกฤษ**

Albrecht,T.L. and Adelman, M.B. Communicating Social Support.  
America:California,1987.

Berger,B. Supportive Communication. [Online]. America: U.S.Phamacist., Available  
from: <http://www.usphamacist.com>[2006,December 31]

Infante,D.A., Rancer,A.S. and Womack,D.F. Buiding Communication Theory. 4 ed.  
America: Waveland, 2003.



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## ภาคผนวก ก

### รายละเอียดการสัมภาษณ์

#### ผลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่

##### รายชื่อ 1 คุณ จารุณี แซ่ตั้ง

ตำแหน่ง นักจิตวิทยา 7 ว (วิชาการ) ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านกรุณา

##### ลักษณะการทำงาน

ลักษณะการทำงาน อันแรกก็จะเป็นหาสาเหตุของการกระทำผิด ก็คือการใช้แบบทดสอบ ใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา ก็ดูทั้งหมดของเด็กเลย ดูบุคลิกภาพ ดูระดับสติปัญญา ความขัดแย้งภายใน ว่ามีอะไรบ้างที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เขามีพฤติกรรมในปัจจุบันนี้ เพื่อที่จะมาวางแผนในเรื่องของการบำบัด ก็หน้าที่อีกส่วนหนึ่งก็คือ เน้นเรื่องของการบำบัด การบำบัดทางจิตวิทยา ก็จะมีเทคนิคหลายๆเทคนิค ส่วนใหญ่ที่ใช้ก็จะใช้เทคนิคในเรื่องของ CDP ก็คือในเรื่องของกระบวนการคิด การส่งเสริมให้เกิดการตระหนักในตัวเอง แล้วก็มีการคิด วิเคราะห์ในเชิงเหตุผลมากขึ้น แล้วก็ใช้หลายเทคนิค ก็มีศิลปะบำบัด มีละครบำบัด อะไรแบบนี้ มีหลายอย่าง

##### นโยบายของการฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

การควบคุมตัวและเยาวชนในศูนย์ฝึก ก็เพื่อที่จะให้การบำบัดฟื้นฟู บำบัดแก้ไขฟื้นฟูแล้วก็เพื่อให้มีการส่งเสริมทางการศึกษา อันนี้คือจุดประสงค์หลักๆ ไม่ใช่แค่การหยุดพฤติกรรม แต่การหยุดพฤติกรรมเป็นผลพลอยได้ ...ในเรื่องของการบำบัดฟื้นฟู ก็คือจะมีการพัฒนาโปรแกรมหลายๆอย่าง เพื่อให้แต่ละที่นำไปใช้อย่างเช่นโปรแกรมในการบำบัดรักษายาเสพติด และก็จะมีโปรแกรมเฉพาะของแต่ละวิชาชีพพัฒนาขึ้นมา เพื่อให้เหมาะสม แล้วก็มีการส่งเสริมให้ครูทุกคนเป็นครูที่ปรึกษา ให้คำปรึกษาในเรื่องของการบำบัดเป็นส่วนใหญ่ เพื่อที่ออกไปมันเป็นลักษณะจูงใจหรือว่าหาอย่างอื่นรองรับเพื่อให้ออกไปแล้วทำอย่างอื่นได้ จุดมุ่งหมายและนโยบายหลักของกรมฯ ก็คือว่า เป็นการเหมือนไปบำบัดแก้ไข ฟื้นฟู ก็คือเป็นการไปแก้ตรงที่สาเหตุของปัจจัยปัญหานั้น อย่างเช่นเด็กมีปัญหาในเรื่องความสัมพันธ์ภาพในครอบครัว เพราะฉะนั้นกรมพินิจ หรือศูนย์ฝึกสถานพินิจ ที่ดูแลเด็กตรงนั้นก็จะมีหน้าที่ที่จะต้องให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังนั้นหรือว่าเด็กมีปัญหาพฤติกรรม หรือมีอารมณ์ก้าวร้าว พฤติกรรมก้าวร้าว ก็ต้องมีหน้าที่จัดการกับปัญหาดังนั้น

##### อารมณ์ ความรู้สึกของเด็กและเยาวชน

ส่วนใหญ่เด็กจะค่อนข้างเศร้า เด็กจะมีภาวะอารมณ์เศร้า แต่การแสดงออกจะไม่ได้แสดงเป็นเศร้าทั้งหมด บางคนแสดงออกเป็นก้าวร้าว ก้าวร้าวนี้หมายถึงว่าอาจจะก้าวร้าวกับตัวเองหรือไปก้าวร้าวกับคนอื่นก็ได้ ก้าวร้าวกับตัวเองคือ ทำร้ายตัวเอง สักลาย แต่บางคนก็จะแก้ปัญหาได้ดีกว่านั้น ก็คือจะพยายามทำเป็นสนุกสนาน ทำเป็นว่าเริง เพื่อที่จะกลบเกลื่อน ความรู้สึกนั้นไว้...

ความเศร้าก็มีหลายอย่าง ทั้งแบบเศร้าจากประสบการณ์เดิม คือประสบการณ์ในวัยเด็กที่ผ่านมา คือเด็กส่วนใหญ่ในนี้จะไม่ค่อยได้รับความรัก ความอบอุ่น หรือความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยอย่างที่เขาคงต้องการจริงๆ อันนั้นมัน

ก็คือค่อยๆฝังเมล็ดพันธุ์ของความรู้สึกเศร้ามาอยู่แล้ว พอโตขึ้นมาแล้วเกิดความล้มเหลวหรือเกิดความผิดพลาดในชีวิตหลายครั้ง พอเข้ามาในนี้ก็แน่นอนไม่ได้อยู่กับที่บ้าน ไม่มีอิสระ.... เข้ามาแรกๆ ก็จะเป็นแบบความรู้สึกกลัวก็มี แล้วก็จะมี กังวล บางคนก็อาจจะซึมเศร้าไปเลย.... ในช่วงแรก ส่วนใหญ่จะไม่ได้มีความรู้สึกผิดกับ **ตัวเอง** หรือว่าต่อผู้เสียหายเท่าไร แต่จะมีความรู้สึกผิดที่ตัวเองเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ **ครอบครัวเสียใจ** แต่ส่วนใหญ่ก็รู้สึกผิดมากขึ้น กับสิ่งที่ตัวเองได้กระทำลงไป ตอนมาจะเป็นมีความรู้สึกอื่นมากกว่า อย่างเช่น กลัว เศร้า อะไรมากกว่า ไปสักระยะหนึ่ง เริ่มได้คิดทบทวน ตัวเอง ก็จะมีรู้สึกผิด รู้สึกผิดชอบมากขึ้น

#### การสื่อสารที่ใช้กับเด็กและเยาวชน

เป็นที่รู้กันว่าเราควรที่จะใช้การสื่อสารที่ตรงไปตรงมา แล้วก็ใช้ภาษาที่สุภาพต่อเด็ก

เรื่องของการสัมผัส เหมือนจะเป็นคล้ายๆว่า เป็นความเหมาะสมของแต่ละเพศมากกว่า เรื่องเพศจะมาเกี่ยวข้อง ถ้าเกิดเป็น เจ้าหน้าที่ผู้ชายจะสัมผัสก็จะทำได้มากกว่า เข้าถึงตัวมากกว่า แต่ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ผู้หญิง แทบจะไม่มีเลย...โดยทั่วไป จะสื่อสารแบบตรงไปตรงมา คือบอกเขาตรงๆ จะไม่ใช้การสื่อสารที่ไม่ชัดเจน ใช้คำที่สุภาพ จะมีการสังเกตภาวะอารมณ์ของเด็ก ณ ขณะนั้น...จะไม่ใกล้ชิด หรือสนิทสนมเป็นส่วนตัว อย่างเช่น เป็นเหมือนพี่ หรือเป็นเหมือนเพื่อน จะไม่ขนาดนั้น จะออกประมาณครูกับ นักเรียน ยังต้องคงความเป็น ครูผู้ควบคุม

#### การปลอบใจ ให้กำลังใจ

อันดับแรก ก็คือเราไม่ต้องพูดมาก หมายความว่ากระตุ้นให้เค้าระบายความรู้สึกที่อยู่ข้างใน...ในช่วงแรกจะไม่ได้ปลอบตรงๆ ก็คือจะให้เขาได้ระบายความรู้สึกให้ได้มากที่สุด หลังจากที่ยอมรับสงบแล้ว ก็จะคอยสนับสนุนให้กำลังใจหรือว่าปลอบอะไรแบบนี้..เราก็จะสะท้อนความรู้สึกของเขาบางอย่าง เช่น “พี่สังเกตเห็นว่าเรามีเรื่องหลายอย่างที่อยู่ในใจ ดูเหมือนว่าเราจะไม่สบายใจกับมันมาก ช่วยเล่าให้พี่ฟังหน่อยได้ไหม ว่าเป็นยังไงบ้าง” เขา ก็จะเล่าออกมา

....แล้วหลังจากที่เราประเมินแล้วว่าอารมณ์ของเขาเริ่มสงบลงได้แล้ว ระบายความรู้สึกได้พอสมควรแล้ว... ก็จะบอกเขาว่า “เราไม่ใช่คนสุดท้ายที่จะอยู่ที่นี้ มีวันหนึ่งที่เราจะได้ออกไปจากที่นี่ แต่อยู่ที่ว่าระยะเวลาที่เราต้องอยู่ที่นี้ เราจะทำยังไงให้มีคุณค่าและมีประโยชน์มากที่สุด เพื่อให้ครอบครัวได้ภูมิใจในความเข้มแข็งของเรา”

#### การโน้มน้าว ชักจูง (ให้เลิกกระทำผิด)

“แล้วแต่เป็นกรณี ก็คือว่าจริงๆแล้ว เวลาที่จะโน้มน้าวให้เด็ก คือพี่จะพยายามให้เขาวางเป้าหมายให้ได้ ว่าเป้าหมายในชีวิตของเขาคืออะไร ในระยะเวลาที่อยู่ที่นี่คืออะไร อย่างเช่น บางคนมีเป้าหมายอยากจะทำให้ปล่อยตัวเร็วๆ บางคนมีเป้าหมายอยากเรียนให้จบ ม. 3 บางคนมีเป้าหมายอยากเรียนให้จบ ม. 6 ถ้าเกิดเขามีเป้าหมายที่ชัดเจนแล้ว เราค่อยมาคิดวิธีการ ว่าเขาต้องทำยังไงให้ถึงเป้าหมายนั้น ถ้าเกิดเป้าหมายของเขา คือต้องการทำให้คนในครอบครัวสบายใจหรือ

ดีใจ เราก็จะมาดูว่าเขาสามารถทำอะไรให้คนในครอบครัวสบายใจหรือดีใจได้บ้าง....อย่างถ้าเด็กมีลูก ก็ต้องดูว่าลูกมีความสำคัญกับเขาหรือเปล่า ถ้าเกิดว่าเขาารู้สึกว่า ลูกมีความสำคัญกับเขา ก็จะต้องใช้บทบาทของความ เป็นพ่อ ก็อาจจะให้เขาลองคิดว่า ในเมื่อลูกสำคัญกับเขาขนาดนี้ เขาจะทำอะไรเพื่อลูกได้บ้าง แล้วเขาอาจจะ เป็นพ่อแบบไหน ที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับลูกได้.....ก็จะต้องดูเป็นเคสๆ ดูว่าอะไรมีแรงพอ ที่จะทำให้

เขาอยากจะทำเพื่อสิ่งนั้น.... ส่วนใหญ่ก็จะเป็นครอบครัวนะ ถ้าเกิดว่าเคสที่แบบว่ามีครอบครัว ความผูกพันของครอบครัวยังโอเคอยู่ ครอบครัวค่อนข้างจะไปได้สวยงาม แล้วถ้าเคสยังไม่มีครอบครัว ก็ต้องเอาเป้าหมายของตัวเองเขา”

### ปัญหาการสื่อสาร

“ ก็เคยเจอบ้าง แต่ไม่ได้เยอะ ก็คือเจอในลักษณะที่เหมือนกับว่ามันเกิด translate ขึ้นในระหว่างช่วงโมงบ้าบด ก็คือ เขารู้สึกว่าเราเหมือนเป็นการถ่ายโอนความรู้สึกว่าเราเป็นใครสักคนที่เขาไม่ชอบหรือว่าเคยทำร้ายเขา แล้วเขาก็ต่อต้าน เวลาที่จะพูด เวลาที่จะถาม เขาก็แบบว่าเลือกที่จะไม่สื่อสารกับเราอะไรแบบนี้ เขาจะเงียบไปเลยหรือว่าอาจจะพูดไม่ตรงเรื่อง ตอบไม่ตรงคำถาม หลีกเลี้ยงที่จะตอบคำถาม อย่างเช่นถามเรื่องนี้ ก็จะไปเล่าเรื่องอื่น หรือว่าถามว่ารู้สึกยังไง ก็จะไม่บอกไม่รู้ ถามอะไรก็บอกไม่รู้ ไม่รู้.....ก็ต้องดูว่ามันเกิดมาจากอะไร ต้องหาสาเหตุมันว่า มันเกิดจากอะไร ถ้าเกิดจากกรณีนี้ คือเราก็ต้องพยายามทำให้เขารู้ว่า โอเค เราอาจจะมีลักษณะบางอย่างที่เหมือน แต่เราไม่ใช่ เราไม่ได้ทำร้ายเขาแบบนั้น”

### การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

“ที่รู้สึกว่าเขาที่รู้สึกเหมือนอบอุ่นใจ ในการที่จะเข้ามาขอความช่วยเหลือ เวลาที่เขาสงสัยหรือมีปัญหาเรื่องอะไรเนี่ย เขาก็จะมาถามพี่ก่อน ถึงแม้บางทีไม่ใช่ปัญหา ที่แบบ ไม่ใช่เรื่องที่พี่รับผิดชอบโดยตรง เขาก็จะมาถาม มาขอคำปรึกษา”

### ผลจากการสื่อสาร

“มีค่ะ มีมากด้วย สังเกตได้จากเวลาที่ใช้การสื่อสาร มันจะเป็นการเปิดโอกาส เหมือนกับว่าถ้าเราเปิดโอกาสให้เขาสื่อสาร ให้เขาพูด เขาก็จะเหมือนกับว่าได้ค้นพบตัวเองได้มากขึ้น แล้วก็สามารถที่จะใช้การสื่อสารเพื่อที่จะชี้ให้เห็นถึงปมประเด็นต่างๆในชีวิตของเขา หมายถึงว่าการสื่อสารเป็นเครื่องมือในกระบวนการในการบำบัด หรือว่าทำให้เป็นการฟื้นฟูสภาพจิตใจของเขาได้ แต่ถ้าจะมองถึงผลของ คำพูด wording เนี้ย เด็กจะดีขึ้น เราต้องรู้จักเลือก word เลือกคำพูดที่มันเหมาะกับเขา”

### สิ่งที่มีผลต่อการกลับตัว

“มีปัจจัยที่สำคัญ ก็คือว่า **เขามีเป้าหมายที่ชัดเจน** แล้วก็ถ้าจะเกี่ยวข้องกับสื่อสารเลยก็คือว่า เขามีวิธีการสื่อสารกับตัวเอง เหมือนกับว่ามี self talk มีการพูดคุยกับตัวเองแล้วก็สามารถคาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าได้ เช่น ยกตัวอย่าง เขารู้ว่าทางที่เขาจะไป อย่างเช่นทางนี้จะมีบ้านของคนที่เขาเสพยาเสพติดอยู่ แล้วเขาประเมินตัวเองได้ ว่าถ้าเกิดเขาเดินผ่านเส้นนี้เขาต้องเดินเข้าบ้านหลังนี้แน่นอน เขาก็เลยไม่ไปทางนั้น เหมือนมีการพูดคุยในหัวของตัวเอง”

### ทัศนคติที่มีต่อเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ

“คิดว่าเขาเป็นคนดี เป็นเด็กดี เหมือนคนทั่วไปเหมือนกัน แต่ว่าอาจจะจะมีอะไรบางอย่างที่ทำให้เขาไม่กล้าพอที่จะเปลี่ยนแนวความคิดหรือว่าวิถีชีวิตเดิมๆ”



## รายชื่อ 2 คุณครูที่ปรึกษา พรหมมา

ตำแหน่ง นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ 3 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านมุกดา

### ลักษณะการทำงาน

“ดูแลเด็ก เป็นครูที่ปรึกษา การให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ งานส่งเสริมสุขภาพให้กับเด็ก...ทำกิจกรรมให้เป็นกิจกรรม โดยเด็กมีส่วนร่วม เป็นสำคัญ คำคิดได้ทำได้ ไม่ได้คาดหวังในผลงานของเค้ามาก กิจกรรมหลัก ๆ เช่น การสอนให้เด็กรู้จักคิด การคลายเครียด กิจกรรมที่ 2 คือ กิจกรรมของครูที่ปรึกษากับเด็ก ให้เค้าได้ทำ เช่น สมุดประจำตัวของเค้า”

### อารมณ์ ความรู้สึกของเด็กและเยาวชน

“มีหลายลักษณะ ใหม่ ๆ เริ่มต้น จะกังวลเพราะเค้าเข้าสู่ศาลมา ก็เครียด ๆ กลัวว่าจะได้อยู่นานไหม ประมาณ 1 เดือน เค้าก็น่าจะปรับตัวได้ “

### การสื่อสารที่ใช้กับเด็กและเยาวชน

“นโยบายหลักระดับกรมฯ คือ ห้ามใช้ความรุนแรงกับเด็กและเยาวชน ไม่มีการตี การพูดคุยต้องดูว่าคุยอะไรที่ไปแสดงจุดต่อของเค้า ถ้าเจอพฤติกรรมแปลกไม่ได้ เราก็ต้องคุยกับนักจิตฯ...ผมได้ในเรื่องของกิจกรรมด้วย เพราะเป็นครูพลະ สันทนาการ ออกแนวแบบคุยเล่นๆ ก็จะทำให้ความเป็นเองแล้วก็สร้างความเป็นเพื่อนกับเค้า บางทีเราก็ดูบ้าง เพื่อให้เค้ารู้ว่าเราเอาจริงแล้วนะ...ใช้การสื่อสารแนวครูกับนักเรียนมากกว่า สนิทได้ ลูบหัว ตบไหล่ แต่อย่าให้มากเกินไป ยิ่งงี้ก็ต้องมีการควบคุม”

### การปลอบใจ ให้กำลังใจ

“เราก็จะปลอบใจในช่วงแรก ที่ทำได้มากที่สุดคือ บอกให้เค้าตั้งใจเรียน จะได้ลดโทษ สร้างแรงจูงใจว่าเค้าจะได้ลดโทษนะ เราก็จะยกตัวอย่างให้เค้าเห็น”

### การโน้มน้าว ชักจูง (ให้เลิกกระทำผิด)

“ก็จะเป็นการยกตัวอย่าง ให้เค้าเห็นภาพ ...เราก็จะพูดเรื่องแฟน เพื่อลูก อะไรแบบนี้ พ่อแม่ไม่ต้องพูดถึงเพราะเค้าต้องทำอยู่แล้ว”

### การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

“เค้าชอบเค้าก็จะทำตาม ถ้าเค้าไม่แสดงออกอะไรก็จะรู้ว่าเค้าต่อต้านนิดหน่อย”

### ผลจากการสื่อสาร

“50 50 นะ อยู่ที่เด็ก”

สิ่งที่มีผลต่อการกลับตัว

“ผมว่าสิ่งแวดล้อม แบบอย่างที่เค้าคิด”

ทัศนคติที่มีต่อเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ

“จากการมองเด็ก เค้ามีหลายกลุ่ม เด็กบางคนคุณภาพชีวิตเค้าดี แต่เค้าก็เป็นเด็กปกติกลุ่มหนึ่ง ไม่รังเกียจและยินดีพูดคุยเค้าทุกเรื่อง”

### รายชื่อ 3 คุณสุภรภานต์ ธนิกุล

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ 5 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านอุเบกขา

ลักษณะการทำงาน

ตรวจร่างกาย เด็ก เจอเด็กทุกวัน ต้องตรวจทุกคน (ตอนเข้ามาอยู่ในศูนย์) เหมือนโรงพยาบาลทั่วไป

อารมณ์ ความรู้สึกของเด็กและเยาวชน

“ไม่มีหรอก.. รู้สึกผิดนะ บางทีเขาก็คุยกับเพื่อน ๆ เขาก็มาคุยกับเราอย่างนี้ ส่วนมากจะ โวยวาย ๆ แบบนอนไม่หลับ ขอยานนอนหลับกินหน่อย .. เราก็จะถามว่า ทำไม นอนไม่หลับ ก็คุยก็ตาม แต่เรื่องมาเล่าอะไรไม่ค่อยมี มีแต่คุยกับพ่อบ้าน เพราะเราเป็นผู้หญิง เขาจะคุยกับพ่อบ้าน ...ส่วนมาก ก็ไม่ค่อยเสียใจแล้ว มันก็จะ บ่น เพราะอยากออกไป ไม่ได้ออกสักที .. ที่มีความรู้สึกว่าเขาเสียใจที่ได้ออกไปมากกว่า เพราะเขาอยู่ข้างนอก ต้องหาข้าวกินเอง บางคนก็ไม่อยากไป แต่ที่บ่นๆ เพราะเขาแค่ขอได้บ่นๆ “

การสื่อสารที่ใช้กับเด็กและเยาวชน

“เด็กแต่ละคนไม่เหมือนกัน ....ดูหน้าเขาไม่แหละ ...เพราะเด็กบางคนอยู่นาน ก็คือ แข็งๆ กระด้างก็มี แต่บางคนเด็กๆ พี่ก็จะเรียก ลูกนะ แล้วแต่ ... เวลาเขา มีปัญหา เขาใหญ่เรื่องมาก พี่ก็จะถาม เป็นอะไรไหม !... ก็มีจะเรียก แม่ กับ ลูก แล้วแต่เด็กนะบางทีก็เรียกว่า ครู อะไรแบบนี้ เราก็เรียน ลูก เรียก เธอ แล้วแต่เด็ก”

การปลอบใจ ให้กำลังใจ

“บ่อย ...ส่วนมากจะเป็นพวกอยู่นานแล้วอีกนิดก็จะปล่อยแล้ว ไม่มีหรอกเข้ามาแล้วปลอบใจ เพราะไม่ใช่เด็กแรกนะ... ก็บอกว่า ใจเย็นๆ หน่อยสิ บางคนมาอยู่นานกว่าเธออีก ประมาณนี้ เราก็จะบอกว่า อยู่มาตั้งนานยังอยู่ได้เลย อยู่อีกนิดหนึ่ง ทนเอา”

การโน้มหน้า ชักจูง (ให้เลิกกระทำผิด)

“ ก็จะมีพูดว่า ให้ส่งสาร คิดถึงพ่อแม่หลายๆ บางคนไม่มีญาติก็บอกให้เขา คิดถึงในหลวงบ้าง ประมาณนี้ ต่อไปทุกคนก็จะมาเย็นด้วยขาของตัวเองนะ ...ส่วนมาก ก็บอกให้เขาไปดู พ่อแม่ รักพ่อแม่ ต่อไปก็จะมีลูก มันก็จะบอก ผมไม่มีหรอก เมีย ...”

### ปัญหาการสื่อสาร

“อี๊ด! ตรงที่เด็ก พูดไม่รู้เรื่อง บอกอย่างหนึ่งทำอีกอย่าง มีความน่าเบื่อตรงนี้ ผู้ป่วยคนอื่นปกติ จะเรียบบ่อย จะเชื่อเรา แต่นี่เขาเป็นเด็กเขาไม่เชื่อ เช่น การบอกว่าอย่าสูบบุหรี่ ว่าห้ามสูบบุหรี่ เพราะมันจะปวดหัว”

### การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

“เขาก็เฉยๆ... เพราะเขาก็เป็นของเขานั่นอยู่แล้ว พี่ว่าบางคนอยู่ที่นี้เขายังไม่สำนึกเลย เพราะไม่รู้ว่าจะออกไปจะทำอะไร เด็กบางคนก็ตื้อนะ เราฟังแล้วก็ โมหะ เพราะพี่ถามว่าออกไปแล้ว จะทำอะไร ยังบอกว่าออกไป ยังจะไปทำแบบนี้ไปอีกเลย”

### ผลจากการสื่อสาร

“มันก็มีผลนะ มันหลายส่วน ครูหน่วย พ่อบ้าน พี่ด้วย ทุกคนแหละ”

### สิ่งที่มีผลต่อการกลับตัว

“อยู่ที่ตัวเขาลำพังอาศัยจากเราไม่มีหรอก ส่วนมากเขาจะอยู่ในสิ่งแวดล้อมในความช่วยเหลือของเขา มากกว่า”

### ทัศนคติที่มีต่อเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ

“น่าสงสารก็มี แล้วแต่เด็ก ดูเป็นรายคน”

## **รายชื่อ 4 คุณ พลอยนภัส สร้อยสุวรรณ**

ตำแหน่ง นักสังคมสงเคราะห์ 5 ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี

### ลักษณะการทำงาน

ลักษณะการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำแหน่งต่างๆในศูนย์ฝึกฯ จะเป็นการทำงานร่วมกัน แบบสหสาขาวิชา ก็จะมี แม่บ้าน พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา นักวิชาการคือพวกครู เริ่มต้นจากรับตัวเด็กเข้ามา เขาก็จะต้องไปผ่านขั้นตอน การตรวจตัวจากแม่บ้าน ให้พยาบาลตรวจสุขภาพ ทำแบบทดสอบทางจิตวิทยาของนักจิตวิทยา ผ่านการสัมภาษณ์ของนักสังคมสงเคราะห์ แล้วมานั่งประชุมกัน ว่าเด็กคนนี้เป็นอย่างไร ต้องส่งให้ครูคนไหน เรียนอะไร ช่วงแรกที่เข้ามาต้องไปอยู่กับใครก่อน ช่วงเวลาไหนของวันให้ทำอะไรแบบนี้

ในส่วนเฉพาะของนักสังคมสงเคราะห์เอง จะสัมภาษณ์ ดูประวัติของเด็กในส่วนที่เป็นสิ่งต่างๆรอบตัวเขา ทุกอย่าง ครอบครัวยุ่ หรืออื่นๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงปัญหาของเด็กแต่ละคนร่วมกับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำแหน่งอื่น เช่น นักจิตวิทยา ที่ได้ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพจิตใจ IQ EQ หรือพยาบาลที่จะบอกได้ว่า เด็กคนนี้เป็นสุขภาพเป็นอย่างไร ฝึกได้แค่ไหน ทำงานได้แค่ไหน ก็จะนำข้อมูลมารวมกัน แล้วหาวิธีการบำบัดให้เหมาะสม

กิจกรรมบำบัดที่ทางศูนย์ฝึกฯจัด ส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมกลุ่ม เน้นการพัฒนาทักษะการใช้ชีวิต เช่น ทักษะการปรับตัว ทักษะการปฏิเสธ เช่น จะนำสถานการณ์ปัจจุบันมาตั้งเป็นโจทย์ ให้เขาช่วยกันคิด ว่าถ้าเป็น

เขาจะแก้ปัญหาอย่างไร มีใบงานให้ทำ แต่ถ้าเด็กคนไหนที่มีปัญหาอะไรเป็นพิเศษ ก็จะต้องแยกมาบำบัดเป็นรายบุคคลบ้าง

#### นโยบายของการฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

สำหรับด้านนโยบายที่ทางกรมพินิจฯ หรือทางศูนย์วางไว้เพื่อแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ คือ พยายามไม่ให้เกิดกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก เราวางไว้ครบวงจร คือ นำมาบำบัดพฤติกรรม ให้เรียน ให้ฝึกวิชาชีพ เสรีแล้วหางานให้ทำด้วย เพื่อไม่ให้เกิดกลับไปอยู่ในสังคมเดิมๆ

การนำตัวเด็กมาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ไม่เชิงว่าเป็นการลงโทษ เพราะอยู่ในศูนย์ก็เหมือนโรงเรียนเลย เพียงแต่ต้องมีการควบคุม จำกัดอิสรภาพ ไม่สบายเหมือนอยู่กับพ่อกับแม่ แต่เด็กก็จะมีระเบียบวินัยมากขึ้น

แต่ถึงแม้นโยบายจะเป็นแบบนี้ จัดไว้ให้หมดแล้ว แต่ปัญหาในด้านการปฏิบัติก็ขึ้นอยู่กับตัวเด็กเองด้วย ถ้าออกไปแล้วกลับไปอยู่ในสังคมเดิมๆอีก ก็อาจจะกลับไปกระทำผิดได้อีก

#### อารมณ์ ความรู้สึกของเด็กและเยาวชน

เด็กและเยาวชนที่เข้ามาอยู่ที่นี้ “ตอนแรกที่เค้าวอยู่แรกรับ เขาจะสับสน เศร้า บางคนพ่อแม่ ไม่ประกันตน เพราะรับลูกไม่ได้ เด็กก็จะแค้นว่า ทำไม พ่อแม่ไม่ประกันตัวเอง ส่วนใหญ่เด็กจะโทษพ่อแม่ หลังจากเขามาอยู่ในบ้านแล้วเขาเคยอยู่แรกรับ เขาก็มีการปรับตัว เด็กเขาก็มีอารมณ์โกรธน้อยลง บางคนก็เศร้า เด็กเองบางคนรับไม่ได้ เพราะมาอยู่ที่นี้ เด็กร้อยพ่อพันแม่ ก็จะมีการปรับตัว..... เขาจะไม่โทษตัวเอง เขาก็จะบอกว่า เขาช่วย ที่โดนจับ เพราะตำรวจมาจับเขา บางทีก็โทษเพื่อน ว่า เสพแล้วลดความฮ้วน อะไรแบบนี้ โทษไปหมด บางคนก็บอกว่า ช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัว แต่พอไปถาม พ่อแม่ ๆ บอกว่า ไม่มีเลย ประมาณนี้ ส่วนมากเด็กที่ได้ตั้งคําก็ไม่ได้มาแบ่งเบาภาระครอบครัวอะไรมาก แคว่ไม่ได้ไปขอตั้งคําให้ **น้อยคนที่จะรู้สึกผิด**”

#### การสื่อสารที่ใช้กับเด็กและเยาวชน

“จะเป็นในเรื่องของ ครูกับนักเรียนมากกว่า ออกคำสั่งบ้าง การใช้งานบ้าง เด็กบางคนก็จะรู้สึกว่าครูเป็นเหมือนพี่สาวเขา เหมือนครูกับนักเรียน บ้างประมาณนี้”

“ช่วงแรกก็จะปรึกษาเรื่องข้างนอกนะ พออยู่ที่นี้ เขาก็จะเริ่มปรึกษาเรื่องเพื่อนข้างในบ้าง บางทีทะเลาะกันก็จะมาบอกว่า อยากตบคนนั้นมากเลย”

#### การปลอบใจ ให้กำลังใจ

“...ก็จะบอกว่า เราต้องยอมรับในสิ่งที่ทำผิด ถึงไม่โดนวันนี้ เราก็ต้องโดนถ้าเรายังเป็นอยู่ เราก็จะเอาประโยชน์ต่างๆ มาให้เขาเห็นว่า อยู่ที่ยังดีกว่า เป็นยังไง ไม่ได้เลวร้ายอย่างที่เขาคิด วันหนึ่งเขาก็ต้องออกไปเยี่ยมบ้านบ้าง ไม่ได้ถูกทอดทิ้ง ก็ต้องมีโอกาสสัมผัสผ้าตัวบ้าง มีเราเป็นกำลังใจ แคว่ความรู้สึกเขาได้ พยายามตรงนี้กันมากกว่าอะ...”

“ก็จะมีอยู่ เด็กคนหนึ่ง เราจะปลอบใจเขาทุกวัน แม่ก็จะโทรมาถามเราทุกวัน เด็กก็จะฟูมฟายทุกวัน เราก็ต้องดูว่าเด็กมาแนวไหนด้วย ต้องสังเกต และกระตุ้นให้เขาเข้มแข็ง เราก็จะบอกว่า เลิกฟูมฟายได้แล้ว แม่เขาก็เป็นห่วงอยู่แล้ว เราได้มาอยู่ที่นี้ พ่อแม่ก็มาเยี่ยม ต้องยอมรับความจริง ต้องอดทน “

### การโน้มน้าว ชักจูง (ให้เลิกกระทำผิด)

“เราจะต้อง เอาสิ่งที่เขาพบเจอมาบอก เช่น เรื่องกฎหมาย เวลาทำความผิด เราเสียใจไหม ถ้าเราไปอยู่ที่เรือนจำ จะเป็นยังไง ให้เขารู้ถึงผลเสียที่จะตามมา แคร่คนรอบข้างมากขึ้น พ่อแม่ ผู้ปกครอง ว่าเขาต้องเดินทางมาเยี่ยม อะไรแบบนี้ ให้เขาเห็นถึงความรักของพ่อแม่ที่เขาลำบากเพราะเรา ...กระตุ้นจิตใต้สำนึกเขาขึ้นมา เราพยายามนำเสนอ เรื่องพ่อแม่ว่าเขาพยายามทำทุกอย่างเพื่อเรา ก็จะโดนใจเขา ๆ ก็จะมีร้องไห้ ...

“... ก็ผสมกันนะ เพราะบางคนก็ไม่แคร์ พ่อแม่ เพราะพ่อแม่เลิกกัน ไปมีครอบครัวใหม่ เขาก็ไม่รู้รู้สึกอะไรกับพ่อแม่มากมาย ก็ต้องหาวิธีพูดแบบอื่นหรือบางคนก็ต้องเอาสิ่งอื่นมาโน้มน้าวเขา พยายามทำให้เค้าเชื่อมั่นให้เขามั่นใจว่าตัวเองทำได้ “

### ปัญหาการสื่อสาร

“อาจจะติดดูบ้าง บางทีสิ่งที่เด็ก ๆ เขาทำอยู่ไม่เรียบร้อย ทะเลาะวิวาทกัน เราก็ต้องพูดต้องอบรม พูดเรื่องกฎข้อ ๆ เขาก็จะรำคาญ เขาก็ไม่ยอมคุย ไม่ได้คุยไม่ได้ อาจจะต้องมีระเบียบ มีการลงโทษด้วย หรือ ชวนพูดเรื่องอื่นด้วย พูดเรื่องละครเรื่องอื่น ๆ บ้าง เขาก็จะถามเรา มาคุยกับเรา บทคุณก็มี บทดีก็มีบ้าง ... เขาจะไปนิเทศข้างหลัง บางทีเราก็ต้องทำให้เค้าอายเพื่อน เขาก็ไปด่าข้างหลังบ้าง เราก็จะเรียกเขามาพูดบ้าง ว่าเหตุผลที่เราทำเพราะเด็กทำผิด “

### การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

“ก็ดูจากพฤติกรรม การพูด การใช้เสียงของเขาประมาณนี้ บางทีเขาก็จะแหง้ เจ้าหน้าที่ให้ได้ด่าเขา ๆ ก็จะทำให้เราด่าเขา ขอให้ได้ทำประมาณนี้... เขารู้ว่าเขาแหง...แต่ที่เขาเบื่อหน่าย ก็อาจจะเป็นเรื่อง การอาบน้ำ กินข้าว อาจจะเป็นเรื่องลีดเดอร์ของเขา กฎหมาย ก็ต้องจัดลีดเดอร์ ทำให้เค้าได้อาบน้ำซ้ำ เค้าก็จะไม่ชอบเรื่องพวกนี้มากกว่า เพราะเราจะมีกิจกรรมตลอด เค้าก็จะอึดอัด เราก็จะดูแลและผล การลงโทษ ก็จะไม่บอกเหตุผล “

### ผลจากการสื่อสาร

“น้อยที่จะไม่เปลี่ยนแปลง เพราะทุกอย่างเราต้องเป็นระบบ มีคณะกรรมการ จับจุดให้ได้ เด็กบางคนอาจจะใช้เวลาานาน จะช่วยกันพูด ใช้การสื่อสาร ก็จะช่วยกันดูแล ทุกสิ้นเดือนเราก็จะประเมินความประพฤติของเด็กอีก พยายามกระตุ้นให้เขาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ดีขึ้น...ลักษณะ ท่าทาง บุคลิก การพูด ยิ้ม ร่าเริง เราต้องจับตาดูว่าถ้าเขาเจียบไม่ยุ่งกับใครเราก็จะมีเจ้าหน้าที่ดูแลเขา”

### สิ่งที่มีผลต่อการกลับตัว

“ภูมิด้านทานในจิตใจเค้าดู สิ่งแวดล้อม เรื่องงาน ครอบครัว ได้งานทำดี ๆ หน่อย การสื่อสาร ก็มีผล แต่บางคนอยู่ในสภาวะวัดถุณียมหรือพ่อแม่ไม่มีงาน ไม่มีเงิน เขาก็จะติดเรื่องของความสบาย เช่นอยากได้โทรศัพท์ เสื้อผ้า เขาก็จะหาเงินก่อน ก็เลยมาจำหน่ายอีกรอบหนึ่ง เพื่อนเป็นทุนให้ชีวิตตัวเองมาจับพอดด้านความต้องการของเขา ที่นี้เด็กก็มีประวัติอยู่แล้ว เขาก็จะจับสังเกตอยู่แล้วก็ถูกจับอีก.... **พืคิดว่า สิ่งแวดล้อมนะ** บางคนก็อาจจะนำสิ่งที่เราให้ไปใช้ บางคนกลับไปเจอสิ่งแวดล้อมแบบเดิมเขาก็จะกลับไปแบบเดิมได้”

ทัศนคติที่มีต่อเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ

“โดยส่วนตัว พี่มองว่า ส่วนใหญ่ที่เขาทำผิดมาจาก ปัญหาสภาพแวดล้อม การคบเพื่อน เพราะอยู่ในกลุ่มวัยรุ่น อยู่กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ จากการสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่ พ่อแม่ครบ แต่ไม่ใช่ครอบครัวอบอุ่น แต่พ่อแม่ทำงาน ลูกก็เรียนไม่จบ แต่โทษเด็กอย่างเดียวไม่ได้ ดูเป็นบางรายด้วย เช่น บางครอบครัว บอกพ่อแม่ ให้มีเวลาให้กับลูกบ้าง ส่วนมากเขาจะโทษเพื่อนมากกว่า ว่าเพื่อนของลูกเป็นตัวปัญหา เขาไม่ยอมรับ เพราะเขาจะบอกว่า เขาเลี้ยงดีให้อยู่ที่บ้าน ... พี่ก็ไม่ได้แอนตี้ เด็กกลุ่มนั้นนะ อาจมีบางคนที่เขารู้สึกดีกับเรา เขาก็มีเขาเป็นที่ปรึกษา บางคนก็โทรมาสารภาพว่ากลับไปเสฟอีกแล้ว อะไรแบบนี้”



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## ผลการสัมภาษณ์ญาติและเด็กและเยาวชน

### ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านกรุณา

ครอบครัวที่ 1 คุณพ่อพจนากับคุณพี่ศรีไพร และ นายภูผา (นามสมมติ)

ญาติ : คุณพ่อพจน (นามสมมติ) อายุ 54 ปี อาชีพขับแท็กซี่ กับ คุณพี่ศรีไพร (นามสมมติ) อายุ 27 ปี อาชีพค้าขาย

#### ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ครอบครัวมีกัน 6 คน พ่อแม่แยกทางกันเมื่อประมาณ 4-5 ปีที่แล้ว มีพี่น้องรวม 4 คน ก่อนที่พ่อกับแม่จะแยกทางกันก็อยู่ด้วยกันทั้งหมด หลังจากที่พ่อกับแม่แยกทางกัน ตัวเด็กอยู่กับแม่และพี่น้องคนอื่นๆ พ่อแยกออกไปแต่ก็ยังติดต่อกัน ส่งเสียเลี้ยงดู และพูดคุยกันดีกับแม่ ปกติทั้งครอบครัวก็สนิทกันดี ก่อนที่พ่อกับแม่จะแยกทางกันก็มีขัดแย้งกันบ้างแต่ไม่หนักหนา แล้วตัวเด็กเองก็ไม่ได้แสดงการต่อต้านอะไรที่พ่อแม่จะแยกทางกัน ปกติเด็กเป็นคนไม่ค่อยพูด

#### การกระทำผิดของเด็ก

คดีครองครองยาเสพติด(ยาบ้า) เพื่อจำหน่าย 17 เม็ด ก่อนหน้านี้เคยโดนคดีครองครองเพื่อจำหน่ายและจำหน่าย(โดนล่อซื้อ) แต่ประกันตัวออกไปได้ ครั้งนี้ไม่ได้ทำแต่โดนตำรวจยึดยาให้ระหว่างที่ไปหาเพื่อน แล้วถูกตัดสิน 2 คดีรวมกัน

#### ความรู้สึกเมื่อทราบว่าเด็กโดนจับหรือเมื่อทราบเรื่อง

“ก็เสียใจ ไม่โกรธนะคะ คิดว่ามันพลาดกันได้ ทำผิดได้ ไม่มีใครดูเขา”

#### ความรู้สึกของเด็กที่สังเกตเห็น

“เค้าก็เศร้าในความรู้สึก เค้าไม่พูดนะคะ แต่ว่าดูจากท่าทางของเค้ารู้สึกก็ผิด แล้วก็ร้องไห้.. ตอนแรกๆที่เข้ามาอยู่ที่นี้เค้าก็เศร้า แต่ก็รับสภาพเหมือนเดิม แสดงอาการหวาดกลัวหรือวิตกกังวล เป็นบ้างครั้งเค้าเป็นคนคิดนะ แต่ตอนนี้สภาพจิตใจเค้าดีขึ้นสังเกตจากสีหน้าแววตา...แต่ก็มีเบื่อ อยู่นานไปมั้งจำเจอยู่ที่เดิมๆ เค้าเป็นคนรำเริงชอบไปไหนมาไหน แล้วเหมือนกับ กักบริเวณอะไรแบบนี้เลยเกิดอาการเบื่อ”

#### การปลอบใจ ให้กำลังใจ

“ก็พูดกับเขาก็บอกว่าให้เขากลับตัวใหม่ ทุกคนให้อภัย ไม่มีใครโกรธ...เราอธิบายให้เขาฟัง ว่าเบื่อก็ต้องอยู่ เพราะว่าโดนตัดสินอย่างนี้แล้วทำไงได้ ผิดแล้วก็ถือเป็นบทเรียน ให้มันผิดไปทุกคนมันทำผิดได้ ไม่ว่าจะมากน้อยมันก็ต้องมี มันเป็นเรื่องชีวิต”

“พ่อหอมหัวทุกครั้ง ลูบหัว ลูบหัว จับมือ คือกอดเราจะกอดแบบอยู่บ้านไม่ได้เพราะมันข้ามโต๊ะ แล้วกดหัวมาหอมหัวลูก แล้วบอกทำตัวดีๆ พ่อไปนะ อาทิตย์หน้าพ่อมาเยี่ยมใหม่”

การโน้มน้าว ชักจูง (ให้เลิกกระทำผิด)

“อย่าไปยุ่งกับพวกนี้นะ อนาคตจะต้องเดินเข้าคุกนะ”

“ออกไปเดี๋ยวพ่อจะหางานหาการ หรือไม่ก็หาค้าขายอะไรก็ได้ ชอบอะไรก็ขอให้บอก เงินทองไม่ต้องห่วง กลับเนื้อกลับตัวใหม่ซะ”

การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

“เค้าชอบ เค้าก็จะหัวเราะรำเริง แจ่มใส ไม่มีอะไรเค้าจะยิ้มอย่างเดียว”

ผลจากการสื่อสาร

“ผมคิดว่าน่าจะดี เพราะว่าเค้าไม่แสดงอาการซีเรียส ไม่หน้าบึ้งไม่อะไร ที่เห็นทุกครั้งที่คุณทุกครั้งจะมีแต่รอยยิ้มไม่มีรอยหน้าบึ้งไม่มีอะไร”

สิ่งที่มีผลต่อการกลับตัว

“เค้าเคยเขียนจดหมาย ไปคุยกับเพื่อนเขาอะ ว่าสงสารพ่อต้องมาเยี่ยมเสียอาทิตย์ละพันกว่าๆ พ่อทำงานเหนื่อย”

แผนการในอนาคต

“เค้าคุยกับเพื่อนเค้าว่า เอะเนี่ยต่อไปออกไปนี่เค้าจะไม่ทำเด็ดขาดแล้ว เค้าจะเรียน ตั้งหน้าเรียนให้จบแล้วเค้าจะหาการทำงานทำ”

**เด็กและเยาวชน :** นายภูผา (นามสมมติ)

อายุ : 18 ปี (ขณะกระทำผิดอายุ 17 ปี)

ข้อหา : มียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

ระยะเวลาฝึกที่ศาลตัดสิน : 1 ปี

ขณะสัมภาษณ์มีระยะเวลาอยู่ในศูนย์ฝึก : อยู่มา 3 เดือน

จำนวนครั้งที่กระทำผิด : ครั้งแรก(ครั้งแรกที่ต้องเข้ามาอยู่ศูนย์ฝึกฯ แต่เคยโดนคดีจำหน่ายยาเสพติดมาแล้ว แต่ประกันได้)

การศึกษา : ขณะเกิดเหตุเรียน กศน. ม.ต้น

การกระทำผิด

ไม่ได้ทำ เพราะเคยโดนคดีมาครั้งหนึ่งแล้วแต่ประกันออกมาได้ แต่วันเกิดเหตุเพื่อนหลอกให้ไปเก็บเงินจากเจ้านี่ แล้วตำรวจก็มาจับ แล้วยึดยาให้ 17 เม็ด (เท่าจำนวนอายุ) ตำรวจถามว่าจะเอาข้อหาอะไรระหว่างครอบครองเพื่อจำหน่าย กับจำหน่าย เลยเลือกครอบครองเพื่อจำหน่ายเพราะรู้ว่าโทษน้อยกว่า



### ความสัมพันธ์ในครอบครัว

สนิทกันดีทั้งบ้าน แต่พ่อกับแม่แยกทางกัน ตัวเองอยู่กับแม่ มีพี่น้อง 4 คน พ่อแม่เดียวกัน 3 คน อีกคนเป็นพี่ชายต่างพ่อ ไม่ค่อยคุยกันแต่ก็ดีกัน พ่อแม่ไม่ค่อยเจอกัน แต่พ่อเข้ามาอยู่ในศูนย์แล้วเหมือนความสัมพันธ์ดีขึ้น พ่อกับแม่จะมาเยี่ยมด้วยกัน เจอกันบ่อยๆ ชอบที่เป็นแบบนี้ อยากให้เขากลับมาอยู่ด้วยกัน

### ความรู้สึกเมื่อโดนจับและเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ

ตอนแรกก็เครียด คิดมาก เพราะทั้งๆที่ไม่ได้ทำแต่ก็โดนจับ โกรธเพื่อน โกรธตำรวจ แต่ตอนนี้หายแล้วเฉยๆเพราะคิดว่าพลาดเองด้วย มีเพื่อนข้างในนี้แล้วก็ดี เล่นกัน สนุกสนาน ตอนนี้อยู่ไม่กลัว ไม่กังวลอะไรเลย แต่บางทีก็ไม่ชอบพวก"ซาใหญ่"ชอบใช้ เราไม่ชอบแต่ก็ทำเพราะไม่อยากมีปัญหา ถ้าไม่ทำก็จะถูกแกล้ง

### การพูดคุยเวลาที่ญาติมาเยี่ยม

ก็คุยสนุกสนาน เรื่อยเปื่อย เขาจะไม่ค่อยเล่าอะไร แต่จะถามว่าขาดเหลืออะไรไหม อยากกินอะไรก็บอก ผมก็จะถามว่าเขาสบายดีกันไหม...เขาก็จะหอมหัว แล้วก็บอกว่าเดี๋ยวมาเยี่ยมใหม่

### การปลอบใจ ให้กำลังใจจากญาติ

"พ่อบอกว่า อยู่ที่นี่ไม่ต้องคิดอะไร ขาดเหลืออะไรก็บอกนะ...เขาจะรอผมให้ออกไป"

### การโน้มน้าว ชักจูง (ขอให้เลิกกระทำผิด)

"เขาอยากให้เราไปอยู่กับพี่สาว ไม่อยากให้คบเพื่อนเดิมๆ ไม่อยากให้อยู่ในสิ่งแวดล้อมเดิมๆ...พ่อเคยบอกว่าย่าไปอีกนะ ถ้าจับได้ จะไม่ดูแล ไม่สงเสีย"

"พ่อบอกจะรอให้ผมออกไป ถ้าอยากขายของก็จะลงทุนให้"

### การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ

"ผมไม่ค่อยคุยกับใคร ไม่มีอะไรต้องระบายหรือปรึกษา สบายใจดีทุกอย่าง...แต่ที่พ่อบ้านเขาก็ชอบคุยหยอกล้อเล่น คุยไปเขาก็ชอบสอนไป บางทีผมก็คิดตามบ้างว่า ไม่อยากทำอีกแล้ว กลัวกลับเข้ามาใหม่...เขาก็คุยข้าๆ ฟังแล้วก็ไม่เครียด"

### การปลอบใจ ให้กำลังใจจากเจ้าหน้าที่

"อยู่ในนี้ไม่ต้องเครียดอะไรนะ ถ้ามีปัญหาอะไรก็ให้ไปบอก...ผมก็รู้สึกว่าเขาก็เป็นห่วง ดูแลเราดี"

### การโน้มน้าว ชักจูง (ขอให้เลิกกระทำผิด)

"เขาบอกว่า ลองคิดดู ว่าถ้ากลับไปทำอีก สักวันก็ต้องกลับเข้ามาใหม่อยู่ดี...เอามานั่งคิด แล้วก็เชื่อ เพราะไม่อยากเข้ามาอยู่ในนี้"

อยากให้เจ้าหน้าที่และญาติพูดเรื่องอะไร อยากฟังอะไร

จากเจ้าหน้าที่ “ผมไม่อยากฟังอะไรเลย ผมอยากอยู่ของผมคนเดียว”

จากญาติ “อยากให้พูดเรื่องสนุกสนาน ไม่อยากให้บ่น”

#### ผลของการสื่อสาร

“ที่พ่อบอกว่าถ้าโดนอีกจะไม่ดูแล ไม่มาเยี่ยม ผมไม่ค่อยเชื่อเพราะพ่อก็คเคยพูดอย่างนี้มาแล้วตอนครั้งแรก แต่เขาก็ยังไม่ทิ้งผม ผมว่าถ้าโดนอีกเขาก็ต้องมาเยี่ยม ต้องเป็นห่วงผม ต้องดูแลผม แต่อาจจะมาไม่บ่อย เพราะเวลาผมขออะไร เขาก็ให้ทุกอย่าง ...แต่ที่เขาบอกว่า ถ้าออกไปแล้วโดนอีก จะยาวนานกว่านี้ ผมก็กลัว”

“ที่เจ้าหน้าที่พูด ก็ทำให้คิดเหมือนกันว่า ออกไปต้องไม่ทำอีก”

#### ความตั้งใจที่จะเลิกกระทำผิดและเหตุผล

“ตั้งใจว่าจะเลิก เพราะกลัวว่าถ้าพลาดแล้วจะโดนอีก กลัวเข้ามาอยู่อีก สงสารพ่อ เห็นเขามาเยี่ยม กว่า จะขับรถหาเงินมาได้ กลัวเขาเดือดร้อน”

#### **ครอบครัวที่ 2 คุณแม่วารี และนายหนี่ (นามสมมติ)**

**ญาติ :** คุณแม่วารี (นามสมมติ) อายุ 38 ปี อาชีพ ค้าขาย (ขายข้าวแกง)

#### ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ความสัมพันธ์ในครอบครัวดี พ่อกับแม่อยู่ด้วยกัน เด็กก็อยู่กับพ่อแม่ เด็กมีพี่ชายต่างพ่อหนึ่งคนแต่ไม่ได้อยู่บ้านเดียวกัน แต่ก็ยังไม่ไกลเกินไปมาหาสูกันตลอด ไม่มีปัญหาอะไรกัน ทุกคนสนิทกันดี

#### การกระทำผิดของเด็ก

โดนคดีเมียเสพยาตีไว้เพื่อเสพ 6 เม็ด แต่ก่อนหน้านี้โดยโดนคดีลักทรัพย์ร่วมกับเพื่อน ลักฝาตะแกรง ปิดท่อระบายน้ำ แต่ได้ประกัน รอลงอาญา 2 ปี ให้รายงานตัว 1 ปี คราวนี้ไม่หลุด

#### ความรู้สึกเมื่อทราบว่าเด็กโดนจับหรือเมื่อทราบเรื่อง

“ไม่ต้องพูดถึงเลย ร้องให้ทั้งคืน คิดว่าอีกแล้ววี่ โมโหด้วย แต่ว่าก็ดำไม่ลงหรอก โมโหด้วย รักด้วย กลัวด้วย กลัวโดนตำรวจจับขังเลย เพราะว่าเขามีคดีเก่าอยู่เิ่ง ก็เลยกลัวโดนจับขังเลยไม่ปล่อย ไม่ได้ดูว่า แต่ถามว่า เชื้อหรือยัง ฟังเปล่า เป็นไงละ บอกแล้วอย่าไปยุ่งกับเพื่อน เพราะว่ารู้อยู่ว่าเพื่อนเขาเป็นไงกัน”

#### ความรู้สึกของเด็กที่สังเกตเห็น

“เขาก็คงกลัว แล้วก็รู้สึกว่าจะร้องไห้ด้วย สงสารแม่ ดูๆ ทำทาง พูดฝากฝังอะไรก็ไม่รู้... สั่งเสียเลยใคร ติดหนี้เขา แม่อย่าลืมนไปดริบโรงเรียน ให้ด้วยนะ ไม่ต้องห่วงเขา... เขาก็เศร้านะ คงคิดเรื่อยเปื่อยเหมือนกัน เพราะเขาเป็นคนชอบคิดมากอยู่แล้ว”

### การปลอบใจ ให้กำลังใจ

“ไม่ต้องคิดมาก แม่ไม่ว่าอะไรหรอก เดี่ยวออกมาทำตัวให้มันดี ทีหลังก็แล้วกันไป พ่อเขาก็พูดสอนแบบนี้ มาด้วยกันก็พูดแบบนี้ ....บอกเขาให้ทนเอาแค่เดือนสองเดือนเดี๋ยวก็หลุดแล้ว ไม่ต้องคิดมาก”

“อายไม่กล้ากอด เขาก็อายเราก็อาย แต่จับมือกัน แต่กับแฟนเขาไม่ได้เลย กอดกันเลย แม่ไม่กล้า แฟนเขากล้า แม่ไม่กล้า อาย ถ้าอยู่บ้านกอด อยู่คนเดียวอะ คนมอง เขาก็อาย ก็หยอกแหย่เล่นกัน อย่างนี้ ไม่ให้เขาคิดมาก ให้สบายใจ ไม่โกรธ ไม่อะไรแล้ว ก็ให้อภัย ไม่โกรธ ไม่ดู ไม่ด่า ไม่ว่าอะไรเลย”

### การโน้มน้าว ชักจูง ให้เลิกกระทำผิด

“เห็นไหม แม่บอกแล้วไม่เชื่อ ว่าให้เลิกคบเพื่อน สักวันจะต้องพาไปที่ไม่ดี เพราะดูแล้วเพื่อนแต่ละคนก็ไม่ดีอยู่แล้วเพราะตัวเขาแต่ก่อนก็ไม่กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่ กลางคืนก็ไม่เคยเที่ยว.... ก็บอกว่าถ้าเขาออกจากนี้แล้ว จะเชื่อแม่อีกเปล่า จะฟังแม่เปล่า....เดี๋ยวออกมาอยากไปไหนเดี๋ยวแม่พาไป อยากไปเที่ยวทะเล อยากไปเที่ยวเขาดิน อีตอนอยู่ข้างนอกชวนไปไม่ไป”

### การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

“เขาจะเขียนบันทึกไว้ให้แม่กับแฟนเขาอ่านทุกอาทิตย์ แม่แล้วก็แฟนเขาด้วยก็จะเขียนตอบมาแลกกัน อาทิตย์หน้า วันนั้นเขาเขียนตอบมาว่า ถ้าออกไปจากนี้ เขาจะเชื่อฟัง จะเลิกคบเพื่อน จะเป็นเด็กดีของแม่ จะเชื่อฟังแม่ จะตั้งใจเล่าเรียน เขียนมาเยอะแยะเลย บางวันก็เขียนว่ารอแม่ ป้ายสองยังไม่เห็นเค้าประกาศชื่อ นึกว่าไม่มาแล้ว บางครั้งอ่านแล้วก็ร้องไห้ เพราะว่าเขาคงตั้งตารอเราทุกอาทิตย์.....แต่ตอนนี้ก็ไม่หวั่นเขาแล้ว ดูแล้วเขาไม่ได้ทุกหรืออะไร สบาย ดีนะ ดีขึ้นเยอะ ดูแล้วเขาไม่เดือดร้อน ไม่อะไร เพราะว่าเขาเข้ากับที่นี่ได้หมดแล้ว เขาก็บอกตรงๆ ถามเขาว่าเป็นไง ดีไหม เขาก็บอก มีใครแกล้งหรือว่ามีปัญหาอะไรไหม เขาก็บอกไม่มี ก็ดีหมด ถ้าวันไหนทำผิด ก็โดนตี เขาก็เล่าตรงๆ ก็ดี นี่แหละ มีกฎระเบียบ อยู่บ้านเราไม่กล้าตี กลัวงอน กลัวมันโกรธ”

### ผลจากการสื่อสาร

“คิดว่าเค้าคงชอบ หายเหงา”

### สิ่งที่มีผลต่อการกลับตัว

“เป็นเพราะครอบครัวด้วยนะคะ เขาก็ดูแลเขาให้ดี ใกล้เคียง ก็ไม่รู้จะใกล้เคียงยังไงแล้ว สงสัยต้องให้ซิดเข้าไปเยอะๆ อีก็....แล้วก็ที่นี้คงสอนได้เยอะเลย ถึงได้คิดได้”

### แผนการในอนาคต

“เทอมหน้าจะให้เขาเรียนไง ถ้าเขาออกก่อน คราวนี้จะเขี้ยวเข็ญกว่าเก่าแล้ว คือว่าไปเข้า เย็นกลับนี่ ต้องตรงเวลาเป๊ะ เลย หนักกว่าเก่าเลย เรียนก็จะให้เรียนพิเศษเลย แต่ก่อนเขาไม่ได้เรียน ตอนนั้นคงให้เรียน”

**เด็กและเยาวชน :** นายนที (นามสมมติ)

อายุ : 18 ปี (ขณะกระทำผิดอายุ 17 ปี)

ข้อหา : มียาเสพติดไว้ในครอบครองเพื่อเสพ (6 เม็ด)

ระยะเวลาฝึกที่ศาลตัดสิน : 6 เดือน

ขณะสัมภาษณ์มีระยะเวลาอยู่ในศูนย์ฝึก : อยู่มาเกือบ 3 เดือน

จำนวนครั้งที่กระทำผิด : ครั้งแรก(ครั้งแรกที่ต้องเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ แต่เคยมีคดีลักทรัพย์ แต่ประกันได้ และรอลงอาญา 2 ปี )

การศึกษา : ขณะเกิดเหตุเรียน ปวช. ปีที่ 2

#### ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ความสัมพันธ์ดี อยู่ด้วยกันทั้งพ่อทั้งแม่ แต่จะสนิทกับแม่มากกว่านิดหน่อย มีพี่ชายต่างพ่อเป็นทหาร เข้ากันดี มีแฟนแล้วและบางวันแฟนก็มาช่วยแม่เราขายของ ตอนแรกกลัวว่าแฟนจะเลิกกับเราเพราะเขารู้เรื่องยาที่หลัง รู้แล้วเขาโกรธ งอน แต่ตอนนี้หายแล้ว แล้วก็มาเยี่ยมพร้อมแม่ทุกอาทิตย์ แม่ก็บอกว่าแฟนมาช่วยขายของทุกอาทิตย์ ไม่ได้ไปไหน

#### การกระทำผิด

ครอบครองเพื่อเสพ 6 เม็ด แต่จริงๆแล้วไม่ได้เสพ แต่เป็นคนขายเอง แต่รู้ว่าโทษเสพน้อยกว่าแล้วมีแค่ 6 เม็ด ปกติก็ขายรับมาจากเพื่อน ซื้อมาเม็ดละ 230 บาท เามาขายต่อเม็ดละไม่เกิน 400 บาท เงินที่ได้ก็เอาไปหมุน เก็บมั่ง ซื้อของเล่นมั่ง แต่ในครอบครัวไม่มีใครรู้ว่าขาย

#### ความรู้สึกเมื่อโดนจับและเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ

“ตอนโดนจับ ตกใจ พอโดนส่งศูนย์ฝึกฯ ก็คิดมาก เสียใจ เสียใจกับตัวเองที่ต้องเป็นแบบนี้ คิดถึง พ่อแม่ ญาติพี่น้อง แต่ตอนนี้ดีขึ้นมาก เพราะเรามีหน้าที่ มุ่งงาน(ช่วยงานบรรณารักษ์) แต่ก็ยังมีคิดมากเป็นบางวัน บางวันมันท้อ เหงา คิดว่าเมื่อไหร่จะได้ออก แล้วก็เบื่อบ้างเป็นบางวัน”

#### การพูดคุยเวลาที่ญาติมาเยี่ยม

“แม่ก็จะถามว่าอยู่ได้หรือเปล่า ของใช้พอไหม แฟนก็จะคุยเรื่องแม่ ว่าเขาเข้ากันได้ดี ผมจะมีสมุดบันทึกของผมเขียนเล่าว่าทำอะไรมาตั้งแต่ละวัน เจออะไร เป็นยังไง มีทุกข์อะไร ก็เขียนลงไป พอแม่กับแฟนมาเยี่ยมก็ให้เขาเอากลับไปอ่าน แล้วเขาก็เขียนตอบกลับมา แล้วเอามาแลกกันอ่านเวลามาเยี่ยมครั้งต่อไป”

#### การปลอบใจ ให้กำลังใจจากญาติ

“แม่บอกว่า แม่เป็นห่วง อยากให้อยู่บ้าน แฟนก็บอกว่า เขาจะอยู่รอ”

#### การโน้มน้าว ชักจูงขอให้เลิกกระทำผิด

“แม่จะพูดเล่นๆว่า ทำตัวเอง สมควรแล้ว บอกแล้วไม่เชื่อ แล้วก็บอกว่า ให้เลิกทำสิ่งไม่ดี ออกมาให้ตั้งใจเรียน แฟนบอกว่าออกมาแล้วให้เลิกคบเพื่อนที่ไม่ดี เขาพูดว่า “แล้วแต่ตัวเองจะเลือก แต่ขอให้เลิกคบ”

การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ

“ส่วนใหญ่เขาจะพูดเรื่อง กฎระเบียบที่ต้องอยู่ในนี้ บอกเรื่องผลประโยชน์ ลดโทษ เกณฑ์ให้คะแนน อย่างอื่น ก็คุยบ้าง ตอนว่างๆ คุยเรื่องส่วนตัวบ้าง เล่าเรื่องที่โดนจับ เรื่องการปล่อยตัว เรื่องที่ทุกข์ใจ อยู่ในนี้มัน ท้อ มันเบื่อ อยู่กับสิ่งเดิมๆ ทุกวันๆ ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ซ้ำซาก จำเจ ส่วนใหญ่คุยกับเพื่อน ”

การปลอบใจ ให้กำลังใจจากเจ้าหน้าที่

“ทนเอาหน่อย ถึงเวลาก็ได้กลับบ้านแล้ว”

การโน้มหน้า ชักจูงขอให้เลิกกระทำผิด

“ให้จำไว้เป็นบทเรียน อย่ากลับเข้ามาอีก”

อยากให้เจ้าหน้าที่และญาติพูดเรื่องอะไร อยากฟังอะไร

จากเจ้าหน้าที่ “ฟังได้ทุกเรื่อง ไม่มีเรื่องที่ฟังไม่ได้ แต่ถ้าเป็นเรื่อง สิทธิการลดโทษ พอเขาพูดก็จะตั้งใจ ฟัง”

จากญาติ “อยากฟังเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของเธอ เรื่องคดีก็อยากฟัง ตอนนั้นก็สบายใจดี ฟังได้ทุก เรื่อง”

ผลของการสื่อสาร

“เวลาที่เขา(เจ้าหน้าที่)ปลอบใจ เราก็อึดใจดีขึ้น ดีขึ้นตอนที่ฟัง แต่หลังจากนั้นก็ยังมีบ้างที่กลับไปคิดมาก เหมือนเดิม ทำให้คิดตามว่าอันไหนที่เขาพูดมันถูก แล้วก็ทำให้เราไม่ก้าวร้าว ไม่ได้แค่กลัวถูกตัดคะแนน แต่คิดได้จริงๆ.....กับญาติ มันทำให้เรารู้ว่าเขายังเป็นห่วงเราอยู่ ออบอุ้ม แล้วเวลาที่เรารู้ว่าข้างนอกเขาอยู่กันยังไง(ญาติกับแฟน) ก็จะสบายใจขึ้น เพราะเรารู้ว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง อ่านจากโน่นนั่นนี่ เราจะได้ไม่กังวล”

ความตั้งใจที่จะเลิกกระทำผิดและเหตุผล

“เลิก คือ เลิกขายยา แต่อย่างอื่นไม่รู้ คิดว่าคงเลิกไม่หมด (เมื่อก่อนทั้งขายยา เทียวกลางคืน ทะเลาะวิวาท) น่าจะเหลือทะเลาะวิวาท เพราะไม่ได้อยู่ที่ตัวเรา มีศัตรูต่างโรงเรียน เคยโดนแบบว่าแค่ต่างโรงเรียนก็โดน แล้วส่วนใหญ่เวลาโดนก็จะโต้ตอบกลับ”

## ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านมุกิตา

ครอบครัวที่ 1 คุณแม่นภา และ นายเมฆา (นามสมมติ)

ญาติ : คุณแม่นภา อายุ 45 ปี อาชีพ รับจ้าง

### ความสัมพันธ์ในครอบครัว

พ่อแม่อยู่ด้วยกัน อยู่ด้วยกันหมด เด็กก็อยู่ด้วย มีพี่ชาย 1 คน ปกติก็สนิทกันดี ไม่มีปัญหา เด็กมีลูกแล้ว ด้วย ภรรยาเขาก็อยู่ด้วย แต่ตอนนี้เขาไปมีคนใหม่ ไม่ดูแลด้วย ไปเที่ยวกลางคืน หลานก็ยังอยู่กับเราที่บ้าน เด็กเคยบอกว่าถ้ายังงี้ก็ให้เลี้ยงลูกเขาไว้

### การกระทำผิดของเด็ก

“โดนคดีโทรม แต่เขาไม่ได้ทำ ผู้หญิงมาหาเขาที่บ้านเอง ไปโดนโทรมมาจากข้างนอก แต่เขาโดนไปด้วย เขาโดนคดีนี้ เพราะตำรวจตั้งให้นะ เพราะเค้าไปโดนโทรมข้างนอกมา แล้วกลับมาบ้านเรา ก็เลยโดน”

### ความรู้สึกเมื่อทราบว่าเด็กโดนจับหรือเมื่อทราบเรื่อง

“ไม่เชื่อ เพราะตอนผู้หญิงมาแม่ก็อยู่ ก็เสียใจที่เขาไม่ได้ทำแต่ก็โดน”

### ความรู้สึกของเด็กที่สังเกตเห็น

“เสียใจมาก ร้องไห้ เพราะเขาบอกเขาไม่ได้ทำ.....ตอนแรกถูกส่งไปอยู่บ้านกรุณา เขาแค้นมาก เขาไม่เคยเจอ สิ่งที่เขาว่า....แต่ตอนนี้มาอยู่ที่นี่ เขาดีขึ้น เขายิ้มได้ ปรับตัวได้ เขาอยู่ได้ เขาบอกว่าเพราะคนอื่นอยู่ได้ เขาก็อยู่ได้”

### การปลอบใจ ให้กำลังใจ

“ก็บอกว่าเราใจดีเกินไป ..บอกเขาให้ อดทน ช่วงแรก ๆ ก็กอดเขา หอมแก้มเขา”

### การโน้มน้าว ชักจูง ให้เลิกกระทำผิด

“ให้ออกไปเรียนต่อ ให้ไปดูแล อยากได้อะไรก็บอกแม่”

### การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

“เขาชอบฟังเราพูด พอเรานั่งเฉย เขาก็บอก แม่ นั่งเฉยอีกแล้ว ก็เขื่อนะ ว่าเขารู้สึกดี สภาพแวดล้อมที่นี้ด้วย ทำให้เขาดีขึ้น เพราะตอนที่เขาอยู่ กรุณา เขาก็แยกว่านี่”

### ผลจากการสื่อสาร

“มีส่วนมาก”

สิ่งที่มีผลต่อการกลับตัว

“น่าจะเข็ดนะ เพราะเขารักลูกเขา”

แผนการในอนาคต

“จะไปวัด ให้ไปบวชก่อนเลย เขาก็เคยบอกว่าอยากบวช เพราะคิดว่า เขาไม่ผิด เขาดวงไม่ดี ชวย....  
แล้วก็จะให้ไปเรียนต่อ เรียนกศน. เรียนช่างก็ได้ เพราะเขาชอบ”

**เด็กและเยาวชน :** นายเมฆา (นามสมมติ)

อายุ : 17 ปี (ขณะกระทำผิดอายุ 14 ปี)

ข้อหา : โทรมหญิง

ระยะเวลาฝึกที่ศาลตัดสิน : ต่ำ 2 ปี สูง 3 ปี

ขณะสัมภาษณ์มีระยะเวลาอยู่ในศูนย์ฝึก : 5 เดือน

จำนวนครั้งที่กระทำผิด : ครั้งแรก

การศึกษา : ขณะเกิดกำลังเรียน กศน. ม.ต้น

ความสัมพันธ์ในครอบครัว

สนิทกันดี ไม่มีปัญหา ก่อนเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึก มีแฟนมาอยู่ด้วย แฟนตั้งท้องอยู่ ตอนนี้อคลอดแล้ว  
ตอนโดนคดีเขาก็มาเยี่ยมดี บอกว่าจะรอ แต่ตอนนี้เขาไปมีคนใหม่แล้ว แต่ลูกอยู่กับแม่เรา

การกระทำผิด

โดนคดีโทรม ผู้หญิงก็คบๆกันอยู่ ได้เสียกับเขาจริง เพราะเป็นแฟนกันได้เสียกันก่อนแล้ว ก่อนที่จะถึง  
วันเกิดเหตุ) แต่วันนั้นเขามาหาที่บ้าน แล้วออกไปข้างนอกพบกับเพื่อนๆเรา แล้วไปโดนโทรม เขาหายไ้จาก  
บ้านเขาตั้งหลายวันเกือบเดือน จนพ่อแม่ติดตาม แล้วก็เลยโดนจับ เราโดนด้วยเพราะเหมือนสมรู้ร่วมคิดให้  
เพื่อนพาเขาไปโทรม แต่เราไม่รู้เรื่อง ว่าเพื่อนจะไปโทรม ไม่ได้บอกให้ไปด้วย เขาไปเอง

ความรู้สึกเมื่อโดนจับและเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึก

“ตอนแรกตกใจ แล้วก็เสียใจที่ทำให้พ่อแม่เสียใจ รู้สึกผิดที่เป็นสาเหตุให้เขาโดนโทรมด้วย เพราะชวน  
เขามา เสียใจที่ต้องเข้ามาอยู่ในนี้ แต่ตอนนี้ไม่เสียใจแล้ว ทำใจได้ คิดว่าอยู่สองสามปีก็ยังมีดี ดีกว่าอยู่ตลอดชีวิต”

การพูดคุยเวลาที่ญาติมาเยี่ยม

“ส่วนใหญ่พูดเรื่องลูก เรื่องแฟน แม่บอกว่า แฟนไปกลางคืนกลับมาเข้าอะไรแบบนี้ แล้วก็ ถามว่าเป็นไ้  
บ้าง”

การปลอบใจ ให้กำลังใจจากญาติ

“แม่ ก็จะพูดว่าอยู่ไปไม่นานเดี๋ยวก็ได้ออก ไม่ต้องห่วงลูก เดี่ยวแม่จะดูแลไว้ให้”

การโน้มน้าว ชักจูงขอให้เลิกกระทำผิด

“ก็บอกว่า ต่อไปก็อยู่บ้านคุณแลลูก...จะเรียนอะไรก็บอก แม่จะให้เรียน”

การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ

“ก็มีบ้าง คุณเรื่องสิทธิประโยชน์ของเรา เช่น จะเอาอะไรเข้ามาได้บ้าง เรื่องส่วนตัวก็มี บอกเขาว่า พี่แฟน จะเลิกกับผมแล้ว”

การปลอบใจ ให้กำลังใจจากเจ้าหน้าที่

“เขาก็บอกว่าไม่ต้องซีเรียสอะไรมาก อยู่ไปเดี๋ยวก็ได้ออก”

การโน้มน้าว ชักจูงขอให้เลิกกระทำผิด

“ก็มี บอกให้ทำตัวดีๆ ทำงาน....ให้ทำเพื่อลูก”

อยากให้เจ้าหน้าที่และญาติพูดเรื่องอะไร อยากฟังอะไร

จากเจ้าหน้าที่ “เวลาเขาชมว่าทำงานดี ก็รู้สึกดีครับ ชอบ พอเขาชมแล้วอยากทำ

จากญาติ “ฟังได้หมด ไม่มีอะไรอัด”

ผลของการสื่อสาร

“เฉยๆ ส่วนใหญ่เฉยๆ ไม่คิดไร”

ความตั้งใจที่จะเลิกกระทำผิดและเหตุผล

“ถ้าอยู่ข้างนอกเราต้องทำความดี ก็คิดได้ เพราะเรามีลูกแล้ว ต้องดูแลลูก”

## **ครอบครัวที่ 2 คุณแม่สายลม และ นายวายุ (นามสมมติ)**

**ญาติ :** คุณแม่สายลม อายุ 39 ปี อาชีพ เจ้าของร้านอาหาร

ความสัมพันธ์ในครอบครัว

อยู่ด้วยกัน เด็กมีพี่น้องสามคนเป็นผู้ชายทั้งหมด เป็นคนโต ปกติก็สนิทกันทั้งบ้านเด็กเป็นหลานชาย คนโต ยายรักมาก ตามใจ

การกระทำผิดของเด็ก

“โดนคดีโทรม แต่เด็กบอกว่าไม่ได้ทำ แต่อยู่ในเหตุการณ์ด้วยและเหตุเกิดที่บ้านเรา เด็กผู้หญิงคนนี้เขา เป็นเด็กจรจัดนะ แม่ไม่เคยเห็นเลย เขาไปโดนโทรมมาจากที่อื่น แล้วครูของเด็กผู้หญิงนี้สังเกตว่า เด็กผู้หญิงเขา ซึมก็พาไปแจ้งความ แต่พวกนี้เขาไม่รู้เรื่องเลย คดีนี้หลายปีแล้ว แต่ก็มาเหมือนโดนจับเพราะเด็กผู้หญิงเขาชี้ตัว”



ความรู้สึกเมื่อทราบว่าเด็กโดนจับหรือเมื่อทราบเรื่อง

“ไม่เชื่อ เพราะเขาอยู่กับเราตลอด เขาไปโรงเรียนแล้วกลับมา เหตุเกิดที่บ้านเรา เราก็ก้าว แต่ไม่ได้โกรธ”

ความรู้สึกของเด็กที่สังเกตเห็น

“เขาเฉยๆ เพราะรู้ว่ายังงี้ก็ต้องโดน เพราะเพื่อนก็โดนกันหมด”

การปลอบใจ ให้กำลังใจ

“ก็บอกให้ ทำตามคำตัดสิน บอกให้ อุดทน ทำตัวดี ๆ...เวลาเราเขียนจดหมายนะ ก็บอกว่า อยู่เป็นยังไง แล้วก็ลงท้ายว่า รักมากคิดถึงที่สุด”

การโน้มน้าว ชักจูง ให้เลิกกระทำผิด

“ก็บอกว่า อยากทำอะไรหรืออยากเปิดดู ทำค้าขาย อะไรแบบนี้ พ่อกับแม่ก็จะเปิดให้ ออกไปให้ทำตัวดี.....เคยบอกเขาว่า เห็นยังละ คบเพื่อนไม่ดี เพื่อนก็ช่วยอะไรไม่ได้เลย”

การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

“เวลาพูดอะไรเขาก็ยิ้ม บอกเขาว่าอย่าดี้อ ทำตัวดี ๆ เขาก็บอกว่า พูดอีกแล้ว แต่พูดยิ้มๆ”

ผลจากการสื่อสาร

“เขาก็ดีขึ้นนะ ยิ้มแย้ม แต่ปกติเขาก็ไม่เป็นอะไรอยู่แล้ว”

สิ่งที่มีผลต่อการกลับตัว

“เขาอาจจะสนุกอยู่.. เราก็ตัดสินแทนเขาไม่ได้ว่า เขาจะกลับตัวหรือเปล่า แม่ตัดสินใจแทนเขาไม่ได้”

แผนการในอนาคต

“แม่ก็ถามเขาแล้วก็ปรึกษากับพ่อ ก็อยากให้เขาเรียนต่อ แล้วก็คิดว่าจะทำอะไรให้เขาเป็นหลักแหล่ง”

**เด็กและเยาวชน** : วายุ (นามสมมติ)

อายุ : 17 ปี (ขณะกระทำผิดอายุ 14 ปี)

ข้อหา : โทรมหญิง

ระยะเวลาฝึกที่ศาลตัดสิน : 2 ปี

ขณะสัมภาษณ์มีระยะเวลาอยู่ในศูนย์ฝึก : 1 ปี กว่า

จำนวนครั้งที่กระทำผิด : ครั้งแรก

การศึกษา : ขณะเกิดเหตุเรียนชั้น ม.3

### ความสัมพันธ์ในครอบครัว

อบอุ่นสนิทกันทุกคน อยู่บ้านเดียวกัน พ่อแม่และพี่น้องสามคน ไม่มีปัญหา

### การกระทำผิด

“คดีโทรม รู้จักกับเจ้าทุกข์มาก่อนแต่ไม่นาน ไม่ถึงกับเป็นเพื่อน วันเกิดเหตุเจ้าทุกข์มาหาที่บ้าน แต่ผมไม่ได้นัดให้มา เลยโทรบอกเพื่อน เพื่อนพากันมา 5-6 คน แล้วก็พากันขึ้นไปบนห้อง ผมตามไปที่หลังแต่ก็ทำจริงๆ 3-4 เดือนต่อมาถึงโดนจับ”

### ความรู้สึกเมื่อโดนจับและเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ

“ตอนที่ไปโรงพัก คิดว่าแค่ไปสอบประวัติ แต่ไปถึงแล้วเห็นนักข่าวมาเยอะมาก ตอนนั้นก็คิดว่า “กูไปทำอะไรมาเนี่ย” แล้วก็โดนขี้ตัว ตอนนั้นไม่รู้สึกละไรเท่าไร เลย ก็คิดว่าผิดแต่ไม่ถึงกับโทษตัวเอง พอตัดสินก็ยังเฉยๆอยู่เพราะรู้ตัวอยู่แล้วว่ายังไงก็โดน ไม่กังวลอะไร เข้ามาด้วยความสบายใจ ยอมรับตัวเองแล้ว แต่เสียใจที่ญาติไม่ค่อยยอมรับ ยายทำใจไม่ได้ แต่พอเข้ามาในศูนย์นี้สลดเลย เอ้อแตก กลัว กลัวว่าจะมาเจออริเก่า กลัวโดนกด”

### การพูดคุยเวลาที่ญาติมาเยี่ยม

“เรื่องทั่วไป เรื่องครอบครัว เพื่อน เหตุการณ์แถวบ้าน ผมก็เล่าเรื่องข้างในนี้ให้เขาฟังบ้าง แต่ไม่เล่าเรื่องที่มีเรื่อง กลัวเขาไม่สบายใจ”

### การปลอบใจ ให้กำลังใจจากญาติ

“ทนหน่อยไม่นานหรอก เดี่ยวก็ปล่อย” รู้สึกดีใจที่แม่เป็นห่วง

### การโน้มน้าว ชักจูงให้เลิกกระทำผิด

“ออกไปให้ทำตัวดีๆ ให้เลิกคบเพื่อนกลุ่มเก่าๆ (แต่ผมคิดว่าคงเลิกคบไม่ได้หรอกเพราะคบมาตั้งแต่เด็กๆ) ออกไปแม่จะเปิดคูให้ หรือไม่ก็ให้คุมร้านคาราโอเกะ”

### การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ

“ปกติไม่ค่อยคุย ผมไม่ชอบวนวายกับเจ้าหน้าที่ ไม่เคยเล่าเรื่องส่วนตัวให้เขาฟัง...ก็เคยโดนดูบ้างแบบโดนรวมๆกัน เรื่องผิดระเบียบ....ผมก็เคยทำผิดระเบียบ สัก ดูดยา ทะเลาะวิวาท ชกต่อย เขาก็หักคะแนน ถ้าเขาตำๆผมก็ไม่ค่อยจำ”

### การปลอบใจ ให้กำลังใจจากเจ้าหน้าที่

“เขาก็พูดรวมๆ...แต่ไม่รู้สึกละไร”

การโน้มหน้า ชักจูงขอให้เลิกกระทำผิด

“ออกไปให้เป็นคนดี พ่อแม่ยังรอ”

อยากให้เจ้าหน้าที่และญาติพูดเรื่องอะไร อยากฟังอะไร

จากเจ้าหน้าที่ “ฟังได้ทุกเรื่อง อย่าด่าพ่อล้อแม่อย่างเดียว”

จากญาติ “ฟังได้หมดทุกเรื่อง อะไรก็ได้ แค่เขามาเยี่ยมทุกครั้งก็ดีแล้ว”

ผลของการสื่อสาร

“ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่พูด ไม่มีผลเลย เพราะรู้สึกเหมือนเข้าหูซ้ายทะลุหูขวา ฟังแต่ไม่ค่อยจำ ยิ่งถ้าเขาพูดรวมๆก็ยังไม่ฟัง...แต่การมาอยู่ที่นี้ก็ทำให้ลดนิสัยแย่ๆได้เหมือนกัน อย่างเมื่อก่อนชอบหาเรื่อง เดี่ยวนี้ก็ดีขึ้น.....จากพ่อแม่ ถึงเขาไม่พูดแต่การที่เขามาเยี่ยมก็เห็นแล้ว รู้สึกผิด สงสารเขา”

ความตั้งใจที่จะเลิกกระทำผิดและเหตุผล

“จริงๆก็ไม่อยากเข้ามาอีก เพราะโดนกักขัง ไม่เจอโลกภายนอก....ไม่แน่ใจว่าจะเรียนต่อ อาจจะไปช่วยแม่ดูร้านค้า เรื่องเรียนถ้าเพื่อนชวนก็อาจจะเรียนต่อ....ไม่แน่ใจว่าจะเลิกได้จริงๆ...ยาก เพราะไม่รู้ว่าชีวิตจะเกิดอะไรขึ้น จะมีใครมาหาเรื่อง ถ้ามีใครมาหาเรื่องก็ชดกก่อนเลย...แต่ถ้าเป็นคนดีเดิม(โทษ)ไม่มีอีกแล้ว แต่คดีอื่นไม่แน่....ไม่กลัวว่าจะต้องเข้ามาอีก เพราะคราวนี้พ่อคงช่วยได้”

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านอุเบกขา

### ครอบครัวที่ 1 คุณแม่อรุณ และ นายทิวา

ญาติ : คุณแม่อรุณ อายุ 49 ปี อาชีพ แม่บ้าน (รับจ้างดูแลบ้าน ทำความสะอาดแบบไปเช้าเย็นกลับ)

#### ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ครอบครัวอยู่ด้วยกัน เด็กเป็นลูกชายคนเล็ก มีพี่สาวพ่อแม่เดียวกัน 1 คน และมีพี่ชายต่างพ่อ 1 คน ซึ่งสนิทกันดี แต่พี่ชายแยกไปมีครอบครัวแล้ว ไม่มีปัญหาอะไรกัน ก็สนิทกันทั้งบ้านแต่เด็กเป็นคนติดเพื่อน พ่อเป็นผู้ใหญ่บ้าน ไม่เคยดุลูกเลย แม่ดุบ้างก็ดูไปอย่างนั้น เด็กไม่ค่อยเชื่อ

#### การกระทำผิดของเด็ก

คดีสุดท้ายที่ถูกตัดสินคือ คดีปล้นฆ่า แต่ถูกนับรวมกับคดีเก่าๆที่เคยทำมาก่อนหน้านี้ คือคดีปล้นทรัพย์ที่บ้านไม่เคยรู้มาก่อนว่าเด็กทำตั้งแต่คดีแรก มารู้เพราะโดนคดีครั้งหลังสุด แล้วตำรวจขยายผล ปกติเด็กก็ไปโรงเรียนตามปกติ แต่ชอบกลับดึก ตามไม่เจอ

#### ความรู้สึกเมื่อทราบว่าเด็กโดนจับหรือเมื่อทราบเรื่อง

“โกรธ แต่ใหม่ ๆ มีบ้าง ร้องไห้ เดี่ยวนี้เฉยๆ แล้ว ไม่ผิดหวัง ทำใจได้แล้ว ให้เขาทำตัวดี ๆ เท่านั้น”

#### ความรู้สึกของเด็กที่สังเกตเห็น

“เขาก็เสียใจนะ แต่ตอนถูกส่งไปอยู่ศูนย์ฝึกฯ เห็นเฉยๆ แต่ก็มีร้องไห้ ตอนที่อยู่นครสวรรค์ พอย้ายมาที่นี่ก็ไม่เห็นปน”

#### การปลอบใจ ให้กำลังใจ

“ตอนแรกก็ต่อว่าว่าทำตัวเอง ก็ต้องรับความผิด ก็เตือนแล้วอะไรแล้ว ต้องรับสภาพตัวเองด้วย เวลามาเยี่ยมก็จะบอกให้เขาอดทน ใต้แล้ว ทำตัวดีๆอย่ามีเรื่อง....เวลามากก็มีกอดกัน หอมกันตามปกติเหมือนอยู่บ้าน”

#### การโน้มน้าว ชักจูง ให้เลิกกระทำผิด

“แม่ก็บอกว่า ให้ทำตัวดีนะ จะได้ออกไปอยู่ด้วยกัน บวชให้แม่ เริ่มต้นชีวิตใหม่ แม่จะอยู่ถึงวันที่เขาออกไปใหม่ยังไม่รู้เลย”

#### การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

“ก็ดีขึ้น ดูจากหน้าตาเขาไม่เครียด...เขาคุยเยอะ เหมือนเขานับวันมาเยี่ยม...เขาไม่ชอบให้ปนเพราะเขาเป็นคนขี้ใจน้อยนะ”

ผลจากการสื่อสาร

“เขาก็สบายใจมากขึ้นนะ ก็บอกเขาว่าไม่ต้องเครียดนะ”

สิ่งที่มีผลต่อการกลับตัว

“เขาน่าจะกลับตัว น่าจะเชิด”

แผนการในอนาคต

“ว่าจะให้บวช แล้วกลับไปเรียนต่อ”

**เด็กและเยาวชน :** นายทิวา (นามสมมติ)

อายุ : 18 ปี (ขณะกระทําผิดอายุ 16 ปี)

ข้อหา : ปล้นฆ่า และ ปล้นทรัพย์

ระยะเวลาฝึกที่ศาลตัดสิน : จนกว่าจะอายุครบ 24 ปี (ประมาณ 6 ปี)

ขณะสัมภาษณ์มีระยะเวลาอยู่ในศูนย์ฝึก : 1 ปี กว่า

จำนวนครั้งที่กระทําผิด : ครั้งแรก(ครั้งแรกที่ต้องเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ แต่ก่อนหน้านี้เคยทำคดีปล้นทรัพย์มาหลายครั้ง แต่ยังไม่โดนจับ มาโดนจับเพราะคดีปล้นฆ่า)

การศึกษา : ขณะเกิดเหตุเรียนชั้น ม.3

ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ครอบครัวอยู่ด้วยกัน พ่อแม่ พี่สาว และตัวเอง มีพี่ชาย 1 คนแต่อยู่คนละที่ ปกติสนิทกับพ่อแม่และพี่สาว แต่กับพี่ชายไม่ค่อยสนิท ไม่ชอบกัน พูดกันไม่ถึง 10 คำ ตอนเกิดคดีพี่ชายเป็นคนยุให้พ่อกับแม่ไม่ต้องประกันให้ปล่อยเลย ตอนนั้นก็รู้สึกโกรธพี่ชาย พอเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯแล้วความสัมพันธ์กับครอบครัวก็เหมือนเดิม ที่สนิทก็สนิทเหมือนเดิม ที่ไม่ชอบกันก็เหมือนเดิม พี่ชายไม่เคยมาเยี่ยมเลย แม่บอกให้มาก็ไม่มา แต่ไม่รู้รู้สึกอะไร ไม่น้อยใจ เพราะไม่ชอบอยู่แล้ว

การกระทําผิด

โดนจับเพราะคดีปล้นฆ่า(เจ้าทุกข์เสียชีวิต) แต่ก่อนหน้านี้ทำคดีปล้นทรัพย์มาแล้ว 3 ครั้ง ตอนตัดสินโดนหลายกระทง ทั้งเรื่อง ปล้น เรื่องปิ่น ร่วมกันทำกับเพื่อน 4 คน วันเกิดเหตุ(คดีปล้นฆ่า) ตั้งใจจะปล้นทรัพย์เหมือนเดิม ขับรถตามเจ้าทุกข์แล้วใช้ปืนขู่ บอกให้จอดแต่เจ้าทุกข์ไม่จอด จึงใช้ปืนยิง แล้วลงไปทำร้ายร่างกายซ้ำ ตอนแรกไม่รู้เจ้าทุกข์เสียชีวิต...พอโดนจับ พ่อรู้เรื่องพ่อบอกให้หนีแล้วพ่อจะช่วย(พ่อเป็นผู้ใหญ่บ้าน) หนีไปอยู่บ้านป่า 10 กว่าวัน แต่ก็ต้องกลับมามอบตัวเพราะพ่อช่วยไม่ได้ แต่ตอนนั้นยังคิดว่าเดี๋ยวมอบตัวแล้วพ่อคงช่วยได้ คงหลุด ไม่ต้องเข้าสถานพินิจฯ แต่สุดท้ายก็ไม่หลุด

ความรู้สึกเมื่อโดนจับและเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ

“ตอนโดนจับก็ยังไม่เป็นไร เพราะคิดว่าพ่อจะช่วยได้ ตอนหนีไปอยู่กับป้าตอนนั้นกังวล ระวัง เดินไปไหนมาไหนก็ระวัง พอมอบตัวแล้วรู้ว่าพ่อช่วยไม่ได้ก็ผิดหวัง แล้วก็รู้ว่าโทษจะแรงขนาดนี้ แต่เป็นอยู่แบบเดียว ตอนนั้นก็หายแล้ว อยู่จนชิน เฉยๆ สบายดี...ไม่เบื่อเพราะมีอะไรให้เรียน”

การพูดคุยเวลาที่ญาติมาเยี่ยม

“ก็คุยเรื่องที่บ้าน น้า ป้า สบายดี...เขาจะไม่พูดเรื่องคดี ก็ดีแล้วเพราะไม่ค่อยอยากฟัง...ผมก็เล่าว่าอยู่ในนี้ผมทำตัวดี แต่ถ้าเป็นเรื่องอึดอัด ไม่สบายใจก็จะไม่เล่าให้เขาฟัง กลัวเขาไม่สบายใจ ถ้าเขาถามก็จะโกหกว่าไม่มี”

การปลอบใจ ให้กำลังใจจากญาติ

“ที่พูดทุกครั้ง เขาก็จะพูดว่า อยู่ในนี้ให้ทำตัวดีๆ จะได้ปล่อยเร็วๆ.....แม่กับพี่สาวจะกอด ลูบหัว”

การโน้มน้าว ชักจูงให้เลิกกระทำผิด

“ออกไปให้ไปเรียนต่อ”

การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ

“จะไม่ค่อยพูดเรื่องส่วนตัว ไม่มีอะไรให้เล่า ให้ระบาย ส่วนใหญ่ถ้าจะปรึกษาเขาก็จะเป็นเรื่องเลื่อนเกรด เมื่อไหร่จะมีโอกาสออก เขาก็บอกว่า สักพักเพราะโทษเยอะ หรือบอกกฎระเบียบว่าต้องไม่ทำผิดอะไรบ้าง”

การปลอบใจ ให้กำลังใจจากเจ้าหน้าที่

“อดทนไว้ก่อน...”

การโน้มน้าว ชักจูงขอให้เลิกกระทำผิด

“พอออกไปก็เลิกซะ จะได้ไม่เข้ามาติดอีก”

อยากให้เจ้าหน้าที่และญาติพูดเรื่องอะไร อยากฟังอะไร

“เรื่องอะไรก็ได้ แต่ไม่อยากจะยินเรื่องคดี”

ผลของการสื่อสาร

“คิดตามที่เขาพูดกันได้บ้าง ว่ามันไม่ดี”

ความตั้งใจที่จะเลิกกระทำผิดและเหตุผล

“ซักรั้ว จะไม่ทำอีกแล้ว ตอนนั้นทำเพราะสนุก จริงๆแล้วผมก็คิดได้เอง ไม่ต้องให้ใครมาชี้แนะ คดีมันบอกเรา ทำไปก็ผิดกฎหมาย แค่นี้ก็คิดได้แล้ว”

**ครอบครัวที่ 2** คุณแม่สุรี , คุณพ่ออาทิตย์ และ นายตะวัน (นามสมมติ)

**ญาติ :** คุณแม่สุรี (นามสมมติ) อายุ 45 ปี , อาชีพรับจ้าง ฝ่ายบริการร้านอาหาร  
 คุณพ่ออาทิตย์ (นามสมมติ) อายุ 47 ปี , อาชีพรับจ้าง เป็นกู้กร้านอาหาร

#### ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ครอบครัวมี 4 คน อยู่ด้วยกันทั้งหมด เด็กเป็นลูกชายคนโต มีน้องชาย 1 คน ก็สนิทกัน ไม่มีปัญหา พ่อแม่ทำงานที่ร้านอาหารเดียวกัน ก่อนเด็กโดนคดี เด็กพาแฟนที่ตั้งท้องเข้ามาอยู่ในบ้านด้วย ที่บ้านก็เลี้ยงดูอย่างดี ตอนนี้น้องอายุ 3 ขวบกว่า

#### การกระทำผิดของเด็ก

คดีครอบครัวยาเสพติดเพื่อจำหน่าย (ยาบ้า) 145 เม็ด เด็กไม่ได้ทำ แต่ตำรวจมาตามจับเพื่อนเขา แล้วเพื่อนเขามาที่บ้าน ตำรวจก็มาล้อมบ้านเราหมด ก็เลยโดนไปด้วยแต่ก่อนหน้านี้ก็เคยรู้มาบ้างว่าเด็กเคยเสพยาบ้างแต่ไม่มาก แบบมีบ้างตามเพื่อน แต่ไม่ได้ขาย

#### ความรู้สึกเมื่อทราบว่าเด็กโดนจับหรือเมื่อทราบเรื่อง

“ไม่โกรธ แต่ก็ไม่ได้คุยกับเขา เพราะตำรวจพาไปไหนก่อนก็ไม่รู้ เราก็ไม่รู้จะพูดว่าไง เพราะมัน 145 เม็ด ... แต่เด็กที่เอายามาในบ้าน เขาก็บอกว่า เขามาเข้ามาเอง ไม่เกี่ยวกับลูกเรา”

#### ความรู้สึกของเด็กที่สังเกตเห็น

“เขาก็ร้องไห้”

#### การปลอบใจ ให้กำลังใจ

“เอาธรรมะปลอบ บอกว่าเป็นเวรกรรม เราต้องทำใจ อดทนต้องยอมรับการตัดสินของศาล โอบกอด สัมผัสลูก เราก็จะบอกให้เขาทำใจ ทำดี ถ้าเราทำดี ก็จะได้ออกมาเร็ว”

#### การโน้มน้าว ชักจูง ให้เลิกกระทำผิด

“เคยขอให้เขาทำเพื่อลูกเพราะลูกเขานับวันก็จะโต ก็จะได้มีเงินทองให้ลูกเรียน...เราก็เคยบอกไม่ต้องไปเกี่ยวข้องกับเพื่อนกลุ่มนี้ ไม่ต้องห่วงวุ่นวายกับเขา”

#### การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

“ณ วันนี้ เขาก็ดีขึ้นและก็เข้าใจว่า ที่นี้ไม่ได้เป็นสถานที่กักขังหนองเหนียว สังเกตจากเวลาเขากลับบ้าน เขาจะเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น เขารับรู้ คำพูดเราได้พูดกับเขา เขาก็ไม่เคยต่อต้าน ก็ยอมรับ เขาเข้ามาอยู่ที่นี่ เขาไม่ได้พูดถึงยาเลย เขาจะพูดแต่สิ่งที่ดี ๆ

### ผลจากการสื่อสาร

“การที่เราปลอบใจ มาเยี่ยม มีส่วนทำให้เขาดีขึ้น”

### สิ่งที่มีผลต่อการกลับตัว

“การที่เขาเลิกพฤติกรรมได้หมดเลย เพราะการที่เขาได้อยู่ที่นี่ เขาไม่ได้อยู่กับครอบครัว เขาน่าจะคิดได้”

### แผนการในอนาคต

“จะเรียนต่อหรือทำงานด้วย ก็ไม่มีปัญหาว่าจะให้ไปทำงานด้วยกัน”

### เด็กและเยาวชน : นายตะวัน (นามสมมติ)

อายุ : 19 ปี (ขณะกระทำผิดอายุ 17 ปี)

ข้อหา : ครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย (ยาบ้า 145 เม็ด)

ระยะเวลาฝึกที่ศาลตัดสิน : ชั้นต่ำ 2 ปี ชั้นสูง 3 ปี

ขณะสัมภาษณ์มีระยะเวลาอยู่ในศูนย์ฝึก : 1 ปี กว่า

จำนวนครั้งที่กระทำผิด : ครั้งแรก

การศึกษา : ขณะเกิดคดีกำลังทำงาน ไม่ได้เรียน การศึกษาสูงสุด ชั้น ม.3

### ความสัมพันธ์ในครอบครัว

อบอุ่นดี ที่บ้านอยู่ด้วยกันหมด มีน้องชาย 1 คน ก็สนิทกันดี ก่อนเข้ามามีลูกแล้ว ภรรยาก็มาอยู่ที่บ้าน ด้วย พ่อแม่ของเราเป็นคนดูแล เลี้ยงดู ตอนนี้มีลูกอายุ 3 ขวบ เวลามาเยี่ยมก็มากันหมด

### การกระทำผิด

ครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย (ยาบ้า) 145 เม็ด ไม่ได้ทำ ไม่ได้ขาย แต่เป็นของเพื่อน แล้วเพื่อนมาหาที่บ้าน ตำรวจมาตามจับเพื่อน เลยโดนไปด้วย

### ความรู้สึกเมื่อโดนจับและเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ

“ตกใจ โกรธเพื่อน พอศาลตัดสิน ก็เสียใจ ร้องไห้ทั้งวันเลย หมดอาลัยกับชีวิต ท้อ ไม่อยากเข้ามาอยู่ในนี้... ช่วงแรกที่เข้ามาก็อึดอัด คิดตลอดเวลาว่าทำไมต้องเข้ามาอยู่ในนี้... แต่ตอนนี้ไม่เป็นไรแล้ว เพราะยิ่งคิดก็ยิ่งเครียด พอมีเพื่อน มีงานให้ทำฆ่าเวลา ก็ไม่เป็นไร ไม่คิดแล้ว”

### การพูดคุยเวลาที่ญาติมาเยี่ยม

“ช่วงแรก เขาก็จะถามว่า อยู่ได้หรือเปล่า พอผ่านมาแล้วก็คุยว่าอยู่ในนี้ทำอะไรบ้าง....ผมจะเล่าให้เขาฟังว่า ลำบาก เหนื่อย เขาก็บอกให้ออดทน ทำตัวดีๆ เดียวก็ได้ ออก”



### การปลอบใจ ให้กำลังใจจากญาติ

“ตอนที่ถูกส่งมาเขาก็บอกว่าจะให้อดทนไปเถอะ แป็บเดียว 2 ปี ไม่นานหรอก แต่ตอนนั้นไม่รู้รู้สึกดีขึ้นเลย ใครปลอบยังงี้ก็ไม่ดีขึ้น ไม่มีใครอยากมาอยู่ในนี้หรอก ตอนนั้นกลัวว่าจะไม่มีใครมาเยี่ยม...แต่ตอนนี้ดีขึ้นเวลาพ่อแม่มาเยี่ยมเขาก็พูดทุกครั้งว่า ให้ทำตัวดีๆ จะได้ปล่อยเร็วๆ แฟนก็เขียนจดหมายมาบอกว่าจะรอ”

### การโน้มน้าว ชักจูงให้เลิกกระทำผิด

“ออกไปก็ไปทำงานหรือจะเรียนต่อก็ได้ ทำได้ไหม...คิดได้หรือยังว่าเพื่อนคนไหนดี คนไหนไม่ดี ลูกก็โตแล้ว จะได้ออกไปดูลูก”

### การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ

“ก็พูดคุยปกติ เวลามีปัญหา ก็ไปปรึกษาบ้าง เวลาที่คิดมาก คิดเองแล้วไม่ดีขึ้น ก็ไปปรึกษาเขาแล้วก็ได้ขึ้น แต่ก็ไม่บ่อย”

### การปลอบใจ ให้กำลังใจจากเจ้าหน้าที่

“ตอนแรกๆ จะพูดว่าเวลาอยู่ในนี้ ต้องทำอะไรบ้าง ทำตัวอย่างไรให้มีผลคะแนนดี ให้ได้เยี่ยมบ้าน...เวลาเข้าไปปรึกษาเขาก็จะปลอบว่าไม่เป็นไร แล้วช่วยคิดหาทางแก้ไข...ไม่มีการสัมผัสเลย ส่วนใหญ่เวลาเข้าไปคุยจะรู้สึกเหมือนครูกับนักเรียนคุยกัน”

### การโน้มน้าว ชักจูงขอให้เลิกกระทำผิด

“ออกไปขยันทำงานนะ จะได้มีเงินช่วยเหลือครอบครัวได้ จะได้ไม่ลำบาก”

### อยากให้เจ้าหน้าที่และญาติพูดเรื่องอะไร อยากฟังอะไร

จากเจ้าหน้าที่ “ฟังได้ทุกเรื่อง ฟังไว้ก่อนแล้วค่อยคิดทีหลัง ปกติก็ฟังได้หมด”

จากญาติ “ที่เขาพูดอยู่ก็ได้อยู่แล้ว เป็นเรื่องที่สบายใจอยู่แล้ว บางทีเห็นหน้าเขาดูไม่สบายใจแต่ถ้าเขาไม่พูดก็จะไม่ถาม”

### ผลของการสื่อสาร

“ถ้าเป็นจากเจ้าหน้าที่ ก็มีผลในเวลานั้น ไม่มีผลในระยะยาว อย่างเวลาทำงานถ้าเขาบอกดีๆก็อยากทำมีกำลังใจทำ....ถ้าเป็นที่บ้าน โดยเฉพาะแฟนจะรู้สึกว่ามีกำลังใจ มีกำลังใจ ทำให้รีบทำงานให้เวลาผ่านไปเร็วๆ รอให้ถึงวันมาเยี่ยมอีก”

### ความตั้งใจที่จะเลิกกระทำผิดและเหตุผล

“จะไม่ยุ่งอีกแล้ว แน่นนอน อยากออกไปทำงานเลี้ยงลูก อยากให้ลูกเรียนหนังสือ เกรงใจพ่อแม่”

## ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปราณี

### ครอบครัวที่ 1 คุณแม่อุบล และ นางสาวปทุม (นามสมมติ)

ญาติ : คุณแม่อุบล (นามสมมติ) อายุ 32 ปี อาชีพ ค้าขาย (ชายขนม)

#### ความสัมพันธ์ในครอบครัว

พ่อกับแม่ของเด็กหย่าร้าง แยกทางกัน เด็กอยู่กับแม่ ตา ยาย พี่ น้อง ต่อมาแม่แต่งงานใหม่ ตอนนี้พ่อเลี้ยง อายุ 24 ปี เด็กมีพี่น้องทั้งหมด 5 คน (รวมตัวเด็กด้วย) เป็นพี่น้องพ่อเดียวกัน 3 คน (เป็นลูกคนที่สอง) และ คนละพ่อ 2 คน กับพ่อเลี้ยงไม่มีปัญหา ชอบพอกันดี เพราะเด็กเองเป็นคนแนะนำมาให้แม่ เด็กสนิทกับยายมาก เพราะอยู่กับยายมาตั้งแต่เด็ก แม่ต้องไปขายของ ที่บ้านอยู่กันเป็นครอบครัวใหญ่ ตั้งแต่ยายชวดลงมาเลย อยู่ด้วยกันหมด เด็กไม่ได้มีปัญหาหรือขัดแย้งกับใคร แต่พอช่วงวัยรุ่นจะมีโลกส่วนตัวสูง ติดเพื่อน กับคนในบ้านก็เลยเหมือนต่างคนต่างอยู่ แต่แม่ก็เลี้ยงแบบพี่แบบน้อง มีอะไรก็มาบอกได้ ปรึกษาแม่ได้ทุกเรื่อง

#### การกระทำผิดของเด็ก

เด็กโดนคดีลักทรัพย์ (โทรศัพท์มือถือ) เคยมีเรื่องแบบนี้ตั้งแต่เรียนอยู่ แม่ก็ห้ามแล้ว แต่ไม่เชื่อ ตามเพื่อน วันที่เกิดเหตุไปช่วยเพื่อน เพื่อนไม่มีเงินซื้อนมให้ลูกกิน นี้ออกไปช่วยกัน เงินที่ได้ก็ให้เพื่อน ไม่ได้ทำเพราะตัวเอง เพราะปกติก็ขอเงินได้จากคนทั้งบ้านอยู่แล้ว

#### ความรู้สึกเมื่อทราบว่าเด็กโดนจับหรือเมื่อทราบเรื่อง

“ไม่ได้ดู ไม่ได้โกรธเลย เพราะ เรื่องมันเกิดมาแล้ว มันต้องแก้ปัญหามา ไม่ต้องคิดมากเพราะ เรื่องนี้ให้ถือเป็นบทเรียน”

#### ความรู้สึกของเด็กที่สังเกตเห็น

“ไปเจอเขาทีแรกก็ปกติ แต่ตอนหลัง พุดไปลักพัก ก็เหมือนจะร้องไห้ น่าจะกลัวถูกดำเนินคดีนะ ไม่ได้เสียใจอะไร แล้วพอเขามาอยู่บ้านปราณี ก็มาประกันเขา 4,000 เหมือนเขาสำนึกผิด แล้วเขาก็เขียนจดหมายไว้ เขาสำนึกผิด เขาขอโทษ บอกว่า หนู เป็นหลานไม่ดี ลูกที่ไม่ดี แล้วจะไม่ทำอีก เขาก็เขียนจดหมายไว้ว่า เข้าใจผู้ใหญ่แล้ว ที่ผู้ใหญ่พูดนะ เพราะแม่รักจริงๆ เพื่อนไม่ได้ช่วยอะไรเลย แต่ก็ไม่รู้เขาจะสำนึกจริงๆไหมนะ “

#### การปลอบใจ ให้กำลังใจ

“ก็ปลอบใจ ถ้าเค้าให้ประกันตัวก็จะประกันตัวนะ บอกว่าไม่ต้องห่วงนะ ต้องอดทนนะ เพราะแม่จะช่วย แต่เขาก็ไม่ได้รู้สึกอะไรเลยนะ เพราะโดนหลายคน เพื่อนด้วย ยังเฮฮา ยังหัวเราะได้นะ แต่พอสุดท้ายที่ศาลตัดสินแล้วก็เหมือนจะรู้ว่าต้องติด แล้วก็เขียนจดหมายอีก เขาก็เสียใจ ร้องไห้ แม่ก็บอก ไม่ต้องร้องไห้ มันเป็นบทเรียน ขอให้มันเป็นครั้งสุดท้าย... ใหม่ ๆ เขาก็จะร้องไห้อยู่ แล้วก็มาเยี่ยมมตลอด ตอนจะกลับก็จะตาแดงๆ พอ

เดือนที่ 2 ก็เริ่มดีขึ้น ....เวลามาเยี่ยมก็จะบอกเขาว่า “แม่รักหนูนะ แม่ก็จะมาหาหนูทุกเดือน ทำตัวดี ๆ นะ ลูก ถ้าทำตัวดีแล้วเค้าก็จะปล่อย ต้องทนนิดหนึ่ง”

“เขาก็จะบอกเองนะ ว่า “แม่หนูขอกอดหน่อย” ปกติ ไม่ค่อยกอด จะเดินกัน ก็แค่ออดคอ หรือไม่กี่ต่างคนต่างอยู่”

การโน้มน้าว ชักจูง (ให้เลิกกระทำผิด)

“ก็จะบอกว่า เราเปลี่ยนแปลงชีวิตใหม่ ๆ ดีไหม เรื่องแฟนก็ยังไม่ต้อง ตั้งใจเรียน แล้วก็มาช่วยกันทำมาหากิน ตามประสาดีก็ว่า”

การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

“ตั้งแต่เกิดเหตุการณ์ขึ้น เค้าเปลี่ยนแปลงตัวเองเยอะมาก เมื่อก่อนเขาเป็นเด็กก้าวร้าว เหมือนเขาจะรู้ว่า แม่ลำบากกับเขา วันนั้นมีกิจกรรม เขาก็จูงแม่ไปเล่น เขาอยากจะทำกับแม่ อยากอยู่กับแม่ คือวันนั้นเหมือนเขาจะแสดงออกเยอะมาก ทั้งๆที่เขาไม่เคยเลยนะ เขาดีขึ้นนะ เพราะเมื่อก่อน เขาจะก้าวร้าวกับแม่ พูดอะไรไม่ได้เลย จะตวาดใส่... มาเยี่ยมเขา แม่ก็ว่าน่าจะทำให้เขาดีขึ้น เพราะเวลาไม่มาเขาก็จะ ร้องไห้ เขาก็จะถามกับยาย ว่า ทำไมแม่ไม่มา ยายก็จะบอกว่าแม่มีปัญหานิดหน่อย”

ผลจากการสื่อสาร

“มี...แม่คิดว่าอย่างน้อย ๆ ก็ 80%ทำให้เขารู้สึกดี และมีกำลังใจว่า ทำให้เขารู้ว่าเขาอยู่ได้ เพราะมันก็มีทางเดียว คือ การปลอบใจ ให้กำลังใจเยอะๆ”

สิ่งที่มีผลต่อการกลับตัว

“แม่คิดว่า ต้องเลิกคบเพื่อนกลุ่มนี้ เพราะที่นี้(แถวบ้านที่อยู่) สังคมตรงนี้แย่มาก ซอยวัดที่อยู่มีทั้งคนติดยา มีทุกอย่างในเวลาเดียวกัน ผู้ชายเลว ๆ มีแบบ..เยอะ ถ้าออกจากตรงนี้ได้ก็จะออกจากตรงนั้นได้ น่าจะดีได้ แล้วก็ ที่นี้นะ(ศูนย์ฝึกฯ) ต้องบอกว่าส่วนนี้เยอะมาก ที่นี้นะ ยังอยาก让他อยู่ต่อเลยนะ เพื่อจะกลับตัวเป็นคนดีเลย...เหมือนเขาคิดได้เองด้วย แต่เขาไม่ได้กลัวว่าจะกลับมาอยู่ที่นี่อีก แต่เป็นเขากลับตัวได้ เพราะเหมือนที่นี้ดี เขาบอกว่าแม่ว่า เขาได้วิชาชีพอีก ทำตุ๊กตาไผ่ฝน ที่เป็นภาระบุญนะ แล้วเขาบอกว่าจะทำมาขาย แม่ก็จะสนับสนุนเต็มที่เรื่องทำมาหากินนะ”

แผนการในอนาคต

“ก็จะให้เขาไปเรียน กศน.แล้วจะเรียนอะไรต่อค่อยว่ากัน จะเรียนรามฯ ก็แล้วแต่เขา แต่ให้เข้าเรียนปกติ คงไม่ได้ เพราะ อายุเขาเกิน แล้วกศน.ก็ถูกเงิน และอายุเขาก็เกินแล้วนะ เพราะเขาอายุ 15 แล้วนะ”

เด็กและเยาวชน : นางสาวปทุม (นามสมมติ)

อายุ : 15 ปี

ข้อหา : ลักทรัพย์

ระยะเวลาฝึกที่ศาลตัดสิน : 4 เดือน

ขณะสัมภาษณ์มีระยะเวลาที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ : อยู่มาครบ 4 เดือนแล้วและกำลังจะกลับบ้าน

จำนวนครั้งที่กระทำผิด : ครั้งแรก

การศึกษา : ขณะเกิดคดีไม่ได้เรียน เรียนหนังสือถึง ม. 2 แต่ออกมาก่อนเพราะมีเรื่องกับเพื่อน

#### ความสัมพันธ์ในครอบครัว

“พอกับแม่แยกทางกัน อยู่กับคุณตา คุณยาย แต่พอเข้ามาอยู่ในนี้แล้วก็ดีขึ้น ตอนอยู่ข้างนอกไม่ค่อยอยู่บ้าน ไม่ใกล้ชิด บางทีอยู่บ้านแต่ก็ไม่ค่อยพอมายู่ในนี้ เขามาเยี่ยม เดือนละครั้ง (นำ ตา ยาย แม่) ก็พูดคุยกันเปิดใจกัน พูดด้วยความเข้าใจกันมากขึ้น...เข้าใจว่าที่เขามาเยี่ยม เพราะว่าเขารักและเป็นห่วง “

#### ความรู้สึกเมื่อโดนจับและเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ

“กลัว กลัวโหด กลัวว่าเข้าไปจะไม่ค่อยดี แต่พอเข้ามาก็หายกลัวเพราะดีกว่าที่คิด เสียใจที่ไม่ได้กลับบ้าน รู้สึกเสียใจกับตัวเอง ห่วงตา ห่วงยาย.....แต่มาอยู่ในนี้ก็ดี ฝึกตัวเองได้เยอะ ใช้ชีวิตเปลี่ยนไป ทำอะไรเป็นเวลา ได้เรียน ตอนนี่เรียนตัดเย็บอยู่ ตอนนี่ความเสียใจ ความกังวลไม่มีแล้ว เพราะเราไม่คิดอะไรแล้ว ตัดเรื่องข้างนอกไปแล้ว”

#### การพูดคุยเวลาที่ญาติมาเยี่ยม

“เขาก็จะถามว่า สบายดีหรือเปล่า เรียนอะไรอยู่ เขาไม่เคยพูดเรื่องคดี เพราะเขาบอกว่าอยากให้นู๋ลืมทุกอย่างแล้วเริ่มต้นใหม่ นู๋จะบอกเขาว่า นู๋คิดถึงตา ยาย เป็นห่วง เขาก็บอกว่า ไม่ต้องเป็นห่วงหรอก ตายายอยู่ได้ แต่เป็นห่วงนู๋นะแหละว่าอยู่ได้หรือเปล่า ยายจะกอด หอม แล้วบอกว่า ดูแลตัวเองดีๆนะ นู๋รู้สึกดีเพราะอยู่ข้างนอกไม่เคย ยายดู แต่พอมายู่ในนี้ เขากลายเป็นคนอ่อนโยน”

#### การปลอบใจ ให้กำลังใจจากญาติ

“อยู่แค่ 4 เดือนเอง ทนๆไปนะ อยู่ได้ไหม เพื่อยายนะ ตอนนี่ยายช่วยนู๋ไม่ได้เลย ไม่ต้องเสียใจนะ ลืมไปให้หมด แล้วเริ่มต้นใหม่...นู๋ก็รู้สึกดีขึ้น”

#### การโน้มน้าว ชักจูง (ขอให้เลิกกระทำผิด)

“...ขอให้เรียนต่อ เป็นคนดี ยายร้องไห้ เห็นแล้วนู๋สำนึก จากที่ยายไม่เคยเขียนจดหมาย ก็เขียน เขียนหนังสือไม่ค่อยเป็น ก็พยายามเขียน เขียนซ้ำไปซ้ำมาว่าเป็นห่วง...เขาถามว่า รักยายหรือเปล่า ถ้ารักก็ออกไปเป็นคนดีนะ ทำได้ไหม ...นู๋ก็อยากทำแบบนั้น”

การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ

“ก็จะคุยเรื่องเพื่อนที่อยู่ที่นี่ ปรึกษาอะไรหลายอย่าง เช่น ออกไปทำอะไรดี แบบนั้นแบบนี้ดีไหม เล่าให้เขาฟังบ้างว่าอยู่ข้างนอกทำอะไรมาบ้าง แต่ไม่ค่อยระบายอะไร เพราะไม่มีอะไรอัดอัด เขาก็คุยดี คอยถามเรื่องเรียน เรื่องญาติว่ามาเยี่ยมหรือเปล่า เรื่องจดหมาย ลูกหัว เกาะไหล่..รู้สึกดี รู้สึกว่ายังมีคนที่ห่วงและเข้าใจเรา จะสนิทกับพนักงานพินิจฯ”

การปลอบใจ ให้กำลังใจจากเจ้าหน้าที่

“เคยพูดตอนแรกๆ เขาบอก ไม่นานหรอก แป๊บเดียว เดียวก็ได้ออกแล้ว.. พอผ่านมาสักพัก ก็ไม่ค่อยเครียด ไม่ค่อยไปปรึกษา ก็ไม่ค่อยได้ยิน”

การโน้มน้าว ชักจูง (ขอให้เลิกกระทำผิด)

“เขາถามว่า ถ้าหนูออกไป หนูจะทำแบบนี้อีกไหม หนูก็ตอบว่า ไม่ทำแล้ว หนูเช็ด เช็ดที่ต้องอยู่ในบ้านนี้”

“ถ้าอายุเยอะ ก็ไปลาดยวนนะ”

“...หนูก็เชื่อเขาแหละ เพราะผู้ใหญ่ทุกคนก็พูดเหมือนกัน และหนูก็ไม่อยากเจอเหตุการณ์แบบนั้น”

อยากให้เจ้าหน้าที่และญาติพูดเรื่องอะไร อยากฟังอะไร

“อยากให้พูดเรื่องอนาคต อยากให้เขาแสดงความหวังออกมาว่า อยากให้หนูเป็นยังไง อยากให้ทำอะไร มันแสดงว่า เขาเชื่อว่าหนูทำได้ “

ผลของการสื่อสาร

“เป็นแรงจูงใจ ที่จะทำให้หนูสำนึกว่า เรายังไม่สายที่จะทำดี ทำให้สภาพจิตใจดีขึ้น”

ความตั้งใจที่จะเลิกกระทำผิดและเหตุผล

“เลิก เพราะไม่อยากทำให้ยายผิดหวัง รักยาย”

**ครอบครัวที่ 2 คุณแม่ดวงดาว และ นางสาวดาราร (นามสมมติ)**

**ญาติ : คุณแม่ดวงดาว (นามสมมติ) อายุ 43 ปี อาชีพ พนักงานธนาคารทำเรือ (เป็นแม่สามี)**

ความสัมพันธ์ในครอบครัว

เด็กเป็นลูกสะใภ้ อยู่ด้วยกันมา 5 ปี อยู่ในความดูแลตลอด ทั้งความเป็นอยู่และค่าใช้จ่ายเพราะพ่อแม่ของเด็กเองเสียชีวิตหมดแล้ว ไม่มีญาติพี่น้อง มาอยู่ด้วยกันตั้งแต่ตอนท้องหลานคนแรก ตอนนี้อายุ 5 ขวบสนิทกันดีเพราะสงสาร เด็กเป็นคนไม่ค่อยพูด... เป็นห่วงหลาน ไม่อยากให้หลานมีปมด้อย ต้องพาหลานมาหาแม่ ปกติเด็กก็เชื่อฟังแม่สามีดี

### การกระทำผิดของเด็ก

คดีครอบครองยาบ้าไว้เพื่อจำหน่าย 1,000 เม็ด ก่อนหน้านี้เคยโดนคดีเสพมาแล้ว ตอนนั้นถูกส่งสถาบันรักษารักษา เพื่อบำบัด แล้วรอลงอาญา 2 ปี ไปได้เพื่อนในรักษารักษาแล้วเลยมาขาย พอโดนจับคราวนี้ ตำรวจเลยเพิ่มให้ผิดอีก 2 ปี เพราะมีประวัติมาแล้ว

### ความรู้สึกเมื่อทราบว่าเด็กโดนจับหรือเมื่อทราบเรื่อง

“เราก็ไปเยี่ยมเขาถูกจับ ให้ไปดูที่กองปราบฯ เราก็ไป เราก็โดนสอบไปด้วย เพราะเป็นบ้านเราทางลูกสะใภ้เนี่ย เขาบอกว่า แม่ไม่รู้ แม่เลี้ยงหลานอยู่... ไม่โกรธ แต่เราก็โมโห ที่เขาไม่ค่อยเชื่อฟัง เพราะเขารักเพื่อนมากเด็กคนนี้... ไม่ ประกัน แต่ก็ไม่ทิ้งเขา ก็ บอกให้ไปเรียนหนังสือ อยู่ในนั้นแหละก็มัน 2 ครั้ง แล้วไง แต่ก็ไม่ทิ้งเขา มาเยี่ยมตลอด”

### ความรู้สึกของเด็กที่สังเกตเห็น

“เขาบอกว่า แม่ไม่ต้องห่วง ดูลูกหนูด้วยแล้วกัน..เขาก็บอกว่าก็ดี เพราะ เขาจะได้เรียนหนังสือไปด้วย แล้วก็ร้องไห้ เขาร้องไห้ เขาอยู่นานไป แต่ต้องอยู่ต่ออีก 2 ปี กว่าจะได้ออก ตำรวจบวกเพิ่มอีก 2 ปี เพราะ เขามีประวัติ เคยถูกพาไปรักษา”

### การปลอบใจ ให้กำลังใจ

“ก็บอกเขาว่า ไม่เป็นไร แม่จะมาเยี่ยม บ่อยๆ ...ก็บอกเขาว่า อยู่ในนี้ ก็ขยันเรียน ดีแล้วนะ เพราะอยู่ข้างนอกก็ไม่เรียน อยู่อย่างนี้ก็ดีแล้ว ดีกว่าเราใช้ชีวิตว่างๆ ไปวันๆ เดียวก็ลืมไปเอง เวลาเร็วมาก”

### การโน้มน้าว ชักจูง (ให้เลิกกระทำผิด)

“แม่ก็บอกว่า ออกไปจะหางานให้ทำ อยากทำอะไรก็บอก แม่จะหางานให้ อยากค้าขายก็บอกอย่ากลับไปคบเพื่อนแบบนั้นอีก”

### การสังเกตการรับรู้ของเด็กและเยาวชน

“เขาดูยาก เฉยๆ เพราะหน้าตาเขาไม่ยิ้ม เขาก็คงกลัวจะดูแลเขาดีไหม เพราะเวลาไม่มา เขาพูดว่า นึกว่าแม่ลืมหนูไปแล้ว แต่เขาก็ดีใจที่มาเยี่ยม ถ้าไม่มา เขาก็จะเขียนจดหมาย ลืมเขาหรือป่าว.. ก็มาทุกครั้ง ที่มีเยี่ยมใกล้ชิด... น่าจะดีขึ้นเพราะ เขาดูท่าทางน่าจะรอคอย เพราะเขาไม่มีใคร..ตอนนี้เขาน่าจะดีขึ้น เขาก็ยิ้มแย้มดี เพราะใกล้จะกลับบ้านแล้ว ไม่เหมือนเมื่อก่อน เขาจะหน้าเศร้าๆ เพราะอยากกลับบ้าน...เขาจะวิ่งมากอดเราเอง ก่อนจะกลับเขากอด หอมแก้ม”

### ผลจากการสื่อสาร

“น่าจะมีผล”

### สิ่งที่มีผลต่อการกลับมาตัว

“เขาน่าจะโตขึ้นแล้ว เป็นผู้ใหญ่ขึ้น เพราะเดี๋ยวนี้เขาเริ่มบอกไม่ต้องมา เริ่มถามถึงลูกมากขึ้น”

### แผนการในอนาคต

“ก็จะให้เขาดูแลลูกเขา คนโตด้วย คนที่อยู่ในห้องด้วย แล้วอยากทำอะไร ก็ลงทุนให้”

**เด็กและเยาวชน :** นางสาวดาราทา (นามสมมติ)

อายุ : 21 ปี (ขณะกระทําผิด อายุ 17 ปี)

ข้อหา : ครอบครองยาบ้าเพื่อจำหน่าย (1,000 เม็ด)

ระยะเวลาฝึกที่ศาลตัดสิน : 4 ปี

ขณะสัมภาษณ์มีระยะเวลาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ : อยู่มา 3 ปี 6 เดือน

จำนวนครั้งที่กระทําผิด : ครั้งแรก (แต่ก่อนหน้านั้นเคยมีคดีเสพยา และถูกส่งไปบำบัดที่สถาบันธัญญารักษ์ และ  
รอลงอาญา 2 ปี)

การศึกษา : เรียนชั้นสูงสุด ม.3

อื่นๆ : มีครอบครัวแล้ว ลูกคนโตอายุ 5 ขวบ และขณะนี้กำลังตั้งท้องลูกคนที่สอง อายุครรภ์ 8 เดือน

### ความสัมพันธ์ในครอบครัว

พ่อแม่ตัวเองเสียชีวิตไปหมดแล้วและไม่มีญาติ ก่อนเกิดคดีอยู่กับสามีและแม่สามี เลี้ยงลูก มาอยู่กับ  
แม่สามีตั้งแต่ตั้งครรภ์อ่อนๆ เข้ากันได้ดี สนิทกันดี กับสามีก็ดีกัน ไม่มีปัญหา

### การกระทําผิด

ขายยาบ้า ที่ทำเพราะเพื่อนชวน อยากได้เงินมาเลี้ยงลูก เพราะปกติอยู่บ้านเฉยๆ ไม่ได้ทำอะไร แม่  
สามีหาเลี้ยง ตอนที่ทำที่บ้าน ทั้งแม่สามีและสามีไม่รู้เรื่อง แอบทำ ตอนแรกที่สามีรู้ สามีโกรธ แต่ตอนนี้หายโกรธ  
แล้ว

### ความรู้สึกเมื่อโดนจับและเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ

“ตอนแรกเฉยๆ เพราะมีเพื่อน คือ มีเพื่อนมาอยู่ในนี้แล้ว แต่พอจะเข้ามาจริงๆ แล้วเสียใจมาก ไม่อยาก  
มาอยู่ คิดถึงลูก อยากอยู่กับลูก กับเพื่อน .....ตอนนี้รู้สึกดีแล้ว เพราะอยู่จนชิน มีอะไรให้เรียนเยอะ เรียน  
คอมพิวเตอร์กับศิลปะการผูกผ้า เลยไม่คิดไรมาก คิดถึงบ้าน คิดถึงลูก อยากกลับบ้าน แต่รอได้ ไม่เดือดร้อน  
แล้วก็ได้กลับบ้านแล้วด้วย”

### การพูดคุยเวลาที่ญาติมาเยี่ยม

“แม่สามีมาเยี่ยมทุกเดือน เวลามาเยี่ยม แม่สามีจะพาลูกมา แต่สามีไม่มา เพราะหุบปากไม่ให้มา ไม่ได้  
โกรธ แต่ไม่อยากให้มา แล้วก็โทรคุยกันทุกเดือนอยู่แล้ว เวลาที่แม่สามีมา เขาก็เล่าเรื่องสามีให้ฟัง ว่าช่วงนี้เขา

ทำไมมันงั้น แล้วก็พูดเรื่องท้อง ถามว่าบำรุงมันหรือเปล่า แต่ส่วนใหญ่หนูจะคุยกับลูกหนู ก็จะถามลูกว่า พ่อเป็นไงมัน มีเมียน้อยไหม แม่เคยกอด หอม แต่เราก็เฉยๆ“

#### การปลอบใจ ให้กำลังใจจากญาติ

“ตอนนี้ไม่ค่อยปลอบ เพราะไม่มีอะไรให้ปลอบ เพราะยังรำเริงเหมือนเดิม... ไม่น้อยใจ เพราะว่าแค่นี้ก็ดีแล้ว ไม่ใช่แม่เราจริงๆแต่ก็มาเยี่ยม แค่นี้ก็รู้สึกดี มีกำลังใจ...เวลาที่พูดกับสามีทางโทรศัพท์ เขาก็ไม่ได้ปลอบใจอะไร แต่ก็ดีกัน ไม่ได้เลิกกัน”

#### การโน้มน้าว ชักจูงขอให้เลิกกระทำผิด

“แม่เขาก็บอกว่า แม่ขอ ออกไปก็อย่าคบเพื่อนกลุ่มเดิม อย่าไปยุ่งกับยาเสพติดอีก ออกไปอยู่กับแม่เดี๋ยวแม่หางานให้ทำ”

#### การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ

“เขาก็จะถามเรื่องข้างนอก ถามว่า ทำไม่ต้องขายยา... บ้านอยู่กับใครแบบนี้ แล้วก็คุยเรื่องลูก...ปรึกษาเขาบ้างว่าออกไปจะไปอยู่กับใคร ก็รู้สึก เฉยๆ เขาถามเราก็ตอบ ก็จะพูดเล่นบ้าง “

#### การปลอบใจ ให้กำลังใจจากเจ้าหน้าที่

“ตอนใหม่ๆก็มี เขาก็จะบอกว่า ให้ทำตัวดี อดทน เพื่อลูก เดียวก็ได้ออก...อดทน ให้สู้เพื่อลูก...ต้องมีวันของเรา...อยู่ในนี้ให้ทำตัวดีๆ จะได้ขึ้นเกรดไวๆ....ตอนนั้นเราก็ออกทุกวันว่า “อดทนๆ” แต่หลังจากมา ไม่น่าจะมีแล้ว แต่เราก็ไม่รู้สึกแย่ง เฉยๆ อยู่ได้ เพราะเขาคงต้องไปปลอบเด็กใหม่”

#### การโน้มน้าว ชักจูงขอให้เลิกกระทำผิด

“เขาพูดทุกคนเลย ตอนนี้อย่างได้ยืนทุกวัน...ให้ออกไปดูแลพ่อแม่ ตอนนี้มีให้ดูแล ถ้าไม่มีจะเสียใจ...ออกไปให้ทำงานสุจริต เลี้ยงลูก ลูกก็มีแล้ว...ชายก็ติดคุก เสพก็ตาย ทำลายสังคม ไม่ส่งสารในหลวงบ้างหรือไง..จิตใจที่เขาพูดว่า “**อยากเป็นคนที่มีสังคมเกียจคร้าน**” เราก็คิดว่าข้างนอกเราไม่ได้อยู่กับ100 คน เราอยู่กับเป็นล้านๆ คน อยากอยู่ในสังคมได้”

#### อยากให้เจ้าหน้าที่และญาติพูดเรื่องอะไร อยากฟังอะไร

“ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่พูดเรื่องไหนก็ได้ ฟังได้หมด ไม่เคยอึดอัดกับคำพูดของเขา เคยโดนดูแต่ก็รับได้ แต่ถ้าเป็นญาติเวลามาเยี่ยม เขาชอบพูดเรื่องทั่วไป แต่พูดมาก ไม่ชอบให้พูดมาก”

#### ผลของการสื่อสาร

“ก็มีกำลังใจดี แต่เฉยๆมากกว่า”

#### ความตั้งใจที่จะเลิกกระทำผิดและเหตุผล

“เลิก เลิกแน่ เพราะต้องออกไปดูลูก ลูกโตแล้ว แล้วก็เลยไม่อยากให้แม่สามีเสียใจกับเราอีก แค่นี้ก็ลำบากมากอยู่แล้ว”



## ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่

## แบบสอบถาม

เรื่อง “การสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน”

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลง ในช่อง [ ] ที่ตรงกับความคิดเห็นหรือพฤติกรรมของท่านมากที่สุด และ เต็มคำหรือข้อความ ลงในช่องว่าง กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

## ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. ท่านปฏิบัติงานในตำแหน่งใด ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ

- |                       |                       |
|-----------------------|-----------------------|
| [ ] นักจิตวิทยา       | [ ] นักสังคมสงเคราะห์ |
| [ ] พยาบาล            | [ ] พ่อบ้าน , แม่บ้าน |
| [ ] ครู               | [ ] พนักงานพินิจ      |
| [ ] อื่นๆ (ระบุ)..... |                       |

2. เพศ [ ] ชาย [ ] หญิง

3. อายุ ..... ปี

4. ระดับการศึกษาสูงสุด.....

5. ท่านทำงานในศูนย์ฝึกและอบรมฯนี้มานานเท่าไร.....

6. ท่านเคยทำงานในลักษณะเดียวกันนี้ในที่อื่นมาก่อนหรือไม่

- [ ] เคย ที่..... ระยะเวลา.....
- [ ] ไม่เคย

## ส่วนที่ 2 การสื่อสารกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ

7. เวลาที่ท่านพูดกับเด็กและเยาวชน ท่านเรียกตัวเองว่า..... และเรียกเด็กว่า.....

8. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับคำพูด ของท่านที่ใช้กับเด็กและเยาวชนมากที่สุด และเลือกเพียงข้อละ 1 ช่อง

คำพูดที่ใช้พูด	พูดบ่อยแค่ไหน				
	5 พูดประจำหรือ บ่อยที่สุด	4 พูด บ่อย	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่ค่อยพูดหรือ นานๆพูดที่	1 ไม่เคย พูดเลย
1. พูดปลอบใจให้รู้สึกดีขึ้น ให้กำลังใจ					
2. พูดโน้มน้าว ชักจูง บอกให้เด็กเลิก กระทำผิดเมื่อพ้นกำหนดการควบคุม ตัว					
3. พูดเล่น ตลก ขำขัน					
4. ว่ากล่าว ตักเตือน					
5. ดุ ด่า					

9. ท่านเคยสัมผัสกับเด็กอย่างไรบ้าง ในอาการต่อไปนี้ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] จับมือ [ ] ลูบศีรษะ หรืออวัยวะส่วนอื่น เช่น แขน ไหล่
- [ ] โอบ / กอด
- [ ] ใช้สัมผัสที่ไม่เหมาะสมคือ(ระบุ).....
- [ ] อื่นๆ ระบุ.....
- [ ] ไม่เคยสัมผัสเด็กเลย

10. ท่านเคยพูด ปลอบใจ ให้กำลังใจ เด็กและเยาวชน หรือไม่

- [ ] เคย โดยมักจะพูดว่า .....
- [ ] ไม่เคย

11. ท่านเคยพูดโน้มน้าว ชักจูง บอกให้เด็กและเยาวชนเลิกกระทำผิดเมื่อออกไปจากศูนย์ฝึกและอบรมฯแล้วหรือไม่

- [ ] เคย โดยมักจะพูดว่า .....
- [ ] ไม่เคย

12. ท่านเคยพูดจาล้อเล่น ตลก ขำขัน กับเด็กและเยาวชนหรือไม่  
 เคย โดยมักจะพูดว่า .....  
 ไม่เคย
13. ท่านเคย ว่ากล่าว ตักเตือน เด็กและเยาวชนหรือไม่  
 เคย โดยมักจะพูดว่า .....  
 ไม่เคย
14. ท่านเคย ดู ด่า เด็กและเยาวชนบ้างหรือไม่  
 เคย โดยมักจะพูดว่า .....  
 ไม่เคย
15. ท่านเคยมีปัญหาในการสื่อสาร ( เช่น ในการพูด การสอนเด็กและเยาวชน การสัมผัส ฯลฯ ) กับเด็กและเยาวชนบ้างหรือไม่  
 เคย คือ.....  
และท่านแก้ปัญหา นั้นโดย.....  
 ไม่เคย เพราะ.....
16. ท่านคิดว่า เด็กและเยาวชน ชอบ คำพูด และ ท่าทางของท่านหรือไม่  
 ชอบ เพราะ.....  
 ไม่ชอบ เพราะ.....
17. ท่านคิดว่า เด็กและเยาวชน เชื่อ คำพูด ที่ท่านพูดหรือไม่  
 เชื่อ เพราะ.....  
 ไม่เชื่อ เพราะ.....
18. ท่านคิดว่า เด็กและเยาวชน จะทำตามในสิ่งที่ท่านพูดหรือไม่  
 ทำ เพราะ.....  
 ไม่ทำ เพราะ.....
19. โดยส่วนตัวแล้ว ท่านมองหรือคิดกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯนี้ได้อย่างไร  
.....  
.....  
.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

## แบบสอบถามสำหรับญาติ

## แบบสอบถาม

## เรื่อง “การสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน”

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลง ในช่อง [ ] ที่ตรงกับความคิดเห็นหรือพฤติกรรมของท่านมากที่สุด และ เต็มคำหรือข้อความ ลงในช่องว่าง กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

## ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ                    [ ] ชาย                    [ ] หญิง
2. อายุ ..... ปี
3. ความสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชน (เป็นอะไรกับเด็กและเยาวชน) .....
4. ระดับการศึกษาสูงสุด.....
5. เด็กและเยาวชนของท่าน เข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯนี้ เป็นเวลา (นับถึงวันตอบแบบสอบถาม) .....
6. ท่านมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนของท่าน บ่อยแค่ไหน
  - [ ] มาทุกครั้งที่ศูนย์อนุญาต                    [ ] มาบ่อยแต่ไม่ทุกครั้งที่ศูนย์อนุญาต
  - [ ] ไม่ค่อยได้มา (นานๆมาครั้ง)
7. ท่านเดินทางมาเยี่ยมเด็กและเยาวชนของท่านที่ศูนย์ฝึกและอบรมฯนี้อย่างไร .....
8. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเยี่ยมแต่ละครั้ง ประมาณ ..... บาท

## ส่วนที่ 2 การสื่อสารกับเด็กและเยาวชนระหว่างที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ

9. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ คำพูด ของท่านที่ใช้กับเด็กและเยาวชนเวลาที่มาเยี่ยมมากที่สุด

คำพูดที่ใช้พูด	พูดบ่อยแค่ไหน				
	5 พูดประจำหรือ บ่อยที่สุด	4 พูด บ่อย	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่ค่อยพูดหรือ นานๆพูดที่	1 ไม่เคย พูดเลย
1. พูดปลอบใจให้รู้สึกดีขึ้น ให้กำลังใจ					
2. พูดโน้มน้าว ชักจูง บอกให้เด็กเลิก กระทำผิดเมื่อพ้นกำหนดการควบคุม ตัว					
3. พูดเล่น ตลก ขำขัน					
4. ว่ากล่าว ตักเตือน					
5. ดุ ด่า					

10. เวลาที่ท่านมาเยี่ยมเด็กและเยาวชน ท่านเคยสัมผัส (แตะเนื้อต้องตัว) เด็กและเยาวชนของท่านอย่างไรบ้าง  
ต่อไปนี้ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- โอบ / กอด                       หอมแก้ม
- จับมือ                               ลูบศีรษะ หรือ อวัยวะส่วนอื่น เช่น แขน ไหล่
- ใช้สัมผัสที่ไม่เหมาะสม คือ (ระบุ).....
- อื่นๆ (ระบุ).....
- ไม่เคยสัมผัสเด็กเลย

11. เวลาที่ท่านมาเยี่ยม ท่านคุยเรื่องอะไรกับเด็กบ้าง

.....  
.....

12. คำพูด ประโยค หรือ สิ่งที่ท่านพูดกับเด็กและเยาวชนเป็นประจำ เวลาเยี่ยม คือ

.....  
.....

13. ท่านคิดว่า เด็กและเยาวชน ชอบ ที่ท่านมาเยี่ยมหรือไม่

[ ] ชอบ เพราะ.....

[ ] ไม่ชอบ เพราะ.....

14. ท่านคิดว่า เด็กและเยาวชน ชอบ คำพูด และ ท่าทางของท่านหรือไม่

[ ] ชอบ เพราะ.....

[ ] ไม่ชอบ เพราะ.....

15. ท่านคิดว่า เด็กและเยาวชน เชื่อ ในสิ่งที่ท่านพูดเวลามาเยี่ยม หรือไม่

[ ] เชื่อ เพราะ.....

[ ] ไม่เชื่อ เพราะ.....

16. ท่านคิดว่า เด็กและเยาวชน จะทำตามในสิ่งที่ท่านพูดหรือไม่

[ ] ทำ เพราะ.....

[ ] ไม่ทำ เพราะ.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามสำหรับเด็กและเยาวชน

แบบสอบถาม

เรื่อง “การสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน”

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลง ในช่อง [ ] ที่ตรงกับความคิดเห็นหรือพฤติกรรมของน้องมากที่สุด และ เต็มคำหรือข้อความ ลงในช่องว่าง กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ                    [ ] ชาย                    [ ] หญิง
2. อายุ..... ปี
3. ก่อนที่จะเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมนี้ น้องกำลังเรียนชั้น.....
4. น้องมาอยู่ที่นี่ เพราะ.....  
อะไรที่ทำให้น้องทำ.....
5. น้องเข้ามาอยู่ในศูนย์นี้ (หรือศูนย์อื่น) ก็ครั้ง (รวมครั้งนี้ด้วย) ..... (ครั้ง)
6. นับจากวันแรกที่เข้ามา จนถึงวันนี้ น้องมาอยู่ที่นี่ เป็นเวลา.....
7. เมื่อน้องอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมนี้ ญาติของน้องมาเยี่ยมบ้างหรือไม่  
[ ] มาทุกครั้งที่ศูนย์อนุญาต                    [ ] มาบ่อยแต่ไม่ทุกครั้งที่ศูนย์อนุญาต  
[ ] ไม่ค่อยได้มา (นานๆมาครั้ง)                    [ ] ไม่มา

ส่วนที่ 2 การรับรู้การสื่อสารที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ และ ญาติ

8. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เรียกตัวเองว่า ..... และเรียกน้องว่า.....

9. กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับคำพูด ที่น้องได้รับมากที่สุด จาก เจ้าหน้าที่และญาติ (เวลามาเยี่ยม)

คำพูด ที่ได้ยิน	ได้ยิน บ่อยแค่ไหน				
	5 ประจำหรือ บ่อยที่สุด	4 ได้ยิน บ่อย	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่ค่อยได้ยินหรือ นานๆได้ยินที่	1 ไม่เคย ได้ยิน เลย
<b>จากเจ้าหน้าที่</b>					
1. พุดปลอบใจให้รู้สึกดีขึ้น ให้กำลังใจ					
2. พุดโน้มน้าว ชักจูง บอกให้เลิกกระทำผิด เมื่อพ้นกำหนดการควบคุมตัว					
3. พุดเล่น ตลก ขำขัน					
4. ว่ากล่าว ตักเตือน					
5. ดุ ด่า					
<b>จากญาติ</b>					
1. พุดปลอบใจให้รู้สึกดีขึ้น ให้กำลังใจ					
2. พุดโน้มน้าว ชักจูง บอกให้เลิกกระทำผิด เมื่อพ้นกำหนดการควบคุมตัว					
3. พุดเล่น ตลก ขำขัน					
4. ว่ากล่าว ตักเตือน					
5. ดุ ด่า					

10. เจ้าหน้าที่ เคยพุด ปลอบใจ ให้กำลังใจ น้อง หรือไม่

[ ] เคย โดยมักจะพุดว่า .....  
พุดหรือได้ยินที่ไหนบ่อยๆ (สถานที่).....

[ ] ไม่เคย

11. เจ้าหน้าที่เคยพุด ชักจูง บอก ให้น้อง เลิกกระทำผิด เมื่อออกไปจากศูนย์ฝึกและอบรมแล้วหรือไม่

[ ] เคย โดยมักจะพุดว่า .....  
พุดหรือได้ยินที่ไหนบ่อยๆ (สถานที่).....

[ ] ไม่เคย



12. เจ้าหน้าที่ เคย พุดจาล้อเล่น ตลก ขำขัน กับน้องหรือไม่

- [ ] เคย โดยมักจะพุดว่า .....  
พุดหรือได้ยินที่ไหนบ่อยๆ (สถานที่).....  
[ ] ไม่เคย

13. เจ้าหน้าที่ เคย ว่ากล่าว ตักเตือน น้อง หรือไม่

- [ ] เคย โดยมักจะพุดว่า .....  
พุดหรือได้ยินที่ไหนบ่อยๆ (สถานที่).....  
[ ] ไม่เคย

14. เจ้าหน้าที่ เคย ดุ ต่ำ เด็กบ้างหรือไม่

- [ ] เคย โดยมักจะพุดว่า .....  
พุดหรือได้ยินที่ไหนบ่อยๆ (สถานที่).....  
[ ] ไม่เคย

15. เจ้าหน้าที่เคยทำอะไรกับน้องบ้าง ในอาการต่อไปนี้ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] จับมือ [ ] ลูบศีรษะหรือ อวัยวะส่วนอื่น เช่น แขน ไหล่  
[ ] โอบ / กอด [ ] ใช้สัมผัสที่ไม่เหมาะสม คือ(ระบุ).....  
[ ] อื่นๆ ระบุ..... [ ] ไม่เคยเลย

16. จากข้อ 15 แล้วน้องรู้สึกอย่างไรที่เจ้าหน้าที่ทำแบบนี้

.....

17. เวลาที่ญาติของน้องมาเยี่ยม ญาติทำอะไรกับน้องบ้าง ต่อไปนี้ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] โอบ / กอด [ ] หอมแก้ม  
[ ] จับมือ [ ] ลูบศีรษะ หรือ อวัยวะส่วนอื่น เช่น แขน ไหล่  
[ ] ใช้สัมผัสที่ไม่เหมาะสม คือ(ระบุ).....  
[ ] อื่นๆ ระบุ..... [ ] ไม่เคยสัมผัสเลย

18. จากข้อ 17 แล้วน้องรู้สึกอย่างไรที่ญาติของน้องทำแบบนี้

.....

19. เวลาที่ญาติมาเยี่ยม ญาติพุดคุยกับน้องเรื่องอะไรบ้าง

.....

20. คำพูด ประโยค หรือ สิ่งที่ญาติพูดกับน้องเป็นประจำ เวลามายเยี่ยม คือ

.....  
 .....

21. น้อง ชอบ คำพูด ที่ญาติพูดกับน้องหรือไม่

[ ] ชอบ เพราะ.....

[ ] ไม่ชอบ เพราะ.....

22. น้อง เชื่อ ที่ ญาติ พูดกับน้องหรือไม่

[ ] เชื่อ เพราะ .....

[ ] ไม่เชื่อ เพราะ .....

23. น้อง จะ ทำตามในสิ่งที่ ญาติ พูดหรือไม่

[ ] ทำ เพราะ.....

[ ] ไม่ทำ เพราะ.....

24. น้อง ชอบ คำพูด ที่ เจ้าหน้าที่ พูดกับน้องหรือไม่

[ ] ชอบ เพราะ.....

[ ] ไม่ชอบ เพราะ.....

25. น้อง เชื่อ ที่ เจ้าหน้าที่ พูดกับน้องหรือไม่

[ ] เชื่อ เพราะ .....

[ ] ไม่เชื่อ เพราะ .....

26. น้อง จะ ทำตามในสิ่งที่ เจ้าหน้าที่ พูดหรือไม่

[ ] ทำ เพราะ.....

[ ] ไม่ทำ เพราะ.....

27. น้องมีความตั้งใจที่จะเลิกกระทำผิดหรือไม่ เมื่อน้องได้ออกไปจากศูนย์ฝึกและอบรมฯนี้แล้ว

[ ] เลิก เพราะ.....

[ ] ไม่เลิก เพราะ .....

[ ] ไม่แน่ใจ เพราะ.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

## แนวคำถามสัมภาษณ์สำหรับเจ้าหน้าที่

- 1.ถามชื่อ ตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงาน ความใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชน ลักษณะการทำงาน
- 2.ทัศนคติ ความรู้สึกที่มีต่อเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯ
- 3.จุดมุ่งหมายของการควบคุมตัวเด็กและเยาวชนไว้ในสถานพินิจฯ จริงๆแล้วเพื่ออะไร
- 4.ทางสถานพินิจฯมีนโยบายอย่างไรเพื่อให้เด็กและเยาวชนที่เข้ามาอยู่ในสถานพินิจฯ สามารถกลับตัวไม่กระทำความผิดซ้ำอีก และกลับออกไปอยู่ในสังคมได้อย่างดีในระยะยาวและในการปฏิบัติจริงทำอย่างไร ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติจริง ปัญหานั้นคืออะไร
- 5.ในศูนย์ฝึกอบรมแต่ละบ้าน จัดให้เด็กทำกิจกรรมเพื่อบำบัดฟื้นฟูจิตใจและแก้ไขพฤติกรรมอย่างไรบ้าง
- 6.ทางสถานพินิจฯมีนโยบายหรือแนวทางการปฏิบัติในด้านการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนหรือไม่อย่างไร
- 7.ในการสื่อสารกับเด็กและเยาวชนแต่ละคนแตกต่างกันหรือไม่หรือใช้เหมือนกันหมด ถ้าแตกต่างใช้เกณฑ์อะไร หรือลักษณะอย่างไรของเด็กเป็นตัวกำหนด
- 8.เด็กส่วนใหญ่มีอาการหรือความรู้สึกอย่างไร เช่น เศร้า กังวล กลัว อับอาย หดหู่ อึดอัด รู้สึกผิด ละอาย โกรธ ขุนเขี้ยว (ลองยกตัวอย่าง คำพูดที่ใช้ในการบรรเทาอารมณ์เหล่านั้น)
- 9.การสื่อสารที่มีต่อเด็กและเยาวชนในสถานพินิจฯส่วนใหญ่เป็นแบบใด มีกี่แบบ มีพฤติกรรมแบบใดบ่อยๆ เช่น แบบควบคุม ครูกับนักเรียน แบบคนในครอบครัว พ่อกับลูก พี่กับน้อง (ลองช่วยให้ระดับคะแนนที่ใช้ได้ใหม่ สมมติเป็นระดับจาก 1 ถึง 10)
- 10.เด็กเคยเล่าหรือระบายความรู้สึกอะไรให้ฟังหรือไม่ อย่างไร
- 11.ในการปลดปล่อยประโลมให้เด็กและเยาวชนมีสภาพจิตใจที่ดีขึ้น มีวิธีการสื่อสารอย่างไร (ช่วยเล่ารายละเอียด เช่น เริ่มอย่างไร ตอนไหน ตลอดเวลาที่มีการสื่อสารหรือไม่ ใช้คำว่าอะไร คำที่พูดกับเด็กบ่อยๆ อวัจนภาษา (สีหน้า ท่าทาง สายตา น้ำเสียง) ที่ใช้เป็นอย่างไร )
- 12.มีการชักจูงให้เด็กกลับตัวหรือไม่ อย่างไร ใช้อะไรในการโน้มน้าว (ช่วยเล่ารายละเอียด ยกตัวอย่างที่เคยใช้จริงๆ)
- 13.เคยมีปัญหาในการสื่อสารกับเด็กหรือไม่ ถ้ามีเป็นอย่างไร และเมื่อเกิดปัญหาการสื่อสารขึ้นมีวิธีการแก้ไขอย่างไร
- 14.คิดว่าเด็กมีการรับรู้การสื่อสารที่เราแสดงต่อเขาอย่างไร ชอบ ไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจอย่างไร เขาแสดงออกทางคำพูดหรือท่าทางอย่างไรบ้าง
- 15.คิดว่าจากการสื่อสารของเราทำให้เด็กดีขึ้นไหม สังเกตจากอะไร
- 16.คิดว่าถ้าเด็กจะกลับตัว เลิกกระทำความผิด จริงๆแล้วเพราะอะไร คิดว่าการสื่อสาร การปลดปล่อย การชักจูงโน้มน้าว มีผลไหม อย่างไร
- 17.อื่นๆ เช่น ใช้คำแทนตัวว่าอะไรในการพูดกับเด็ก ความสัมพันธ์กับเด็ก

## แนวคำถามสัมภาษณ์สำหรับญาติ

1. ความสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชน (เป็นอะไรกับเด็ก) คดีของเด็กและเยาวชน ระยะเวลาการถูกควบคุมตัว จำนวนครั้งของการกระทำผิด
2. ลักษณะความสัมพันธ์ก่อนเด็กและเยาวชนจะถูกควบคุมตัวเป็นอย่างไร และในขณะที่เด็กถูกควบคุมตัวเป็นอย่างไร มาเยี่ยมบ่อยไหม
3. รู้สึกอย่างไรเมื่อทราบว่าเด็กกระทำผิดและถูกจับกุม
4. เด็กเคยเล่าให้ฟังบ้างหรือไม่ว่าเมื่อถูกจับกุมและเมื่ออยู่ในสถานพินิจรู้สึกอย่างไร พุดคุยกับเราอย่างไรหลังจากถูกจับกุมแล้ว
5. คิดว่าตอนนี้เด็กของเรามีสภาพจิตใจเป็นอย่างไร รู้ได้อย่างไรหรือสังเกตจากอะไร
6. ได้มีการพูดคุย ปลอบใจให้เด็กรู้สึกดีขึ้นไหม พุดอย่างไร พุดบ่อยไหม (รวมทั้งอวัจนภาษาที่แสดงออกกับเด็กด้วย เช่น มีการสัมผัสกับเด็กบ้างหรือไม่ อย่างไร)
7. มีวิธีการอย่างไรในการขอให้เด็กกลับตัวเมื่อพ้นโทษแล้ว
8. ในกรณีที่การกระทำผิดครั้งนี้ไม่ใช่ครั้งแรก เมื่อครั้งก่อนๆหรือครั้งที่ผ่านมามีการสื่อสารในลักษณะดังกล่าวหรือไม่ ใช้อย่างไร เหมือนกับครั้งนี้หรือไม่ (การปลอบ และการโน้มน้าวหรือขอให้กลับตัว) และคิดว่าทำไมถึงยังไม่ได้ผล และในครั้งนี้มีวิธีการปรับปรุงใหม่ (ถ้าเป็นการกระทำผิดครั้งแรก ข้ามคำถามข้อนี้ไป)
9. คิดว่าเด็กมีการรับรู้การสื่อสารที่เราแสดงต่อเขาอย่างไร ชอบ ไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจอย่างไร เขาแสดงออกทางคำพูดหรือท่าทางอย่างไรบ้าง
10. คิดว่าการสื่อสารของเราทำให้เด็กดีขึ้นไหม อย่างไร สังเกตจากอะไร
11. คิดว่าถ้าเด็กจะกลับตัว เลิกกระทำผิด จริงๆแล้วเพราะอะไร คิดว่าการสื่อสาร การปลอบใจ การชักจูงโน้มน้าว มีผลไหม อย่างไร
12. เด็กเคยพูดหรือแสดงออกหรือไม่ว่าอยากกลับตัว อย่างไร
14. เด็กเคยเล่าให้ฟังถึงความสัมพันธ์กับเพื่อนๆในสถานพินิจบ้างหรือไม่ อย่างไร

## แนวคำถามสัมภาษณ์สำหรับเด็กและเยาวชน

- 1.ถามชื่อ อายุ ระยะเวลาการควบคุมตัว ระยะเวลาที่อยู่ในสถานพินิจฯ (นับถึงวันที่สัมภาษณ์) ข้อหาที่กระทำผิด และจำนวนครั้งที่กระทำผิด ความรู้สึกเมื่อต้องเข้ามาอยู่ในศูนย์ฯเป็นอย่างไร
- 2.อยู่ในนี้เป็นอย่างไบบ้าง
- 3.ญาติมาเยี่ยมบ่อยไหม ใครมาบ้าง ความสัมพันธ์กับครอบครัวเหมือนหรือต่างกับก่อนที่จะกระทำ ความผิดอย่างไร
- 4.คิดว่าการที่ญาติมาเยี่ยมเราเนี่ย เพราะอะไร เข้าใจว่าอย่างไร
- 5.ได้มีโอกาสพูดคุยกับเจ้าหน้าที่บ้างไหม อย่างไร เช่น ในเวลาอบรม เรียน เวลาทำกิจกรรม หรือนอกเวลาเหล่านั้น
- 6.เคยพูดคุยเรื่องส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่ใหม่ หรือเคยเล่า ระบายอะไรให้เจ้าหน้าที่ฟังบ้างหรือไม่ อย่างไร
- 7.โดยปกติทั่วไปแล้ว เจ้าหน้าที่พูดคุยกับเราอย่างไร เรื่องอะไรบ้าง พูดอะไรบ่อยๆหรือแสดงออกอย่างไรบ่อยๆ
- 8.เจ้าหน้าที่เคยปลอบใจเราไหม ให้กำลังใจเราไหม (ยกตัวอย่าง) แล้วเรารู้สึกอย่างไร ดีขึ้นไหม
- 9.เจ้าหน้าที่เคยขอหรือบอกให้เราปรับตัวใหม่เมื่อออกไป เขาพูดอย่างไร แล้วเรากล้อยตามเขาหรือเชื่อเขาไหม อย่างไร
- 10.เวลาญาติมาเยี่ยม เขาพูดคุยกับเราอย่างไร เรื่องอะไรบ้าง เล่าหรือระบายอะไรให้เขาฟังไหม แล้วเขาว่าอย่างไรบ้าง
- 11.ญาติเคยปลอบใจเราไหม ให้กำลังใจเราไหม (ยกตัวอย่าง) แล้วเรารู้สึกอย่างไร ดีขึ้นไหม
- 12.ญาติเคยขอหรือบอกให้เราปรับตัวใหม่เมื่อออกไป เขาพูดอย่างไร แล้วเรากล้อยตามไหม
- 13.เวลาที่อยู่ข้างในสถานพินิจฯอยากให้เจ้าหน้าที่พูดกับเราอย่างไร เรื่องอะไรบ้าง เราถึงรู้สึกสบายใจที่จะฟัง และเวลาที่ญาติมาเยี่ยมอยากให้เราพูดอย่างไรกับเรา
- 14.คำพูดแบบไหนจากเจ้าหน้าที่และญาติ ที่เป็นแรงบันดาลใจให้เรา ที่เราฟังแล้วรู้สึกว่าออกไปจะต้องปรับตัวให้ได้ จริงๆแล้วคำพูดแบบไหนที่มีผลในทางบวกกับเรามากที่สุด
- 15.เคยมีประโยคไหน คำพูดคำไหนที่ติดใจเราบ้าง ที่เราจำ และรู้สึกอย่างไรกับประโยคนั้น
- 16.ตั้งใจว่าออกไปแล้วนี้จะเลิกกระทำผิดไหม ถ้าตั้งใจจะเลิกจริงๆ เป็นเพราะอะไร
- 17.คำพูด รวมทั้งการสื่อสารอย่างอื่นๆ ทั้งจากเจ้าหน้าที่และญาติมีผลอะไร อย่างไร ต่อเราบ้าง รวมๆแล้วเรามีความรู้สึกที่ดีขึ้นไหม อย่างไร
- 18.อยู่ในนี้สนิทกับเพื่อนๆใหม่ มีเพื่อนเยอะไหม มีกลุ่มหรือไม่
- 19.เพื่อนๆในนี้มีส่วนกับความรู้สึก ความคิดของเราไหม อย่างไร
- 20.เวลาอยู่กับเพื่อนๆ เคยมีการพูดคุยถึงอนาคตหลังจากออกไปแล้วไหม เช่น จะทำอะไรต่อไป
- 21.เวลาอยู่กับเพื่อนๆ เคยมีการปลอบใจ ให้กำลังใจกันเองบ้างไหม อย่างไร พูดกันอย่างไร (ยกตัวอย่าง เช่น พูดว่าอะไรบ้าง)
- 22.มีการชวนกันหรือตั้งใจร่วมกันหรือไม่ว่าจะปรับตัว (หรือกลับไปกระทำผิดอีก) แล้วเรากล้อยตามเพื่อนๆไหม อยากทำตามเพื่อนๆไหม

## ภาคผนวก ค

## หนังสือขออนุญาตเข้าถึงข้อมูล

Fax:025028011

Jan 8 2008 15:00

P.03

เลขที่ 2701  
วันที่ 27 ธ.ค. 2550  
เวลา 10.00 น.

ภาควิชาวาทวิทยาฯ  
คณะนิเทศศาสตร์  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
กรุงเทพมหานคร 10330

สำนักพัฒนาระบบงานศูนย์ธรรมเด็กและเยาวชน  
เลขที่ 765  
วันที่ 28 ธ.ค. 2550  
เวลา

13 ธันวาคม 2550

กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวกและประสานงาน  
เลขที่ 9624/50  
วันที่ 27 ธ.ค. 2550 12.10

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูล  
เรียน อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน  
ถึงที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเรื่อง "การสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึก  
และอบรมเด็กและเยาวชน"

ด้วย นางสาวยุรฉัตร ตามกาล นิสิตปริญญาโท ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง  
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การสื่อสารใน  
การฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน"

ในการนี้ จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูลในเรื่องดังกล่าว โดยใช้  
แบบสอบถามในการสอบถามเจ้าหน้าที่ประมาณ 48 ราย เด็กและเยาวชนประมาณ 286 ราย และ  
ญาติของเด็กและเยาวชนประมาณ 29 ราย โดยจะทำการเก็บข้อมูล ณ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ บ้าน  
กรุณา บ้านมุกดา บ้านอุเบกขา และ บ้านปรานี ในระหว่าง เดือนมกราคม 2551 ถึง เดือนมีนาคม  
2551 (ระยะเวลาโดยประมาณหรือจนกว่าเมื่อจัดเก็บข้อมูลแล้วเสร็จ) ทั้งนี้เพื่อที่จะได้นำข้อมูล  
ดังกล่าวไปวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลโดยภาพรวมในทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้ นางสาวยุรฉัตร ตามกาล และคณะ เข้า  
ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว และใคร่ขอขอบพระคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้  
นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ



(รศ.ดร.อรวรรณ ปิตันรณ์ไอวาท)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง โทร. 02-2182182 fax 02-2182182  
น.ศ.ยุรฉัตร ตามกาล (นิสิตผู้ทำวิจัย) โทร.0890273783



### บันทึกข้อความ

เลขที่ ๑๖๘๓/๕๓  
วันที่ ๒๒ ส.ค. ๒๕๕๑ / ๑๖.๐๑

ส่วนราชการ สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน กลุ่มพัฒนาระบบงานจิตวิทยา โทร.0 2502 8018

ที่ ขช 0602/ ๑ วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง นักศึกษาขออนุญาตเก็บข้อมูลเด็กและเยาวชน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน

ด้วยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะนิติศาสตร์ มีความประสงค์ขออนุญาตให้นักศึกษาร่วมทีมตามภาค นิติศึกษาโท เก็บข้อมูล เพื่อการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน" ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านนุศิลา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านตูบงกา และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานี จำนวน 286 ราย และเจ้าหน้าที่ประมาณ 48 ราย ญาติของเด็กและเยาวชนประมาณ 29 ราย ระหว่างเดือนมกราคม ๒๕๕๑ ถึง เดือนมีนาคม ๒๕๕๑ (ระยะเวลาโดยประมาณ: รีดจนกว่าเมื่อจัดเก็บข้อมูลแล้วเสร็จ) โดยได้แนบแบบสอบถามที่จะใช้เก็บข้อมูลมาพร้อมนี้ด้วยแล้วเพื่อประกอบการพิจารณาขออนุญาต รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ

สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน ได้พิจารณาแบบสอบถามแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม และได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการเข้าไปเก็บข้อมูลครั้งนี้ให้นักศึกษาทราบเพื่อถือปฏิบัติ จึงเห็นควรอนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวไปเก็บข้อมูลได้ หากเห็นชอบตามเสนอขอได้มอบหมายให้กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวกและประสานงาน สำนักงานเลขานุการกรม แจ้งนิติศึกษาและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านนุศิลา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านตูบงกา และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิง บ้านปรานีทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

*(นางจิตติยา รัตนลิตา)*  
(นางจิตติยา รัตนลิตา)  
นักจิตวิทยา 5

เรียน อธิบดีกรมทัณฑุ์และคุ้มครองเด็กและเยาวชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

อนุญาต  
ส่ง กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวก  
*(นายอรรถชัย ไทยเชิด)*  
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน  
อธิบดีกรมทัณฑุ์และคุ้มครองเด็กและเยาวชน  
- 3 ส.ค. ๒๕๕๑

*(นายอากาศพงศ์ กตเวทิต)*  
(นายอากาศพงศ์ กตเวทิต)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน

18 ต.ค. 2550 8:30 น.

สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
รับที่ 600
วันที่ 19 ต.ค. 2550
เวลา

กรมพินิจฯ
เลขที่ 183
วันที่ 18 ต.ค. 2550
เวลา 13.00 น.

ภาควิชาวาทยวิทยา  
คณะนิติศาสตร์  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
กรุงเทพมหานคร 10330

16 ตุลาคม 2550

กลุ่มงานร่วมอำนาจการระงับสถานะฯ
เลขที่ 7624/50
วันที่ 18 ต.ค. 2550 14.45

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูล  
เรียน อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน  
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เรื่อง “กระบวนการสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจของเด็กและ  
เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำ”

ด้วย นางสาวชุรนนท์ ตามกาล นิสิตปริญญาโท ภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อสารการแสดง  
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความสนใจศึกษาเรื่อง “กระบวนการสื่อสารในการ  
ฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเพื่อลดการกระทำผิด  
ซ้ำ”

ในการนี้ จึงมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์ในการจัดเก็บข้อมูลในเรื่องดังกล่าว โดยใช้  
แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ประมาณ  $\frac{12}{4}$  ราย เด็กและเยาวชนประมาณ  $\frac{20}{4}$  ราย และ  
ญาติของเด็กและเยาวชนประมาณ  $\frac{20}{4}$  ราย โดยจะทำการเก็บข้อมูล ณ สถานฝึกและอบรม บ้าน  
กรรมา บ้านมูทิตา บ้านอุบงกา และ บ้านปรางค์ ในระหว่าง เดือนพฤศจิกายน 2550 ถึง เดือน  
มกราคม 2551 (ระยะเวลาโดยประมาณหรือจนกว่าเมื่อจัดเก็บข้อมูลแล้วเสร็จ) ทั้งนี้เพื่อที่จะได้นำ  
ข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลโดยภาพรวมในทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้ นางสาวชุรนนท์ ตามกาล เข้าทำการ  
เก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว และใคร่ขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา โอกาสนี้ด้วย

เพื่อโปรดพิจารณา 0 น. ๒๑:๓๕ น. ๑๖ ต.ค. ๕๐

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวเกษม นิมะพันธ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อสารการแสดง โทร. 02-2182182  
น.ส.ชุรนนท์ ตามกาล (นิสิตผู้ทำวิจัย) โทร. 0890273783

ดำเนินการตามเสถ ๒๕๕๐

(นายอรรถชัย ไทยเชื้อ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน  
อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

19 ต.ค. 2550





กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวก  
 เลขที่ 2885/50  
 วันที่ 29 ต.ค. 2550  
 16 นว

### บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมฯ กลุ่มพัฒนาระบบงานจิตวิทยา โทร. 0 2502 8018  
 ที่ ยธ 0602/ 1459 วันที่ 29 ตุลาคม 2550  
 เรื่อง นิติศขอนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน  
 เรียน อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ด้วยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะนิติศาสตร์ ภาควิชาทฤษฎีและการสื่อสารการแสดง  
 มีความประสงค์ขออนุญาตให้นางสาวยุรนันท์ ตามกาล นิติปริญญาโท ซึ่งอยู่ระหว่างจัดทำวิทยานิพนธ์  
 เรื่อง " กระบวนการสื่อสารในการฟื้นฟูสภาพจิตใจเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน  
 เพื่อลดการกระทำผิดซ้ำ" เข้าไปเก็บข้อมูลการวิจัยในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรมฯ ศูนย์ฝึก  
 และอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านหมื่นไศยา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านอุเบกษา และศูนย์ฝึก  
 และอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับบุคลากรในแต่ละแห่ง ได้แก่  
 นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพด้านพ่อบ้าน 1 คน นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพด้านการศึกษา 1 คน และ  
 นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ 1 คน และสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนที่รับการฝึกและอบรมในศูนย์ฝึก  
 และอบรมเด็กและเยาวชนแห่งละ 5 คน พร้อมผู้ปกครอง อีกทั้งขออนุญาตสังเกตการณ์อาคาร สถานที่รอบ  
 บริเวณศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแต่ละแห่งด้วย โดยนิติศขจะเข้าไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่าง  
 ช่วงเวลาเดือน พฤศจิกายน 2550 - เดือนมกราคม 2551 และได้แนบโครงร่างแบบสัมภาษณ์ที่จะใช้มาพร้อม  
 นี้เพื่อประกอบการพิจารณาขออนุญาต ปรากฏตามรายละเอียดที่แนบ

สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน ได้พิจารณาโครงร่างแบบสัมภาษณ์ที่นิติศข  
 จะใช้เก็บข้อมูลครั้งนี้แล้ว และได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์เยาวชนเพื่อให้นิติศขถือปฏิบัติ  
 จึงเห็นควรให้นิติศขเข้าไปเก็บข้อมูลการวิจัยในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนดังกล่าวได้คามวันและ  
 สถานที่ดังกล่าว ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของนักจิตวิทยา กลุ่มประสานกิจกรรมชุมชน ประจำศูนย์ฝึกและ  
 อบรมเด็กและเยาวชนแต่ละแห่ง หากเห็นชอบตามเสนอ ขอได้มอบหมายให้กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวกและ  
 ประสานงาน สำนักงานเลขาธิการกรม แจ้งให้นิติศข และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแต่ละแห่งดังกล่าว  
 ทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

อนุญาต / *นางสาวอรพรรณ เล่าหัดทอง*  
 ส่ง กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวก *อรพรรณ เล่าหัดทอง*  
*อรพรรณ เล่าหัดทอง*  
 (นางสาวอรพรรณ เล่าหัดทอง)

นักจิตวิทยา 87

(นายอวิชชัย ไทยเขียว)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

29 ต.ค. 2550

โทร Fax ห้อง 485111/4021/60ทพ/100ค  
 โทร โทร/แจ้งนิติศข/100.3053/14/เรื่อง/วิทยานิพนธ์  
 โทร โทร/100/100/100/

(นายอากาศพงศ์ กฤตเวทิน)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน

29 ต.ค. 2550

### ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวยุรนนท์ ตามกาล เกิดวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ.2525 ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต) สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรนิเทศศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ในปีการศึกษา 2547 จากนั้นทำงานในด้านการวิจัย สื่อมวลชน และเข้ารับการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวาริชวิทยา ภาควิชาวาริชวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2549 และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย